

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

İÇİŞLERİ KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

1'inci Toplantı

7 Kasım 2024 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Süleyman Soylu'nun, Komisyonun bugünkü gündeminde bulunan Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne (2/2660) ve bu teklifin hazırlanmasına katkıda bulunan herkese teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2660)

İÇİŞLERİ KOMİSYONU

1'inci Toplantı
7 Kasım 2024 Perşembe

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM İçişleri Komisyonu saat 15.03'te açılarak üç oturum yaptı.

Komisyon Başkanı Süleyman Soylu, Komisyonun bugünkü gündeminde bulunan Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne (2/2660) ve bu teklifin hazırlanmasına katkıda bulunan herkese teşekkür ettiğine ilişkin açıklama yaptı.

Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün ve 3 milletvekilinin, görüşülmekte olan (2/2660) esas numaralı Kanun Teklifi ile imzaları bulunan (2/2090) esas numaralı Emniyet Teşkilat Kanunu ile Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 35'inci maddesi gereği birleştirilerek görüşülmesine,

Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün ve 3 milletvekilinin görüşülmekte olan (2/2660) esas sayılı Kanun Teklifi ile imzaları bulunan (2/1235) esas sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 35'inci maddesi gereği birleştirilerek görüşülmesine,

İlişkin önergeleriyle ilgili olarak Komisyon Başkanı Süleyman Soylu tarafından, İç Tüzük'ün 35'inci maddesine göre ilgili kanun tekliflerinin birleştirilebileceği ancak 2 teklifin de esas olarak Komisyona havale edilmiş olması gerektiği, bu sebeple, her iki önergedeki teklifin de görüşülen teklifle birleştirilmesinin mümkün olmadığı belirtildi.

İç Tüzük'ün 43'üncü maddesine göre verilmiş önerge üzerine 8'inci maddeyle ilgili önerge tekrar oylandı.

Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2660), tümü ve maddeleri üzerindeki görüşmeleri tamamlanarak kabul edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından saat 00.30'da toplantıya son verildi.

7 Kasım 2024 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.03

BAŞKAN: Süleyman SOYLU (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ: Ahmet ERBAŞ (Kütahya)

SÖZCÜ: Kemal ÇELİK (Antalya)

KÂTİP: İsmail ERDEM (İstanbul)

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Komisyonumuzun çok kıymetli üyeleri, değerli milletvekillerimiz, Kıymetli Bakan Yardımcımız, ilgili kurumlarımızdan gelen çok değerli katılımcılar, kıymetli bürokrat arkadaşlarımız ve basınımızın kıymetli mensupları; Başkanlık Divanı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 28'inci Yasama Dönemi 2'nci Toplantısını açıyorum.

Toplantı yeter sayımız vardır, görüşmelere başlıyoruz.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Süleyman Söylu'nun, Komisyonun bugünkü gündeminde bulunan Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne (2/2660) ve bu teklifin hazırlanmasına katkıda bulunan herkese teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Gündemimizde, Meclis Başkanlığınca 4 Kasım 2024 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen (2/2660) esas numaralı Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi yer almaktadır.

Kıymetli milletvekillerimiz, değerli arkadaşlar; Komisyon olarak hep birlikte bugün başlayan yasama görevini yerine getireceğiz. Gerek teklif edilen değişiklikler veya teklif edilen yeni ihdaslar hususunda her birimizin katkısıyla Komisyon olarak inşallah güzel bir çalışma geçireceğimizi ve yasama görevini yerine getireceğimizi ümit ediyorum, inanıyorum, her birinize de kolaylıklar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, söz konusu kanun teklifiyle İçişleri Bakanlığını ilgilendiren ve başta Anayasa Mahkemesi iptalleri sonucunda ortaya çıkan hususlarda bazı değişiklikler yapılmaktadır. Bu çerçevede, dâhiliye memurları, göç, afet yönetimi, mülkiye müfettişliği, POLSAN, Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun, Dernekler Kanunu, Çarşı ve Mahalle Bekçileri Kanunu olmak üzere toplam 17 adet kanun ve 1 adet kanun hükmünde kararnamede değişiklik yapılması öngörülmektedir. Biraz sonra da görüşmelere geçildiğinde siz de göreceksiniz ki büyük bölümü Anayasa Mahkemesi iptalleriyle ilgili yapılan çalışmalardır. Toplam 17 adet kanun ve 1 adet kanun hükmünde kararnamede yapılacak değişikliklerle ilgili çalışacağız.

İlk imza sahibi sıfatıyla Güvenlik ve İstihbarat Komisyonu Başkanı ve Kocaeli Milletvekili Sayın Veysel Tipioğlu, yine Çorum Milletvekili Sayın Yusuf Ahlatcı tarafından ilk imzacı olarak imzalanmış olan kanun teklifinde yürürlük ve yürütme maddeleri dâhil olmak üzere toplam 46 madde bulunmaktadır.

Bu kapsamda, bir, başta kaymakam adaylarının eğitim şartları ve mülkiye müfettişlerinin yetkilerinin belirlenmesi olmak üzere Dahiliye Memurları Kanunu'nda yapılan değişiklikler ile Anayasa Mahkemesi iptal kararı doğrultusunda kaymakam adayları eğitim şartları düzenlenmektedir. Yine, en az üç yıl kaymakamlık yapmış olanlardan bazı görevlere atananların bu görevlerdeki hizmet sürelerinin mülki idare amirliği hizmet sınıfında geçmiş sayılmasına ilişkin hükmün atanan görevler yönünden kapsamı da genişletilmektedir. Anayasa Mahkemesi iptal kararı doğrultusunda, mülkiye müfettişlerinin kimler tarafından atanacağı, teftiş, denetim, inceleme, araştırma ve soruşturma görevlerinin mülkiye müfettişlerince yerine getirileceği ve mülkiye müfettişlerinin yetkileri de düzenlenmektedir.

İl valiliği yapmış olanların genel müdürlüğe atanması durumunda yani hak kayıplarını engellemek marifetiyle valilik maaşını almaya devam etmesi sağlanmaktadır.

Emniyet Teşkilatı Kanunu'nda yapılan değişikliklerle Polis Bakım ve Yardım Sandığı'nda yeniden düzenlemeler yapılmaktadır.

Ateşli silah parçalarının kanun kapsamına alınması ve ateşli silahlara yönelik cezaların artırılmasına yönelik Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun'da yapılan değişikliklerle ateşli silah parçaları kanun kapsamına alınmaktadır.

Devlet büyükleri tarafından elde edilen silahlar vergi, resim, harç ve süreden muaf tutulmaktadır. Ateşli silah parçaları madde kapsamına alınarak satışı ve bulundurulması suç sayılmakta ve kurusıkı silahların gerçek silah hâline getirilmesi suçu için daha yüksek bir ceza getirilmektedir. Böylelikle, ruhsatsız silah taşıyan, satın alan ve bulunduranlara verilen hapis cezaları alt sınırı bir yıldan iki yıla, üç yıl olan üst sınırı da dört yıla çıkarılmış olacak, eğer Mecliste kabul görür ise.

Ruhsatsız silah taşıyan, satın alan ve bulunduranlar ise iki yıldan dört yıla kadar hapis cezasıyla yargılanacaklar. Ateşli silahlar ile bunlara ait parçalar ve aksamı satın alan, taşıyan veya bulunduranlara ilişkin cezalar artırılmaktadır.

Devlet Memurları Kanunu'nda yapılan değişikliklerle AFAD Başkan Yardımcısının ek göstergesi yükseltilmektedir.

Özellikle sözleşmeliyken muvazzaf olan astsubaylar lehine eşitsizliği önlemek üzere Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Türk Silahlı Kuvvetlerinde istihdam edilecek sözleşmeli subay ve astsubaylara da benzer bir değişiklik yapıldı, aynı değişiklik burada gerçekleştirilecek. Hem sözleşmeli hem de doğrudan muvazzaf olarak göreve başlayan astsubaylarda rütbede eksik bekletmeden yararlanma

koşulu olarak sözleşmeliyken daha sonradan muvazzaflığa geçen astsubayların lehine eşitsizliğe yol açan bu eski kanun maddesinin değiştirilerek bu eşitsizliğin önlenmesi amaçlanmaktadır.

Noterlik Kanunu'nda yapılan değişiklikle yabancı memleketlere gönderilecek noter işlemlerinin tüm valilik ve kaymakamlıklarla onaylanabilmesi sağlanmaktadır.

Ayrıca, araç kiralama şirketlerine yükümlülükler getirmek üzere Kimlik Bildirme Kanunu'nda bir değişiklikle araç kiralama faaliyeti yürüten gerçek ve tüzel kişilere kiralandan araç ve kiralayan kişilerin bilgi ve belgelerini tutmak, kayıtları kolluğa bildirmek için gerekli sisteme kayıt olmak, kayıtları saklamak yükümlülükleri getirilmekte ve bu yükümlülüklerle aykırı hareket edilmesi hâlinde de verilecek idari para cezaları düzenlenmektedir.

Ayrıca, madalya çeşitlerinin artırılması, hem Jandarma hem de Sahil Güvenlik kantin giderlerinin genel bütçeden karşılanması ve tazminat hükümleri konusunda Sahil Güvenlik Komutanlığı Kanunu ile Jandarma Genel Komutanlığı Kanunu'nda yapılan değişikliklerle Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Jandarma Genel Komutanlığı personellerinden başarı gösterenlere İçişleri Bakanınca verilecek madalya çeşitleri artırılmaktadır. Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Jandarma Genel Komutanlığına bağlı kantinlerin elektrik, su ve yakacak giderleri de genel bütçeden karşılanacaktır. Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı adına eğitim gören öğrenciler ile eğitim göre mecburi hizmetlerini tamamlamadan ilişkisi kesilenlerin yükümlü olacakları tazminat hükümlerinde de değişiklik yapılmaktadır.

Başta usulsüz çakarlı araçlara ilişkin yaptırımları ağırlaştırmak üzere Karayolları Trafik Kanunu'nda yapılan değişikliklerle araçlarda “çakar” olarak adlandırılan usulsüz ışıklı ve sesli uyarı sistemi kullanılması hâlinde uygulanacak yaptırımlar ağırlaştırılmaktadır. Takdir edersiniz, gene, 2019'da buradan çıkmış idi kanun ve bu kanun biraz daha ağır cezalarla donatılmaktadır. Böylelikle yetkisiz çakar ve tepe lambası kullananlara yönelik cihazların kullanımına ilişkin hüküm ihlal edenlere ceza 6.439 liradan 96 bin liraya çıkmış olacak. Ayrıca, sürücü belgeleri otuz gün süreyle geri alınacak ve araçları aynı süreyle trafikten men edilecek.

Türkiye Noterler Birliğince tutulan Araç Sicil ve Tescil Sistemi veri tabanında yer alan bilgilerin Jandarma Genel Komutanlığıyla da anlık olarak paylaşılması sağlanmaktadır.

Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun'da yapılan değişiklikle, devletin güvenliğine karşı işlenen suçlar hariç olmak üzere, kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl ve daha fazla hapis cezasına mahkûm olanlardan haklarında hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı verilenlerin özel güvenlik görevlisi olabilmesi sağlanmaktadır yani onların lehlerine bir düzenleme olarak değerlendirilebilir.

Yine, Dernekler Kanunu'nda, burada da bir Anayasa Mahkemesi iptali vardı. Bu iptal doğrultusunda dernek lokalleriyle ilgili maddelerde değişiklik yapılmaktadır. Bu kapsamda, kanuna “lokal” tanımı eklenmekte, dernek lokallerinin açılması, işletilmesi, denetimi, kapatılması, kayıtların tutulması ve işlemlerin elektronik ortamda yapılmasıyla ilgili hükümler getirilmektedir.

Yine, Ceza Muhakemesi Kanunu'nda yapılacak değişikliklerle, biraz önce bahsettiğim, ateşli silahları ve parçalarını satın alma ve bulundurma suçu ile kurusıkı silahların kanun kapsamında silaha dönüştürülmesi suçu seri muhakeme usulüne tabi suçlardan çıkarılmaktadır.

Yine, yargılama sürelerinin hızlandırılması ve Göç Vakfının düzenlenmesi konusunda Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nda yapılan değişikliklerle kısa dönem ikamet izni verilmesine esas olacak taşınmazın niteliği ve değerinin Bakanlıkça belirlenmesi, kısa dönem ikamet izninin reddi veya iptaline ilişkin yargılama sürecinin hızlandırılması sağlanmaktadır. Sınır dışı etme kararına ilişkin yargılama süreci hızlandırılmaktadır ve yine yapacağımız bu değişiklikle Göç Vakfı düzenlenmektedir.

Çarşı ve Mahalle Bekçileri Kanunu'nda, Anayasa Mahkemesi iptal kararı doğrultusunda, çarşı ve mahalle bekçileriyle ilgili değişiklikler yapılmaktadır. Bu kapsamda, çarşı ve mahalle bekçilerinin üstü ve amiri belirleniyor. Adaylarda aranacak nitelikler ve istihdam için yapılacak sınava ilişkin hususlar düzenleniyor, kişiler üzerinde ve araçlarda kontrol usulü netleştiriliyor, çalışma saatleri belirleniyor ve en nihayetinde 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'de yapılan değişiklikle AFAD Başkanı ve AFAD Başkan Yardımcısının ücret ve tazminat göstergeleri biraz önce bahsettiğim maddeye istinaden yükseltilmektedir.

Saygıdeğer milletvekili arkadaşlarımız, çok kıymetli basın mensupları, çok kıymetli mesai arkadaşlarımız, bürokrasiden burada bulunan çok değerli arkadaşlar; teklifle yapılacak bu düzenlemelerin ve çalışmaların hem ülkemiz için hem de milletimiz için hayırlı ve uğurlu olmasını temenni ediyorum.

Şimdi, öncelikle hem Bakanlığa hem bu teklifin hazırlanmasında biraz sonra kendi düşüncelerini de burada usule uygun bir şekilde ifade edecek değerli Sayın Ahlatcı ve Sayın Veysel Tipioğlu Milletvekillerimize ve yine kamu bürokrasisinden bu hâle gelmesine katkıda bulunan tüm arkadaşlarımıza, katkı koyan tüm milletvekillerimize, her birine ayrı ayrı teşekkür ediyorum. İnşallah, buradaki değerlendirmelerle de daha güçlü bir hâle gelebilecek, daha donatılacak; düşüncelerinizle, fikirlerinizle bir noktaya gelebilecek bu tartışmanın da bu kanuna fayda sağlamasını temenni ediyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A.- Kanun Teklifleri

1.- Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2660)¹

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Şimdi, teklif hakkında Komisyonumuzu bilgilendirmek üzere ilk sözü, teklifin ilk imza sahibi Kocaeli Milletvekili Sayın Veysel Tipioğlu'na veriyorum.

Buyurun Sayın Tipioğlu.

¹ () (2/2660) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa ekli.

VEYSAL TİPİOĞLU (Kocaeli) - Sağ olun Sayın Bakanım.

Sayın Bakanım, Sayın Bakan Yardımcım, saygıdeğer milletvekillerimiz, Komisyonumuzun değerli üyeleri, kamu kurumlarından gelen çok değerli bürokratlar, basınımızın güzide temsilcileri; öncelikle hepinizi saygıyla hürmetle selamlıyorum.

Yürürlük ve yürütme maddeleriyle birlikte toplam 46 maddeden oluşan Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi hakkında ilk imzacı olarak sizlere bilgi arz edeceğim.

Değerli hazırun, yurdumuzun iç güvenliğini ve asayişini sağlamak, kamu düzeni ve güvenliğini muhafaza etmek, suç işlenmesini önlemek ve suçlularla etkin bir şekilde mücadele etmek, kaçakçılığı engellemek, nüfus ve vatandaşlık hizmetlerini yürütmek ve kara yollarında trafik düzenini sağlamak amacıyla ülkemizde yaşanan toplumsal, ekonomik ve teknolojik gelişmeler göz önüne alınarak İçişleri Bakanlığının görev, yetki ve sorumluluk hususlarında hukuki düzenleme yapılması hasıl olmuştur. Bilindiği üzere, ateşli silahlar ile mermilerin ve bıçaklar ile salt saldırı ve savunmada kullanılmak üzere özel olarak yapılmış bulunan diğer aletlerin ülkemize sokulması, yapılması, satılması, satın alınması, taşınması veya bulundurulması 6136 sayılı Ateşli, Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkındaki Kanun hükmüne tabidir. Kanun teklifiyle burada düzenleme yapılarak kayıt dışı olarak yurt dışından getirilen veya ülkemizde yasa dışı üretilen ateşli silahlara ait ana veya balistik öneme haiz parçalarının her biri bu kanun kapsamına alınmaktadır. Bu düzenlemeyle münferit yollarla temin edilen silah parçalarının birleştirilerek ateşli silah hâline getirilmesinin önüne geçilecek, bu sayede yasa dışı olarak üretilen silahların terör ve suç örgütlerinin eline geçmesi önlenerek suç ve suçlulara karşı yürütülen kararlı mücadeleye katkı sunacağımı düşünmekteyiz.

Son yıllarda şiddet olaylarında ruhsatsız silah kullanımı oranının arttığı gerçektir. Buradan yola çıkarak suçlularla etkin mücadele edilmesi ve suç işlenmesinin önlenmesi amacıyla ruhsatsız silah kullananlara uygulanacak müeyyideyi artırıyoruz. Bu düzenlemenin toplumda ruhsatsız silah temin ve kullanımından kaynaklı olduğu değerlendirilen bir tehdidin bertaraf edilmesine önemli bir katkı sağlayacağı, toplumda bu vesileyle oluşan cezasızlık algısının da ortadan kalkacağını düşünmekteyiz. Bununla birlikte, kurusıkı olarak tabir edilen silahların özelliklerinde değişiklik yapmak suretiyle, öldürmeye ve yaralamaya elverişli ateşli silah vasfına dönüştürülenler hakkında da daha ağır ceza uygulanmasına yönelik değişiklikler yapıyoruz.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nda yapılan düzenlemeyle trafik düzen ve güvenliğinin sağlanması amacıyla, halkımız arasında "çakar" diye tabir edilen, ışıklı veya sesli uyarı işareti veren cihazların kullanılması yasak olan araçlarda bulunmasının önüne geçilmesi büyük önem arz etmektedir. Bu sebeple, ihlallere uygulanacak idari para cezaları ağırlaştırılarak 6.439 liradan 96 bin TL'ye ve tekrerrü hâlinde 2 katına, 192 bin TL'ye çıkarılmaktadır. Bu araçları kullanan sürücülerin sürücü belgelerine el konulması ve araçların geçici bir süre trafikten men edilmesi hususları da düzenlenmektedir.

Düzensiz göçle mücadelede etkinliğin sağlanarak kamu düzeni ve güvenliği açısından risk teşkil eden yabancıların ülkemizden mümkün olan en kısa sürede çıkışlarının sağlanması amacıyla teklifte bazı düzenlemelere yer veriyoruz. Bu kapsamda, 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nda yapılan düzenlemeler ile sınır dışı etme kararına ve kısa dönem ikamet izninin reddine veya iptaline karşı açılan davaların kısa sürede sonuçlandırılması ve bu sayede yasa dışı olarak ülkemize girdiği tespit edilen düzensiz göçmenlerin mümkün olan en kısa sürede ülke dışına çıkarılması amaçlanmaktadır.

1952 yılından beri mesleki bir emeklilik kurumu şeklinde faaliyetine devam eden Polis Bakım ve Yardım Sandığının, hâlihazırda mevcut çalışan Emniyet teşkilatı mensuplarına sandığın öz kaynakları ile sağlanan emeklilik, ölüm ve maluliyet yardımlarının yanı sıra "emeklilik sonrası isteğe bağlı üyelik ve katılım payı sistemi" adı altında tıpkı OYAK'ta olduğu gibi "emeklilik sonrası katılım kâr payı" adı altında ikinci bir emeklilik maaşı ve ölüm yardımlarından yararlanabilme imkânı getirilmiştir. Ayrıca, sigorta, içecek, gayrimenkul, inşaat, turizm, bilişim, teknoloji alanlarında bağlı ortaklık ve iştirakleriyle önemli bir öz kaynak büyüklüğüyle istihdam sağlayıp vergi ödeyen POLSAN'ın, çıkartılacak yönetmelikle, sandık varlıklarını kârlılık, verimlilik ve kurumsal yatırım ilkelerine göre yönetmek ve doğru yatırımlarla korumak ve sürdürülebilir şekilde büyütmek için güçlü bir organizasyon yapısına ve profesyonel bir yönetime kavuşturulması amaçlanmaktadır.

Sahil Güvenlik ve Jandarma Genel Komutanlığı personelinin moralini yükseltmek, tecrübelerini ve başarılarını artırmak amacıyla kendisine tevdi edilen görevleri cesaret, feragat, kahramanlık ve üstün bir başarıyla yerine getiren personele Üstün Cesaret ve Feragat Madalyası yanında Şeref Madalyası ve Üstün Hizmet Madalyası da verilmesinin önünü açtık. Aynı zamanda, burada, her türlü takdirin üzerinde, vatana, millete gece gündüz demeden hizmet eden Emniyet teşkilatı personelinin de bu şeyden yararlanması noktasında önerge verdik. Aynı şekilde, bu Üstün Cesaret Madalyası, Üstün Feragat Madalyası Emniyet teşkilatımıza da verilecektir ve bundan dolayı da ben bu vesileyle, ülkemizin birliği ve beraberliği için, bütünlüğü için gece gündüz demeden ve her türlü takdirin üzerinde görev ifa eden güvenlik kuvvetlerimizin, Emniyet teşkilatımızın, Jandarma teşkilatımızın da bütün mensuplarına sağlıklar, hayırlı uzun ömürler diliyorum.

Yine, Anayasa Mahkemesinin çeşitli dönemlerde vermiş olduğu iptal kararlarıyla bazı düzenlemeler hükümsüz kalmış, bazı düzenlemeler için ise iptal edilmesi nedeniyle doğacak hukuki boşluk kamu yararını ihlal edecek nitelikte görülmüştür. Bu sebeple, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından, Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği kararları doğrultusunda değişiklikler yapılarak oluşan hukuki boşluğun doldurulması hasıl olmuştur. İçişleri Bakanlığının çok geniş bir yelpazede yürüttüğü hizmetler esnasında ortaya çıkan yasal düzenleme ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla kaymakamlık mesleğine giriş şartlarından, çarşı ve mahalle bekçilerimizin çalışma saatlerinin düzenlenmesine, kiralık araçlarla suç işlenmesinin önlenmesine müteallik bir dizi düzenleme Meclisimizin ve Komisyonumuzun takdirine sunulmaktadır.

Değişen şartlara bağlı olarak, İçişleri Bakanlığımızın oluşan ihtiyaçları dikkate alınarak titizlikle hazırlamaya çalıştığımız bu kanun teklifi ülkemize, aziz milletimize, Emniyet teşkilatımıza, Jandarma teşkilatımıza, Sahil Güvenliğe ve İçişleri Bakanlığı ailesine hayırlı olsun diyorum.

Saygılarımla.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Sayın Tipioğlu'na çok teşekkür ediyoruz.

Sayın Ahlatcı, buyurun.

YUSUF AHLATCI (Çorum) - Sayın Başkanım, Bakan Yardımcım, Komisyonumuzun değerli üyeleri, sayın milletvekilleri ve kurumlarımızın kıymetli temsilcileri; ben de tüm heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Biraz önce, yine, ilk imza sahibi olarak Sayın Veysel Tipioğlu Vekilimizce genel olarak heyetimize bir bilgilendirme yapılmıştır. Bu kapsamda, Komisyonun huzurunda bulunan kanun teklifinin ülkemize, milletimize hayırlı olmasını diler, tekraren tüm hazırunu saygılarımla selamlarım.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Sayın Ahlatcı, çok teşekkür ediyoruz, emeğinize sağlık.

Çok kıymetli milletvekillerimiz, şimdi İçişleri Bakan Yardımcımız Sayın Bülent Turan'a söz veriyorum.

Buyurun.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Komisyonumuza katkı sağlayan Bakanlığımızın kıymetli çalışanları, saygıdeğer basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

21'inci yüzyıl CV'sine pek çok yenilik, teknolojik imkân ve değişim eklediği gibi, ne yazık ki pek çok yeni güvenlik başlıkları ve tehditleri de ekledi, eklemeye devam ediyor. Yeni suçlar icat edildi, icat ediliyor; eski suçların tahribatını artıracak teknik kolaylıklar, belki de hepsinden önemlisi, insanları suça yönlendirecek, suçu cezbettirecek bir iletişim ve etkileşim ortaya koyuyor. Dolayısıyla, suçla mücadele etme sorumluluğunda olan kurumların suçu önleme ve suçluyu yakalama kapasitesini artırması, bireyi ve özgürlüklerini daha etkin şekilde koruyacak imkânlar sunması, değişiklikler yapması, hızlıca hayata geçirmesi önem arz ediyor yani sürekli olarak bir güvenlik inovasyonu içinde bulunmamız gerekiyor. Bugün de bu doğrultuda hazırlanmış bir çalışmayı görüşmek üzere bir aradayız. Gerek sayın vekillerimizin -başta teklif ilk imza sahibimizin- gerekse Bakanlık personelimizin yoğun mesaisi, çalışması, karşılıklı istişaresiyle bu metin ortaya çıktı. Teklifin önemli bir kısmı kamuoyunun da beklentileri doğrultusunda, bilhassa "çakarlı araç" diye ifade edilen yanlış uygulamalar, ruhsatsız silahlarla ilgili cezaların artırılması, gazilerimizin ruhsat talepleri, silah talepleri, bazı hak kayıplarımızın düzenlenmesi, Emniyet, Jandarma, Sahil Güvenlik Komutanlıklarımızın bir kısım taleplerinin çözülmesi gibi birçok hususu etkileyen, eski ifadeyle "torba" diye ifade edilen bir yasa teklifi. Takdir edersiniz ki bizler bu komisyonlara yabancı değiliz; hamdolsun, masanın iki tarafında da olma, tecrübe etme imkânı bulduk. Buradaki görüşlerin, tartışmaların, müspet, menfi tespitlerin ne kadar kıymetli olduğuna inanan, yaşamış bir kardeşinizim. En nihayetinde, kanun teklifinin aziz milletimizin beklentilerine kısmi de olsa cevap vereceğini düşünüyorum. Emeği geçen sayın vekillerimize, siz Komisyon Başkanımıza ve tüm Bakanlık çalışanlarına tekrar teşekkür ediyorum, hayırlı olmasını ümit ediyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Sayın Bakan, tekrar çok teşekkür ediyoruz hem katkınıza hem gayretinize hem de burada bulunmanıza; Komisyonumuz için de çok kıymetli olduğunu ifade etmek istiyorum.

Kıymetli milletvekillerimiz, 28'inci Yasama Döneminin Komisyonumuzun 2'nci toplantısı bu ve bu 2'nci toplantıda da 4 Kasım 2024 tarihinde Meclis Başkanlığımız -biraz önce de belirttim- (2/2260)'la bize bir havale yaptı ve bu havale üzerinden sizlere de zamanında hem çağrılar gerçekleştirildi hem de gerek özet notlar gerekse de değişikliği havi olan kanun metni sizlere iletili.

Şimdi, burada kanun teklifinin tümü üzerinde görüşmelere geçeceğim. Ondan önce, yazılı basın kalabilir, genel usulü bu buranın ama görsel arkadaşlarımızı, medyamızı bundan sonraki süreçte dışarı alırsak iyi olur diye değerlendiriyoruz.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Sayın Bakanım, geçmişte de vardı bu görsel basın toplantılarımızda, takip ediyordu.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Genelde yazılı oluyor, genelde görsel dışarı çıkarılıyor, usulü yani. Komisyonun usulü buymuş, ben de yeni başlıyorum arkadaşlar.

Eski usulü neyse usulü devam ettirelim.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Geçmişte de görsel basın burada kalabiliyor, konuşmaları izleyebiliyordu.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Yazılı basın oluyordu genelde.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Kim söyledi arkadaşlar, bu uyarıyı kim yaptı?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Yaşar Bey, ben de katıldım, bu...

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Ama sizin konuşmalarınız görsel basına yansıyor da bizim müzakerelerimizin görsel basına yansımaması adil olmuyor.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Yok, yazılı basına da yansır, bir şey yok.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Eşitlik hakkını kullanamamış oluyor Sayın Başkan.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, arkadaşlar, şimdi tümü üzerine istem sırasına göre tüm arkadaşlara söz veriyorum, .

Evet, birinci söz Yaşar Bey'e.

Buyurun Yaşar Bey.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım, Bakanlığımızın değerli bürokratları; İçişleri Komisyonu toplantımıza hepiniz hoş geldiniz.

Malumunuz olduğu üzere, bu dönem gerçek anlamda ilk defa İçişleri Komisyonu toplantısı düzenliyoruz. Ve bu teklif Komisyona sevk edilmeden önce önceki dönemlerde görev yapan zannediyorum bir tek ben varım, bir de Kemal Çelik Bey var.

KEMAL ÇELİK (Antalya) - Ben yokum, geçen dönem yoktum. Ben KİT Komisyonundaydım, Bakanım geldiği için geldim.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Şu an Komisyon üyesi değil misiniz?

KEMAL ÇELİK (Antalya) - Hayır, geçen dönem yoktum.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Tamam, geçen dönem yoktunuz, şu anda birlikteyiz, onu söylemek istiyorum. Geçen dönemde İçişleri Komisyon toplantılarına katılıyordunuz, bu konudaki fikirlerinizi biz de burada alıyorduk.

KEMAL ÇELİK (Antalya) - Katılıyordum ama Komisyon üyesi değildim.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Evet, Komisyon üyesi değildiniz.

Dolayısıyla, birbirimizi tanıma ve birbirimizle tanışma sürecini maalesef gerçekleştiremedik. 28'inci Dönem süreci yaklaşık yirmi aydır devam ediyor. Bu süre içerisinde de gerçek anlamda Komisyonumuz ilk defa toplanıyor. Bu yönüyle baktığımız zaman, geçtiğimiz 27'nci Dönem Parlamentosunda İçişleri Komisyonu veya Komisyon Başkanı, diğer siyasi partilerin temsilcileri yani benim gibi Cumhuriyet Halk Partisinin Grup Başkanı, Sözcüsü olarak istişare edilirdi, tarih konulurdu ve Komisyonun gündemi, Komisyona gelmeden önce müzakereler yapıldı, saati ve yeri ona göre belirlenirdi. Ama bu dönem gördük ki salı günü yani geçtiğimiz iki gün önce ilgili bürokratin "mail" atmasıyla ve Komisyon Başkanının bizlere yazılı tebligatıyla gündem, teklif, elimize geçmiş oldu. Çok kısa sürede değerlendirme ve müzakere etme şansımızın da olmadığını belirtmek isterim.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, elbette kamuoyunda, basında, Adalet ve Kalkınma Partisinin kendi partisi içerisindeki bir tartışmaya, kendi içerisindeki mücadeleye bizim müdahil olmamız söz konusu değildir. Ancak Türkiye'nin en önemli bakanlıklarından biri olan İçişleri Bakanlığının hâlef-selef Bakanının kendi iç çekişmelerinin Komisyonumuza yansması, kendi mücadelelerinin bu anlamda Komisyona getirilmesinin de doğru olmadığını söylemek isterim.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, bu kanun teklifi, elbette 46 maddeden oluşuyor, torba bir kanun olarak geliyor; zannediyorum, Genel Kurulda da temel kanun olarak görüşülecek yani geneli hakkında bir müzakere yapılmayacak, maddeler üzerinde bir müzakere yapılmayacak, maddeler üzerinde parti gruplarının sözleri olmayacak ve son söz milletvekilinin şeklindeki konuşma şekli de Genel Kurulda olmayacak. Tahminimiz, yine, Genel Kurulda bu kanun teklifini temel kanun olarak görüşeceğiz. Dolayısıyla, sadece temel kanuna baktığımızda yani Anayasa'mızda ve İç Tüzüğü'müzde belirtildiği gibi, o maddede vereceğimiz önergelerin lehinde konuşma şansımız olacak. Dolayısıyla, bu müzakerelerin sağlıklı bir şekilde yürütülmesinin mümkün olmadığını tespit etmiş bulunuyoruz.

Bu teklifte, evet, 17 kanun, 1 tane de kanun hükmünde kararname var. 18 farklı kanunu toplayıp bir araya getirmişsiniz. Birbiriyle ilgili ve alakası olmayan konular bir araya getirilip İçişleri Komisyonunda görüşülmek isteniyor.

Değerli arkadaşlarım, bakınız, bu teklifin içerisinde Adalet Komisyonunu ilgilendiren maddeler var. Yine, bu teklifin içerisinde Plan ve Bütçe Komisyonunu ilgilendiren maddeler var. Yine, bu teklifin içerisinde Millî Savunma Komisyonunu ilgilendiren maddeler var. Yine, bu teklifin içerisinde Dışişleri Komisyonunu ilgilendiren maddeler var. Zaten bugün buraya gelen bürokrat listesine baktığımda da İçişleri Bakanlığının dışında farklı bakanlıkların bürokratları da burada bulunuyor. Yani bir teklif hazırlıyorsunuz, bunu Komisyona sevk ediyorsunuz ama hiçbir ön hazırlığının olmadığını hepimiz benden daha iyi biliyorsunuz. Eğer geçmiş yıllarda bu tür kanunlar gerçek anlamda görüşülmüş olsaydı Anayasa Mahkemesinden geri dönmezdi değerli arkadaşlarım. Bakınız, bu teklifteki toplam 13 maddeyi AYM'den geri gönderildiği, iptal edildiği için konuşuyoruz bugün. Yine, geçmişteki Komisyon toplantılarımızda muhalefet partilerinin temsilcilerinin sözleri, konuşmaları dikkate alınsaydı bugün bu teklifteki bu 13 maddeyi görüşmeyecektik. Yani neden ve niçin Anayasa Mahkemesi bu 13 maddeyi iade etti, geri gönderdi? Demek ki usule, tekniğe ve yasaya uygun bir düzenleme yapılmadığı için gönderdi. Bu maddelerin ne olduğuna bakacak olursak en önemlileri kuşkusuz 1'inci madde, 3'üncü madde, 27'nci madde, 28'inci madde, 29'uncu madde, 30'uncu madde, 31, 37, 38, 39, 40, 41 ve 43'üncü maddelerdir. Eğer bu maddeler gerçekten teknik olarak, siyaseten de hazırlanmış olsaydı, yasaya ve Anayasa'ya uygun düzenlenmiş olsaydı bugün burada bunları konuşmuyor olacaktık ve Türkiye'nin gündemini de meşgul etmeyecektik, Türkiye Büyük Millet Meclisinin kaynaklarını da boşa savurmayacaktık.

Değerli arkadaşlarım, özellikle 1'inci madde, 2'nci madde ve 3'üncü madde ve yine 31'inci ve 44'üncü maddeler açıkça Anayasa'ya aykırı maddelerdir. Cumhuriyet Halk Partisi milletvekili olarak bizlerin özellikle Komisyonunda ve Genel Kurulda yaptığımız uyarılarını dikkate almadınız ve bugün tekrar bu maddeleri Komisyonumuzun gündemine getirdiniz.

Teklifimizin 1'inci maddesine bakacak olursak Anayasa Mahkemesi kararları doğrultusunda kaymakamlık sınavlarına giriş için aranan adayların mezun olabileceği bölümlere ilişkin bir düzenleme içeriyor. Bu madde en temel mülki idare amirliğine giriş şartını düzenlediğinden, bir kariyer mesleği olan kaymakamlık sistemini kökten etkileyeceğinden, ilgisiz bazı bölümlerden -bunun altını çizerek belirtmek istiyorum- mezun olanların kaymakamlık sınavına girebilmesine imkân sağlayacağından bu maddenin mutlak surette kanun teklifinden çıkarılmasını önümüzdeki süreçte bir önergeyle talep edeceğiz.

Yine, önemli maddelerden 2'nci maddede: "Üç yıl kaymakamlık yapmış olanlardan Cumhurbaşkanlığınca üst kademe kadrolarına atanmaların hizmet süreleri mülki idare amirliği hizmetleri sınıfına geçmiş sayılır." Bu madde kurum içi deneyim sistemini de mutlaka bozacaktır. İkincisi ise daha siyasi olarak bu üst düzey yöneticiler tepeden inme olarak birinci sınıf mülki idare amiri ve mülkiye müfettişi yapılmaya çalışılacaktır. Kamuda yeni bir siyasi kadro açılacaktır. Bugün Cumhur İttifakı'nın kadroları söz konusudur. İleride başka bir ittifakin, başka bir partinin iktidarında aynı sistemin önünü açmış olacaktır.

Bu teklifin en önemli maddesi, değerli arkadaşlarım, 3'üncü madde. Mülkiye müfettişlerinin atanma koşulları ile görev ve yetkilerini tanımlarken yetki aşımalarına yönelik kanuni düzenleme yapılmaktadır ve mahkeme kararı olmaksızın kamu kurum ve kuruluşlarının çalışmalarını ve hizmetlerini aksatabilecek yetkiler verilmektedir mülkiye müfettişlerine. Yani CMK'de savcıya verilmeyen yetki bu maddeyle müfettişe verilmektedir; bu çok tehlikelidir arkadaşlar. Bu, başta yerel yönetimler için çok tehlikelidir, bürokratik yönetimler açısından çok tehlikelidir. Böyle bir yetkiyi müfettişe vermenin doğru olmadığını ifade etmek istiyorum. Hatta ve hatta mülkiye müfettişleri kayyum yetkisine dahi kavuşmuş oluyorlar. Bu, son derece yanlış bir maddedir, bu maddenin Komisyonumuzda gerçek anlamda müzakere edilmesini talep edeceğiz.

Biz, tabii, Cumhuriyet Halk Partili belediyeler olarak 31 Mart seçimlerinde Türkiye'nin 1'inci partisi olduk. Türkiye nüfusunun yüzde 65'ini yöneten belediyeler Cumhuriyet Halk Partisinden olduğu için belki de bu amaçla, mülkiye müfettişlerine verilen bu yetkiyle bir tünel kazarak Cumhuriyet Halk Partili belediyelere ulaşılacak mı isteniyor diye kaygımız olmadığını, kaygılarımızın olmayacağını belirtmek isterim ancak mülkiye başmüfettişlerine bu yetkiyi vererek amacınızın ve niyetinizin de bunlara ulaşmak olduğunu tahmin ediyoruz. Operasyon amaçlı bir madde olduğunu düşünüyoruz. Belki de sizler bunun böyle olmadığını söyleyeceksiniz ama bu tekliften bu maddenin mutlak suretle çıkarılmasını talep edeceğiz.

Yine, aynı zamanda, belediyelerin hizmet vermesini engelleyecek şekilde taraflı müfettişlere de yetki verilebilir. Bugün siz iktidardasınız, belki "Biz böyle bir şey vermiyoruz." diyorsunuz ama sizden sonra gelecek iktidar bu yetkiyi müfettişlere devrettiğinde yerel yönetimler noktasında her türlü yetkiye sahip olacak, belki de kayyum atama yetkisine dahi indirgemiş olacak.

Değerli arkadaşlarım, bu teklifin 31'inci maddesi dernek kayıtlarının tutulmasına ve bu işlemlerin elektronik ortamda yapılabilmesine ilişkin düzenlemeyi içeriyor. Gerekçesi Anayasa Mahkemesinin iptal kararının yerine getirilmesi olarak görülüyor ancak söz konusu teklifle getirilen üçüncü fıkrayla -burası yine önemli- Türk vatandaşları tarafından yurt dışında kurulan dernek ve diğer kâr amacı gütmeyen kuruluşlara yurt içinde ve yurt dışında ilgili makamlarla iş birliği dâhilinde idari ve mali -altını çizmek istiyorum, idari ve mali- teknik destek sağlanmasına ilişkin düzenlemeyi buraya getirmiş bulunuyorunuz. Bu kuruluşların hangi kuruluşlar olduğunu bilmediğimiz gibi, birtakım dernek, cemaat, vakıf gibi yerlere mali ve teknik destek sağlanması söz konusu olacağından 31'inci maddenin de Anayasa'ya aykırı olduğunu bir kez daha ifade etmek istiyorum.

İçişleri Bakanlığı çalışanlarının, polislerimizin, uzman çavuşlarımızın, astsubaylarımızın bu kanundan büyük beklenti içerisinde olduğunu hepimiz biliyoruz. Son kampanyada özellikle uzman çavuşlarımıza sözleşme sözü verdiniz yani iktidar partisi, Cumhur İttifakı'nın bileşenleri her gittiği mitingde uzman çavuşlarımıza sözleşmesinin iptali, kadrolu olma sözünü verdi ama baktığımız zaman, bu teklifte uzman çavuşlarımızın kadroları yok, kıdemleri rütbeden sayılmıyor, sağlık yönetmeliği yok, çalışma yönetmeliği yok, sicil yönetmeliği hiç yok; sözleşme çilesi hâlâ devam edecek gibi gözüküyor.

Yine, bu kanun teklifine baktığımızda, polislerimizin özlük haklarına yönelik hiçbir girişim söz konusu değil değerli arkadaşlar. Yine, astsubaylarımızın özlük haklarının düzenlenmesi konusundaki beklentileri bu teklifte hiçbir şekilde görülmemektedir.

Netice itibarıyla, kamuoyunda belki de beklentileri karşılayacak bazı maddeler vardır, Cumhuriyet Halk Partisi olarak biz de bu maddelere destek vereceğiz ama Anayasa'ya aykırı 4 maddenin tekliften geri çekilmesi ve bazı maddelerin değiştirilmesi noktasında önergelerimiz olacak, bu önergelerde tekrar konuşacağız.

Birinci aşamada geneli üzerindeki konuşmalarım bundan ibarettir, dinlediğiniz için hepinize ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Çok teşekkür ediyorum.

Aydın Milletvekili Sayın Evrim Karakoz, buyurun.

EVİRİM KARAKOZ (Aydın) - Sayın Başkan, Sayın Komisyon üyeleri, kıymetli bürokratlar; öncelikle hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Yine, bir torba yasayla karşı karşıyayız. Yasama faaliyetinin yasama gibi olmadığı bir süreci yaşıyoruz ama AK PARTİ iktidarında artık bunun olağanlaştığını, olağanlaştırılmaya çalıştığını da gözlemliyoruz. Sözcümüz de açık bir şekilde belirtti, bu gelen teklifte pek çok komisyonu ilgilendiren hüküm olmasına rağmen sadece İçişleri Komisyonunda görüşülüyor olması, tartışılıyor olmasının yasa yapım sürecinde bizi çok doğruya götüreceğini düşünmüyorum. Burada daha önce karar verilmiş ama Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiş hükümler var. Anayasa Mahkemesi kararlarını karşılayan bir düzenlemeyle karşı karşıya değiliz.

Yine, başta belirttiğim gibi kanun yapma süreçleri kanun yapma süreci gibi ilerlemediği için burada çıkartılan kanunların pek çoğu yine Anayasa Mahkemesinden dönecektir. Maalesef, bu sistemde, bu iktidar döneminde "kervan yolda düzülür" mantığıyla kanun yapılmaktadır. Kanunlar gerekli hazırlıklar olmaksızın, muhalefetin, sivil toplum örgütlerinin görüşleri alınmaksızın, onlardan faydalanmaksızın yapıldığı için sadece "indir, kaldır; evet, kabul edelim" mantığıyla yapıldığı için maalesef Anayasa Mahkemesinden geri dönmektedir.

Bu kanunda en önemli sıkıntılı maddeler -sözcümüz de söyledi- 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeler. Sayın Bakanımız, Bakanlık döneminde 3'üncü maddeyi çok iyi bilir, soruşturma izni verilmesi ya da verilmemesi noktasında. Bakın, mülkiye müfettişlerinin görevi soruşturma izni vermek, verilmesini önermek ya da verilmemesini önermektir. Soruşturma yapma yetkisi cumhuriyet savcılarına aittir ancak yapılan bu düzenlemeyle mülkiye müfettişlerine neredeyse savcılara verilen imkânlar ve yetkiler tanınmaktadır. Bu husus Anayasa'ya kesinlikle aykırıdır. Bakın, mesela, arama, el koyma meselesinden bahsediliyor kanunda. Oysa, CMK 134'üncü maddede örneğin, bilgisayarlarda, bilgisayar programlarında ve kütüklerde arama, kopyalama ve el koyma yapma hâkim iznine tabidir, acil olan hallerde cumhuriyet savcısı bu kararı verir ve sonrasında mahkemeden onay almak zorundadır. Biz bugün, cumhuriyet savcılarında mahkeme kararı olmaksızın işlem yapmama yetkisi verilmiş olmasına rağmen mülkiye müfettişlerine bu yetkiyi veriyoruz. Bu madde sakıncalıdır, bu madde çok tehlikeli bir maddedir, bu madde ya geri çekilmelidir ya da üzerinde saatlerce, detaylı bir şekilde tartışılmalı ve Anayasa'ya uygun hâle getirilmelidir.

Noterlik Kanunu'yla alakalı bir düzenleme var. Oysa, şu anda Noterlik Kanunu'yla alakalı görüşmeler devam ediyor, daha öncesinde de yapıldı. Orada unutulmuş sanırım, buraya eklenmiş, bu da yine, kanun yapma süreçlerinin planlı ve programlı olmadığının da en önemli göstergesi olarak bu teklifte yer almaktadır.

Mesela, şahsi olarak merak ettiğim bir konu var, kaymakam olmak için mezuniyette sınırlı sayıda bölümler sayılmış. İşte, mühendislik, sosyoloji, psikoloji, hakla ilişkiler gibi bölümlerde okursanız, sonrasında yüksek lisans yaparsanız kaymakam olabileceğiniz söyleniyor. Mesela, burada -merak ettiğim için soruyorum- doktorlar niye yok, diş hekimleri niye yok, tarih öğretmenleri niye yok? Neden sadece bu

bölümler, mesela, mühendisler sayılmış, diğerleri sayılmamış? Burada neden böyle bir eşitsizlik var? Bu çok büyük bir eksiklik ki toplumda da bu yönde çok ciddi bir beklenti var.

Genel itibarıyla görüşlerim bu şekilde. Yine, maddelerde daha detaylı olarak görüşlerimi sunacağım. Diğer Komisyon üyesi arkadaşların sürelerinden çılmak istemiyorum. İyi bir çalışma olmasını diliyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Çok teşekkür ediyoruz katkılarınız için.

Ali Bey, söz istediniz mi siz?

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Evet Sayın Bakanım.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Komisyon üyesi olmayan milletvekili arkadaşlarımıza da söz vereceğim.

İlk önce Komisyon üyelerimizi bir tamamlayalım, ardından söz vereceğim. Ali Bey, buyurun.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Komisyon Başkanımız, değerli Komisyon üyesi milletvekili arkadaşlarımız, Sayın Bakanım, değerli bürokrat arkadaşlar; hoş geldiniz. Biz de aslında hoş geldik çünkü biz de ilk toplantımızı yapıyoruz. Zannedersen burada Başkanlık seçimi yapmıştık, ondan sonra bir daha toplanamadık. Ben geçmiş dönemden Komisyon üyesiyim, birkaç kişi kaldık, galiba Kemal ağabey var, Yaşar Bey var, ben varım, birkaç milletvekili geçmiş dönemden devam ediyoruz. İşleri Komisyonunun biraz daha bence... Kanun gelmiyor, belki ondan dolayı bir aktiflik yoktur ama geçmişte kanun olmadığı zamanlarda da Celalettin Bey -kulakları çınlasın, hemşehrim- birtakım faaliyetlerde bulunuyordu. Bunu da bir sitem olarak size iletmış olayım Sayın Başkanım.

İlk toplantımız, ilk kanun teklifi, biraz renklendirilmiş. Evet, doğru, içinde doğru maddeler var, çakar meselesi doğru bir madde. Biz geçen dönem buradan geçerken ona çok çalıştık ve bir oy birliğiydi o, oy birliğiyle geçmişti ve hatta, cezanın da -yanlış hatırlamıyorsam- çok daha yüksek miktarlarda olması gerektiğini söylemiştik hep beraber ama gelen teklife göre bir ceza miktarı belirlenmişti. Önüne gelen çakarlı araca biniyor; kulüp başkanı da biniyor, sanatçı da biniyor. Bunu küçümsemek için söylemiyorum ama herkes binerse o zaman bir anlamı kalmaz, değersizleşmiş olur o çakar. Oysa gerçekten binmesi gereken, çakarlı aracı kullanması gereken görevliler vardır, onların kullanması gerekir ama herkes biniyordu. Silah meselesi de hakeza öyle ama içinde bazı maddeleri görünce “Cambaza bak.” diyorsunuz. Bir kez daha, işte, burada bunlarla süslenmiş, salçalanmış ama içeride başka maddeler var.

Nedir mesela? Bu 46 maddelik bir kanun teklifi, torba kanun ama çorba kanun olmuş. İçinde Adalet Komisyonunu ilgilendiren, Millî Savunma Komisyonunu ilgilendiren, Dışişleri Komisyonunu ilgilendiren, Plan ve Bütçeyi ilgilendiren maddeler bir araya getirilmiş, bizim önümüze gelmiş. Notalikle ilgili, bilmiyorum... Geçtiğimiz hafta ya da iki hafta önce -yanlış bilmiyorsam- Notalik Kanunu Adalet Komisyonundan geçti, oraya konulabilirdi. Niye şimdi bizim önümüze geldi ki? Yani notalikle ilgili madde oraya konulsa daha mantıklı olurdu.

Bu kanun teklifi bir çeşit kayyum kanunu teklifidir. Bu kanun teklifiyle mülkiye müfettişlerine fiilî kayyum yetkisi verilecektir. Yani şöyle bir okudum, mülkiye müfettişi gidecek, kamu kuruluşunda, bir belediyede örneğin, bilgisayarları alacak, eskiden suret alırdı, şimdi el koyacak. Olmaz, oradaki işleyiş durur, çalışma durur, hizmet etme kapasitesi biter. Maalesef, bir fiilî kayyum yetkisi verilecektir, denetleme cezaya dönüyor burada. Geçen dönem biz bekçi kanununda çok çalıştık burada, bekçi kanununda o zaman söylemiştik “Bakın, Anayasa’ya aykırı maddeler var. Bu, Anayasa Mahkemesinden döner, gelin bunu düzeltelim, Anayasa’ya uygun hâle getirelim. Bekçi kanununu hepimiz destekliyoruz, hepimiz istiyoruz. En son 1960’lı yıllarda çıkmış bekçilerle ilgili bir kanun, bunu yenilemek doğru, mantıklı, evet, olması gerekiyor ama şu şu maddeler Anayasa’ya aykırı ve bunu düzenleyelim.” denmişti. “Hayır, hiçbir Anayasa’ya aykırı değil.” demişti arkadaşlar ama bugün görüyoruz ki 13 madde -yanlış hatırlamıyorsam- Anayasa’ya aykırılıktan dönmüş ve iptal gerekçelerini de gelen hâliyle gidermiyor; nokta değişmiş, virgül değişmiş.

Burada bir siyasi kadrolaşma hükümleri olduğunu görüyorum. Yani bugün AK PARTİ Hükümet, ilelebet kalacak hâli yok, yarın bir başka parti gelir, başka bir şey olur ama siyasi kadrolaşmanın önünü açarsak, kim için açarsak açalım, bu yanıltır diye düşünüyorum.

31’inci maddeyi sinsi bir madde olarak yorumluyorum çünkü yurt dışındaki derneklere yani bir Türkiye Cumhuriyeti vatandaşının yurt dışında kuracağı bir derneğe Türkiye’den para da gidebilecek, bunlar verilecek. Bu bana göre çok büyük tehlike. Biz bu işten çok çıktık arkadaşlar. Zamanında “F tipi” diyorduk, sonra “FETÖ” oldu, hep beraber “FETÖ” demeye başladık ama bunlar bu işlerle büyüdüler, bu para işleriyle büyüdüler. Şimdi biz, Allah bilir, hangi cemaat, hangi tarikat... Ya da bir derneğe verdin, Türkiye’nin lehinde güzel işler yapan bir derneğe verdin ama öbürüne vermedin; bu da yanlış olacaktır, ayırmacılık olacaktır. Bu derneklere Türkiye’den, Türkiye’nin bütçesinden ya da buradan paranın gitmesinin doğru olmadığını düşünüyorum.

Birkaç nokta daha var. Kaymakam adayları -size de ulaşıyordur muhtemelen- diyor ki: “Ben mühendislik mezunuyum, tezsiz yüksek lisans hakkı verildi ve çalıştım, ders çalıştım. Buna göre kendimi hazırladım, gittim yüksek lisans yaptım, yıllarımı verdim, şimdi de tezliye çevrilecek. Benim mağduriyetim ne olacak?” diyor. Bunu da dikkate almamız gerekir diye düşünüyorum.

Bakın, Sayın Bakanım, Bülent Bey’e ileteceğim bir ricam olacak, Sayın Başkanım, sizden de olacak, bütün Komisyon üyesi arkadaşlarımdan. Ben deprem bölgesi Milletvekiliyim, 6 Şubat depremiyle birlikte Sayın Ali Yerlikaya’nın bana verdiği soru önergesi yanıtına göre rakamları söylüyorum: 219 Emniyet Genel Müdürlüğü personeli, 66 da Jandarma Genel Komutanlığı personelinde görevde olmayanlar hayatını kaybetmişler. Yani şöyle söyleyeyim: Sayın Turan’ın memleketi Çanakkale’den bir polis memurumuzun tayini çıkmış, Maraş’a gelmiş deprem olmuş, adam akşam nöbette değil, çalışmıyor o saatlerde, mesai saatinde değil, evinde yatıyor ailesiyle, deprem olmuş ve rahmetli olmuş. Toru topu 219, 66 daha 300; biz bunları şehit kabul etmiyoruz. Yanlış. Bu insanlar oraya tatile gelmediler ki, keyfine gelmediler ki, gezmek için de gelmediler. Bu insanlar oraya görevli geldiler, devletin görevlisi olarak geldiler, oraya bu insanlar tayini çıktığı için, görev yapmak için, orada bizi korumak için, ailelerimizi korumak için, terörle mücadele etmek için gelmiş insanlar. Deprem olmuş, Allah’tan geldi, adam öldü. Bunu şehit kabul edeceğiz ki kalan çoluğuna çocuğuna bari bir şey verilsin. 300 kişi Sayın

Bakanım, bütün deprem bölgesinde. 219 Emniyet Genel Müdürlüğü personeli, 66 Jandarma Genel Komutanlığı personeli. Nasıl yapılır bilmiyorum, bir ek madde mi verilir, önerge mi verilir, ne yapılır? Ama gelin, biz bu 300 vatan evladına şehitlik hakkı verelim. Bunlar şehit kabul edilsinler ki geride kalan karısı varsa karısı, çocuğu... Kiminin babası kalmış, yaşlı. Ki, biliyorsunuz, bizim ülkemizde polisimiz, askerimiz gariban çocuklar. Yani gidip görüyorsunuz evlerini, hallerini görüyorsunuz. Belki bir yaraya dokunuruz, belki birinin çocuğunu okutabiliriz, bu parayla okutur aile. O yüzden, bu noktada sizden destek istiyorum. Siz verin, biz kabul oyu verelim, beraber çalışalım ya da biz verelim ama bu işi düzeltelim, bunlara bu hakkı verelim diyorum.

Maddelere geçtiğimiz zaman zaten uzun uzun konuşacağız, eleştirilerimizi getireceğiz, Anayasa'ya aykırılık çok fazla. Yine, içinde güzel, olması gereken doğru maddeler, bir de olmaması gereken, hinlik, sinsilik kokan maddeler var. Madde madde değerlendireceğiz.

Teşekkür ediyorum. Kolay gelsin diyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ali Bey, teşekkür ediyoruz.

Tekrar hatırlattığınız için hem Kahramanmaraş hem de tüm deprem bölgesindeki hayatını kaybeden bütün vatandaşlarımıza Cenab-ı Allah'tan rahmet diliyoruz. Tüm deprem bölgesine de geçmiş olsun dilekelerimizi iletiyoruz.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Bu konuda da sorumluluk almanızı istiyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - İnşallah.

Sayın Murat Çan'a söz veriyorum.

Buyurun Murat Bey.

MURAT ÇAN (Samsun) - Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri, milletvekili arkadaşlarımız, Sayın Bakan Yardımcımız, teklif sahibi vekiller, kamu bürokratları; hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum. Misafirlerimize hoş geldiniz diyorum.

Ben de benden önceki Komisyon üyesi arkadaşlarım, partimiz adına konuşan arkadaşlarım gibi... On sekiz, on dokuz ay olmuş ilk toplantımızı yapıyoruz, tanışma toplantısı yaptık. Siz de böyle espiyle söylediniz, ben de o espiye sığınarak size bir espri yapayım. Daha önce birkaç kez toplansaydık -birazdan gerekçelerini de söyleyeceğim- hem sizin acemiliğiniz gider hem de birbirimizle daha iyi bir iletişim kurar hâle gelirdik. Bu acemiliğin gitmesi bizim ilk yasama dönemimiz olması nedeniyle bizi bu konuda çok daha alıştırdı hâle gelirdi. Ama bize ne kazandırdı? Bakın, şurada iki dakika içerisinde Sayın Bakan Yardımcımız yeni suçların icat edildiğini söyledi. Muhtemelen Bakanlığınızdan sonra icat edilen suçlar olduğu için siz de bazılarını merak ediyorsunuzdur. Sürekli güvenlik inovasyonu ihtiyacı olduğunu da öğrendik. Bunları televizyonlardan değil, burada hakikaten neler olduğunu, birbirimizle istişare ederek, kamuyu aydınlatma adına, kamuya hesap verme adına bu görevimizi daha etkin bir şekilde yerine getirirdik.

1 Ekim 2023'te İçişleri Bakanlığımıza yönelik bir terör saldırısı oldu, toplanmadık. INTERPOL'ün kırmızı bültenle aradığı uluslararası suç örgütü liderlerinin Türkiye'de cirit attığı bir dönemde toplanmadık. Ayhan Bora Kaplan olayı var, her türlü iş var bunun içinde yani adamın albümü zaten ünlüler geçidi ama en vahimi TRT önünde verdiği pozlar, yurt dışına kaçarken yakalanması bu işin cabası.

Bu yaz döneminde Yunan sahil güvenlik unsurlarının Bodrum'da, Datça'da millî güvenliğimizi, egemenliğimizi tehdit eder düzeyde bize bir şekilde böyle -tırnak içinde, biz Yunanlılara her şeyi gösterdik zamanında Kurtuluş Savaşı'nda ama- bir gövde gösterisi yaparcasına Bodrum'da, Datça'da karaya çıkmaları ve en son hepimizin yüreğini parçalayan -bu olayın olmasından birkaç gün önce, hatta bir gün önce Meclise şu gelsin, bu gelsin tartışmalarının hemen sonrasında- TUSAŞ'a yönelik saldırı. Bunların hiçbirinde bizi bir araya getiren bir sebebin sizler tarafından hissedilmemiş olması bizler açısından üzüntü verici. Ben bunun bundan sonrası açısından not edilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Yani tabii, işin bu kayyum tecrübesi sizinle Türkiye Cumhuriyeti gündemine tanıştırıldı. Bugünlerde de tekrardan bu maddeler üzerinden kayyum tüneliyle, özellikle Türkiye'nin 1'inci partisi olan partimize yönelik bir tünel açılma potansiyelini sayın sözcümüzün dediği gibi bizler de milletvekilliğin ikinci yılındaki arkadaşlarınız olarak bunu okuyamayacak kadar bu anlamda tecrübesiz değiliz. Bunları maddeler geldiğinde tek tek konuşacağız ama hakikaten bu toplanamama hadisesinin, bu istişare edilememe hadisesinin, iletişim kurulamama hadisesinin hem yasama faaliyeti açısından hem de topluma hesap verebilirlik açısından çok büyük bir meblağa doğru gittiğini söylemeye bir kez daha görevli kılıyorum kendimi.

Bu torba yasa, çorba yasa, detaylarına geldiğimizde -affınıza sığıyorum-bence birazcık da zorba yasa ama 2 arkadaşımız teklifin 1'inci imza sahibi olarak burada kısa sunumlar yaptı. Yani maşallah, çok yetenekliler, neredeyse bütün komisyonların görevine giren alanlarda 46 maddelik bir kanun teklifi getiriyorlar ama bu kanun tekliflerini ilgili komisyonlarda inceletmeyip -bir arkadaşımız bildiğim kadarıyla hukukçu, bir arkadaşımız da emniyet mensubu, bu konularda uzmanlaşmış isimler- diğer komisyonları pas geçerek 46 maddelik kanun teklifini bize getirmiş oldular. Meyvelerimizi yerken bunları söyleme ihtiyacı hissettim ama önemli olan, maddelerde bunların tek tek irdelenmesi, incelenmesi, kamunun menfaatine olmayan, bundan sonra kamuyu zorlayacak ve özellikle bizim belediye hizmetlerimizi zorlayacak, kişisel verilerin kullanılmasını kolaylaştıracak, yol açacak bu kanun maddelerinin tekliften çıkarılması çok önemli.

Ben yine bir espiyle kapatayım, espiyle açtım. Hakikaten bu tek adam rejimi size de bayağı bir fatura kesti. Sizi birazcık böyle -yaştasız ama- tükenmiş gösteriyor. Bu nedenle bu konunun da size bir şey getirmesini, belki bir defans getirecek motivasyon sağlamasını size lütfedeyim.

Çok teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU -Çok teşekkür ediyoruz. Esprilerinize de ayrıca çok teşekkür ediyoruz.

Sayın Başkan Burhanettin Bey'e sözü veriyorum.

Buyurun Burhanettin Bey.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - Sayın Başkan, Sayın Komisyon üyesi arkadaşlarımız, değerli hazırun; ülkemizde son yıllarda hemen hemen her alanda şiddetin boyutu iyice artmış, toplumda sıradan, basit sokak ve aile içi kavgalar bile artık neredeyse cinayetle sonuçlanmaya başlamıştır. İş yeri baskınları, silahlı saldırılar, kurşunlama ve cinayet gibi çete olayları son günlerde sokakları tehlikeli ve güvensiz hâle getirmiştir. Sokak ortasındaki iki grup arasında yaşanan silahlı çatışmalarda hiç suçu ve günahı olmayan masum insanlar hayatını kaybetmeye başlamış, kadın ve bebek cinayetleri de artmış, sokaklar âdeta savaş alanına dönüşmüştür. Bu dönemde polislerimize yapılan saldırılar da artmış, suçlularla etkin mücadele sürdürmek için Emniyet ve Jandarma teşkilatımız kollarını sıvamış iken iktidar tarafından terörle mücadele yerine yıllar sonra yeniden müzakere başlatılmıştır. Başlatılan bu terörle müzakere suçluları ve teröristleri de maalesef cesaretlendirmiştir.

Sayın Başkan, emniyet güçlerimiz ülkemize güven ve huzur ortamını temin etmek amacıyla çok zor şartlar altında görev yapmaktadır. Her meslek grubunda olduğu gibi Emniyet teşkilatında görev yapan polislerimizin de önemli sorunları vardır. Suriyeli sığınmacılar, Afrikalı ve Afganistanlı göçmenler Türkiye için artık beka sorunu hâline gelmiştir. Suriyeli sığınmacılar Emniyet teşkilatı için de büyük bir tehdit oluşturmaktadır. Kaçak sığınmacılar ülkemizi âdeta istila etmiş, kayıtsız bir şekilde ülkemizin her köşesinde rahatça dolaşabilmektedir. Bunların takibi, ne iş yaptıkları ve nerede yaşadıkları Emniyet teşkilatımız tarafından dahi bilinmemektedir. Ülkemizin huzur ve güven ortamı açısından öncelikle Suriyeli sığınmacılar ve kaçak göçmenler ülkelerine geri gönderilmelidir. Sokakta ve herkesin gözü önünde yaşanan şiddet ve cinayet olayları toplumda hemen her kesimi rahatsız etmektedir. Aileler kendinden, eşinden ve çocuklarından “Sokakta başına bir şey mi gelecek, bir kör kurşuna kurban mı gidecek?” diye endişe etmektedir. Sokaklarda yaşanan kanunsuz olaylar, ailelerin endişelerinde ne kadar haklı olduklarını açık bir şekilde ortaya koymaktadır. Son yıllarda giderek her alanda artış gösteren, yaralanma ve ölümle sonuçlanan olaylara “münferit olaylar” deyip geçmemiz mümkün değildir. Bu olayların altında mutlaka iktidarın ülkeyi getirmiş olduğu ekonomik ve sosyal nedenler yatmaktadır. Bunları ortadan kaldırmak da öncelikle Emniyet teşkilatımızın ve yargının görevidir. Emniyet teşkilatımız ve polislerimiz büyük bir gayret göstererek suçluyu yakalıyor ancak savcının karşısına çıktığında bunlar adli kontrol şartıyla serbest bırakılıyor. Sosyal medyada olayla ilgili görüntüler yayınlanmaya başlıyor, yargı tekrar harekete geçiyor ve daha sonra suçlu yeniden polis tarafından alınıyor, daha sonra da o kişilere otuz yıl ceza isteniyor. Bu gibi toplumsal olayları son yıllarda maalesef sık sık görüyoruz. Bu tip olaylar toplumda büyük bir güvensizliğe ve infiale yol açarken maalesef suçluları da cesaretlendirmekte.

Sayın Başkan, öncelikle, polislerimizin askerlik borçlanması konusunda yaşadıkları sorunlara mutlaka bir çözüm getirilmelidir. Emniyet Teşkilatı Kanunu’nda 2015 yılında yapılan düzenleme yüksekokul mezunu ve 2015 öncesi göreve başlayan polis memurlarını mağdur etmiştir. B grubu amirler lisans mezunu olmalarına rağmen A grubu amir statüsüne daha sonra alınmış, yükseltilmiş ancak bazı özlük haklarına maalesef “Yasa geriye işlemez.” denilerek engel olunmuştur.

Bunun dışında, polis memurlarımız fazla çalışma saatlerinden yakınmaktadır. Başta seçim, miting ve maç gibi toplumsal olaylarda sabahın erken saatlerinden gece geç saatlere, çoğu zaman da en az on iki saate kadar mesai yapmakta, şark görevlisi polislerimizin aile birliktelikleri de maalesef zarara uğramaktadır. Polislerimizin çalışma saatleri mutlaka yeniden düzenlenmeli, bu saatin üzerine çıkılması durumunda ek ödeme, fazla mesai gibi ödemeler de telafi edilmelidir. Polislerimiz fazla çalışmaktan kendilerine ve ailelerine zaman ayıramadıkları gibi rahatsızlıklarını sık sık dile getirmektedir. Polis memurlarımızın öncelikle kendileri huzurlu olacak ki daha sonra ülkemizde huzur ve güvenliği sağlayabilsinler, huzuru olmayan bir kişinin huzurlu bir ortam oluşturması mümkün değildir. Emniyet teşkilatımız ekonomik kaygı yaşamamalıdır. Bu anlamda karnı tok, sırtı pek olmalı, özlük hakları iyileştirilmelidir. Disiplin kuralları amir ve memur ayrımı yapılmadan bütün teşkilat mensupları için eşit uygulanmalı, gerekiyorsa günün şartlarına göre yeniden düzenlenmelidir. Saygı, sevgi ve hoşgörü esas alınmalıdır.

Emniyet teşkilatında görevli sivil memurlar genel idare hizmetleri kadrosunun Emniyet Teşkilat Kanunu’nda tanımlanmasını ve görev tanımının belirlenmesini istemektedir. Sivil memurların disiplin işlemleri hâlihazırda Genel Kolluk Disiplin Hükümleri Kanunu dikkate alınarak yapılmaktadır. Sivil memurların disiplin işlemleri bu kanun kapsamından çıkarılarak genel hükümlere göre yürütülmelidir. Şu anda aynı işi yapmalarına rağmen, aynı risk ve sorumluluğu taşımalarına rağmen sivil memurlar terör tazminatı ve yıpranma hakkından mahrum durumdadır. Böylesi hak kayıplarına son verilmeli, sivil memurlar da terör tazminatı ve yıpranma hakkından yararlandırılmalıdır.

Sağlık sorunları nedeniyle on yıllık hizmet süresi dolmadan hizmet sınıfı değiştirilen personeller askerlik muafiyeti konusunda sorunlar yaşamaktadır. Sivil memurlar şehir içi ulaşım hakkından diğer polis arkadaşları gibi yararlanabilmelidir. Emniyet teşkilatında görev alan genel idare hizmetler sınıfı personeline 3600 ek gösterge konusunda da ayrımcılık yapılmıştır. Emniyet teşkilatı bünyesinde görev yapan genel idare hizmetleri sınıfı personelinin tamamına 3600 ek gösterge verilmelidir. Emniyet teşkilatında on yıl ve altı görev yaptıktan sonra genel idare hizmetler sınıfına geçen personel ve Emniyet teşkilatında görevli olan sivil memurlar da emekli olduktan sonra silah taşıma ruhsatı hakkından yararlanabilmelidir. Yardımcı hizmetler sınıfı genel idare hizmetler sınıfına aktarılmalıdır. Teknisyen yardımcıları, işçi ve hizmetlilerin görev tanımları net bir şekilde belirlenerek görev sorumluluklarının dışında başka işlerde çalıştırılmamalı, çalışmaya zorlanmamalıdır. Ayrıca, Emniyet teşkilatında 55 olan emeklilik yaş sınırı personelin isteğine bağlı olarak üç veya beş yıl uzatılmalı. Bu konudaki talep ve beklentiler polisler tarafından herkese iletilmektedir.

Sayın Başkan, Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin geneli üzerindeki görüşlerimizi de şöylece paylaşmak istiyorum: Teklifte makul olarak karşılayabileceğimiz olumlu düzenlemelerin yanında makul olarak değerlendiremediğimiz düzenlemeler de yer almaktadır. Bu konudaki düşüncelerimizi ve önergelerimizi siz değerli Komisyon üyelerimizle paylaşmak istiyorum.

Öncelikle her konuda olduğu gibi burada da mucidi iktidar olan, saraydan gönderilen yeni bir torba teklifiyle karşı karşıyayız. Bu torba teklifte de daha öncekilerde olduğu gibi birbiriyle alakası olmayan 17 kanun ve 1 kanun hükmünde kararnamede düzenleme yapılmaktadır.

Bazı maddelerde getirilen düzenlemeler iktidarın kanun yapma ciddiyetinden ne kadar uzak bir yaklaşım içinde olduğunu açık bir şekilde ortaya koymaktadır.

Kaymakam mülakatlarına yönelik bizlere gelen talepler mutlaka sizlere de geliyordur. Kaymakam adayları “Biz günlerce çalıştık, büyük emek harcadık, emeklerimiz boşa gitmesin. En azından yapılacak olan ilk sınavda tezli yüksek lisans zorunluluğu uygulanmasın.” şeklinde taleplerde bulunmaktadır; bunu da buradan Sayın Komisyon üyelerine bildirmek istiyorum.

Sayın Başkan, kaymakamlık makamları gerçekten çok önemli makamlardır. Her başı sıkışan bu makama başvurur ve çare arar. Yıllarca birçok kaymakam ve valiyle çalışmış birisi olarak söylüyorum, büyük ilçelere atanan kaymakamlar ile valilerin mutlaka tecrübeli ve liyakatli kişilerden seçilmesi sağlanmalıdır. Teklifin 5’inci maddesiyle merkezde bulunan valilerin mali hakları konusunda düzenlemeye gidilmektedir. Biz, burada merkezde görev yapan valilerin mali hakları üzerinde fiilî çalışmaya bağlı ödemeler hariç, il valisine ait ödeme unsurları esas alınarak verilmesini uygun bulmuyoruz. Bir genel müdür veya hâlen fiilî olarak valilik yapan ve sorumluluğu olan bir il valisiyle aynı mali haklara sahip olmasını adil bulmuyoruz.

Bu teklifte bazı düzenlemeler var ki bunlar birkaç ay önce Millî Savunma Bakanlığı tarafından getirilen kanun teklifinin içinde neden düzenlenmedi, bunu da merak ediyoruz. Siz bunu yapmak yerine, rütbe beklemede aranan kriterlerin doğrudan muvazzaf başlayan astsubaylar ile sözleşmeli başlayıp daha sonradan muvazzaflığa geçirilen astsubaylar için aynı hâle getirilmeleri konusundaki düzenlemeyi bu torba yasada getirmeyi neden tercih ettiniz? Mesela, Noterlik Kanunu, Komisyondan yine kısa bir süre önce geçti, daha Genel Kurula bile gelmedi ancak noterlerle ilgili bir düzenlemeye burada da yer verilmiş. Bu durum kanun yapma tekniğine de uygun değil. Tam bir “Ben yaptım, oldu.” mantığıyla hareket ediliyor.

Teklifin 15’inci maddesinde getirilen düzenlemeyle, bize göre, yabancı memleketlere gönderilecek noterlik işlemlerinin altındaki mühür ve imzanın onanması işleminin tüm valilik ve kaymakamlıklarla yapılabilmesi sağlanmalıdır. Hâlihazırda mevcutta bu işlem noterin bulunduğu yer valiliğince yapılmakta ve başlı başına sorunlu bir madde olarak değerlendiriliyor.

Teklifin 16’ncı maddesi araç, gemi, deniz aracı kiralama faaliyetlerini düzenlemektedir. Kiralanan araçlarda GPS cihazı bulundurularak araçlara ait konum bilgisine ilişkin kayıtları beş yıl saklama zorunluluğu getirilmesinin özel hayatın gizliliğine zarar vereceğini değerlendiriyoruz. Ayrıca, bu durumda kişisel veriler rahatlıkla başkalarının eline geçebilir.

Teklifin 33’üncü maddesiyle yabancılara yönelik kısa dönem ikamet izinleri konusunda düzenlemeye gidilmektedir. Kısa dönem ikamet izni verilmesine esas olacak taşınmazın niteliği ve değeri Bakanlığın inisiyatifine bırakılmamalı, kanunda net bir şekilde belirlenmelidir. Ayrıca, taşınmazın değeri kesinlikle arsa veya tarla, toprak olmamalıdır. Taşınmazın niteliği ve değeri açıkça belirtilmeli ve düzenlemedeki muallaklık ortadan kaldırılmalıdır.

Sayın Başkan, makul görmediğimiz düzenlemelerden bir diğeri de Türkiye’nin göç yönetiminin geliştirilmesi ve kısa, orta ve uzun vadeli göç politikalarının desteklenmesi amacıyla kurulmak istenen Göç Vakfıdır. Böyle bir vakfa niçin ihtiyaç duyulmuştur, açıkçası gerçekten anlayamıyoruz. Bakanlık yetkilileri bu konuda bizleri aydınlatabilirse bundan da memnun oluruz. Ancak Millî Eğitim Vakfında olduğu gibi paralel bir yapı oluşturulmasının sakıncalı olacağını düşünüyoruz. Bu, idarede bir çift başlılık oluşturacaktır.

Onca sorunun varken, ekonomik ve sosyal sorunlar artmışken Türkiye’nin kayyım gündemiyle meşgul edilmesini aziz milletimize yapılmış büyük bir haksızlık olarak görüyoruz. Herhangi bir nedenle görevden alınan belediye başkanlarının yerine belediye meclisi içinden bir meclis üyesinin belediye başkan vekili olarak seçilmesinin daha doğru bir yaklaşım olacağını düşünüyoruz. Böylece, iktidar tarafından atanan valiler ve kaymakamlar için “İktidar, seçimde kazanamadığı belediyelere el koyuyor.” şeklindeki değerlendirmelerin ortadan kalkacağını düşünüyoruz. Ancak gördüğümüz kadıyla iktidarın krizden beslendiği ve sorunu çözmek yerine daha da tırmandırmayı tercih ettiğini anlıyoruz. Sonuçta olan milletimize oluyor, ülke kaos ve kargaşaya sürükleniyor.

Demokrasi adına da iyi bir sınav vermediğimiz altını özellikle çizmek istiyor, değerli hazırunu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Sayın Burhanettin Kocamaz’a teşekkür ediyoruz.

Komisyonunda söz isteyen milletvekilimiz henüz yok.

Bu vesileyle, sırasıyla Komisyonunda olmayan milletvekillerimizi sayıyorum, bu sırayla söz vereceğim yani onların istem sırasına göre: Süleyman Bülbül, İsmail Atakan Ünver, Murat Bakan ve İdris Şahin. 4 milletvekilimize söz veriyorum ve Süleyman Bülbül’den...

İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Başkanım, şöyle yapabilir miyiz?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Buyurun.

İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Dört buçukta bir yerde olmam lazım, Süleyman Bey de müsaade ederse sadece beş dakika...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Müsaade ederse memnuniyetle.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) - Tabii, tabii; buyurun.

İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Arkadaşlarımızın hepsi müsaade ederse...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Memnuniyetle.

İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Değerli Başkanım, teşekkür ediyorum hem sayın vekillerimizin nezaketine hem sizlerin hoşgörüsüne.

Değerli Başkan, kıymetli İçişleri Komisyonu üyeleri, Değerli Bakanım, hepinizi saygıyla selamlıyorum. Değerli konuklarımıza ve kamunun önemli noktalarında görev yapan bürokratlarımıza da hoş geldiniz diyorum.

Değerli Başkan, öncelikle şunu ifade edeyim, arkadaşlarımızın bir kısmı sizi yakinen tanıyor ama Bakanlık döneminden tanıyor. Biz sizin teşkilatçılık yönünüzü de biliyoruz, hızınıza yetişmek çok mümkün olmazdı o dönemde, Bakanlıkta da aynı performansı sergilediniz; şimdi Komisyonunda da aynı üslup ve yol yürüyüşüne devam ediyorsunuz çünkü 4’ünde gelmiş kanun teklifi Meclise ve 7’sinde biz bunu

Komisyonunda görüşüyoruz. Tabii, takdir edersiniz ki Cumhuriyet Halk Partisinin grubu var ve sağlıklı bir şekilde belki kırk sekiz saat içerisinde hazırlanabilirler ama Mecliste bu kadar kapsamlı, 16-17 tane ayrı alanda düzenleme yapan bir kanun teklifine kırk sekiz saat dilimi içerisinde bizim hazırlanıp hem geneli üzerinde hem maddeleri üzerinde burada ayrıntılı beyanda bulunma imkânımız yok. O yüzden, dışarıda yasama faaliyetlerinin yavaş işlediği noktada bir kanaat var ama Komisyonunuzu tebrik ediyoruz, oldukça hızlısınız. Bu hususu özellikle ifade etmiş olayım.

Şimdi, Değerli Başkanım -ben, burada kısa bir incelemeden sonra- özellikle kanun teklifi açısından değerli teklif sahibi arkadaşlarımızı da tebrik ediyorum. Ben geçmiş dönemde de bu tür kanun tekliflerinin altına birinci imza sahibi olarak imza koyan birisi olarak her zaman birinci imza, ikinci imza sahipliğinin ne kadar zor olduğunu gayet iyi bilirim. O nedenle, her ne kadar her bürokrat kendi alanındaki konuyu incelemiş olsa da birinci imza sahibi buradaki 44 maddenin tamamını incelemekle yükümlüdür çünkü dışarıya çıktığında karşısına neyin geleceğini, Komisyonunda neyin sorulacağını veya da bir mikrofon uzatıldığında ne diyeceğini iyi kötü tatbik etmek ve bu yönde de çalışma yapmak durumundadır.

Ancak gerçekten şu ana kadar, Cumhuriyet Halk Partisi sözcümüzü, İYİ Partiden değerli temsilcileri dinledik ve milletvekili arkadaşlarımızın sitemlerinin ve itirazlarının da yerli yerinde olduğunu görüyoruz çünkü İçişleri Komisyonunda görüşülen bir kanun teklifinin iç işleriyle alakalı konuları ihtiva etmesi gerekir. Yani tek başına bir iktidarda bir düzenleme yapılıyorsa henüz Mecliste görüşülmekte olan bir kanun teklifi varken noterlikle alakalı bir düzenlemenin burada değerlendiriliyor olmuş olması, iktidarın kendi içerisindeki bakanlıklar arasında da uyum ve eş güdümünün olmadığını gösterir ki bu son derece üzüntü verici ve kaygı verici bir durumdur çünkü ülkeyi tek başına yöneten iktidarın hata yapma lüksü yoktur. Hata yaptığı zaman da işte karşımıza bu tür tablolar çıkar ve ben özellikle burada Anayasa Mahkemesinin iptal gerekçesi sonrasında yeniden yapılan düzenlemelere ilişkin şöyle bir göz gezdirdim, emin olun, Anayasa Mahkemesi çok kapsamlı gerekçeler yazmış, Sayın Başkanım, bu gerekçelerden biraz ders çıkarmak lazım. Yani oradaki isimlerin de konusunun uzmanı olan isimler olduğunu hepimiz biliyoruz. Anayasa Mahkemesi bu maddelerde, gerekçede neyi ihtiva ediyorsa, bihakkın buna yakın bir düzenlemenin şu anda kanun yapma teklifi açısından önümüze getirilmesi gerekir. Anayasa Mahkemesinin kararına uyuyormuş gibi görünüp, bir kısım takla attırmak suretiyle, Anayasa Mahkemesinin arzu etmiş olduğu iptal gerekçesinin dışında bir düzenlemeyle tekrar buraya gelmek ve zaman kazanmak hiç kimseye bir şey kazandırmaz, sadece zamana oynarız ama yarın yine tekrar bu, Anayasa Mahkemesinden geri döner ve gelir. Bu nedenle, burada tüm komisyonlarımızda, katıldığım komisyonlarda bunu ifade ediyorum; Anayasa Mahkemesinin kararları, özellikle kanun yapma tekniği açısından bizlere bir yol göstermektedir, oradaki gerekçeler bize bir ışık tutmaktadır; bu ışık doğrultusunda bu düzenlemelerin yapılmasından hepimiz ciddi anlamda kazançlı çıkarız, bu konuda ciddi bir hassasiyet göstermenin uygun olacağını düşünüyorum.

Yine, bu kanunun geneli üzerinde kamuoyunda özellikle “çakar düzenlemesi” olarak bilinen 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu’ndaki düzenlemeyi son derece olumlu buluyoruz ama bu düzenlemenin sadece kanun metnine dercedilmiş olması yetmiyor, aynı zamanda kuvvetli bir denetimin yapılması gerekiyor ve denetim faaliyeti de iktidarın işi, bu konuda çok ciddi anlamda ikircikli bir yapının olduğunu görüyoruz; iktidara mensup vatandaşlara biraz daha kolaycılık gösterildiği ve bu çakar düzenlemesinden adaletli bir şekilde yararlanılmadığı ve denetimin de eksik olması nedeniyle hangi yasaı çıkarırsanız çıkarın keyfiliğin devam ettiğini üzülerken görüyoruz.

Yine, ruhsatsız silah kullanımıyla alakalı müeyyidenin artırılmış olmasını son derece kıymetli buluyoruz. Suç işleyenin “elimi kolumu sallayarak hiçbir müeyyidesi olmadan hareket ediyorum” düşüncesi kamuoyunda suç işlemeyi teşvik eden bir anlayışa bürünüyor. O nedenle, ruhsatsız silah kullanımına getirilen müeyyidedeki ceza oranının artırılmış olması son derece kıymetli. Yine, 6136 sayılı Yasa’nın 13’üncü maddesinde bir kısım düzenlemeler yapılıyor, bu da fevkalade iyi ancak keşke bu düzenlemeler -yine ifade ediyorum- Adalet Komisyonunda görüşülebilseydi. Suç işleniyor, elbette ki bu, önleyici kolluk olarak sizlerin, özellikle İçişlerinin alanına giriyor ancak bir suçun kanunda ne şekilde müeyyidesinin olacağına ilişkin alt sınır-üst sınır ayırımını Adalet Komisyonunun değerlendirmesinin çok çok daha uygun olacağı kanaatindeyim. Geçmişten bu yana İçişleri Komisyonunda çeşitlilik arz eden arkadaşlar görev yapar ama Adalet Komisyonunda mümkün mertebe hukukçu arkadaşlarımız görev yapıyor. O nedenle, orada değerlendirilmesinin uygun olacağını düşünüyorum.

Yine, düzensiz göçmenlerin yasa dışı yollardan Türkiye’ye girişlerinde en kısa süre içerisinde yurt dışına çıkarılması hedeflenmektedir. Bu da son derece kıymetli bir düzenleme ama bu neyi gösteriyor? Muhalefet aylardır, yıllardır bas bas bağıyor bu üç ana konuyla alakalı; olumlu buluyoruz, destekliyoruz ama keşke burada muhalefetin sesine daha öncesinden kulak vermiş olsanız ve bu düzenlemelere ilişkin adımları daha erken atabilmiş olsaydınız, işte toplumsal kaosu bu denli yaşamazdık hem Ateşli Silahlar Kanunu’nda hem düzensiz göçmenlere ilişkin hususta hem de trafik teröründe; bana göre en önemli terör unsurlarından biri hâline gelmiş durumda özellikle büyük şehirlerde artık trafik sorunu.

O nedenle ben sözü çok fazla uzatmak istemiyorum çünkü başlangıçta söylediğim gibi çok kısa zaman dilimi içerisinde kapsamlı olarak tek tek maddeleri inceleme imkânı bulamadım ancak önümüzdeki zaman dilimi içerisinde her bir maddeyle alakalı kendi düşünce ve kanaatlerimizi de ifade edeceğim ancak yine Göç Vakfıyla da alakalı... Sayın Başkanım, her kurumun ayrı ayrı bir vakıf kurmasına gerek yok. Bu geçmiş dönemlerde iktidarınız gerçekten çok dirayetli bir duruş sergiliyordu; Sayın Bülent Turan Bey’in çok yakinen bildiği bir konudur, Anayasa Mahkemesi istedi vakıf kurmak için ama 24’üncü Dönemde her şeye rağmen Anayasa Mahkemesiyle aranın açılmasına sebep olacak şekilde o vakıf düzenlemesi geri çevrilmişti ama şimdi görüyorum ki 28’inci Dönemin yasama faaliyetleri içerisinde her bakanlık kendisine ilişkin ayrı bir vakıf kuruyor, o vakıf üzerinden bireysel olarak tasarrufta bulunmayı istiyor. Bu, Dışişleri için de geçerli, Millî Eğitim için de geçerli; şimdi, İçişleri Bakanlığında 2 ayrı vakıf olmuş olmasına rağmen bir de göçle alakalı bir vakıf. Bunlara gerek yok çünkü devlet bir, harcanan para da bir; bu milletin parası. O yüzden bu tip her alanda ayrı ayrı vakıf kurulmasının ben sadra şifa olacak bir düzenleme olmadığını düşünüyorum. Bu nedenle, kanunun içeriğindeki bir kısım maddeleri son derece olumlu buluyoruz ama detaylara ilişkin, özellikle Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği düzenlemelerin yeniden önümüze getiriliş şekline dair itirazımızı burada ifade ediyor; tekrar emeği geçen, başta imza sahibi arkadaşlarımız, Bakanlık bürokratlarımız olmak kaydıyla hepsine ayrı ayrı teşekkür ediyoruz.

İnşallah, toplantımızın devamı süresinde bu nezaketi gösteren değerli milletvekillerimize ayrıca teşekkür ederek katkı sunmaya da devam edeceğimizi ifade ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum efendim.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Sayın Milletvekilimiz İdris Şahin Bey'e çok teşekkür ediyoruz.

Şimdi, Süleyman Bülbül Bey'den tekrar başlıyoruz.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Milletvekili arkadaşlarıma da bu yasa teklifinin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Sayın Başkanım, ben Adalet Komisyonu Cumhuriyet Halk Partisi Grup Sözcüsüyüm. Bizler, 27'nci Dönemden itibaren dokuzuncu yargı paketi dâhil ve şu anda görülmekte olan yargı paketi dâhil, altı yıllık bir süreçte birçok yargı reformu yasa teklifini görüştük. Bu görüştüğümüz yasa tekliflerinin birçoğu torba yasayla ilgili tekliflerdi, içlerinde birden fazla yasal düzenleme vardı. Örneğin, iki hafta önce Adalet Komisyonuna getirilen Noterlik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nde 22 madde vardı. 22 maddenin 5-6 maddesi Noterlik Kanunu'yu, başka kanunlarla ilgili düzenlemeler vardı. Orada etki ajanlığı, casuslukla ilgili maddeler vardı, bir torba yasaydı.

Şimdi, bakıyoruz, yasama faaliyeti açısından noterlerle ilgili 2 maddenin şu anda görüştüğümüz 1700 sayılı Dahiliye Memurları Kanunu'nun içerisinde olduğunu görüyoruz. Yani bakıyoruz, Adalet Komisyonunun içerisinde görüşülmesi gereken 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'yla ilgili ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar Kanunu'yla ilgili birçok maddenin burada olduğunu görüyoruz. Bu çerçevede, torba yasaya bu eleştirilerimizi devamlı yapıyoruz ancak bu yasama faaliyetinin nitelikli yasama açısından burada etki analizinin yapılmadığını da görüyoruz.

Şimdi, ben sormak istiyorum: 6136 sayılı ateşli silahlarla ilgili 7'nci maddeden 12'nci maddeye kadar olan düzenlemeyle ilgili olarak burada Adalet Bakanlığından gelen hangi genel müdürümüz var? Yani burada bu konuda bize bilgi verebilecek, ateşli silahlarla ilgili, şiddete yönelik düzenlemelerle ilgili bir açıklama yapacak genel müdürümüz var mı?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Var Sayın Vekilim. Ne zaman dersiniz. Maddelerde yaparız diye planlamıştık ama.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) - Ama şu var: Yani bu konuda Komisyon üyelerinin ve milletvekillerinin bilgilendirilmesi gerekiyor.

Şimdi, Adalet Komisyonunda Bakan Yardımcısı Niyazi Bey vardı -Kanunlar Kararlarda- bir de genel müdür vardı, o açıklamalarda bulunuyordu.

Örneğin, Noterlik Kanunu'ndaki düzenlemelerle ilgili burada Noterler Birliğinin temsilcisi var mı? Buradaki kim yani? O bakımdan, gelen arkadaşların da tanıtılması bizim açımızdan da yararlı olacak Sayın Başkanım.

Örneğin, Türkiye Barolar Birliğiyle ilgili yani burada avukatlar....

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Maddelere geçmeden önce yapalım.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) - Avukatlık Kanunu'yla ilgili düzenleme yok ama bu gelen 46 maddelik düzenlemeler güvenlikçi yasal düzenlemeler. Yani bekçilerden başlayarak birçok düzenleme var insan haklarına ilişkin, İnsan Hakları Eylem Planı'na aykırı gelebilecek birçok düzenleme var. Bu çerçevede de Türkiye Barolar Birliğinden de temsilci bulunması gerekiyor. Yani STK'lerin, üniversite temsilcilerinin bu çerçevede görüşlerini almamız gerekiyor.

Üzülerek söylemek istiyorum ki Sayın Başkan, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle birlikte getirilen Anayasa'nın 88'inci maddesiyle milletvekillerinin kanun yapma yetkisi açıkça bu Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde bir kenara itilmiş durumda. Bakıyoruz, Adalet Komisyonu da aynı şekilde, diğer Plan ve Bütçe Komisyonu da aynı şekilde. Bizim imzacı milletvekili arkadaşlarımız yanlış anlamasınlar, Beştepe'de yapılan, kurullarda hazırlanan birçok teklif komisyonlara geliyor, komisyonlarda cümlesi değiştirilmiyor, virgülli değiştirilmiyor, Genel Kurula gidiyor ve Genel Kuruldan da çıkıyor. Yani bunu yaşıyoruz biz, Adalet Komisyonunda da yaşıyoruz, Plan ve Bütçe'de de yaşıyoruz. Burada da yani Anayasa'nın 88'inci maddesi açıkça ihlal ediliyor. Anayasa'nın 88'inci maddesindeki milletvekillerinin kanun yapma yetkisi açıkça ihlal ediliyor.

Bu çerçevede, nitelikli yasama açısından torba yasayla ilgili arkadaşlar birçok itirazlarda bulundular. Bu itirazları yeniden tekrarlamama gerek yok ama burada nitelikli, etkin bir yasama yapacaksa Adalet Komisyonuna gidecek olan Noterlik Kanunu düzenlemesinin, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu düzenlemesinin, 6136 sayılı Ateşli Silahlar Kanunu'yla ilgili düzenlenmenin burada, İçişleri Komisyonunda yeri yok arkadaşlar çünkü bu komisyonlar, teknik komisyonlar, bu komisyonlar yasama faaliyeti açısından Genel Kurula gidecek yasal düzenlemelerde etkin düzeltmeler ya da katkılar sunabilecek komisyonlar. Bu çerçevede, alt besleme desteklerle beraber etkin bir yasama faaliyetini gerçekleştirmemizin sağlanabilmesi için bu düzenlemelerin tamamen bir kenara itilmesi gerekiyor.

Bu çerçevede, gördüğüm kadarıyla, 1700 sayılı Dahiliye Memurları Kanunu iki amaçtan birini kenara itiyor. Yani ya Meclise "özgürlüklerin genişletilmesi" denilen anayasal hak ve özgürlüklerin genişletilmesiyle ilgili düzenlemeler getirilecek ya da güvenlik politikaları nedeniyle istisnaların çok olduğu, özgürlüklerin daraltıldığı düzenlemeler getirilecek. 27'nci Dönemden bugüne kadar gördüğümüz kadarıyla hem Adalet Komisyonunda hem de diğer komisyonlarda güvenlikçi düzenlemeler etkin bir şekilde getirilmeye başlandı. "Dezenformasyon yasası" denen sansür yasasından başlamak üzere TCK 220, örgüt üyesi olmamakla beraber örgüt üyesi gibi ceza alınması maddesi ile birlikte etki ajanlığı, casusluk ve yargı paketleriyle beraber güvenlikçi politikalarla korku ikliminin yaratıldığı, artık anayasal hak ve özgürlüklerin ortaya konulduğu Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun maddesi olan 34'üncü maddenin uygulanmasını engelleyen, 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun barışçıl bir şekilde uygulanmasını engelleyen birçok sınırlama getirildi. Düşünebiliyor musunuz, İstanbul'un göbeğinde 1 milyon nüfusu olan bir ilçenin Belediye Başkanının tutuklanmasıyla birlikte kayyum atanıyor. O belediyeye Cumhuriyet Halk Partisinin Grup Başkan Vekili giremiyor. Cumhuriyet Halk Partisinin Genel

Başkan Yardımcısı olan milletvekili giremiyor ve biz diyoruz ki: Anayasa'nın 34'üncü maddesinde barışçıl bir şekilde toplantı ve gösteri yürüyüşü yapma hakkı var. Belediye giremeyen bir partinin grup başkan vekili ve milletvekilleri varsa demek ki bu hak sadece, bu, kitapta kalıyor arkadaşlar, düşünebiliyor musunuz, dün Meclis grubunda da söyledim. Cumhuriyet Halk Partisinin ilçe başkanı, il başkanı, milletvekilleri polis barikatından bir ilçe belediyesinin binasına giremiyor. Yani güvenlikçi politikalarla özgürlükleri bir kenara iterek getirilen bu tür çalışmalar Türkiye'deki vatandaşların korku iklimi çerçevesinde, muhalif olarak eleştirisel düzeyde özgürlükleri ortaya koyabilme düşüncesinin önünde engel teşkil ediyor.

Bakınız, Sayın Cumhurbaşkanımızın Yargı Reformu Strateji Belgesi 2019'da yayınlandı. 2019'dan sonra paketler hâlinde birçok komisyonda özgürlüklerin genişletilmesi konusunda birçok maddenin getirildiği iddia edildi. Bununla birlikte Sayın Cumhurbaşkanının ve Adalet Bakanlığının İnsan Hakları Eylem Planı açıklandı. Bu eylem planında amaçlar ve hedefler vardı. İnsan Hakları Eylem Planı'nın en önemli amacı daha güçlü insan hakları koruma sisteminin getirilmesiydi. Bakıyoruz getirilen düzenlemede, 1700 sayılı bu torba yasada bekçilerle ilgili düzenlemede, bekçilerin üst arama yetkisinin Anayasa Mahkemesinin iptali çerçevesinde yeniden düzenlenmesinde Anayasa Mahkemesinin iptal gerekçeleri ortaya konulmuyor. Yine, insan haklarını, birey hak ve özgürlüklerini engelleyici bir şekilde bekçilere verilen yetkilerde kabahat fiillerini önleme yetkisi... Önleme, nasıl bir önleme yetkisi verilecek? Yani "Görev saatleri içinde görevlendirdikleri bölgede tespit ettikleri kabahat fiillerini önlemek..." nasıl olacak? Sonra "konut, iş yeri ve araçların güvenliğini temin edecek tedbirler almak..." bekçilere verilen görevlerden biri; bu tedbirler ne olacak, yine belirsiz. Yani önlemler ne olacak, yine belirsiz. Anayasa madde 2'ye aykırı. Yani kanunların oluşturulmasında en büyük etken hukuki belirlilik yetkisidir; muğlak olmayacak, belirsiz olmayacak, net olacak. Kanunlar yazıldığı zaman suç ve işlenecek fiillerin net olarak yazılması gerekiyor. Bu madde bile, bu torba yasanın 41'inci maddesinde bekçilere yönelik yapılan görev ve yetkileri bile İnsan Hakları Eylem Planı'nın 1'inci amacına aykırı, daha güçlü bir insan hakları koruma sistemine aykırı. Yani burada İnsan Hakları Eylem Planı'nın 5'inci amacına aykırı, kişi özgürlüğünün ve güvenliğinin güçlendirilmesine aykırı; altıncı amacına aykırı, kişinin maddi ve manevi bütünlüğü ile özel hayatının güvence altına alınmasına aykırı yani böyle şey söz konusu olamaz. Bakıyoruz bu torba yasadaki birçok maddede Anayasa'ya aykırılığı ortaya koyan maddeler var.

Şimdi, biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak Meclisten geçen yasalarla ilgili Anayasa Mahkemesine gidiyoruz, Anayasa Mahkemesine gittiğimiz zaman kanunilik ilkesine aykırı bir şekilde yönetmelikle düzenlenmesi gereken birçok maddeyi iptal ettiriyoruz. Sonra, Anayasa Mahkemesinin vermiş olduğu gerekçelere aykırı olarak yine düzenlemeler geliyor, yine buradan çıkıyor, yine Anayasa Mahkemesine gidiyoruz. Anayasa'nın 104'üncü maddesi Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle ilgili. İnsan hak ve özgürlükleriyle ilgili Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde düzenlemelerin yapılmaması konusunda da birçok maddeyle ilgili Anayasa Mahkemesine gittik. Biz Anayasa Mahkemesine gidiyoruz, iptal ediliyor, yine geliyor, yine gerekçelere uygun düzenlemeler yapılmıyor, yine Anayasa Mahkemesine gidiliyor. Bu çerçevede, örnek vermek istiyorum: Memurların, kamu görevlilerinin özlük haklarının düzenlenmesinin yönetmelikle olmayacağı konusunda yapılan düzenlemelere karşı yine Anayasa Mahkemesine gidiyoruz. Bu döngü olmamalı, yaşamada, nitelikli yaşamada bu döngü olmamalı. Bu çerçevede, Meclisin 1'inci partisinin bu konuda mutlaka bir çalışmasının olması gerektiğini düşünüyoruz.

Değerli arkadaşlar, bu torba yasada iki madde var ki çok önemli maddeler. Bu maddelerden 1'inci madde kaymakamların üniversitelerin hangi bölümlerinden geleceğine ilişkin madde. Bu çerçevede, arkadaşların itirazlarını aynı şekilde söylemek istiyorum. Bunun dışında, burada en önemli maddelerden biri 3'üncü madde. Değerli arkadaşlar, bu 3'üncü maddede açıkça 1700 sayılı Kanun'un 8'inci maddesinde değişiklik öngörülmüş ancak müfettişin yetkileri tanımlanıyor yani bu müfettişlerin yetkileri şu anda hâkimlerde yok, savcılarda yok. Burada "muhafaza altına almak yetkisi" ne demek? Mahkeme kararı olmadan muhafaza altına almak yetkisi ne demek? Böyle bir şey olabilir mi? Kasa, depo, ambar, oda, dolap benzeri yerleri ve eşyaları mühürleyerek muhafaza altına alma yetkisi veriliyor. Biraz önce Evrim Vekilim söyledi, CMK'nın 137'nci maddesi açık, cumhuriyet savcısı el koyma yetkisini mahkemenin onayından geçmeden yapamaz yani siz CMK'den daha fazla yetkiyi bir idari organa, bir mülkiye müfettişine veriyorsunuz, mülkiye müfettişi yargının önüne geçiyor. Anayasa'nın açıkça yargı yetkisini ortaya koyan 9'uncu maddesine aykırı. 9'uncu maddeye göre yargı yetkisi Türk milleti adına mahkemeler tarafından kullanılır. Bu mülkiye müfettişine bu yetkileri verme durumu Anayasa'nın 9'uncu maddesine aykırı.

Aynı zamanda, 3'üncü maddedeki düzenlemenin üçüncü fıkrasının (b) bendi müfettişlere kamu kurumları dışındaki diğer kurum ve kuruluşlar ile kamuya yararlı dernekler, gerçek ve tüzel kişilerden de gerekli yardım, bilgi, evrak, kayıt ve belgeleri isteme yetkisini getiriyor. Bu nedir? Açıkça Anayasa'nın 20'nci maddesinde açıklanan kişisel hayatın gizliliği ve kişisel verilerin güvenliği ilkesine, hukuki belirlilik ilkesine aykırı bu; Anayasa'ya açıkça aykırı. Biraz önce söylediğim gibi, Sayın Cumhurbaşkanının açıkladığı İnsan Hakları Eylem Planı içerisinde bulunan, 6'ncı amaç olan kişinin maddi ve manevi bütünlüğü ile özel hayatının güvence altına alınması maddesine aykırı. Bu 9 hedefi olan yargı reformu strateji belgeleri ya da insan hakları eylem planları, Sayın Cumhurbaşkanı tarafından açıklanan bu planlar sadece kitapta mı kalacak, yazıda mı kalacak? Yasal düzenlemelerde yok. Bu maddenin de 3'üncü maddenin de Anayasa'ya aykırılığı açıkça belli; bu çerçevede, çekilmesi gerekir diye düşünüyoruz.

Bir de 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun'la ilgili 7'nci maddeden 12'nci maddeye kadar bir madde silsilesi var. Sayın Turan, bizim bir kanun düzenlemesi yapmamız için illa şiddetin o aylarda yükselmesi, kadına yönelik şiddetin, çocuğa yönelik şiddetin yükselmesi ve silahlı eylemlerin çoğalması mı gerekiyor? Gelinek noktada, şiddetin geldiği noktada, yirmi iki yıllık AKP iktidarında bu ateşli silahlar konusunda hiçbir etki analizi yapılmadı mı yani 2024 senesine mi kaldı? Yani bu çerçevede, 7 ila 12 arasında getirilen maddelerde, cezanın iki yıldan dört yıla çıkarılması, bir yıldan üç yıla çıkarılması konusunda cezanın artırılması bu işe çözüm getirebilecek mi?

Bakınız, seri muhakeme usulü kaldırılıyor. Şimdi, burada, diyelim ki bir vatandaşın üzerinde ruhsatsız silahın bulunması durumunda nereye gidiyor? Savcıya gidiyor. Savcılık ne yapıyor seri muhakeme düzenlemesine göre? Bir yılı 1/2 yıla indiriyor, altı ay para cezasına çeviriyor, gönderiyor asliye ceza mahkemesine, onaylıyor, geçiyor. Şimdi ne yapacağız? Seri sistem kaldırılacak, ne yapacağız? Doğrudan doğruya iddianameyle nereye göndereceğiz? Asliye ceza mahkemesine göndereceğiz. Asliye ceza mahkemesine gönderdiğimiz zaman da siz defalarca diyorsunuz ki yargının hızlanması, yargının alternatif olarak ara buluculuktan tutun uzlaşmacılığa kadar, birçok etkin yargı

sürelerinin kısaltılması konusunda birçok yasa maddesi getirdiniz. Ne zaman bitecek bu vatandaşa verilecek ceza? Yargı yoğunlaşmayacak mı, mahkemelerin yoğunluğu artmayacak mı? Artacak. Yani buna çare bulunmamış, bu konuda etki analizi oluşturulmamış. Bunun için ben şunu demek istiyorum Sayın Başkanım: Bu 7-12 konusunda Adalet Komisyonuna göndermediniz, Adalet Komisyonuna gönderilmeyen önemli maddelerdi bunlar. Bir alt komisyonun kurulması gerekir diye düşünüyorum. Bu konuda bir alt komisyonun kurulup bu çerçevede genel müdürlerden, Adalet Bakanlığına bulunan genel müdürlerden de etki analizleri alıp nasıl, ne yapabiliriz, cezaların artırılması acaba çözüm olacak mı ya da seri muhakeme usulünü kaldırmak çözüm olacak mı, bunun tartışılmasına girmemiz gerekiyor.

Değerli arkadaşlar, bunun dışında 31'inci madde var, son söyleyeceğim nokta. 31'inci maddeyi de çok sıkıntılı madde olarak görüyorum. Değerli arkadaşlar, Dernekler Kanunu, burada dernek kayıtlarının tutulması var, bu işlemlerin elektronik ortama geçirilmesi ve yurt dışında bulunan Türk vatandaşlarına ait dernek ve kâr amacı gütmeyen kuruluşlara idari, mali, teknik destek verilmesi hususunda İçişleri Bakanlığına yetki veriliyor. Değerli arkadaşlar, bakın, İçişleri Bakanlığı yürütme, yetkiyi veriyorsunuz, yetkiyi verdikten sonra bu yetkinin denetimi nasıl olacak? Zaten Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin en büyük sorunu denge denetlemenin olmaması. Kurumların içi boşaltıldı, Sayıştay yok, Devlet Denetleme Kurulu yok, Türkiye Büyük Millet Meclisinin yasama etkinliği kalmadı, yargı bağımsızlığı, tarafsızlığı bir kenara itildi, artık yasama ve yargı yürütmeye bağlandı. Yürütmenin başında kim var? Tek kişi var. Bakanlar, Anayasa'nın 101'inci maddesine göre Sayın Cumhurbaşkanına karşı sorumlu. Bu çerçevede bakıyoruz, denetleme yok, denge yok. Burada bir düzenleme yapılmış, deniliyor ki: "Yurt içinde ve yurt dışında yapılacak derneklerde söz konusu kayıt yetkisine ilişkin düzenlemelerde idari, mali, teknik destek sağlanması yetkisi İçişleri Bakanlığına veriliyor." Bu idari, mali, teknik destek ne demek arkadaşlar? Kimlere yapılacak? Yönetmeliklerle belirlenemez, kanunla belirlenir. Bu kuruluşlar hangi tür kuruluşlar, hangi dernekler? Bunlara teknik, mali destek sağlamayla ilgili muğlak, belirsiz ifadelerle kanun yapılmaz, hukuki belirlilik ilkesine aykırı bir madde bu. Bu derneklerin belirlenmesi, bunlara ne tür ve ne kadar destek verilmesi, miktar ve süresi, kanun metninde yer almıyor. Yani siyasi amaçların ötesinde, Türkiye, bir FETÖ terör örgütünü yaşıyor arkadaşlar, aynı şeyi yaşamak istemiyor. Tarikatlar ve farklı örgütlenmeler, farklı siyasi yapılanmalar karşısında bu kapsama sokulabilecek endişesi tüm Türkiye'deki vatandaşlarımızda var. Bu nedenle, bu ibarenin mutlaka kanun metninden çıkarılması gerektiği düşüncesindeyim.

Sayın Başkanım, Türkiye'de demokrasi ve özgürlüklerin yaşandığı ya da anayasal hak ve özgürlüklerinin kullanıldığı bir Türkiye özlemi var vatandaşta. Korku iklimi istemiyor vatandaş. Yani sokağa çıktığı zaman, barışçı bir eylem yapmaya kalktığı zaman, cop ya da gaz yemek istemiyor. Belediye başkanı, belediye başkanı seçildikten sonra kayyum olarak başkalarının atanmasını istemiyor. İnsan Hakları Mahkemesinin, Avrupa Konseyinin Venedik Prensipleri terörle ilgili geniş tanımlı bir yapılanmanın Türkiye demokrasisine aykırı olacağını görüyor. Sayın Başkanım her zaman sormak istiyordum, burada gördüm, burada soruyorum: "İstanbul Büyükşehir Belediyesinde 555 terörist var." dediniz, nerede bu teröristler? Yok. Demek ki kişilerin genel anlamda, kanun dışında, etkin bir şekilde, subjektif açıklamalarla Türkiye yönetilemez. Yani subjektif açıklamalarla, terör anlatımlarıyla, geniş anlamda terör açıklamalarıyla Türkiye yönetilemez. Türkiye'nin demokrasi ve hukuk devletinin inşasına ihtiyacı var. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi açık ve net söylüyor kararlarında, diyor ki: "Terör tanımı geniş tutulamaz." Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin vermiş olduğu birçok kararda "terör" kelimesinin geniş anlamda kullanılmamasını ve anayasal hak ve özgürlüklerin kullanılmasında engelleyici unsur olmamasını belirtiyor.

Değerli arkadaşlar, Türkiye'de demokratik haklar kullanılsın, anayasal hak ve özgürlükler kullanılsın, hukuk devletinin gerektirdiği birçok çalışma yapılsın ve bu sistemin gerektirdiği güçler ayrılığının kenara itildiği bir sistemle yönetilmesi bir kenara itilsin diyorum. Türkiye'nin demokrasi ve özgürlüklerin yaşandığı, gelecekte hukuk devletinin inşa edileceği günler yakında diye düşünüyorum.

Çok teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Sayın Ünver, buyurun.

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, kıymetli bürokratlar; ben de herkesi saygıyla selamlıyorum.

AKP iktidarının yıllardır aynı anlayışla devam eden bir yasama faaliyetini bugün tekrar görüyoruz. Aslında milletin birçok sorunu varken yürüttüğümüz yasama faaliyeti, millet adına Türkiye Büyük Millet Meclisinde bulunan milletvekilleri olarak yürüttüğümüz yasama faaliyeti genel anlamda milletin temel sorunlarını çözmekten uzak, gündemi yakalayamayan, belki bürokrasinin "Yok yasa, yap yasa." ihtiyacından kaynaklanan, belki de Anayasa Mahkemesinin iptal kararları çerçevesinde yapılacak düzenlemeleri içeren bir yasama faaliyetinin içerisindeyiz. Bu yasama faaliyeti birçok sakıncalarla Anayasa'ya aykırı bir şekilde yıllardır süregelerek devam ettiriliyor. Aslında 16 Nisan 2017 tarihinde Cumhuriyet Halk Partisi "Hukuki durumu fiili duruma uyduracağız." diyerek yola çıkmıştı, zaman içerisinde fiili durumu hukuki durumdan üstün tutan iktidar anlayışı, iktidarın ve sarayın her şeyi bildiği anlayış bugün Anayasa ve Anayasa Mahkemesine açıkça meydan okuma noktasına gelmiştir. Hukuki durumu fiili duruma uydurma hassasiyeti gösterirken öncesinde -bunu tırnak içerisinde söylüyorum- artık bu hassasiyeti taşımıyor, hukuk "ayak bağı" olarak görülüyor. Yani aslında Anayasa'nın 2'nci maddesine göre Türkiye Cumhuriyeti devleti bir hukuk devleti. Bu ilk 4 maddenin değiştirilemeyeceği noktasındaki güncel tartışmalardan da şunu söyleyeyim: Aslında burada ifade edilen hukuk devleti, özülle hukuk devleti; iktidarın anladığı ise şeklen bir hukuk devleti olarak Türkiye Cumhuriyeti'ni nitelemek. Dolayısıyla, yapılan yasaların içeriğine baktığımız zaman esasta ve özde hukuk devleti anlayışını sergilemekten uzak, şeklen bir yasama faaliyeti yürütülüyor. Mesela, bu sözün de müellifi Sayın Başkan onu da söyleyeyim. "Siz yapın, yargı arkadan gelsin." yaklaşımı yıllardır -Sayın Başkan belki zamanında söyledi ama- devam eden bir anlayış olarak iktidarın karakteristiği olarak değerlendiriyorum. Tüm bunlar yapılırken zaman zaman Türk yargısı da her ne kadar eleştirsek de çoğunlukla eleştirsek de bazı kararlarıyla iktidarın artık tahammül edilemez, hukuk tanımaz anlayışına müdahale ediyor. Müdahale edince bu sefer de iktidarın bazı temsilcileri tarafından yargı makamları eleştiriliyor. Mesela "Anayasa yargısının gerekliliği konusunda fikir birliği bulunmakla beraber, anayasa mahkemeleri özellikle siyasal organların tercih ve takdir alanlarına müdahale niteliğinde karar verdikçe meşruiyetleri de sadece ülkemiz açısından değil, bütün dünya ülkeleri açısından da tartışılmakta, yargısal aktivizm tartışmaları bağlamında sorgulanmaktadır." diyor. Sonra

deniliyor ki: Anayasa Mahkemesini kaldıralım. Şimdi, bir hukuk devleti olduğu iddia olunan bir devlette böyle bir konuşma, böyle bir talep söz konusu bile olamaz. Elbette demokratik çerçeve içerisinde herkesin, her şeyi söyleme hakkı var ama bu söylendiği zaman artık o devletin özde bir hukuk devleti olma niteliği tartışılır. Elbette, bu anlamda yargının siyasete müdahale etmesini ve yürütme üzerinde bir yargı vesayeti kurulmasını kabul edemeyiz. Bu noktada hukukçu olan herkes veyahut demokrasi anlayışı gelişmiş herkes hemfikir ama yürütmenin yasama üzerine müdahalesine ne diyeceğiz? Özellikle 16 Nisan, az önce de belirttim, 2017 Anayasa değişiklikleri yapılırken kuvvetler ayrılığının tamamen sağlanacağı ifade edilmişti. Yasama yetkisinin sadece milletvekillerine ait olacağı iddia edilerek Anayasa yürürlüğe sokulmuştu, halka öyle sunulmuştu ama bırakın milletvekillerinin yasa yapmasını hiçbir komisyonda Anayasa'ya aykırılık iddiaları bile ciddiye alınmıyor, bununla ilgili herhangi bir adım atılmıyor. Sonra bu yasalar Anayasa Mahkemesine Cumhuriyet Halk Partisi tarafından, ana muhalefet partisi sıfatıyla götürüldüğünde verilen iptal kararları karşısında bu sefer iktidar temsilcileri çıkıyor, yargının yasama faaliyetine, siyasi takdir yetkisine müdahalesinden bahsediyor. Bu, tabii ki hiçbir hukuk devletinde kabul edilebilir bir şey değildir. Anayasa Mahkemesinin bu tarz iptal kararlarını asgariye indirebilmek adına bu komisyonlarda ve diğer komisyonlarda, tüm komisyonlarda Anayasa'ya aykırılık iddialarının ciddiye alınması lazım. Ciddiye alınmadığı takdirde Anayasa Mahkemesi açıkça Anayasa'ya aykırı yapılan düzenlemeleri elbette iptal edecektir. O zaman iktidar temsilcilerinin yargı, yasama yetkisine siyaset alanının müdahale ediyor deme hakkı olmadığı da tartışmasızdır diyorum. Buradan hareketle, bu yasa teklifinin 17 ayrı kanunda, 41 artı 1 kanun hükmünde karnamede 46 maddeyi düzenlediğini arkadaşlarımız söyledi.

Şimdi, bu bir torba yasa. Her defasında torba yasayı söylediğimizi belki iktidara mensup milletvekillerimiz içlerinden geçirebilir ama her defasında bu Anayasa'ya aykırı tutum devam ettiği müddetçe biz de bunu söylemek, kayıtlara geçirmek mecburiyetindeyiz. Bu torba yasanın hazırlanmasıyla ilgili olarak imzacı olan milletvekili arkadaşlarımızın emeklerine elbette saygı duyuyorum ama bir grup milletvekili arkadaşımızın bir araya gelip veya tek tek bu kadar kapsamlı değişiklikleri içeren, bu kadar fazla komisyonun çalışma alanını, Bakanlığın çalışma alanını ilgilendiren bir konuda oturup, 46 maddelik bir kanun teklifi hazırlaması mümkün değil. Hepimiz burada yasama faaliyetinin içerisinde milletimizin verdiği temsil görevini yerine getirmeye çalışıyoruz çünkü milletvekillerinin ulaşabileceği bilgi dağarcığı ne bu kadar kapsamlı bir değişikliği öngörmesini sağlar ne de 46 maddelik bir kanun teklifindeki ihtiyaçları öngörüp, bir araya gelip bunla ilgili bakanlıkların, bürokrasinin yapılmasını beklediği değişiklikleri yapabilir. Ancak bu, bakanlıkların bu teklifi taslak hâlinde hazırlayıp sayın milletvekillerinin de imza sürecinde bu işe dâhil olmasıyla düzenlenebilecek bir tekliftir. Aslında bu iş olmayana oluyormuş gibi göstermenin, Anayasa'ya karşı hilenin bir yöntemi. Dolayısıyla, bunu kayıtlara geçirmek istiyorum.

Bunun amacı ne? Bunun tabii ki temel amacı, yapılan yasaları denetimden kaçırmak. Bunun sakıncası nedir? Az önce Sayın Bülbul de ifade etti, kanunlar öngörülebilir olmalıdır, bilenebilir olmalıdır, belirli olmalıdır. Bunların hepsine bakıldığı zaman hukuki güven ilkesi öngörülebilir, bilenebilir ve belirli kanunlar çerçevesinde sağlanır. Ben de Adalet Komisyonu üyesiyim, sizim Komisyonumuzu da ilgilendiren kanun teklifleri var, Süleyman Bey ifade etti. Şimdi, yasama faaliyetinin ne kadar çarpık şekilde işlediğinin bir göstergesi olarak gelen teklif Adalet Komisyonuna gelmesi gerekirken İçişleri Komisyonuna gelmiş, biz o teklifi orada tartışmamız gerekirken biz kanun teklifini aramaya geldik, İçişleri Komisyonunda ilgili teklif üzerinde konuşma yapacağız. Yani milletvekillerine bu şekilde kötü çalışma yollarını açmamanın daha doğru olduğunu ifade ediyorum. Bu çalışma yöntemi keyfi bir yöntem, Anayasa'ya aykırı bir yöntem ve ötesi, maalesef ki gayriciddi bir yöntem. Yani milletvekili kanun teklifi aramaya gelir mi? Biz geldik. Bunun böyle olmaması lazım. İnşallah bundan sonraki düzenlemelerde bu olmaz diyeceğim ama maalesef bu konuda umudum yok.

Anayasa Mahkemesinin bu torba kanundan sonra Anayasa'nın 153'üncü maddesinin son fıkrasını hatırlatmak isterim, bir kez daha okumak isterim: "Anayasa Mahkemesi kararları Resmî Gazetede hemen yayımlanır ve yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını, gerçek ve tüzel kişileri bağlar." Bu kanun teklifindeki 13 maddenin Anayasa Mahkemesinin iptal hükümleri çerçevesinde yeniden düzenlendiğini gördük. Bu anlamda şunu ifade etmek isterim: Bu maddenin yani 153'üncü maddenin sonu, bu yıl yapılacak düzenlemelerle ilgili olarak yasama organına şöyle bir yükümlülük yüklediğini ifade etmek istiyorum. Bu madde, yasama organının, eğer iptal kararı sonrasında hukuk düzeninde yeni bir düzenleme yapma ihtiyacı devam ediyorsa, Anayasa Mahkemesinin iptal kararında var olan sonucu ve bu iptal kararına dayanak oluşturan gerekçeyi dikkate alarak Anayasa'ya uygun yeni bir norm tesis etmesi gerekir. Yasama organı verilen bir iptal kararı sonrasında iptal edilen normu lafzıyla aynı ya da benzer olan ya da iptal kararına dayanak oluşturan gerekçeyi dikkate almayan ve aynı hukuki sonucu doğuracak yeni bir norm oluşturamaz. Bunu yapmak, Anayasa'nın 153'üncü maddesinin son fıkrasının ihlali anlamına gelmektedir. Şimdi, bu yapılan düzenlemelerde, bu 13 madde içerisinde açıkça Anayasa Mahkemesinin gerekçelerine aykırı ve dolayısıyla da Anayasa'ya aykırı düzenlemeler var. Bunlar Komisyondan geçerse ve Genel Kuruldan geçerse yine Anayasa Mahkemesinin önüne gidecek ve Anayasa Mahkemesi yine iptal edecek. Dolayısıyla, ne olacak? Yargı, yasama yetkisine müdahale etmiş mi olacak? Hayır, yasama yetkisi doğru kullanılmamış olacak; yasama, görevini gereği gibi yapmamış olacak. Dolayısıyla, burada bu hassasiyeti düşünmek lazım. O yüzden, bu kanun teklifindeki Anayasa'ya aykırılıkları da göz önünde bulundurmak gerekir diye düşünüyorum. Yani bu torba yasayla ilgili Sayın Bülent Turan da geçmiş tecrübelerinden hareketle bu teklifin bir torba yasa olduğunu ifade etti. Dolayısıyla yürütmenin yasama üzerindeki vesayeti bir an evvel son bulmalı diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Sayın İsmail Atakan Ünver'e çok teşekkür ediyorum.

Ömer Bey, Murat Bey'den sonra size söz versem olur mu?

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Olur.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Söz sırası Murat Bey'de.

Murat Bakan Bey, buyurun.

MURAT BAKAN (İzmir) - Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, hepinizi saygıyla selamlıyorum. İçişleri Komisyonunun ilk toplantısı sanırım yani görev paylaşımı yapıldığından sonraki ilk toplantı. Bakan seçileli herhâlde on yedi ay oldu, haziran ayında seçimlerden sonra Bakan seçildi, on yedi aydır İçişleri Bakanlığından ilk defa bir kanun teklifi geliyor. Bu vesileyle, bu ilk toplantı vesilesiyle de kahraman jandarmamızın, yalçın dağlarda görev yapan, uçsuz bucaksız bozkırlarda görev yapan kahraman jandarmamızın, JÖH'lerimizin, PÖH'lerimizin, azgın denizlerde görev yapan Sahil Güvenliğimizin Cenab-ı Hak yardımcısı olsun diyorum, görevlerinde başarılar diliyorum.

Şehitlerimizi rahmetle anıyorum, aziz hatıraları önünde saygıyla eğiliyorum. En son TUSAŞ'ta yapılan terör saldırısındaki şehitlerimizi yine rahmetle anıyorum. PKK terör örgütünü lanetliyorum, terör örgütünün liderini de lanetliyorum. Hiçbir kuvvet de o şahsı -ismini anmıyorum burada- bu kutsal çatının altına getiremez bizim cesedimizi çiğnemenen diyerek sözlerime başlamak istiyorum.

Şimdi, "Bu kanun teklifi çok hızlı geldi." dedi arkadaşlar. Geçmişte bu hızın nasıl olduğunu biz biliyoruz. Ben şöyle bakıyorum: Bir Nüfus Hizmetleri Kanunu gelmişti, siz de Bakandınız o zaman, ben de İçişleri Komisyonu üyesiydim. Biz o komisyon çalışmasında neredeyse tüm maddeleri oy birliğiyle geçirmiştik.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Parlamenter sistemde.

MURAT BAKAN (İzmir) - Evet.

O kanunun içinde faktörlere de kimlik bilgilerinin verilmesiyle ilgili bir öneri vardı, "Ben bunu çıkarabilir miyiz?" dedim, siz buradaydınız, çıkardığınız kanun teklifinden. Kaliteli yasama, iktidarıyla muhalefetiyle ortak değerler üzerinde uzlaşırsa olur ve kaliteli yasamayla gelen kanun teklifi güçlü kanun teklifidir, milletin hayrına olan da odur arkadaşlar. Yani burada idare bir tarafta -kanun teklifini yapan arkadaşlarımız, milletvekili arkadaşlarımız- ama milletvekilleri, hepimiz bir taraftayız. Hepimiz kendi siyasi düşüncemize göre bu memleket için en doğrusunu istiyoruz. Dolayısıyla ortak değerler noktasında uzlaşmamız lazım.

Şimdi, İçişleri Bakanı seçilmiş, on yedi ay olmuş, on yedi aydır Sayın Ali Yerlikaya PR yapıyor, ilk defa bir kanun teklifi geliyor. Bizim şu an iç işleriyle ilgili öncelikli sorunlarımız bu kanun teklifinde var mı arkadaşlar? Yani organize suçla mücadele, kara parayla mücadele; her şeyden önemlisi dünya göç üzerine yeniden şekilleniyor, işte, Amerika seçimlerinde Trump "Meksika'ya duvar yapacağım." dedi, göç politikalarıyla ilgili ciddi bir tavır aldı, Avrupa'daki tüm ülkelerde göç politikaları, göç kriziyle ülkelerde iktidar değişiyor. Göç politikalarıyla ilgili bana göre önemsiz, yetersiz madde dışında bir şey yok. Avrupa Birliği Göç Pakti oluşturmuş, 6 yaşındaki çocuğa kadar biyometrik verisini alıyor. Yani ülkesine gelen yasa dışı göçmenin, yasal göçmenin, mültecinin, geçici koruma altındakinin, her ne dersenez, hepsinin biyometrik verilerini alıyor, biz 760 binini kaybediyoruz İçişleri Bakanlığı olarak. Nerede bilmiyor, ikametgâhında yok. Sonra, kısa bir süre sonra diyoruz ki: "300 küsur bini Avrupa Birliğine gitmiş." Nasıl tespit ettin kardeşim, yerinde bulamamıştın sen? Adamın üzerinde GPS cihazı mı var, adres konum bilgisi mi alıyorsunuz, nasıl tespit ettin? Avrupa Birliğiyle geri gönderme anlaşmamız var. Sen İçişleri Bakanı olarak, göç politikalarından sorumlu en yüksek otorite olarak şunu itiraf ediyorsun: "Bunları bana geri gönder." diyorsun, bu 300 küsur bin kişiyi itiraf ediyorsun "Benden sana geldi." diyorsun. Sınır güvenliğiyle ilgili acil tedbir almamız lazım. Biz inceliyoruz, Bakanlığın yaptığını da inceliyoruz, biz de "Ne yapılması gerekir?" diye dünyayı inceliyoruz. İngiltere'de sınır güvenliğiyle ilgili alınan kararlar var, Avrupa Birliğinde sınır güvenliğiyle ilgili alınan kararlar var. "Mediterranean five" diye bir şey var; 5 Akdeniz ülkesi, İspanya'sı, Fransa'sı, Yunanistan'ı, Malta'sı vesaire dâhil "Ortak sınır güvenliğini nasıl daha güçlendiririz, göç dalgalarına karşı ülkemizi nasıl koruruz?" diyor.

2015 yılında ben İçişleri Komisyonu üyesi olarak Avrupa Birliğinde toplantıya gittim, o zaman çağırıyorlardı bizi o toplantılara. Avrupa Birliğine, arkadaşlar, 20 bin tane yasa dışı göçmen gelmiş, onu tartışıyorlar "Ne yapacağız biz bu 20 bin göçmeni?" diye. Ya, resmî rakam yani Bakanlığın rakamı şu an 4 milyon 437 bin -değişmiştir bu rakam da- yabancı var. Bunun 3 milyon küsuru geçici koruma kapsamında, 1 milyon küsuru ikamet izniyle kalan. Her gün yasa dışı göçmen yakalanıyor; bu, var olanın bir kısmı ve sınırımızdan Afganlar geçmeye devam ediyor. Sayın Cumhurbaşkanı diyor ki: "Bizim kapımız açık." Bizi şikâyet ediyor Birleşmiş Milletlerde, diyor ki: "Muhalefet çok acımasız, bunları geri gönderecekmiz." Bunu duyan -yani Sayın Cumhurbaşkanını danışmanları da uyarması lazım- Afgan şöyle düşünüyor: "Kapı açık bana Türkiye'de. Ben gitsem kendime yer bulurum." İran 2 milyon Afgan'ı sınır dışı edecek, açıkladılar. İran Emniyet Genel Müdürü 2 milyon Afgan'ı 2025'in Mart ayına kadar sınır dışı edecek. Nereye gidecek? Selefi Taliban'a mı gidecek? Çünkü oradakilerin, İran'dakilerin çoğu Nakşi, yoksa Türkiye'ye mi gelmeyi tercih edecek? Burada özgürlük ve tanınan haklar var.

Arkadaşlar, sınır güvenliğimizle ilgili buraya kanun teklifi gelsin hep beraber, birlikte çıkaralım. Ne yapalım? Göçmen kaçakçılığıyla ilgili insan ticaretini Türkiye'nin ulusal güvenliğine karşı suç yapalım hep beraber. Bu cezalar yeterli değil, yirmi yıla kadar hapis cezası koyalım. Burada konut edinemesin, burada çalışmasın, yasa dışı vergi koyuyorsa hapis cezası verelim, derhâl sınır dışı işini hızlandıralım. Kendi sınırlarımız dışında göçü yönetelim, bununla ilgili komşu ülkelerle konuşalım. Ben Hakan Fidan'a da şey yaptım. Konuşuyor musunuz kardeşim İran'la? İran'la görüş. Tek taraflı sınır korunur mu arkadaşlar? Sınırı biz koruyoruz, İran korumuyor. Niye? Gitsin Türkiye'ye. Bunları sadece Avrupa Birliğinden aldığınızı düşünmeyin; Türkiye'nin altyapısını kullanıyor, sosyal güvenlik sistemini kullanıyor göçmenler. Türkiye'ye maliyeti çok yüksek ve ucuz iş gücünün de Türkiye'ye ekonomik bir getirisi yok. Bizim kaliteli iş gücüne ihtiyacımız var eğer buradan bir ekonomi elde edeceksek. Var mı bu kanun teklifinde sınır güvenliğiyle ilgili bir şey, göç politikalarıyla ilgili bir şey? İngiltere'de 3 tane geniş kanun var göçle ilgili, 3 ayrı kanun yapmışlar böyle böyle. Yani bizim bu yasalarımız yetersiz. Gelin, hep beraber yapalım, birlikte yapalım, bu milletin hayrına olan bir işi buradan çıkaralım, şu göç konusunu birlikte yönetelim.

Bir başka konu: Şimdi, şehit olduğunda arkasından hep beraber gözyaşı döküyoruz. Polisimiz, askerimiz, jandarmamız çok zor koşullarda çalışıyor, bir emirle ölüme gidiyor, tereddüt etmiyorlar ölmekte emir verildiğinde, bir üniformaları da kefenleri ama hayattayken kıymetlerini bilmiyoruz. Polis intihar ediyor, polis intiharını Meclise getiriyoruz. Ya, hemen bir şey yani bizim onun derdiyle dertlenme gibi bir durumumuz yok, dertlenemeyiz biz polisin derdiyle. O intihar eden polisin sorununu biz buraya taşıyamayız, taşarsak samimi değiliz. Ya, arkadaşlar, bu çocuklar arkasında not bırakıyor, intihar ediyor ya; 61 kişi oldu, bu sene intihar eden 61 kişi oldu. Ya, niye bu oluyor? Kamu denetçisinin raporu var, 2014 yılında yazmış sebeplerini. Ya, bunları hep beraber oturalım konuşalım.

Biz burada İklim Komisyonu kurduk, iklim kriziyle ilgili bir komisyon, Veysel Eroğlu başkanındaydı, hep beraber uyum içinde çalıştık, AK PARTİ'li vekillerle, CHP'li vekillerle, tüm vekillerle. Niye? Memleket meselesi diye. Ya, burada da çalışabiliriz. Şurada polislerin özlük haklarıyla ilgili... Yani siz hissetmiyor musunuz? Yani burada Emniyet müdürü arkadaşlar, Bakanlık yetkilileri, Sevgili Bülent Turan -beraber mesai yaptık- polis dertli, adam kendisini çaresiz hissediyor, kendisini sahipsiz hissediyor "Mobbing var." diyor, "Amir tahakkümü var." diyor, "Ağır çalışma koşulları var." diyor. Geçmişte 12/12 çalışıyordu şimdi 12/12 yok. "12/36 çalışayım bari." diyor. Askerin kanunu var, Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu var. Kanun teklifi verdim -intibak- intibakını çıkardık o zaman AK PARTİ ile biz, hep beraber; astsubayların intibakını yaptık 2016 yılında. Subayın intibakı yapılmış, astsubayın intibakı yapılmamış. Subay girdiğinde sanat okulu mezunuymuş, sonra bir yıllık olmuş, sonra iki yıllık olmuş Harp Okulu, dört yıl olmuş; o sanat okulunun dört yıla intibakını yaptırmış. Ya, ortaokul mezunu polis var, 12 bin lira maaş alıyor arkadaşlar. Emekli polis -ben paylaştım geçen- sokakta bedavaya birisi tıraş ediyormuş, gitmiş; hâlimden, kıyafetinden utandım yani gözüm doldu. Bizim ortaokul, lise mezunu kaç polis var ya? İçişleri Bakanlığının önceliği şu sorunu çözmek olmamalı mı? Bir polis meslek kanunu yapalım hep beraber Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu gibi, intibakı onun içine koyalım, intibak sorununu çözelim. Yani fazla mesaiyi, bir kere... Bakın, polise fazla mesaisini yap, mesaiden şikâyetçi olmaz, sorun ortadan kalkar, emeğinin karşılığını alsın yeter ki. Sen maktu bir ücret belirlemişsin, ne kadar çalışırsan çalış, ikinci bir emre kadar...

Arkadaşlar, Bakanlık yetkilisi arkadaşlarım; iki tür otorite var, bir tanesi maddi otorite -polis arkadaşlarım, omzunuzdaki rütbeniz o maddi otorite- bir de manevi otorite var, sizin personeliniz size duyduğu sevgi saygı. Onu insanca çalışacak koşullarda... Derdini dinleyeceksiniz. Bunları çözmek zor değil. Biz diyoruz ki şu an burada konuşulan konu İçişleri Bakanlığının asıl çözmesi gereken konular değil arkadaşlar. İçinde önemli konular yok mu? Destek de vereceğiz, zaten sözcümüz söyledi ama bu ülkenin gerçek sorunu, göç politikalarıyla ilgili sorunu. Varsa niyetiniz, gerçekten polisin derdiyle dertleniyorsanız polisin sorunu, polis meslek kanunu, fazla mesai, lojman, taban maaşın yapılandırılması. "POLSAN'a emekliyi üye yapalım." Zaten mevcut olan POLSAN'dan şikâyetçi adam. OYAK'a bakıyor, POLSAN'a bakıyor, dertleniyor yani bunu yapsan ne olur? POLSAN'ı bir düzene sokman lazım.

Çok şey var. İkinci şarkla ilgili olarak biz çok kez "İkinci şark kalksın." dedik. Sayın Başkan o zaman Bakandı, gitmeden dedi ki: "Kaldıracağım ikinci şarkı." 130 bin polis birinci şarkını yapmamış. 130 bini yapmamış henüz; adam ilk şarkını yapmış, düzenini kurmuş, çocuğunu büyüttmüş, üniversiteye gönderecek, yetişmiş çocuk, polise diyorsun ki tayinde "İkinci defa şarka git." Gitmesin mi? Gitsin, jandarma kaç tane şark yapıyor ama yeni polise sen bunu getir, onu bilerek gitsin. Şarkını yapmış, emekliliği gelmiş adamı onunla karşı karşıya bırakma. Bunlar zor şeyler değil, bunların hepsi çözülebilecek sorunlar. Ben bunları Sayın Bakana da söyledim, onun bana söylediklerini açıklamadım kamuoyuna ama benim ona söylediklerimi şeffaflık gereği açıkladım. Ben güvenlikçiyim. Arkadaşım "Güvenlikçi." dedi, ben güvenlikçiyim. Niye? Ben güvenlik politikaları çalışıyorum, güvenlik tarafındayım. Dokuz yıldır askerin, polisin sorunuyla ilgili kanun teklifleri getiriyorum; burada mücadele ediyorum, Parlamentoda konuşma yapıyorum, asker çocuğum dolayısıyla güvenlik mensuplarının sorunlarıyla ilgili, bu ülkenin güvenliğiyle ilgili ne yapılacaksa beraber, bu masanın etrafındaki herkesle birlikte yapabiliriz, biz hazırız ve ben bunu samimi olarak söylüyorum. Bunun şerefi de size ait olsun, bunun siyasi sonucu da size ait olsun, yeter ki polisin derdi bitsin. Yani buradan biz bir siyasi rant elde edelim falan, böyle bir şeyimiz yok. Jandarmanın sorunu çözülsün.

Bir şey daha söyleyeceğim: Hepiniz bilirsiniz, bu masadaki herkes bilir, biz Süleyman Soylu'yla birbirimize pek sempati duymayız. Ben Soylu'yla ilgili çok olumsuz şeyler söyledim, bundan sonra da söyleyebilirim, o ayrı ama olumlu bir şey söyleyeceğim şimdi. Soylu döneminde seküler milliyetçi müdürler vardı, nerede onlar arkadaş? Alevi emniyet müdürleri vardı, nerede onlar arkadaş? Alevi'nin vatani var; Alevi'nin niye Emniyet müdürü yok, valisi yok? Yani Soylu torbası yaptınız, Soylu'nun torbasının içine kim varsa koydunuz; Menzilci, Okuyucu, Yazıcı o torbada yok. Soylu'yla çalışıyordu Okuyucu, aynen devam Emniyet müdürlüğüne, daire başkanlığına. Seküler, milliyetçi yani yaşam tarzı itibarıyla daha seküler -MHP çizgisinde olabilir, İYİ Parti çizgisinde olabilir, Cumhuriyet Halk Parti çizgisinde olan- müdür vardı. O müdürler nerede? Niye yok? Yani bu iş liyakate göre olmak zorunda değil mi? Bu iş, bu ülkenin bağışıklık sistemidir arkadaşlar. Siz Emniyet teşkilatına, bakanlıklara her siyasi düşünceden -tek ortak noktası var- vatana bağlı, bayrağa bağlı, kanuna, nizamla bağlı adamı liyakatine göre getireceksiniz. "Adam filan cemaat denmiş, Erzincan grubundanmış, Reyhani imiş, yok, şucuymuş, bucuymuş." olmaz. Tek bir şeye bağlılık var, devlete bağlı olacak. Devlete bağlı mı? İnancı beni ilgilendirmez, işini hakkıyla yapacak. Buna göre yapacaksınız.

Şu an, Soylu döneminden bana göre daha kötü bir noktaya doğru gidiyor. Niye? Bu tarikat, cemaat hikâyeleri yüzünden. Soylu döneminde de vardı, biliyorum. Orada da o zaman da bir denge vardı ama şu an hiç denge yok. Yani vatanını seven, vatan için canını verecek milliyetçi, seküler bir müdürü niye sen atarsın ya da -bu ülkenin yüzde 15 nüfusu, yüzde 10 nüfusu; bilmiyorum ne kadarsa- Alevi bir il Emniyet müdürü, hiç mi yok müdürlük yapacak bir tane Alevi yani?

Arkadaşlar, bakın, hepimiz bu ülkenin vatandaşıyız, hepimiz aynı vatanın çocuğuyuz, hepimiz bu vatan için çalışıyoruz, bu memleket için çalışıyoruz, ülkemiz iyiye giderse mutlu oluruz, iktidar da iyi bir şey yaparsa mutlu oluruz. Doğru düzgün yönetim olması lazım ve birbirimize öteki olarak bakmamamız lazım. Yani "Bu ne diyor kardeşim, nasıl çözeriz sorunu?" diye bakmamız lazım, "Nasıl problemi çözeriz?" diye bakmamız lazım. Açıkçası, biz öyle bakıyoruz.

İçişleri Bakanlığı bürokrasisine de sesleniyorum. Ali Yerlikaya da keşke gelseydi buraya, incileri mi dökülürdü yani? Keşke gelseydi. Biz daha önce Bakanlarla çalıştık, gelseydi bir beraber konuşsaydık. Hani "Güçlü yasama, güçlü yasama!" diye değiştirdik ya Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine de. Güçlü yasama olurdu o zaman. Beraber ne çözülecekse Cumhuriyet Halk Partisi olarak -ben Cumhuriyet Halk Partisi İçişleri Bakanlığından Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı olarak söylüyorum, burada Komisyon üyesi arkadaşlarım, sözcüm de var- biz elimizi taşın altına sokmaya hazırız arkadaşlar.

Hayırlı uğurlu olsun. Hazırlayan arkadaşların da eline, emeğine sağlık. Eksik, yetersiz ama bir emek vermişler, onlara da teşekkür ediyorum. Bürokrat arkadaşlara da teşekkür ediyorum emekleri için.

Sağ olun.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Çok teşekkür ediyoruz, çok sağ olasınız.

Ömer Bey, buyurun.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım ve kıymetli bürokratlar; yine, evet, her zaman Genel Kurulda önümüze gelen torba yasalardan bir tanesi bugün kendi Komisyonumuzda önümüze gelmiş bulunmakta. Tabii, şimdi, bu torba yasaya baktığımızda, birçok doğru şey de var, eksik de var, yanlış da var. Şimdi, bakıyoruz, burada başka bakanlıklara ait, başka komisyonlara ait maddelerimiz varken bizim özellikle Emniyet teşkilatıyla ilgili, Emniyet mensuplarımızın çalışma şartlarının düzenlenmesiyle ilgili -işte, biraz önce bir diğer milletvekili arkadaşımız söyledi- mobbinglerle, sürekli intiharlarla ilgili, bu çalışma şartlarıyla ilgili hiçbir düzenleme getirilmemiş.

Şimdi, burada asıl sorun şu arkadaşlar: Bu torba yasalar alelacele hazırlanıyor. Maalesef yetkililer de hazırlamıyor, genellikle saray bürokratları hazırlıyor. İlgili bakanlık bürokratları hazırlasa konuya hâkim olurlar, doğru şeyleri getirirler ama her şeyi bilen saray bürokratları tüm kanunları, hepsini hazırlıyor, burada bazı arkadaşlarımız da gözden geçirip, imzasını atıp önümüze getiriyorlar. Şimdi, üç ay önce Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu'nda yer alması gereken maddeler bugün önümüze geliyor veya bir buçuk hafta önce Adalet Komisyonunda görüşülen noterlikle ilgili konu bugün gündeme geliyor.

Şimdi, bakıyorsunuz maddelere, özellikle bir 3'üncü madde var. Gerçekten, arkadaşlar, 3'üncü maddede tek adam rejiminin silahşoru hâline gelmiş müfettişlere yetki veriliyor. Yani böyle bir yetki yok. Bu gerçekten çok sıkıntılı, tehlikeli bir madde. Bu, demokrasiyle seçilen, seçimle seçilen özellikle belediyeler üzerinde de çok ciddi sıkıntılar doğuracaktır.

Şimdi, bir 16'ncı madde var araç kiralama, deniz aracı kiralama, gemi kiralama ile ilgili. Özel sektör beş yıl süreyle tüm verilerinizi muhafaza edecek, konum bilgilerinizi muhafaza edecek. Peki, e-devletten dahi birçok veriler çalınırken özel sektör bunu nasıl muhafaza edecek? Bu, özel hayatın gizliliğiyle ilgili veya kişisel verilerin korunmasıyla ilgili ne kadar bağdaşılıyor? Ne kadar güvenebiliriz bu özel sektöre? E, bu da ayrı bir konu.

Şimdi, yine bir 33'üncü madde var. Burada diyor ki: "Kısa dönem ikamet izninin verilmesi ve bu iznin verilmesiyle ilgili taşınmazın değeri ve cinsi Bakanlığa bağlıdır." Bakanlığa veriliyor bu yetki. Peki, böyle bir muğlaklığa niye gerek duyuyoruz? Yani burada detaylı bir şekilde yazabiliriz. Şimdi, bakıyorsunuz, yıllardır toprak satışıyla, büyük arazilerin satışıyla biz vatandaşlık verdik mülk edinmeyle ilgili, ki yakın dönemde Genel Kurulda doğru bir düzenleme getirdiler, bunu değiştirip konuta çevirdiler. Şimdi, burada her önüne gelen toprak alacaksa, geçici ikamet vereceksek bunun anlamı olabilir mi? Yani, burada bir şey yaparken muğlak yapmamalıyız. Net olmalı, kanunlar net olmalı. Yani tamam, Bakana izin veriyoruz ve bunun cinsini Bakan belirleyecek. E, kardeşim, adam gidecek, arazi alacak, toprak alacak. Zaten topraklarımızı sata sata, peşkeş çeke çeke bir hâl olduk. Böyle şey olmaz.

Diğer taraftan, bir 35'inci madde var. Şimdi, yıllardan beri biz sığınmacı problemi yaşayan bir ülke olarak... Bir de çok ilginç yani maddenin tanımı. Göç yönetiminin geliştirilmesi, kısa, orta ve uzun vadeli göç politikalarının desteklenmesi için biz ne kuruyoruz? Göç Vakfı kuruyoruz. Yani biz bir taraftan sığınmacılarla, göçmenlerle boğuşurken diğer taraftan göç politikalarının desteklenmesi için vakıf kuruyoruz. Zaten sürekli vakıf kuruyoruz. Yani İçişleri Bakanlığının, Dışişlerinin, her bakanlığın vakfı var. Şimdi, bir de göç politikalarıyla ilgili vakıf kuruyoruz. Böyle bir şey olur mu arkadaşlar?

Yani sonuç itibarıyla maddeler üzerine geçildiğinde tabii ki detaylı yine konuşacağız ama konuşmamın başında da söyledim; gerçekten çok doğru, çok güzel, bizim de onay verdiğimiz birçok hazırlanmış madde var. Ben sadece kendim ve partim adına hoşuma gitmeyen, yanlış gördüğüm konulara değindim ama tabii ki 46 maddelik bir torba yasanın içerisinde gerçekten düzgün şeyler de var.

Emeği geçen arkadaşlarıma çok teşekkür ediyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI AHMET ERBAŞ - Sayın Karakaş, teşekkür ediyorum.

Söz talebi var mı arkadaşlardan? Yok.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Başkanım, heyet izin verirse, usul dışında sadece kanun tekniği açısından bir bilgi verebilir miyim, heyet "Uygun." derse eğer?

MURAT BAKAN (İzmir) - Başkanım, bir de biz şu bürokrat arkadaşlarımızı tanıyabilir miyiz?

OTURUM BAŞKANI AHMET ERBAŞ - Şimdi onu söyleyecektim Murat Bey, tam da onu söyleyecektim. Sayın Bakanım, size geçmeden önce bürokrat arkadaşları tanıyalım diyecektim, söz sahibine geçti.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ömer Bey, kusura bakmayın.

Ben bir şey söyleyeyim. Yaklaşık 32 tane önerge var. Bu önergeleri şimdi hem Komisyon üyelerimize hem de yürütmeye ve aynı zamanda stenograflar dâhil olmak üzere ilgili birimlerin hepsine göndermiş olacağız ve yine 2 adet birleştirme önergesi Komisyona geldi.

Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2660) esas sayılı Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile (2/2090) esas sayılı Emniyet Teşkilat Kanunu ile Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'mizin İç Tüzük 35'inci madde gereği birleştirilerek görüşülmesini arz ve teklif ederiz.

Yaşar Tüzün

Ali Öztunç

Bilecik

Kahramanmaraş

Evrin Karakoz

Murat Çan

Aydın

Samsun

Gerekçe:

Sendika hakkının özüne uygun olarak sendika üyesi olamayacak kamu görevlilerinin kapsamı daraltılmış, Emniyet teşkilatı mensuplarından Emniyet daire başkanları ile Emniyet müdürleri haricindeki Emniyet sınıfına dâhil personel kapsam dışına çıkarılarak sendika kurabilmeleri ve sendikalara üye olabilmeleri amaçlanmıştır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2660) esas sayılı Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile (2/1235) esas sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi'nin İç Tüzük 35'inci madde gereği birleştirilerek görüşülmesini arz ve teklif ederiz.

Yaşar Tüzün	Ali Öztunç
Bilecik	Kahramanmaraş
Evrin Karakoz	Murat Çan
Aydın	Samsun

Gerekçe:

Subayların ve astsubayların askerî eğitim sürelerinin fiili hizmet süresinden sayıldığı gibi, uzman jandarmaların nasıptan önceki askerî okulda geçen askerî eğitim sürelerinin fiili hizmet süresinden sayılarak personel arasındaki eşitsizliğin giderilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Çok teşekkür ediyoruz.

2 adet birleştirme önergesi Komisyonumuza verildi; birincisi (2/1235) esas numaralı Kanun Teklifi, ikincisi ise (2/2090) esas Numaralı Kanun Teklifi ancak 2 teklif de -siz de biliyorsunuz muhakkak- tali olarak Komisyonumuza havale edilmiştir. İç Tüzük'ün 35'inci maddesine göre ilgili kanun teklifleri birleştirilebilir ancak 2 teklifin de esas olarak Komisyonumuza havale edilmiş olması gerekir. Bu sebeple, her 2 önergedeki teklifin de görüşülen teklifle birleştirilmesi mümkün değildir, öbür türlü oylatacaktım ama siz de okumasını...

MURAT BAKAN (İzmir) - Sayın Başkan, ben bir söz alabilir miyim önerge üzerine?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Buyurun.

MURAT BAKAN (İzmir) - Şimdi, bu 2 tekliften bir tanesi polis sendikası. Polis sendikası nerede var? Tüm gelişmiş ülkelerde polis sendikası var, hatta Afrika'da, Fildişi Sahili'nde bile polis sendikası var. 100 binin üzerinde polis olan ülkelerde 2 sendika var yani 200 bin polis var 100 bin, 100 bin; 2 tane sendika var. Polis sendikası ne yapıyor? Sadece polis memuru soruşturma geçirdiğinde, bir polis memuru sıkıntı yaşadığında sendika ona avukat gönderiyor, onun yanında oluyor, toplu sözleşme yapmıyor, grev yapmıyor. Polis sendikasının çalışma koşulları belli, siyaset yapmıyor, polisin kültürel haklarını savunuyor, sosyal haklarını savunuyor, ekolojik haklarını savunuyor. "Polis kendisini yalnız hissediyor, yalnız hissediyor." diyoruz ya, kurumsal olarak yalnız hissetmeyecek bir şey yaratıyorsunuz ve bu, demokratik ülkelerin hepsinde var, hatta Afrika ülkelerinde bile var. Bunu ben senelerdir Parlamentoda gündeme getiriyorum. Bu gerçekten polisin sorununu çözmekte çok önemli bir adım yani Emniyet müdürü seviyesindeki arkadaşlar dahi polis sendikası gelse rahat çalışacaklar çünkü polis yalnız kalmayacak.

Diğer kanun teklifi, birleştirme önergesi verdiğimiz kanun teklifi de bir büyük haksızlığı ortadan kaldırmak için. "Uzman jandarma" diye bir rütbemiz var. Uzman jandarma, jandarma uzman çavuştan farklı muvazzaf bir personel. Bu çocukları biz astsubay yerine yetiştirmek üzere... Astsubay okulları gibi, astsubay sınıf okulları gibi Jandarma Genel Komutanlığı bünyesinde okul açıldı, Jandarma Genel Komutanlığı Uzman Jandarma Okulu. Astsubaylarla aynı dersleri aldılar, aynı süre aldılar. Astsubayın eğitimi, yaptığı okulu hizmetten sayılıyor, meslekten sayılıyor, uzman jandarmanın sayılmıyor yani böyle bir sorun. Bunların bu sorununu çözmek lazım. Basit bir sorun. Yani o kanun teklifi de bu. Niye burada tali komisyon? Çünkü her konuda bir kuruş bir şey varsa önce Plan ve Bütçe Komisyonuna. Ya, bu İçişlerinin işi. Polis sendikasının Plan ve Bütçe mi olur birinci şeyi ya da başka komisyon mu olur? "Polise sendika kuralım." diyoruz; diğeri "Uzman jandarmanın hizmetten sayılsın okulu." diyoruz, tali komisyon olarak gelmiş. Mevzu bu arkadaşlar. Bu istenirse, arzu edilirse birleştirilir, Meclis Başkanlığı bunu esas komisyon hâline getir. Meclis Başkanlığı havale ediyor, burada birleştiririz, çözeriz. Niyet varsa çözmeye yani Sayın Bakan Yardımcıma da şey yapıyorum, görüşün siz de Bakanlık olarak Bakanlıkta, kanun teklifini hazırlayan arkadaşlara da söylüyorum. Polis sendikasıyla ilgili şu an bir fikir değişikliği olur mu bilemem ama en azından uzman jandarmanın sorununu birlikte çözmüş oluruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ben de çok teşekkür ediyorum.

Bunu geçiyoruz.

Mehmet Bey, buyurun.

MEHMET ŞAHİN (Kahramanmaraş) - Değerli Başkanım, Komisyon üyelerim ve devletimizin önemli kurumlarının değerli temsilcileri; ben de gelen teklifle ilgili birkaç görüşümü belirtmek istiyorum. Hem teklife detaylı bir şekilde bakmaya çalıştım hem de değerli vekillerimizin bazı konuşmaları üzerine fikirlerimi beyan etmek istiyorum.

Şimdi, ilk bu kaymakam adaylarıyla ilgili biraz eleştiri geldi hemen hemen Komisyonun çok değerli vekillerimizden, Komisyon üyesi olmayan vekillerimizden gelen. Ben bunun doğru olduğunu düşünüyorum, onu söyleyeyim. Şöyle: Biliyorsunuz, iktisadi ve idari bilimler fakültesi mezunu olanlar, doğrudan hukuk fakülteleri de bunlara katılıyor idi, bunun dışında bazı bölümler, özellikle felsefe, psikoloji, tarih, ilk maddede sayıldığı gibi halkla ilişkiler, sosyoloji bölümlerinden ve mühendislik bölümlerinden mezun olanlar tezli yüksek lisansını

yaptıklarında kaymakamlık sınavlarına katılma hakkı elde edecekler. Tezli yüksek lisansını farklı bölümden gelip farklı fakültede çalışanların şöyle bir özelliği oluyor, onu söylemekte fayda var: Eğer yüksek lisansa başladığınızda, tezli olarak yaptığınızda oranın fark derslerini veriyorsunuz, fark derslerini verdiğiniz zaman bir anlamda oranın mezunu gibi kabul ediliyorsunuz. Ben de onlardan bir tanesiyim Sayın Vekilim. Orta Doğu Teknik Üniversitesi Tarih Bölümü mezunuyum, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü mezunuyum. O bölüme geçtiğimde farklı bölümler olduğu için oranın temel dersleri oluyor, mesela Türk dış politikası gibi, uluslararası ilişkiler teorileri gibi, uluslararası siyaset gibi, uluslararası hukuk gibi belli temel dersleri var, o dersleri verdiğiniz zaman o bölümün mezunu gibi kabul ediliyorsunuz. Onun için tezli yüksek lisansın böyle bir özelliği var ve buradaki teklifi de doğru buluyorum.

Ateşli silahlar konusunda çok tartışma var. Biliyorsunuz zaman zaman kamuoyuna da yansıyan ciddi haberler var ruhsatsız silahlarla ilgili ve “kurusıkı” diye tanımlanıyor ama Hiç de kurusıkı olmayıp ciddi cinayetlerin işlendiği durumlarla karşı karşıya kaldığımızı biliyoruz. Bunlarla ilgili madde getirilmesinin bence bir ihtiyaçtan doğduğunu düşünüyorum. Hakeza, ateşli silahlar ve bunlara ait parçaların parça şeklinde taşınması ve sonra bir yerlerde birleştirilmesi sorun oluyordu, bununla ilgili yine geliyor.

Herkesin çok hassas olduğu, kamuoyunda da tartışılan çakarlı araçlar mevzusunu biliyorsunuz. Bunu büyük şehirlerde daha çok görebiliyoruz, özellikle İstanbul ve Ankara gibi yerlerde, belki Ankara’da bunu görebiliriz ama İstanbul gibi yerlerde daha çok karşılaşıyoruz, kamuoyunda da çok ciddi tepkiler var. Bu konuda da çalışmanın, bir teklifin gelmesi oldukça faydalı olur diye düşünüyorum.

Düzensiz göçmenlerin gönderilmesiyle ilgili bazı aksaklıklar vardı, bunlar gündeme getiriliyor. Özellikle siz göndermek istediğinizde mahkeme sürecine yansımışsa işte, mahkemenin bitmesi biliyorsunuz, uzayabiliyor bu. Bu sürenin kısaltılması konusunda bir teklif olduğunu gördüm, bunun da doğru olduğunu düşünüyorum.

Diğer bir konu, mülki idare amirlerinin İçişleri Bakanlığına bağlı kuruluşlarda yani mülki idare amirlerinin başka kuruluşlarda hem İçişleri Bakanlığında hem de devletin diğer kuruluşlarında çalışıp tekrar döndüklerinde hak kaybına uğramaması için bir teklifin geldiğini görüyorum. Bunu bazı vekillerimiz bir siyasallaşma olarak yorumladılar. Hiç ilgisi yok çünkü mülki idare amiri olarak İçişleri Bakanlığında çalışırken tekrar gidip bir siyasi partide çalışmıyorlar, Türkiye Cumhuriyeti devletine bağlı diğer kurumlarda çalışıyorlar. Geldikleri zaman bunların hak kaybına uğramaması da önemli. Bazen çünkü belli kurumlarda çalışanlar... Ben bunu İçişleri Bakanlığında görebiliyorum çünkü ben de Polis Akademisinde çalıştığım dönemde bunu gördüm hem de yakinen izlediğim için, bazen Dışişleri Bakanlığında da ihtiyaç duyulduğunu gördüm, o şu anda kanun teklifinde yok ama. Tamam, mülki idare amiri olan biri başka kuruma gittiğinde geri döndüğü zaman kendi arkadaşlarıyla arasında ciddi bir farkın açılmasının o kişilerin hak kaybına uğramasına neden olur. Bunun ortadan kaldırılmasının önemli olduğunu düşünüyorum. Onun için bu bir siyasallaşma falan değil çünkü bir siyasi partiye gitmiyor. Bu hak kaybına uğramamaları önemlidir diye düşünüyorum.

Diğer bir konu, değerli bir vekilimizin, yanılmıyorsa Burhanettin Bey’in, Sayın Kocamaz’ın bir şeyi vardı konuşmasında “Niye Savunma Bakanlığını ilgilendiren bazı konular var? Niye İçişleri Bakanlığında görüşülüyor?” diye. Orada benim aklıma şöyle geldi: Sanırım Jandarma ve Sahil Güvenlikle ilgili çalışmalar var. Jandarma ve Sahil Güvenlik doğrudan İçişleri Bakanlığına bağlı çünkü biliyorsunuz statüde bir değişiklik de oldu, özellikle 15 Temmuz hain darbe girişiminden sonra da bazı değişiklikler oldu. O açıdan şunu açıkça belirtmekte fayda var: Güvenlikle de ilgili ama Jandarma ve Sahil Güvenlik doğrudan İçişleri Bakanlığının konusu. Onun için bu teklifin içinde yer aldığını söyleyebilirim.

Bir de şöyle bir eleştiri geldi, bunu sadece burada değil, kamuoyunda da çok duyuyorum: İşte, özellikle güvenlikçi politikalar, güvenlikçi politikalar... Güvenlikçi politikalar İçişleri Bakanlığının, İçişleri Bakanlığında da herhâlde biz, nasıl söyleyeyim, kültürle ilgili Kültür Bakanlığını ilgilendiren, arkeolojiyi ilgilendiren konuları konuşacak değiliz. İçişleri Bakanlığında bizim konuşmamız gereken güvenlik politikaları, güvenlikçi politikalar da değil. Güvenlikçi politikaları burada suçlamak için kullandıklarını görüyorum yani siz demokrasiden uzaklaşıyorsunuz güvenlikçi politikaları takip ediyorsunuz. Hayır, bu böyle değil. Güvenlikle ilgili tedbirlerin alındığını görüyoruz. Bunun güvenlikçi politikalar tanımlamasının içine sokulmasının çok büyük bir yanlış olduğunu düşünüyorum.

İnşallah yasalaşır desteğinizle diyor, saygılarımı sunuyorum.

EVRİM KARAKOZ (Aydın) - Başkanım, arada kaynamasın diye, bir konu vardı.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Kaynamasın, buyurun.

EVRİM KARAKOZ (Aydın) - Sayın Başkanım, kıymetli milletvekilimiz “2’nci maddede siyaset yok.” dedi ama şimdi burada diyor ki: “Belediye başkanlığı yapan mülkiye mensupları döndüğünde bu kıdeminden sayılır.” Belediye başkanlığı siyasi bir makam değil midir? Bence belediye başkanlığının buradan çıkarılması lazım. Belediye başkan yardımcılığı konusunda da ben bir mülki idare amirinin belediye başkan yardımcılığı yaptığına hiç rastlamadım bu zamana kadar. Belediye başkanlığı ve belediye başkan yardımcılığının buradan çıkarılması lazım çünkü bu siyasidir.

MEHMET ŞAHİN (Kahramanmaraş) - Bu eskiden de gelen bir şeydi. Onu da belirtmekte fayda var diye düşünüyorum, eskiden bu yana...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ya, bir de şöyle bir şey var yani şeye girmesin de, bir birçok siyasi partiden aday olup da -CHP de dâhil buna, her parti dâhil- tekrar dönen bütün arkadaşlarımızı, hatta bizden istenen, belki yani sizin de aracılık etmiş olduğunuz arkadaşlarımızdan genel sekreter istenir, şu istenir, biz bunların hepsini verdik, sonra da hiçbir şey olmamış gibi yani hangi siyasi parti olduğuna bakmadan hepsini geri aldık. Yani benim gördüğüm İçişleri Bakanlığında bu göreve gelen insanlar hangi yerde çalışırlarsa çalışsınlar döndükleri zaman çalıştıkları yerle ilgili eğer bir siyasal mensubiyet varsa ona herhangi bir adaptasyon sağlamadan işlerine devam ediyorlar ve arkadaşlarımız bazen dikkat ederler verecekleri işlerde ama benim gördüğüm kadarıyla da hiç oraya bakmadan yani tam çaprazına bile görevlendirme yapsanız, kendi gördüğünü, bildiğini anlatarak devam ediyor yani böyle bir çalışma prensipleri var. Bürokratlarla ilgili burada okuma usulüyle mi yapalım yoksa arkadaşlar sırasıyla...

Nedim Bey...

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Sırasıyla uygun dersiniz Sayın Bakanım, buradan başlayalım.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, sırasıyla başlasınlar.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - Ben, Mehmet Bey'e bir cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Çok özür diliyorum.

Burhanettin Bey, buyurun.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - Değerli arkadaşlar, daha evvel Millî Savunma Bakanlığıyla ilgili kanun çıkarılırken Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu'yla ilgili 10 değişiklik yapılmış. Bunun yanında, Sahil Güvenlik Komutanlığıyla ilgili orada bir değişiklik yapılmış.

Yine, Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu'yla ilgili 2 değişiklik yapılmış. Türk Silahlı Kuvvetlerinde istihdam edilecek subay ve astsubaylarla ilgili de bir değişiklik yapılmış yani siz, biraz evvel "Jandarma ve Sahil Güvenlik İçişleri Bakanlığına bağlı." dediniz ama...

MEHMET ŞAHİN (Kahramanmaraş) - Ben demedim öyle.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - Siz onu ifade ettiniz ama bu da onun tam tersi.

MURAT BAKAN (İzmir) - Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu'yla ilgili.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - Yani bu konuda demek ki hepsini birbirinden ayırıp birbirine karıştırılmaması gerekiyor.

MEHMET ŞAHİN (Kahramanmaraş) - Buna katılıyorum, son cümlenize.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Neyse... Konu açıklığa kavuşmuştur.

Teşekkür ediyoruz.

Buyurun Nedim bey.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Teşekkür ediyoruz.

Evet, değerlendirmeler yapıldı, muhakkak ki yürütmenin, Bakan Yardımcımızın söyleyeceği sözler de vardır. Değerlendirmelerinizi yapmak için sözü size veriyorum Sayın Bülent Turan.

Buyurun Sayın Bakanım.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; tekrar hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Maddeelerin görüşülmesi anında tüm ayrıntıları değerlendiririz, özellikle bürokrat arkadaşların da katkısıyla amacımızın, kastımızın ne olduğunu değerlendiririz ancak girişte söylediğim gibi masanın iki tarafında da olmuş bir kardeşiniz olarak şunu söylemek istiyorum: Hemen hemen tüm vekil arkadaşlarımız konuşmalarında "saray kanunu" gibi, "Vekillerin etkisi yok." gibi ağır ithamlarda bulundular. Şunu önemsiyorum. Öncelikle çok saygın bir görüşme oldu; kavganın, gürültünün olmadığı, herkesin kendisini ifade ettiği. Ben bu toplantılara çok katılım zamanında biliyorsunuz. İstifade ettik, not aldık, teşekkür ediyoruz. Her bir cümlenin kıymetli olduğunu düşünüyorum, her bir yaklaşımın önemli olduğunu düşünüyorum. Yaptığımız her şey doğrudur, her şeyi çok iyi yapıyoruz ısrarım yok; tam aksine, ortak akıl olmasında büyük fayda olduğu kanaatindeyim. Fakat bazen böyle hani derler ya: "Gözünüzü kapatınca kendinize gece yaparsınız, hakikat değişmez." Eğer bu kanuna sadece "Saraydan geldi.", işte "Bürokrat yaptı." falan denilirse bu bir defa kendi görevdaşlarınıza büyük bir haksızlık olur. Şöyle: Bir defa ben bu göreve geleli bir buçuk yıla yakın oldu neredeyse. Geldiğim günden beri bu kanun önümüzde bizim. Sayısız defa -sayısız diyorum- vekillerimizle bir araya geldik. İlk kapı açtığımızda 65 maddeydi; kabul etmediler, değiştirdiler, bir daha gitti, bir daha geldi vesair, 65 madde ilk olarak görüştüğümüz metin şu an 46 madde yanlış hatırlamıyorsam. 20 maddeyi vekillerimizin ısrarıyla çıkardık oradan. Bizim talep ettiklerimiz oldu, girmedi, tersi oldu vesair. Dün akşam gece 12'ye kadar buradaydık, toplantılar yaptık. O toplantı nihayetinde de büyük oranda vekillerimizin yine metin revizeleri, eklemeleri vesaire oldu. Bunu niye anlatıyorum? Ben on yıla yakın Grup Başkan Vekilliği yaptım. Bunun aşağı yukarı yarısı başkanlık sisteminde, yarısı da parlamenter rejimdeydi. Parlamenter sistemde -burada sistem tartışması olsun istemem ama- bu kanunlar bize bakanlıktan parafla gelirdi; bir tek nokta, virgül değişmeden de çıkardı. Bunu yaşadım ben, duymadım, yaşadım yani.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - Yine öyle çıkıyor.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Dolayısıyla hiçbir kelimesine dokunulmadan geçen bir metni bir tarafa koyun, gerçekten öyle veya böyle biraz eksikimiz vardır, daha iyi olabilir, keşke muhalefet partileriyle bir araya gelebilsek, bunlar başka konular ama eski sistemde hiçbir kelimesine değişmeden, dokunmadan geçen metinler varken Bakanlığın talep ettiği 65 maddenin 45 olduğu...

MURAT BAKAN (İzmir) - O burada olacak, sizin anlattığınız çalışma değil.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Ama hayır, öyle değil.

MURAT BAKAN (İzmir) - Sayın Bakan Yardımcısı, Komisyon burası, eğer burada bir değişiklik olursa siz dediğinizde samimisinizdir, eğer burada değişmeden geçiyorsa Sayın Vekilim haklıdır.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Yani burada beni... Bakan Yardımcılığı biraz da zor bir kurum yani ne siyasisiniz ne değilsiniz; yarı siyasisiniz, işte, konuşabiliyorsunuz, değilsiniz, bir sürü tartışması var, o yüzden çok polemik olsun istemem ama asla öyle değil. İktidar partisi ve ittifak ortakları yürütmenin de bu anlamdaki baş sorumlusudur, ikili güçtür. Dolayısıyla sorumluluğu önce buraya verirler. O yüzden, ittifak partisi vekilleri ile ittifakın yürütme kurulunun bir araya gelip tartışması kadar doğal bir şey olmaz. Tabii ki burada değişiklikler yapılabilir, tartışılabilir ama ilgili bürokratlarla vekillerin bir araya gelip ilgili komisyonların -yani AK PARTİ

Grubundan, MHP Grubundan bahsediyorum- bir araya gelmesi çok doğal bir iş. İzin verin de siz farklı bir öneride bulundunuz seçimlerde, biz farklı bulunduk. O yüzden bizim bir arada olmamız kıymetli diye düşünüyorum. Takdir sizin, demek istediğim şu: Hiç değişmeyen metinlerden en azından büyük oranda vekillerin ruhunun yaklaşım olduğu bir yere geldik. Daha iyisi olabilir mi? Bu anlattığım ara formülünden öte sizin kendi komisyonlarınızda bu değişiklik yapılabilir mi? Bunlar çok başka konular ama altını çizmek istiyorum: Buna “saray maray” yani biz kanunun -tırnak içerisinde- tam sahibi biziz, beraberiz, ben hiç sarayı görmedim işin içerisinde yani bu çok gereksiz, size de haksızlık yani bu yanlış görmek demek, doğru değil. Biz de rica ettik çünkü yürütmenin başı “saray” diye ifade edilen Cumhurbaşkanıdır. Bu çok kıymetli bir iş. Cumhurbaşkanımıza dedik ki...

MURAT BAKAN (İzmir) - Sayın Bakanım, yasama organı burası. Yasama organı Türkiye Büyük Millet Meclisidir.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Yasama hazırlığı yürütmeye yapılırsa Sayın Bakan.

MURAT BAKAN (İzmir) - Yasamada eğer kaliteli bir yasama yapacaksanız burada ortak akılla yapılacak değişiklik bu söylediğiniz argümanı doğru kılar.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Peki, baş tacı.

MURAT BAKAN (İzmir) - Eğer onu yapmıyorsanız öyle bir argümanda bulunamazsınız.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Peki, şunu söyleyeyim o zaman...

MURAT BAKAN (İzmir) - Hazırlamışsınız, pişirmişsiniz, getirmişsiniz buraya.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Sayın Bakan, dünyanın her yerinde, ister parlamenter rejim olsun ister başkanlık sistemi olsun yürütme kanun teklifine omuz verir, yürütmenin derdini ben bilirim önce ve buradan destek isterim. Yani polisin -tırnak içerisinde- şimdi çok konuşuldu “Noterlik Kanunu’nun ne işi var burada?” denildi.

MURAT BAKAN (İzmir) - Ya, hâlâ şunu diyemiyorsunuz: “Tabii ki burada Komisyon üyelerimizin de önerilerini değerlendiririz, makul olanları değiştiririz.” diyemiyorsunuz hâlâ.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Peki, aynen bu cümleyi söylüyorum. Tabii ki Komisyon üyelerimizin makul önerilerini de değerlendiririz, değiştirmeye çalışırız. Sayın Bakan, bu konularda ama bir daha diyeceğim. Mesela ben Grup Başkan Vekilliği yaparken bilirsiniz, biz kanun teklifi geldiğinde “off the record” basınsız geldik sizin yanınıza, ilgili partilerin Grup Başkan Vekillerine, “Metnimiz bu.” derdik. Onların da önerileri olurdu, çıkarırdık, geldik vesaire. Bunlar yapıldı, yapılması lazım fakat “Bunu tamamen yürütmenin dışında yasama hazırlasın. Bu yanlış olur.” tarzı çok sağlıklı değil diye düşünüyorum. Her yerde bu olur, her rejimde bu olur diye düşünüyorum.

Şimdi şunu demek isterim aynı zamanda izin verirseniz: Bakınız, “Noter Kanunu’nun ne işi var burada?” Arkadaşlar Noterlik Kanunu’nun yürütmenin İçişleri Bakanlığının tarafını konuşuyoruz burada. Ne demek? Mesela, bir maddemiz jandarmanın noterle olan ilişkisini bağlıyor. Bu bizim kanunumuz diye noterliği burada teklif ediyoruz. Bu, Noterlik Kanunu müessesenin, kendi kurumunun, kendi özlüğünün konusu değil. Altını çiziyorum, Emniyete noterler araç sicillerinde bilgi veriyorlar ama kolluk o değişikliklerle beraber Emniyet-Jandarma beraber olmuş. Şimdi “Noterin Emniyete vermiş olduğu sicil kaydını Jandarmaya da versin.” diyoruz. Bu konu tabii ki Noterlik Kanunu’nda ama işin esası Jandarmanın meselesi. Ya da diğer maddesi valilerin mühür kullanmasıyla ilgili bir iş. Noterlerin görevinde yardımcı olmak istiyoruz ama bu talep valilerin talebi yani noterin özlüğü falan değil, valinin daha pratik iş yapmasını sağlayan bir maddeden bahsediyoruz ya da ne bileyim “TSK Kanunu” dediniz. Biz Silahlı Hizmetler Kanunu’nun içerisindeki bir maddeyi değiştirmiyoruz aslında. Bizim bir konumuz, akademimizin süreleri, tazminatları vesaire orada düzenlenmiş zamanında, ona atıfla kendimize ait okulların hizmet sürelerini değiştiriyoruz yani bütün kanunu “torba” diye ifade ettiniz, “zorba” diye ifade ettiniz, her neyse adı, hepsi bizim Bakanlığımızın ilgili bağlı kurumlarının, kuruluşlarının teklifi. Bakınız, ben bir daha söylüyorum, itirafla söylüyorum: Bu memlekette hukuk sistemindeki en büyük sorunlardan bir tanesi torba yasadır. Söylüyorum bu doğru değil, zor bir iş.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - Artık torbalıktan çıktı, çuval oldu.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Efendim, ya çuval muval yani bunun neden çuval olduğunu anlatırsam siz zararlı çıkarsınız yani aşağıda bunu çalıştık.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Bülent Bey, temel kanun olarak mı görüşülecek Genel Kurulda?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Ya, tartışırız nasıl yapacağımızı, siz de Meclis Başkan Vekilliği yaptınız. Biz muhalefetin kanun dışındaki her konuyu kürsüye taşımasından kaynaklı zaman ve usul ekonomisi sorunundan dolayı hep torbayı tercih ettik, yoksa torba yasanın düz mantıkla niye tercihinde bulunalım? Avukatlık için zor, hâkimlik için zor, herkese zor. Bir defa şık değil. Bir kanunun 10 tane ara kanunu var. Bu yanlış, bu doğru değil, bunu itiraf ediyorum, söylüyorum ama diyelim ki bu kanunu biz normal, Sayın Başkanın ifade ettiği gibi görüşmeye çalışalım üç gün planlasak, o da otuz üç gün olacak. Böyle bir gündem, böyle bir yasama tarzı maalesef yok, keşke olsa. Değiştirin İç Tüzük’ü, biz yapamamıştık zamanımızda, gençliğimizde uğraştık bu işlerle, yapamadık, değiştirin.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - O zaman taslağı bütün gruplar olarak hazırlarsak orada oy birliğiyle geçecek, uzamaz.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - O zaman da topu Sayın Başkanımıza atayım, toplasın sizin işte komisyonlarınızı, ilgili başkanlarınızı. İki yılda bir yapacağınız toplantıyı her hafta yapsın, bunu değerlendirelim o zaman Sayın Başkanım ile beraber. Ama bu işin hakkı bir haftalıksa buna bir ay vakit ayırmaz ne Meclis ne gruplar, başka konular da var, o yüzden bu böyle torba yasa gibi değerlendiriliyor, yoksa bu 10 tane madde, on tane hafta demektir, bunun altından kalkılmaz diye düşünüyorum.

Teftiş meselesi çok gündeme getirildi. Teftişle ilgili “tek adam, büyük yetkiler” falan diye. Bir defa şunu söyleyeyim değerli arkadaşlar: Şu anki metin beğenmeseniz de -tırnak içerisinde- zaten yönetmelikte var, bu yeni bir şey değil. Biz yönetmelikte olan bir hususu, düzenlemeyi dayanak olsun diye kanuna koyuyoruz yani bu dedikleriniz -tırnak içerisinde- varsa zaten var ama bu yeni değil. Teftiş

Başkanımız madde gelince ifade edecekler, anlatacaklar ama doğru söylediğini düşünüyorum, şu anki yönetmelikte var zaten. O metni lütfen vekillerimize verelim, birde faydası olur diye birer özet verdik sizlere birer maddelik, onlara da bakarsanız seviniriz.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - İşin başından beri sıkıntılı bir konu, belediye başkanlarının neler çektiğini biz biliyoruz.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - “Özel sektöre KVKK’ye engel olarak nasıl bilgi verirsın?” dediniz Sayın Başkanım. Orada da şunu revize etmek isterim: “Bu araçların bilgisinin verilmesi KVKK’ye aykırı mı?” dediniz, çok hassas bir uyarı, önemsiyoruz ondan söylüyorum bunu. Orada bilgi verilmesi yok, özel sektöre asla araç vesaire bilgisi verilmeyecek. Ne verilecek? Bir adam bir günde 10 tane araç kiraliyorsa bu adamın düz mantıkla yanlış iş yapma potansiyeli vardır; aracı dolandıracaktır, göçmen kaçakçılığı yapacaktır, aracın parçasını sökecektir vesaire. Bu bir soru işareti. Sadece bir adam bir günde birden fazla araç kiraliyorsa ikinci araç kiralatılmasına bir sinyal gönderecek bizim emniyetimizin sistemi, KABİS diyoruz ona biz. Soru işareti, ısk, neyse, sinyal, bu adamın üzerine bir araç daha var bilgisi vereceğiz.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Peki, neden beş yıl bu bilgileri saklıyor yani şimdi suç...

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Şöyle...

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Evet.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Bu beş yıl meselesi de -yine kanun gelince tartışırız ama- bir standart madde. Otelin bilgi kaydı da öyle yani “Otele gelen adamın bilgilerini beş yıl saklarsınız.” diyor. Bu, yarın öbür gün sorulduğunda söylensin diye. Bu mahkemenin süreci vesaire üç yıl olabilir, on yıl da olabilir ama...

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Bir şey diyeceğim: Araç kiralamış bir insanın konum bilgilerin özel sektör tarafından beş yıl kayıtlarda saklanması ne kadar doğru?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Başkanım, izin verirsiniz maddede tartışalım, çok boğulmayalım buna ama mantık şu, bir daha söylüyorum...

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Siz açıkladığınız için ben müdahale etme gereği duydum.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Hayır, ben bilgi verilmeyecek, o çok önemli diye söylüyorum. Şöyle: Beş yılı tartışalım; üç yapalım, on yapalım ama bunun diğer maddelerde beş olduğundan dolayı böyle yaptık. Doğru mu arkadaşlar? Diğer maddelerde beş yıl. Yani bir adamın hizmet sunması hâlindeki bilgileri emniyet açısından gizlemesi beş yıl sürer. Bunu yapmazsa bunun sorumluluğu vardır. Otelde kaldınız, beş yıl beklenir bu. Niye? Altı ay sonra, bir sene sonra, üç sene sonra şikâyet olabilir, başka konu olabilir diye. Buna bir dönem koymanız lazım; bu beş olmaz, yedi olur -bir daha söylüyorum tartışılabilir- ama eski kanunlarda “beş yıl” denilmiş, onu devam ettirmişiz ama uygun dersenez sizi kırmayalım, dört yapalım. Ne diyelim yani? Değil mi Başkanım?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Sayın Bakanım, toparlayalım mı?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Hemen toparlıyorum Başkanım.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Lütfen.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Özlemişiz buralarda konuşmayı.

Peki, kırmayalım sizi, maddelerde tartışırız.

Teşekkür ediyoruz Başkanım.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Biz de çok teşekkür ediyoruz.

Maddelerde de tartışılacaktır.

Şu ana kadar tümü üzerindeki görüşmeleri tamamlamış bulunuyoruz. Bütün arkadaşlarımıza değerlendirmeleri, katkıları sebebiyle teşekkür ediyoruz, Allah razı olsun.

VEYSAL TİPİOĞLU (Kocaeli) - Sayın Başkan...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - 1’inci maddede söz verelim Başkanım.

VEYSAL TİPİOĞLU (Kocaeli) - Değerlendirme yapacaktım Sayın Başkanım.

Tamam.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Maddelere geçilmesini milletvekillerimizin oylarına sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyoruz.

1’inci maddeyi okutuyorum:

DAHİLİYE MEMURLARI KANUNU VE BAZI KANUNLAR İLE 375 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMEDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 9/6/1930 tarihli ve 1700 sayılı Dahiliye Memurları Kanununun 2 nci maddesinin mülga (B) fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“(B) Kaymakam aday adaylarının yurt içindeki üniversitelerin veya diploma denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış olmak kaydıyla yabancı üniversitelerin en az dört yıllık lisans eğitimi veren fakültelerinin uluslararası ilişkiler, siyaset bilimi, kamu yönetimi, iktisat, işletme, maliye, finans, ekonometri, çalışma ekonomisi ve endüstri ilişkileri bölümlerinden veya bu bölümlerden herhangi birinin müfredatında yer alan derslerin en az yüzde seksenine sahip olan diğer bölümlerden ya da hukuk fakültelerinden mezun olmaları veya

üniversitelerin mühendislik fakülteleri ile tarih, sosyoloji, halkla ilişkiler ve tanıtım, psikoloji bölümlerinden veya bu bölümlerden herhangi birinin müfredatında yer alan derslerin en az yüzde seksenine sahip olan diğer bölümlerden en az dört yıllık lisans eğitimi yapmış ve uluslararası ilişkiler, siyaset bilimi, kamu yönetimi, hukuk, maliye ve iktisat alanlarında tezli lisansüstü eğitimini tamamlamış olmaları gerekir.”

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Sayın Başkanım, usul hakkında önerim olacaktı.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Buyurunuz Beyefendi.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Kanun teklifinin bizim de en çok üzerinde durduğumuz, önemsedığımız 4 maddesi var. Bunlardan birkaçı 1’inci, 2’nci ve 3’üncü maddeler. Eğer sizler de uygun görürseniz bu maddede de sadece ya bürokrat arkadaşlar ya da Bakan Yardımcımız kurulumuza detaylı bir bilgi verirse diğer maddelerde çok detaya girmemize gerek olmadığını düşünüyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Çok uygundur.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Çünkü bizim de destek vereceğimiz maddeler var. Bu 3 madde noktasında gerek bürokrat gerekse Bakan Yardımcımız bizi daha da aydınlatacak bir bilgi verirse memnun oluruz Başkanım.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - İstedığınız diğer maddelerde de aynı usul tekrarlanabilir ama istediğiniz zaman.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Tamam.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bu maddede açıklama istiyorsunuz?

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Evet.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Sayın Başkanım, izin vererseniz Personel Başkanımız konuya özel çalıştı.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Tamam. Nedim Bey, buyurunuz.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI PERSONEL GENEL MÜDÜRÜ NEDİM AKMEŞE - Sayın Vekilim, Sayın Komisyon üyeleri; bu konuyla alakalı, 2018 yılından beri kaymakam adayı temini noktasında uygulanan madde geçen sene Anayasa Mahkemesi tarafından kanunla düzenlenmesi gerekçesiyle iptal edildi. Aslında, baktığımız zaman, buradaki kanun teklifimizde yer alan hükümlerin çok çok büyük bir kısmı zaten cari dönemde yani bu zamana kadar uygulanagelen bir sistem, 2018’den beri. Burada sadece böyle bir düzenleme söz konusu olunca bize bu dönemde gelen itirazları doğru değerlendirmek amacıyla şöyle bir çalışma yapma zorunluluğu duyduk, bunun en büyük sebebi de şuydu: Aslında, daha önceki dönemde üniversitelerin sadece fakülte adları zikredilerek bir kaymakam temini yapılyordu yani “Üniversitelerin hukuk, siyasal bilgiler, iktisadi idari bilimler fakültelerinden mezun olanlar kaymakamlık sınavına girebilir.” diye. 2018’de Dışişleri Bakanlığı meslek mensuplarının alımıyla ilgili madde aynen iktibas edilerek 1700 sayılı Kanun’a eklenmiş oldu. Şimdi, buradaki düzenlemeyi aslında biz bu dönemde gelen eleştirileri göz önünde bulundurarak yaptık. Dediler ki: “İlgisiz bölümler bu işe girmiş.” Şimdi bunları aldık. Yine aynı şekilde denildi ki: “Burada neden başka bölümler yok?” veya “İlgisiz bölümlerin yeterliliği, ehliyet şartlarını taşımasına yönelik nasıl bir düzenlemeniz var?” Tüm bu eleştirileri gidermek adına hem 2018’den beri uygulanagelen sistemde müktesep olarak kabul edilmiş yani kazanılmış hak olarak devam etsin, mühendislik fakültelerini tekrar buraya bu yüzden koyduk yani zaten uygulanagelen bir sistem ama burada mühendislik fakülteleri için lisansüstü eğitim şartı vardı ama burada tezli veya tezsiz olduğu belirtilmemişti. Burada “tezli” dememizin sebebi -Sayın Vekilimiz de bunu izah etti- buradaki ehliyet şartını kuvvetlendirmek maksadıyla yani ilgisiz bölümler eleştirisini karşılamak maksadıyla yapılmış bir çalışma. Yine, sosyoloji, halkla ilişkiler ve tanıtım, psikoloji bölümleri için yüksek lisans şartı yoktu. Yani mesela bu bölümlerin, saydığım bölümlerin, tarih bölümünden veya mühendislik bölümlerinden çok farkı yok, aynı minvalde değerlendirilebilecek bölümlerdi. Bunlara da biz yine tezli yüksek lisans şartı koyarak tırnak içerisinde söylüyorum, ilgisiz olarak kabul edilen bölümleri bir nevi eşitlemiş olduk yani hepsine aynı şartları getirmiş oluyoruz. Dört yıllık fakülteden mezun olmuş olmak ve bahse konu bölümlerden de tezli yüksek lisans yapmış olmak. Aslında, hem kazanılmış olarak kabul edilebilecek sınava girmek isteyen diğer bölüm öğrencilerini tekrar sınava kabul etmekle birlikte burada bize farklı yerlerden gelen ehliyet şartını kuvvetlendirmemiz yönündeki eleştiriye de karşılama maksadıyla bu teklifi hazırlamış olduk.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Üstadım, toplamda 4 tane bölüm ilave etmişsiniz. 8’e çıkabilirdi, 2’ye de düşebilirdi. Bu oran nasıl belirlendi?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI PERSONEL GENEL MÜDÜRÜ NEDİM AKMEŞE - Biz bölüm ilave etmedik Sayın Vekilim. Mevzuattaki önceki geçerli olan bölümlerin aynısını koyduk. Yani buraya bölüm ilave ettiğimiz şu var, sadece şunu söyleyeyim: O da ekonometri ve çalışma ekonomisi bölümleri. Bunlar normalde iktisadi ve idari bilimler fakültelerinde yer alan bölümlerdi ama 2018’deki düzenlemede yer almıyordu. Yalnız bu bölüm öğrencileri YÖK’e denklik başvurusunda bulunmak zorunda kalıyorlardı ve hepsi de istisnasız denkliğini aldılar. Biz de dedik ki: “Bu öğrencilere böyle bir zahmet oluşmasın. Bu öğrenciler zaten iktisadi idari bilimler fakültesinin öğrencileri aynı fakülteden mezunlar.” Yani bunu fırsat bilip bu bölümleri de eklemiş olduk. Bizim buraya yeniden eklediğimiz bir bölüm yok Sayın Vekilim yani bu 2 bölümün dışında.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Yani şunu mu diyoruz: 2018’den bu yana...

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI PERSONEL GENEL MÜDÜRÜ NEDİM AKMEŞE - Uygulanagelen bir sistem.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - ...kanunsuz yapılan işleri biz şu an kanunlaştırıyor muyuz yani bunu mu anlayalım?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI PERSONEL GENEL MÜDÜRÜ NEDİM AKMEŞE - Hayır efendim. Şöyle bir şey var...

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Kanunda olmayan.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Kanunsuz değil ya.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Bu mevzuat yanlış olabilir ama kanunsuz değil.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI PERSONEL GENEL MÜDÜRÜ NEDİM AKMEŞE -Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle yapılmış.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU -Kanunsuz değil, mevzuatta var.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Tamam öyle yapıyoruz Sayın Vekilim.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Bir de son bir şey söyleyeceğim. Sayın Vekilim de biraz önce tezli yüksek lisansı çok güzel anlattı ve ehliyet şartının makul olduğunu söyledi ancak sıkıntı şu: Türkiye’de artık apartmanlar üniversite hâline geldi. Şimdi, bu üniversitelerden artık insanlar rastgele...

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Hayır ama...

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - ...buralardan tezli yüksek lisansınızı alıyorsunuz, kaymakam oluyorsunuz.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Hayır, sınava girme hakkı veriyoruz. Sınavı biz yapıyoruz.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Tamam anladım yani sınava girme hakkı veriyoruz kabul ediyorum ama sıkıntımız şu, gerçekten arkadaşlar, konumuz olmamakla beraber bu konuyu ilgilendirdiği için söylüyorum: Artık Türkiye’de bildiğiniz apartman daireleri üniversite oldu. Biz buralardan tezli yüksek lisans alıp bunları sınava sokup kaymakam yapacağız. Sizin takdirinize bırakıyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, öncelikle çok teşekkür ediyorum ama beni bağışlayın, ben karşılıklı konuşmayı da seven bir adamım ama bu meselenin çabuk bitmesini de teminen, bir de her maddenin üzerinde belki başka tartışılacak maddeler var, onlara da imkân tanımak üzere eğer söz alarak, karşılıklı gidersek çok daha seri bir şekilde çalışmamızı sona erdiririz diye düşünüyorum.

Önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görülmekte olan Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Evrin Karakoz

Ali Öztunç

Yaşar Tüzün

Aydın

Kahramanmaraş

Bilecik

Murat Çan

Samsun

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Önergenin gerekçesini okutayım mı, konuşacak mısınız?

MURAT ÇAN (Samsun) - Konuşalım Başkanım.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Murat Bey, buyurun.

MURAT ÇAN (Samsun) - Teşekkür ediyorum.

Öncelikle, Sayın Bakan Yardımcımızın genel değerlendirmeye dönük cevapları hakkında bir şey söyleyeyim. Tabii ki bu kanun saraydan geliyor, danışmanlarınızın atanmasına dair yönetmelik bile geçenlerde saraydan yayımlandı, Genel Müdürünüzü saray atıyor dolayısıyla bu saraydan gelmiş, bir kelimesine bile dokunulmamasını istediğiniz bir teklif olacak yani sürekli dönüp orayı tartışmamıza gerek yok. Parlamenter sistemi anlattınız, hani ikili olmasın diye söylüyorum. Parlamenter sistemde biz sizi çok yakından da izledik, güzel polemik yapan, hakikaten bunu da seven bir yanınız yönünüz vardı ama olay öyle değil. Parlamenter sistemde sonuçta orada tartışılır, Genel Kurula gelir, herkes gücü nispetinde katkısını sunar, bazen de bazı şeyler geri çekilirdi. Şimdiki durum ama öyle değil. Ancak kanunun ilerlemesi iki gündür olduğu şekliyle toplantı yeter sayısına bağlanıyor, oradan yavaşlıyor, başka, işte, çıksın bir an önce diye de geri çekmeler, bilmem neler oluyor, bunları yaşıyoruz burada anlatmamıza gerek yok.

Kanunun bu 1’inci maddesine gelirsek Sayın Bürokrat Arkadaşımız Nedim Bey “Beş yıldır biz bunu zaten böyle uyguluyoruz. Gelin, hep beraber anlaşılm, çok da uzatmayalım...” Ben anladığımı söylüyorum “Çok da uzatmayalım, bu işi de kanunlaştıralım kardeşim, zaten biz bunu böyle yapacağız.” anlamına getiriyor. Yani mızrağı bir şekilde çuvalına uydurmaya çalışılıyor. Şimdi, uyduralım, tamam. Devleti yönetirken çok da fazla gerçekten bir sorun varsa onu da gidermeye dönük biz de katkımızı sunalım ama yani 1986’da üniversite sınavına girmiş birisiyim. O zamanlar Türkiye’de 50 civarında üniversite vardır, belki 30 civarındadır; iyi hatırlıyorum, tıp fakültesi sayısı daha da azdı ama mülkiye sayısı çok çok yerindeydi. Şimdi, 200 civarında devlet üniversitesi var. Eminim ki buralardan mezun olacak arkadaşlarımız, vatandaşlarımız bu ihtiyacı karşılayacak bir sayıya mutlaka cevap verir. Nedir sorun? Tarih okumuş işte sayın vekilimiz, tarihten sonra öbür yan dalını yapmış, lisansüstünü yapmış. “Çok güzel yapıyorum ben.” diyor. Ya, şimdi, bir tane örnek üzerinden 2’nin karesi yine 2 çarpı 2 gibi anlatmaya çok gerek yok. Üniversiteler arasında bir diskriminasyon yapmayalım ama ya, ihtiyaç ne, gerçekten bunu anlayalım ya. Bir ilçenin mülki amirinden bahsediyoruz. Herkes olmuş, hani, yine bir espri yapayım, hekimler yok. Şimdi, piramidi ters çevirmenin çok da âlemi yok yani eğer bir böyle üzerine lisansüstü şunu yapalım, bunu yapalım... Burada hekim arkadaşlarımız da var, piramidi ters çevirerek devlet yönetmeye çok gerek yok ki. O zaman hekimleri de koyun oraya, altı yıl tıp fakültesi var, beş yıl ihtisas var, hayat okumayla devam ediyor, otuz bir yıl ben bunu devam ettirmişim; yok. Yani bundan da rahatsızlığım yok bu arada ama yani hakikaten ihtiyaç mı var, bize bunu anlatın ya. Gerçekten çok merak ediyoruz. Devlet sizin elinize geçti yani devleti yönetmeye başladığınız andan itibaren hangi eksikliği yaşadınız mülki idari amirinde? Türkiye’de bin küsur civarında ilçe var, işte, başka, vali yardımcılarını falan da sayarsak 2 bindir, 3 bindir, diğer danışmanlık, müşavirleri sayalım, 10 bin olsun, yetmiyor mu yani? Neyi zorluyoruz?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Tamam, neyi çıkaralım mesela veya ne ekleyelim?

MURAT ÇAN (Samsun) - Hiçbir şey istemiyoruz.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Karşılıklı... Başkanım, Sayın Bakanım...

MURAT ÇAN (Samsun) - Yok, ben polemîği seviyorum değil de hani cevap vereyim.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ben de severim de işin usulünü devam ettirelim. Böyle bir karar aldık ayak divanıyla da.

MURAT ÇAN (Samsun) - Peki, teşekkür ediyorum.

Olsun.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Teşekkür ediyoruz.

MURAT ÇAN (Samsun) - Ama yani bir şeyi koymayalım. Devleti yönetme mekanizması cumhuriyet kurulduğu...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bana da dünyanın lafını attı, bir tek cevap vermedim yani. Yaşlandırdı beni, şey yaptı.

MURAT ÇAN (Samsun) - Nasıl dediniz?

Vallaha onu hani böyle biraz da aynı üniversite mezuniyeti üzerinden espri yani yumuşama olsun diye, normalleşme olsun diye söyledim.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Eyvallah, sağ olun, teşekkür ediyorum.

MURAT ÇAN (Samsun) - Ama oraya dönmek istemem tekrar.

Ya, devletin, devlet aygıtının, cumhuriyet kurulduğundan beri hatta Osmanlı'nın son yüz yılından itibaren bir yönetilme şekli var. Yani bu memleketin cumhuriyetini tıbbiye, rüştiye, askeriye; bunlar yönetmişler, kurmuşlar, öyle değil mi? Cumhuriyet de o temeller üzerinden kalkmış. Nedir yani? Hani psikoloji mezununu...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - İlmiye'yi eksik sayarsanız kızarlar.

MURAT ÇAN (Samsun) - Kimi?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - İlmiye'yi.

MURAT ÇAN (Samsun) - Peki, tamam, onu da ekleriz.

Ya, ne eksik yaşadınız? On küsur yıl parlamenterlik yaptı Bülent Turan Başkanımız...

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - On beş Başkanım.

MURAT ÇAN (Samsun) - Kaç?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - On beş.

MURAT ÇAN (Samsun) - On beş, tamam.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Grup Başkan Vekilliği on yıl.

MURAT ÇAN (Samsun) - Ya, on küsur on beşi de kapsıyor ama neyse on beş olsun. Polemîği hâlâ seviyor, haberiniz olsun ama güzel, hani bu işi böyle götürüyor.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Geçen dönem olacaktınız siz.

MURAT ÇAN (Samsun) - Ama çok merak ediyorum. Yani cumhuriyet kurulduğundan 100'üncü yılına kadar ya da 2018'e gelene kadar bir sorun yaşanmamış devlet yönetmeyle ilgili. Hani hatıramızda kalsın diye birkaç günlük de olsa kaymakam vekilliği yapmış biriyim. Dizlerimiz titrerdi ya, hangi olay olursa biz neyi nasıl yönetiriz şeklinde. Hani birçok kliniği yönetmiş biri olarak söylüyorum ama bu çok önemli bir şey. 1 milyonluk nüfusu idare eden kaymakam var. Şimdi, bunu endüstri mühendisiyle, psikolojiyle üzerine yüksek lisansını... Ben ikna olamıyorum yani ama deniyor ki: "Efendim, biz 2018'den 2023'e kadar getirdik, Anayasa Mahkemesi önümüze çıktı, zaten çok da sevmiyoruz, hadi bakalım, bunun arkasından dolanalım, piramidi ters çevirelim, bunu kanuna uyduralım." Ya, bu, işte, saraydan geliyor.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Saraçhane'den mi gelsin?

MURAT ÇAN (Samsun) - Ya, şimdi, bak, ünlü olma. Bak, ben sana hiç sataşmam ama senin gibi hadsiz, adapsız olabilmek çok yetenek istemiyor.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Öyle demeyelim lütfen, ya, Murat Bey, lütfen.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Niye, Saraçhane'den mi alıyorsunuz onu?

MURAT ÇAN (Samsun) - Bak, sataşma! Hiç kimseye, hiç kimseye sataşmıyorum.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Niye?

MURAT ÇAN (Samsun) - Saraçhane iki dönemdir...

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Niye, saraydan alınca oluyor da Saraçhane'den alınca olmuyor mu?

MURAT ÇAN (Samsun) - Bak, işte, buyurun.

Saraçhane iki dönemdir İstanbul'u mutlu edecek politikalarla yönetiyor. Özgür Bey'i savunmaya ihtiyaç yok, size hem Parlamentoda hem de şimdi Genel Başkan olarak yetiyor ama Saraçhane iki dönemdir İstanbul'u yönetiyor.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Sizi de yönetiyorlar.

MURAT ÇAN (Samsun) - Şimdi, Belediyeler Birliği Başkanı olarak...

Ya, bak...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Ya, sana ne Osman!

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - “Saray, saray” sabahtan beri...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Arkadaşlar, karşılıklı... Demin bir mutabakata vardık. Mutabakatımız şu idi...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Sana ne, sen niye araya giriyorsun burada, millet konuşuyor, ne güzel gidiyor, sana ne! Hayret ya! Millet ne güzel tartışıyor, konuşuyor.

MURAT ÇAN (Samsun) - Bak, şimdi, senin Saraçhane’yle derdin olabilir, senin Ankara Büyükşehir Belediyesiyle derdin olabilir, senin belki cumhuriyet... Bu beni ilgilendirmiyor. Bana geçen de sataştın, şimdi de sataşıyorsun. Sataşmaya çok ihtiyacın...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Murat Bey, konuya dönelim lütfen.

MURAT ÇAN (Samsun) - Dönsün ya da arkasını dön.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Demin bir mutabakat yaptık, karşılıklı konuşmayı...

MURAT ÇAN (Samsun) - Bakın, karışmıyorum, ben de müdahale edebilirdim.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Mutabakata hep beraber uyalım, devam edelim.

MURAT ÇAN (Samsun) - Şimdi, yine geliyoruz yani hakikaten Anayasa Mahkemesi zaten hani sayı itibarıyla birçok, hani içeriği itibarıyla da çok sizi zorlayan bir kurum değil ama burada hakikaten devletin yönetme şekline, içeriğine dönük, fizyolojisine dönük çok ciddi bir eksiklik görmüştür. Bunun, bu nedenle -1’inci madde böyle başladı maalesef ama- bir an önce bu torbanın, çorbanın içinden çekilerek yolumuza devam etmemizi biz istiyoruz grup olarak.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ben çok teşekkür ediyorum.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Başkanım, iki dakika verirseniz... Polemik olarak değil de...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bakanım, bütün değerlendirmeler yapıldı.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Olsun, biz ağız bu konudaki tekliflere demek istiyoruz.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bakanım, bütün değerlendirmeler yapıldı.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Somut olarak öne çıkaralım, ekleyelim; hazırız.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

2’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- 1700 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin (A) fıkrasının ikinci paragrafına “adaylarının” ibaresinden sonra gelmek üzere “mesleğe alınma ve” ibaresi eklenmiş ve (B) fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“En az üç yıl kaymakamlık yapmış olanlardan Cumhurbaşkanınca üst kademe kamu yöneticisi kadrolarına atananlar ile ilgili mevzuatına göre Cumhurbaşkanlığı ve Türkiye Büyük Millet Meclisi kadrolarına, İçişleri Bakanlığı ile bağlı kuruluşlarının daire başkanı veya dengi veya daha üst yönetici kadrolarına atananlar ve belediye başkanlığı, belediye başkan yardımcılığı, büyükşehir belediyesi teşkilatında genel sekreterlik, büyükşehir belediyesi bağlı kuruluşlarında genel müdürlük kadrolarına seçilen veya atananların bu görevlerdeki hizmet süreleri Mülki İdare Amirliği Hizmetleri Sınıfında geçmiş sayılır.”

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bilgilendirme istiyoruz. Bu maddeyle ilgili bilgilendirmeyi yine...

Nedim Bey, buyurun, sözü size vereyim.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI PERSONEL GENEL MÜDÜRÜ NEDİM AKMEŞE - Birinci sınıfa ayrılma aslında meslek içerisindeki bir düzenleme. Burada daha önceki düzenlemede “En az üç yıl kaymakamlık yapmış olanlardan Cumhurbaşkanlığı, Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Danıştay kadrolarındaki memurluklara veya belediye başkanlığı, belediye başkan yardımcılığı veya belediye şube müdürlüğü” şeklindeki ifadeyi biz güncel hâle ve güncel ihtiyaçları karşılayacak şekilde düzenlenmesi gerekçesiyle bu maddeyi düzeltme istedik. Buradaki “En az üç yıl kaymakamlık yapmış olanlardan Cumhurbaşkanınca üst kademe kamu yöneticisi kadrolarına atananlar ile ilgili mevzuata göre Cumhurbaşkanlığı ve Türkiye Büyük Millet Meclisi kadrolarına, İçişleri Bakanlığı ile bağlı kuruluşlarının daire başkanı veya dengi veya daha üstü yönetici kadrolarına atananlar ve belediye başkanlığı, belediye başkan yardımcılığı, büyükşehir belediyesi teşkilatında genel sekreterlik, büyükşehir belediyesi bağlı kuruluşlarına genel müdürlük kadrolarına” dememizin sebebi şudur: Daha önce 1580 sayılı Belediye Kanunu’nda yer alan ifadeyle “belediye başkanı ve şube müdürlüğü” diye geçiyordu.

Şimdi, malumunuz, şu anda belediye başkanlığı var ama şube müdürlüğü değil ama arada genel sekreterlik, genel sekter yardımcılığı, belediye başkan yardımcılığı var; bir bunu karşılamakla ilgili.

Bir diğer husus, bu bir atama, atanmaya ilişkin bir düzenleme değil. Bu, zaten atanmış olan bir mülki idare amirinin görev yaptığı yerden ayrılıp tekrar mülki idare amirliğine dönmek istediği takdirde bir hak mahrumiyetine uğramaması amacıyla düzenlenen bir madde. Bunun hani farklı bir maksadı, atamaya ilişkin farklı bir önceliği yok, kesinlikle yok. Sadece ve sadece buna bir dönüş yapmak isteyen mülki idare amiri eğer tekrar mesleğe dönerse burada bir hak mahrumiyetine uğramasın, emsalleriyle aynı şekilde değerlendirilsin. Hâlihazırda zaten Cumhurbaşkanlığında çalışanlar, Türkiye Büyük Millet Meclisi bu çatı altında çalışan meslektaşlarımıza dönmek istediği takdirde -dönenler de var- onlar bu kanun maddesinden faydalanmaktadırlar. Biz, sadece bunu günümüz ihtiyacına göre ve günümüz koşullarına göre güncellemiş olduk efendim.

Arz ederim.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Madde üzerinde söz istiyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Madde üzerinde Ali Bey'e söz veriyorum.

Buyurun Ali Bey.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Tabii, siz geçmişte bakandınız, bakan olduğunuz dönemde şu anki gibi bakanlar gelmiyordu, bakan yardımcılar geliyordu komisyonlara. Biz de ilk kez toplandığımız için bir eksiklikler gidiyor. Yani 1'inci maddede ben madde üzerinde söz istedim ama siz önergeye geçince şey yapmadım, uzatmadım.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Kusura bakmayın.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Yok, estağfurullah.

Uzatmadım ama hani madde üzerinde de şey yapmamız gerekiyor.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Buyurun.

Osman Bey, şimdi, konuşuyoruz, tartışıyoruz. Bence çok medeni bir ortamda sürüyor tartışmalar. Bu Komisyonunda, başka komisyonlarda geçmiş dönemlerde o kadar çok sert tartışmalar, o kadar gönül kırıcı laflar söylendi ki milletvekilleri tarafından birbirlerine, bugün böyle yumuşak, bir herkes sohbet ede ede derdini anlatıyor, önerisini söylüyor ve kanun üzerinde çalışıyoruz ama dayanamadı Osman Bey, dayanamadı, dayanamıyor. Yani ya, arkadaş, kamera yok, rahat ol, kameralar falan yok. Kendi çekiyorsa da AK PARTİ'de normalde milletvekilleri çekmez kendisini, herhâlde ilk olacak. Yani lütfen sakın...

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Genelde CHP çekiyor.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Evet, biz çekiyoruz çünkü sesimizi duyurmaya çalışıyoruz biz, o yüzden. Hâlâ müdahale ediyorsun. Bence hani biraz daha sakın olursan, yaşça da senden büyüğüm, bence daha mantıklı olur diye bir öneride bulunuyorum, takdir senin. Polemiği Sayın Bakan sever, biz de severiz, ben de severim, herkes de bilir, Bülent Bey de sever, polemik de yaparız, sonuna kadar da yaparız, gerekirse sabaha kadar da önergeler üzerinde konuşuruz, her madde üzerinde konuşuruz, Meclisteki milletvekili arkadaşları çağırırız, Komisyon üyesi olmayan milletvekili arkadaşları, onlar her madde üzerinde söz talep ederler, iş uzar, gerek yok. Yani bir senin yüzünden bu kadar insan çile çekmesin Osman Bey.

Şimdi, Sayın Bakanım...

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Esprileri duyamıyoruz Başkanım.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Gelir, gelir Sayın Bakanım.

Şimdi, Sayın Bakanım, dediniz ki: "Bu kanun saraydan falan gelmiyor. Eğer bunu bürokratlar yaptı dersiniz, milletvekillerine haksızlık yapmış olursunuz." Evet, haksızlık yapılmış olur ama bu bir gerçek, maalesef gerçek. Sayın Cumhurbaşkanına Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçerken bu eleştiriler gelmişti "Ya, Meclisin itibarı zayıflayacak, Meclisin fonksiyonları zayıflayacak." dendiğinde Sayın Cumhurbaşkanı meydanlarda "Hayır, ne alakası var? Milletvekilleri yapacaklar, bürokratlar yapmayacaklar artık Mecliste milletvekilleri yapacak." demişti. Ama siz şimdi diyorsunuz ki: "Dün gece 12'de buradaydık." Yani sizin değil dün gece on ikide burada olmanız, kanun teklifini hazırlayan milletvekili arkadaşlarımızın ve bizim olmamız gerekiyor. Komisyonun, İçişleri Komisyonu üyesi milletvekillerinin yani bu toplantının bu işi yapması gerekiyor.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Arkadaşlar, ya, ben müsekkin aldım, bende bir sıkıntı yok, Allah'ınızı severseniz, fren. Yani bitirsin konuşmasını, söyleyin ya.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Yani bu Komisyonun hazırlaması gerekiyor bu kanun teklifini. Yani eğer anlattığımız şekilde ise. "Noterlik Kanunu"nda olmaması gerekiyor, işte, bu Emniyetle ilgili bir konu, o yüzden buraya girdi." Zaten sıkıntı da bu. "Çorba" dediğimiz olay da zaten, maalesef, bu; kanun yapma şeklimiz yanlış.

Bakın, "muhtarlık" kelimesi 100'e yakın kanunda geçiyor, biliyor musunuz? Muhtar... 100'e yakın kanunda "muhtar" kelimesi geçiyor. Bu, ne anlama geliyor? Her yere sıkıştırmışız. Hâlbuki Muhtarlık Kanunu'nda her şeyi yazmış olsak akıl karışıklığı ortadan kalkacak ve bir muhtar ya da herhangi birisi muhtarlıkla ilgili bir şey araştırırsa çıkacak, oraya bakacak, her şeyi orada görecektir, bulacak. Ama biz noterlikle, Noterlik Kanunu var, işte, burada olacak, başka bir kanunda olacak. Dolayısıyla, bu çorba oluyor, çorba olduğu için de sürekli kanun çıkıyor, sürekli kanun yapılıyor. Yani dünyanın hiçbir ülkesinde bu kadar çok kanun yapan başka bir Meclis yoktur. 2018'deki kanun 20'de değişir, 20'deki 22'de, 22'deki 23'te çünkü sürekli yanlış yapıldığı için bu oluyor. Hani Sayın Bakan diyor ya: "Üç gün değil, otuz üç günde olurdu eğer torba olmasa, ben de karşıyım torbaya." Ya, üç günde yapınca sürekli kanun değiştiriyoruz, otuz üç günde yapalım, bir defa yapalım. Avrupa ülkeleri öyle yapıyorlar. Adamlar bir defa yapıyorlar, otuz gün sürüyor, İsviçre'de üç ay sürüyor bir kanun, bir kanunu üç ayda çıkartıyor İsviçre Parlamentosu. Biz de gerekirse öyle yapalım, bir defada yapmış olalım, meşgul etmeyelim insanları da kendimizi de.

Teftiş olayında da "Yönetmelikte zaten var." dediniz, kanununa koyuyoruz. Yönetmelik Allah'ın emri değil ki yani o da yanlış, bu da yanlış diyoruz biz de.

Geçti 1'inci madde, orada söz alamamıştım ama orada bakın, şöyle bir şey de var: Şimdi, kaymakamlık liyakat gerektiren bir meslek. Öğrenci okuyor, kamu yönetimi okuyor. Eğitimi boyunca devlet nasıl yönetilir, nasıl davranılır, hukuk, kanun; neyse artık bunların eğitimini dört dörtlük alıyor. Okuldan çıktıktan sonra biliyor ki kaymakam olacak, mülki idare amiri olacak ama şimdi getiriyoruz, diyoruz ki: Hayır, maden mühendisi de olabilir, makine mühendisi de olabilir. Makine mühendisi öğrenciliğinde makineyle ilgili eğitim alıyor, ondan sonra yüksek lisans yapınca Sayın Genel Müdürüm, yüksek lisansla işi kurtarırsınız, o arayı kapatırsınız. O ara kapanmaz çünkü yüksek lisansta hukuk

dersleri yok, zorunlu bir ders değil arkadaşlar. Hukuk ve kamu yönetimi dersleri seçmeli ders, zorunlu ders değil. O yüzden de yeterli bilgi ve tecrübeye sahip olmayacaklar, bir psikolog ODTÜ psikolojiyi bitirmiş, efendim göndereceğiz bunu kaymakam yapacağız. Nereye kaymakam yapacağız? Örneğin güneydoğudaki bir sınır ilçemizde, terörün olduğu, sıkıntılı bir ilçede kaymakamlık yapacak. Eğitimi ona uygun değil ki eğitimi ona uygun değil. O yüzden kamu yönetimi mezunlarının, iktisadi idari bilimler fakültesi mezunlarının yani liyakate dayalı o meslekle ilgili eğitim alanların bana göre kaymakam olması, mülki idare amiri olması doğrudur. Aksi takdirde doktoru gönderelim, kaymakam olsun, vali olsun; olmaz, olmaması gerekiyor, bana göre olmaması gerekiyor. Yanlıştır bu, o yüzden biz buna karşı çıktık ve bunun yanlış olduğunu düşünüyoruz.

Arkadaşlar, bizim eleştirilerimiz sırf muhalefet olsun diye değil yani biraz da böyle düşünsenize ya yani her şeyi iktidar doğru biliyor, muhalefet yanlış biliyor ama böyle bir direnç gösteriyor, bunların bildikleri önemli değil demeyin yani. Belki de söylediğimizden bir şey alırsınız, belki de söylediğimizden bir şey alarak bir kanunu birlikte düzeltebiliriz ki geçmişte Sayın Bülent Turan'la Mecliste Divanın arkasında Sayın Bakanımın Grup Başkan Vekili olarak oturulup konuşuluyordu, maddeler çekiliyordu, ilaveler yapılıyordu yani bu ikili diyalogun olması Türkiye için iyidir. Biz burada ülkemiz daha iyi olsun diye mücadele ediyoruz, hiçbirimiz ülkemiz kötü olsun, ülkemiz batsın diye mücadele etmiyoruz ki. Ben böyle bakıyorum, siz başka türlü bakıyorsunuz ama bir orta yol bulunabilir diye zaten bu Komisyon toplantısı yapılıyor; ana muhalefet var, diğer muhalefeti var. O yüzden, ben 2'nci maddenin de belli ki geçmişte sabıka olduğu için, birileri için özel bir madde, bir düzenleme olduğu düşüncesindeyim. Herhâlde, çıkar tabii, bu da illaki çıkar, birilerinin özel bir durumu var, o yüzden bu getirildi diye görüyorum, öyle okuyorum.

Tekrar teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Sayın Başkanım, izin vermiyorsunuz ama orada bir şerhimiz var, birisi için olan bir kanun değil, değerlendiririz, tartışırız, öyle bir durum değil.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Diğerlerine katıldınız mı Sayın Bakanım?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - İlk maddede...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Arkadaşlar, 2 adet önerge var, bu önergelerden ilkinin okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Evrin Karakoz

Yaşar Tüzün

Murat Çan

Aydın

Bilecik

Samsun

Ali Öztunç

Kahramanmaraş

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Evrim Bey konuşacak önerge üzerinde.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, önerge üzerine size söz vereyim.

EVİRİM KARAKOZ (Aydın) - Evet, Sayın Başkanım, az önce de görüşmenin başlangıcında bu konuyla alakalı bir söz almıştım, orada belediye başkanı ve belediye başkan yardımcısının burada olmasının siyasi olduğunu söylemiştim. Fikrimde ısrarcıyım. Siz de bana demiştiniz ki: "Biz görevinden dolayı istifa edenleri tekrar görevine iade ediyoruz." Ama burada...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Yok, istifa değil.

EVİRİM KARAKOZ (Aydın) - ...konumuz görevinden istifa eden meslek mensuplarının tekrar geriye dönmesi değil. Burada konumuz görevinden istifa edip belli bir makama seçilmiş kişilerin oradaki çalışma sürelerinin, görev sürelerinin kıdemlerine eklenmesi meselesi; ikisi çok farklı kavramlar. Bugün bir mülkiye mensubu belediye başkanı olmak istiyorsa ya da belediye başkan yardımcısı olmak istiyorsa görevinden istifa etmesi lazım, seçilmesi lazım. Eğer biz belediye başkanlarının ve belediye başkan yardımcılarının görevleri esnasında görevlerindeki kıdemlerine ekleyeceksek şimdi bir kardeşimiz kaymakam, istifa etti, milletvekili oldu, dört sene ya da beş sene milletvekilliği yaptı, sonrasında kaymakamlığa geri döndü; milletvekilliği yaptığı esnadaki görev süresini niye eklemiyoruz? Bu yasada eksiklik var bu mantıkla, sizin mantığınızla düşünersek.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI PERSONEL GENEL MÜDÜRÜ NEDİM AKMEŞE - Var efendim, var.

EVİRİM KARAKOZ (Aydın) - Var mı?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI PERSONEL GENEL MÜDÜRÜ NEDİM AKMEŞE - Zaten önceki metinde de var.

EVİRİM KARAKOZ (Aydın) - Ya, kadro diyorsunuz ama milletvekilliği kadro mu, biz kadro muyuz?

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Bürokrasi genel sekreterlik kadrosunda var yani milletvekilliğini söylüyor Sayın Vekilimiz.

EVİRİM KARAKOZ (Aydın) - Diyorum ki bir kaymakamımız istifa etti, milletvekili oldu, kadro mu milletvekilliği; yapmayın lütfen.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Sayın Milletvekili, siz değerlendirmelerinizi yapın, ben yine sorarım sizin adınıza.

EVİRİM KARAKOZ (Aydın) - Dolayısıyla bu düzenlemenin...

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Vekillik de mi eklensin Sayın Vekilim?

EVİRİM KARAKOZ (Aydın) - Nasıl?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Vekillik de mi eklensin diyorsunuz.

EVİRİM KARAKOZ (Aydın) - Yahu şimdi...

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Aslına bakarsanız onun da eklenmesi lazım.

EVİRİM KARAKOZ (Aydın) - Hayır, sizin mantığınızla diyorum siyasi değilse bu, vekillğin de eklenmesi lazım yani.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Önerge verin.

EVİRİM KARAKOZ (Aydın) - Muhtemelen bir belediye başkanlığı yapmış ya da belediye başkan yardımcılığı yapmış bir mensup var. Bunun mülkiye müfettişliğine atanması düşünülüyor. Dolayısıyla, böyle bir düzenleme yapılmış.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI PERSONEL GENEL MÜDÜRÜ NEDİM AKMEŞE - Belediye başkanlığı var zaten. Hayır, zaten var belediye başkanlığı.

EVİRİM KARAKOZ (Aydın) - Biz bu düzenlemenin Anayasa'ya aykırı olduğunu, siyasi olduğunu düşünüyoruz ve teklif metninden çıkartılmasını öneriyoruz.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Eskiden var.

EVİRİM KARAKOZ (Aydın) - Bu konudaki düşüncelerim bunlar.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Sayın Başkanım, kayda geçsin diye söylüyorum, 83 yılındaki kanunda var.

EVİRİM KARAKOZ (Aydın) - Hayır, bu maddeyi tamamen çıkartalım diyoruz.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - 83 yılındaki kanunda bu husus var. Biz bunu tekrar revize ederek düzeltiyoruz ama o bölüm var zaten, Meclistir, belediyedir vesaireler var zaten metinde.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, teşekkür ediyoruz Bülent Bey.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

2'nci önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2660) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesiyle değiştirilen 1700 sayılı Dahiliye Memurları Kanunu'nun 3'üncü maddesinin (B) fıkrasında yer alan "İçişleri Bakanlığı ile bağlı kuruluşlarının daire başkanı veya dengi veya daha üst yönetici kadrolarına atananlar ve" ibaresinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hasan Arslan	İsmail Akgül	Osman Gökçek
Afyonkarahisar	Bolu	Ankara
Turan Bedirhanoğlu	Mehmet Şahin	
Bitlis	Kahramanmaraş	

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Önergenin gerekçesini mi okutayım yoksa konuşacak mısınız?

MEHMET ŞAHİN (Kahramanmaraş) - Gerekçe...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

İçişleri Bakanlığı ile bağlı kuruluşlarının daire başkanı veya dengi veya daha üst yönetici kadrolarında geçen sürenin mülki idare hizmeti sınıfında geçirilmiş sürelerden sayılmamasına yönelik düzenleme yapılmaktadır.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Önergeyi oylarınıza sunuyoruz...

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Başkanım, bunu ben tam anlayamadım, kusura bakmayın ya.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bizim önerimiz.

Arkadaşlar, açıklayın.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Vekillerin etkisi Sayın Başkanım.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, "vekillerin etkisi" yani açıklayın isterseniz.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Yani teklifteki metni çıkardınız.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI PERSONEL GENEL MÜDÜRÜ NEDİM AKMEŞE - Sayın Vekilim, burada...

MURAT ÇAN (Samsun) - Önerge sahipleri açıklasın.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ama öyle bir şey aldık...

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Katkınız olsun diye söylüyoruz Sayın Başkanım, tabii ki usule bakarsak doğru söylüyorsunuz ama biz katkımız olsun diyoruz yani.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - 5 arkadaşın imzası var önergede, o arkadaşlardan birisi önergeye niçin imza attı, bilgi sahibi olalım o konuda.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Önerge sahibi Mehmet Bey, buyurun.

MEHMET ŞAHİN (Kahramanmaraş) - Ya, burada aslında gayet net, açık. Maddeyi okuduğunuz zaman...

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Nerede açıklanıyor, önergeden ben anlamadım.

MURAT ÇAN (Samsun) - Nereden geldiği belli oluyor Sayın Başkanım, önergenin adresi belli oluyor.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Hayır, olur mu canım ya?

Arkadaşlar...

MURAT ÇAN (Samsun) - Bürokrat konuşuyor.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Arkadaşlar, öyle değil, ben size izah edeyim. Yaptığımız değerlendirmede dün akşam arkadaşlarla burada bir yanlış anlaşılmanın ve yanlış yere çekebilmenin olabileceği değerlendirildi. Değerlendirmede de yani esas amaç o değil, bu değerlendirmenin gelme amacı aslında bir mağduriyetin engellenmesidir. Şöyle söyleyeyim: Bir mülki idare amiri AFAD'da görevli olabiliyor, bir mülki idare amiri Göçte de görevli olabiliyor ama bu yazımda acaba Emniyette, Jandarmada ve Sahil Güvenlikte de görevli olabilir mi diye özellikle teklif sahibi sayın milletvekilimiz ve arkadaşlarımızın akşam burada böyle bir şeyleri oldu. Onun için de, buradaki... Bülent Bey de "Ya, biz bunu bu amaçla getirmediğimiz, tam tersi yani bizim ihtiyacımız bu değil, böyle bir şüphe uyandırıyorsa biz bunu çıkarırız." dediler. Teklif sahibi de "Biz bunu çıkarırız." dedi buradaki arkadaşlarımızın teklifi üzerine.

Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.... Kabul etmeyenler... Oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

MURAT ÇAN (Samsun) - Şaşırma var.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Hayır, şaşırmadım canım, "evet" demeyenler oldu da onun için sordum.

Evet, maddeyi oylarınıza sunuyorum..

Önerge doğrultusunda maddeyi tekrar oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Evet, 3'üncü maddeye geçiyoruz.

MADDE 3- 1700 sayılı Kanunun 8 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 8- Mülkiye Teftiş Kurulunda görev yapacak mülkiye müfettişleri, kaymakam ünvanını kazandıktan sonra Mülki İdare Amirliği Hizmetleri Sınıfında fiilen en az altı yıl çalışmış olanlar arasından atanır. Vali-mülkiye başmüfettişi ünvanlı kadrolara atanmaya ilişkin hükümler saklıdır.

Mülkiye Teftiş Kurulu Başkanlığının teftiş, denetim, inceleme, araştırma ve soruşturma görevleri mülkiye müfettişleri tarafından yürütülür.

Müfettişler görevlerini yerine getirirken aşağıdaki yetkileri haizdir:

a) Denetime tabi kamu kurum ve kuruluşları ile özel kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı Kararnameleriyle kurulmuş kurum ve kuruluşlar ile bunlara bağlı veya bunların kurdukları birlik, işletme, müessese ve teşebbüsler, müfettişin talep etmesi halinde; her türlü gizlilik derecesini haiz olanlar dâhil, bütün belge, defter ve bilgileri ibraz etmek, para ve para hükmündeki evrakı ve ayniyatı, kasa, depo ve ambarları göstermek, sayılmasına ve incelemesine yardımcı olmak mecburiyetindedirler. Müfettişler kasa, depo, ambar, oda, dolap ve benzeri yerleri ve eşyayı mühürleyerek muhafaza altına alabilirler.

b) Müfettişler, üçüncü fıkranın (a) bendinde belirtilenler dışında kalan diğer kurum ve kuruluşlar ile kamuya yararlı dernekler, gerçek ve tüzel kişilerden de gerekli yardım, bilgi, evrak, kayıt ve belgeleri istemeye yetkilidir. Kanunlarda aksine açık bir hüküm olmadıkça, söz konusu isteğin yerine getirilmesi mecburidir.

c) Müfettişler, üçüncü fıkranın (a) bendinde belirtilen kurum ve kuruluşlarda, bunların görev ve hizmetlerine tahsis edilmiş bilgisayarları, bilgisayar programlarını ve kütüklerini ve diğer dijital materyaller ile kamuya açık alanlardaki sistemlerini ve kurum ve kuruluşlara ait bina ve tesislerdeki kamera kayıtlarını muhafaza altına alabilirler; bunlar üzerinde inceleme ve kopyalama yapabilirler.

ç) Müfettişler, üçüncü fıkranın (a) bendinde belirtilen kurum ve kuruluşların elektronik belge yönetim sistemlerine erişebilir, inceleme ve kopyalama yapabilirler. Müfettişlerin gerek görmesi halinde, kendilerine ilgili birim tarafından kurumsal ve hizmet veri tabanına erişim için yetki ve şifre verilir.

d) Müfettişler, görevleri ile ilgili konularda uzmanlığı, özel veya teknik bilgiyi gerektiren hallerde kamu kurum ve kuruluşlarından yeterli sayıda personel görevlendirilmesini talep edebilirler. Bu talep, vali ve kaymakamlar ile ilgili kurum ve kuruluş yetkilileri tarafından gecikmeksizin yerine getirilir.

e) Müfettişlerin, görevleriyle ilgili konularda kamu kurum ve kuruluşları bünyesindeki teknik ve kriminal laboratuvarlarından istedikleri inceleme ve tespit işlemleri öncelikle yerine getirilir. Bu talepler İçişleri Bakanlığına ve bağlı kuruluşlarına ait laboratuvarlarca ücretsiz olarak yerine getirilir.

Müfettişlere diğer mevzuatla verilen yetkiler saklıdır."

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bu konuda söz vermeden önce açıklama yapılması gerekiyor.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Başkanım, Ali Yüksel Başkan Yardımcımız konuşacak.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Mülkiye Teftiş Kurulu Başkan Yardımcısı Ali Yüksel Bey.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Bürokrat arkadaşları biz tanııyoruz.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Tabii.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Yani kendilerini tanıtırılarsa kimin ne söylediğini biliriz.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Buyurun.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜLKİYE TEFTİŞ KURULU BAŞKAN YARDIMCISI ALİ YÜKSEL - Sayın Başkanım, Komisyonumuzun sayın üyeleri, sayın milletvekillerimiz, sayın hazırun; biraz önce Sayın Bakanımızın da söyledikleri gibi bu kanun metnindeki yetkilere ilişkin konular bilhassa burada sayın Komisyon üyelerimizin bahsettikleri yetkilerin tamamı hemen hemen aynı. Madde atıfları, fıkra atıfları dışında bizim 2021 yılında kabul ettiğimiz Mülkiye Teftiş Kurulu Çalışma Yönetmeliği'ndeki "Müfettişlerin genel yetkileri ve müfettişlere yardım yükümlülüğü" başlıklı 34'üncü maddenin kanuna girmesi uygun olduğu değerlendirilen hükümleridir. Ama ben sizlere bu yönetmelik hazırlanırken de çalışmış, uzun süre çalışılarak çıkmış bu yönetmelikte de mutfağında görevli olarak bulunmuş bir kişi olarak sizlere yönetmelikteki maddelerin hukukiliği konusunda görüşümü ya da dayanağımızı, değerlendirmemizi arz etmek isterim.

Efendim, burada sizin uzun bir vaktinizi almadan 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin müfettişlerin yetkilerine dair 24'üncü maddesini okuyacağım. Bir de 1985 tarihli bizim yönetmeliğimizden önceki tüzüğümüzün çok kısa bir maddesini arz edeceğim. Sonra da birkaç maddeyle uygulamada niçin bunların zorunlu olduğuna dair örnek vererek sözümü kapatacağım eğer izin verirseniz.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ne kadar sürecek?

Bir dakika, iki dakika civarında.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜLKİYE TEFTİŞ KURULU BAŞKAN YARDIMCISI ALİ YÜKSEL - Efendim, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname pek çok konuda düzenleme yapmıştır var olan uygulamada, 24'üncü maddesi de müfettiş, denetmen, denetçi, kontrolör, aktüer istihdamını düzenler ve bunun bir fıkrasında şöyle der... Bu; gerçekten sanki bize yeni bir yetki veriliyormuş ve zorlama varmış gibi anlaşılmaması için daha önceden var olanı, tüm denetim birimlerinin hâlen kullandığı yetkileri açıklama bakımından önemli. Der ki kanun hükmünde kararname: "Denetime tabi gerçek ve tüzel kişiler denetim için gereken, gizli dahi olsa bütün belge, defter ve bilgileri talep edildiği takdirde ibraz etmek, para ve para hükmündeki evrakı ve ayniyatı ilk talep edilmesi hâlinde getirmek, sayılmasına ve incelenmesine yardımcı olmak zorundadır." Yine, "Müfettiş, denetmen, denetçi, kontrolör ve aktüerler ile bunların yardımcı ve stajyerleri görevleri sırasında tüm resmî daire, kurum, kuruluş ve kamuya yararlı derneklerle -sadece biz değil efendim, bütün müfettişler- gerçek ve tüzel kişilerden gerekli yardım, bilgi, evrak, kayıt ve belgeleri istemeye yetkili olup kanuni bir engel olmadıkça bu isteğin yerine getirilmesi zorunludur." Bu, denetimin doğasında vardır efendim. Yine, Mülkiye Teftiş Kurulu Tüzüğü vardır yönetmeliğimizden önce, 1985 yılında kabul edilen; onun da çok kısa bir maddesini okuyacağım: Müfettişe yardım yükümlülüğü, der ki: "Müfettişler, yürüttükleri hizmet yönünden gerekli gördükleri belgelerin, bilgilerin, yolsuzluğun kanıtını oluşturan bilgi ve belgelerin asıllarını almak, kasa, depo ve ambarları saymak, velhasıl bunlarla ilgili tutanak düzenlemek..." vesaire anlamında -çok uzatmak istemiyorum- zaten yetki vardı 1985'te tüzüğümüzde. Şu verdiğim 2 örnekten şunu arz etmek istiyorum: Efendim, denetimin doğasında bir sınırlama olmaz diye düşünürüz biz. Bize Bakanlık makamının onayı ve Mülkiye Teftiş Kurulu Başkanlığı görev verdikten sonra biz soruşturmamızı yaparken şu belgelere erişmeyelim demeyiz. Örnek veriyorum: 4 Kasım itibarıyla kanun gereği mülkiye müfettişlerimiz yurt sathında tüm istihbarat şube müdürlüklerini denetlemektedir. Şu anda İstihbarat Daire Başkanlığı, Emniyet, Jandarma, İstihbarat Daire Başkanlıklarında müfettişlerimiz var. Bunlar her türlü elektrik, elektronik veriler -sadece kâğıt üzerinde değil- ve telekomünikasyona ilişkin hususları denetlemektedirler. Yine, geçtiğimiz bahar mevsiminde Emniyet Genel Müdürlüğü, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı dâhil pek çok merkez birimini denetledik. Biz burada terörle mücadele, siber suçlar vesaire; bu birimlerin bütün, her türlü bilgi ve belgelerine, elektronik verilerine dâhil gireriz, girmeden denetleyemeyiz zaten. Artık kâğıt ortamında çok fazla belge kalmadı. Bizim için nasıl eski nüfus kütükleri bir belgeyse bizim için bugün MERNİS'teki kütükler de bir belgedir. Yani dolayısıyla...

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Şunu anlatır mısınız sadece: Anayasa Mahkemesi iptal kararı gerekçesi nedir? Onu söyleyin.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Anayasa Mahkemesi iptal kararı gerekçesi: "Kanun hükmünde kararnameyle bunu yapamazsınız, kanunla yapmanız lazım." diyor.

Şöyle Yaşar Bey: Daha önce iç tüzükteydi bu. Biz bunu daha güçlü olsun diye iç tüzükten alıp kanun hükmünde kararnameye getirdik. Kanun hükmünde kararnameyle aslında o iç tüzükten yani yıllarca, çok uzun yıllar boyunca...

KEMAL ÇELİK (Antalya) - Mülkiye Teftiş Kurulu Tüzüğü.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - ...Mülkiye Teftiş Kurulu Tüzüğü, bu tüzüğü dedik ki: Ya, bu tüzükte olmasın bu, niye tüzükte oluyormuş ki kanun hükmünde kararnamede olsun, daha güçlü bir kanun dayanağı oluşsun. Anayasa Mahkemesi de iç tüzükteyken bir şey demedi yıllarca, kanun hükmünde kararnameye gelince "Sen bunu kanun hükmünde kararnamede yapamazsın." dedi. Dön, bunu kanunda yap. Yani aslında biraz önce burada belki de eleştirilen... Yani "Yıllarca buna niye dokunmadınız?" Dokunuldu, daha yüksek bir kanunla yapıldı, daha doğrusu güçlendirilmiş bir kanunla yapıldı...

MURAT ÇAN (Samsun) - Yöntem, kanun değil.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Yöntemle yapıldı -o da kanun sayılabilir- o yöntem çerçevesinde "Bunu yapamazsın." dedi. Bu, bunun için getirildi. Burada yeni bir, ek bir düzenleme söz konusu değil, ek bir düzenleme yok. Bilmiyorum, bir şey daha...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Madde üzerinde söz talep ediyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Madde üzerinde söz vereceğim.

Size de veririm Beyefendi.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ömer Bey, size de veririm.

Ali Bey, buyurun.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şimdi, öncelikle birkaç noktaya değineceğim maddeye ilişkin. Bir defa, savcıya verilmeyen yetki müfettişlere veriliyor bu maddeyle, benim gördüğüm. Bu, bir anlamda belediyelere müfettişler üzerinden kayyum getirme maddesi olarak görülüyor. Mesela diyor ki (c) fıkrasında: "...kuruluşlarda, bunların görev ve hizmetlerine tahsis edilmiş bilgisayarları, bilgisayar programlarını ve kütüklerini ve diğer dijital materyaller ile kamuya açık alanlardaki sistemlerini ve kurum ve kuruluşlara ait bina ve tesislerdeki kamera kayıtlarını muhafaza altına alabilirler." diyor. Şimdi, bakın yani suretini alması gerekirken -öyleydi- "muhafaza altına" yani gidecek, el koyacak, bir belediyeye gidecek, el koyacak. Diyecek ki: "Kardeşim, ben bunu aldım." Neye göre aldın? Yetki aşımı var bunda. Mahkeme kararı olmadan nasıl alacaksın? Hani hukuk devletiydik. Nasıl olacak? Mahkeme kararı yok, müfettiş gidecek, diyecek ki: "Ben buraya el koydum, bu bende kalacak." Çalıştırmayacak, hizmet ettirmeyecek. Bu yanlıştır, bu Anayasa Mahkemesinden emin olun döner, asla kalmaz.

İkincisi: Diyor ki (a) fıkrası: "...müfettişin talep etmesi hâlinde; her türlü gizlilik derecesini haiz olanlar dâhil, bütün belge, defter ve bilgileri ibraz etmek..." Şimdi, tabii, bu, biliyorsunuz, Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulmuş kurum ve kuruluşları kapsıyor. Mesela hangileri? Her türlü gizlilik derecesinde... Kozmik oda diye bir facia yaşadık biz. Biz o zaman "f tipi" diyorduk. Fetullahçılar sonradan FETÖ oldular, kozmik odaya girdiler, devletin tüm mahrem sırlarını aldılar, başımıza ne geldiyse de ondan sonra oldu. Daha doğrusu başımıza gelen o bela Erzurum'daki başsavcı kalkıp Erzincan'daki başsavcıyı tutuklayınca ve ona kimse ses çıkartmayınca -biz çıkarttık ama Hükümet çıkartmayınca- "Dur bir dakika kardeşim, sen de başsavcısın, o da başsavcı. Nasıl yaparsın bunu?" demediği için cesaretlendi FETÖ'cüler. Devamında kozmik odadır, başka şeylerdir, her türlü pislği yaptılar, devletin içerisine iyice yerleştiler ve 15 Temmuz faciasını hep birlikte yaşadık. Hâlâ ders alamamışız bence, yanlış bir madde oluyor bu. Bu, Anayasa'ya aykırıdır. Bekçi kanunda söylemiştik, döner demiştik. Bu döner, bir kez daha döner, bilginiz olsun.

Ayrıca anlayamadığım bir şey var: 3'üncü maddeye ilişkin AK PARTİ'li milletvekili arkadaşlar bir önerge vermişler. Şimdi ben mi acaba görmedim? Önergeyi okudum, aynı şey.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Sayın Vekilim, sınır koyuyor.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Hangisi? Bunu göremedim, bulamadım da o yüzden. Yani onu da mesela şundan dolayı söylüyorum Sayın Başkanım...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Geldiği zaman...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Ama şöyle Sayın Başkanım...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ya, önergesinde izah etsin.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Şöyle Sayın Başkanım: Şimdi biz konuşacağız maddeyi ama sonuçta iktidar partisinin önergesi ciddiye alınacak bir önerge.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Önergesinde izah etsin Başkan.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Ama önceden konuşmaya hiç gerek yok. Önce söylemiş olsa, "Böyle bir önerge gelecek." dense yani daha zaman kaybetmemiş oluruz. O açıdan söylüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - "Biz de üstüne konuşmayalım." diyorsunuz.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Tabii, boşu boşuna konuşmuş olacağız. Diğerini konuşacağız, şimdi tekrar önergeyi konuşacağız.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Olabilir. Bakalım şimdi, takdim tehir yapaalım yani.

Buyurun.

TURAN BEDİR HANOĞLU (Bitlis) - Sayın Başkanım, ben de kıymetli Komisyonumuzu saygıyla selamlıyorum.

Tabii, Einstein'ın dediği gibi, ön yargıları parçalamak atomu parçalamaktan daha zordur. Tabii, kıymetli muhalefet milletvekillerimizin gelen kanun tekliflerine, böyle, sürekli şüpheli, sürekli, işte, kişiye özel veya...

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - O değil bizzat yaşadık biz bunları da onun için konuşuyoruz.

TURAN BEDİR HANOĞLU (Bitlis) - Bir izah edersek Sayın Başkanım... Biz de bir izah edelim on beş yıl kaymakamlık yapmış biri olarak.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - Ben de yirmi beş sene belediye başkanlığı yaptım.

TURAN BEDİR HANOĞLU (Bitlis) - Söz verilince siz konuşursunuz. Ben bir konuşayım müsaadenizle.

Tabii, gelen maddeler mülki idare amirliği mesleğinde on beş yıl görev yapmış biri olarak tamamen iyi niyetli ve kanunların, Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği kanunların hızlı bir şekilde kanunlaştırılmasını öngörmek için yürürlüğe konmuş, bir art niyet öngörmeyen maddeler. Tabii, sürekli yapılan adımları işte, burada da kayyumlara dönük bir adım gibi ya da kayyum atama gibi bir model çerçevesinde de değerlendirilmesini de çok uygun bulmuyoruz. Tabii, kayyumlar konusunu da bilahare muhakkak değerlendiririz ama bu madde özelinde bizler yapmış olduğumuz değerlendirmede dosya kapsamında yani giden mülkiye müfettişlerinin yapacakları denetimlerde genel bir yetki almaması noktasında...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Hangi fıkarda?

TURAN BEDİR HANOĞLU (Bitlis) - (a) fıkrasında.

Burada "müfettişin talep etmesi hâlinde" kelimesinden sonra "dosya kapsamında" gibi bir kelime koyduk.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Önergeye koydunuz, değil mi?

TURAN BEDİR HANOĞLU (Bitlis) - Evet.

Yani giden müfettişin yetkisini suistimal etme riskine karşı dedik ki...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Zincirleme bir soruşturma...

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Sınırlandırmış oluyoruz.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Tabii, sınırı koruyor, zincirleme bir soruşturma açmasını istiyor yani.

TURAN BEDİRHANOĞLU (Bitlis) - Bu şekilde kısıtlayıcı bir madde getirerek müfettişlerin alanını da daraltmak istedik. İyi niyetli bir durum.

SÜLEYMAN SOYLU (İstanbul) - Size gelen metin -orada bir eksikliğimiz var- eksik bir metin. Bizden kaynaklandı yani buradan kaynaklandı.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Yani ben gözüm mü arızalı diye bakıyorum, buradakinin aynısı var.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Yok, hayır, sizde bir problem yok, sayın milletvekilimizin okuduğu metin şey metin. O önergeyi şimdi size...

TURAN BEDİRHANOĞLU (Bitlis) - “Müfettişin talep etmesi hâlinde dosya kapsamında her türlü” ifadesini koyduk.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Daha ona sıra gelmedi ki ona sıra gelmedi daha. Şimdi dağıtıyorlar şu anda.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Şimdi, bak, bu olmuş, şimdi olmuş, “...dosya kapsamında her türlü gizlilik derecesini haiz olanlar...”

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Tabii, tabii, dosya kapsamında.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Yoksa her konuda şey yapar. Benim itirazım bunaydı.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ben o size geldi diye değerlendirdim. O size gelmemiş.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Yok, hayır, burada yok.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Ne isterseniz yapıyorlar.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Tabii, tabii.

MURAT ÇAN (Samsun) - Söz alabilir miyim Sayın Başkan?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Buyurunuz.

MURAT ÇAN (Samsun) - Teşekkür ediyorum ben de.

Turan Bey, tabii, benim komşum bitişik odadan ama şimdi, burada bir kendisi bir tevilde ihtiyaç duyurttu yani şu anda atomu parçalamış oldu yani Ali Öztunç’un söyledikleri üzerinden Ali Öztunç’un ön yargısını haklı görerek bir düzeltme yapmışlar ve kendi önergesi.

TURAN BEDİRHANOĞLU (Bitlis) - Biz daha önceden yaptık, evet.

MURAT ÇAN (Samsun) - Dolayısıyla Ali Öztunç haklı, ön yargılı olan o değil, sizsiniz. Şimdi, (c) fıkrasıyla ilgili de Ali Öztunç Vekilimizin dediğinden biraz daha ileri gidelim: Sayın Başkanımız Bakan olduğu dönemde... Hani az önce de hatırlatıldı bu. Ya, sen yık, kanun arkasından gelir. Gördük işte, Ahmet Özer’in soruşturmasında hiçbir kopyalama yapılmadan, hiçbir avukat refakati olmadan veriler alındı hatta orada olup olmadığı bile şaibeli olan bir mevzu üzerinden de bir delil üretildi. Kanun da şimdi geliyor arkasından, geriye doğru işlemeyecek ama kendinizce -tırnak içinde- bir ihtiyacı gidermeye dönük yeni tüneller açıyorsunuz burada. Bunu da mutlaka görün, bu ön yargı filan değil yani. Madem dosyayla sınırlıyorsunuz yani (c) fıkrasında “muhafaza altına alınır” denilen ifadeye deyin ki: “Bir kopyası alınır, imzayla verilir, gerisi muhafaza...” On beş yıllık kaymakamlık, hazır tek önergeyi de vermişsiniz, (c)’ye de bir şey yapın yani. Yani burada ne murat ediliyor? “Muhafaza altına alınır”ın yanına virgül konulup da “bir kopyası alınarak inceleme yapılan kişiye verilir” dense herhâlde çok itirazımız kalmayacak burada. Ön yargı yok ama bunu burada giderelim.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Teşekkür ediyoruz.

Ömer Bey’e söz vermeden önce bir cümle... Yani ben tartışmaya girmek istemiyorum. Yani şeye de girmek istemedim: Bu, bana işte “500 küsur terörist var.” dedin demedin. Beni şöyle görün: Siyasetten geliyorum ben. Bu tartışma daha ziyade belediye seçimleri öncesi yapıldı ve bana yönelik de yapıldı ama belediye seçimleri ben ile mevcut belediye başkanı arasındaki bir seçim değil ki, belediye seçimleri 2 belediye başkanı adayı arasında seçim. Ben onun için bu tartışmaya girmedim. Bir, bu yapılan işlem Mülkiye Teftiş Kurulu tarafından ve adli birimler tarafından gerçekleştirilen bir işlemdir, yüzlerce sayfalık bir işlemdir ve bu işlemin kendine ait bir sonucu vardır. Bu sonucu açıklama şeyi de bana ait değil çünkü o dönem yapmışız geçmişiz, devletin işi yürümüş ama burada bu var mı? Tespit edildiği için o dönem yaklaşık ilk etapta 120 kişi oradan çıkarıldı ve daha sonra da devam edildi yani oradaki kişiler yukarıdan aşağıya tatad edilmiş bütün dosyalarda var, Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş, gönderilenlerle ilgili de..

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Kimin döneminde?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Efendim?

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Kimin döneminde alınmış?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Şöyle yapalım: Bence bu tartışmaya girmeyelim. Ben bunu size izah etmekten memnuniyet duyarım. Bunu açıklamak yani başka bir zaman dilimi, buranın konusu değil, başka bir zaman diliminde ben bunu size açıklamaktan memnuniyet duyarım çünkü bu bir hukuki bir konu ve orada bir hukuki durum söz konusu. Onlar da hukuki eksikliği görmüşler zaten, böyle bir değerlendirme olmuş ama benimle ilgili tartışma olur, siyasal olarak polemikler olabilir ama ben seçim öncesi böyle bir polemige girmeyi kendi adıma da doğru bulmadım, ilgili belediye başkan adayımız adına da yani bizim arkadaşımız adına da doğru bulmadım çünkü olay başka bir tarafa geçecek.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Yani Devlet Bey gibi, siyaset gereği söyledik diyorsunuz.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Hayır, demedim. Bir de o da yanlış, Ali Bey, o da yanlış. Onu avukat öyle söylemiyor ki, orada yazıyor zaten. Diyor ki: Kanunun gereği araştırmalar sonucu yapılmıştır ama benim müvekkilim aynı zamanda siyasetçidir, elbette ki siyaset, siyasi olarak değerlendirme yapma hakkına da sahiptir ama gazeteci öyle alır, onu böyle söyler. Ben şuna geldim: Allah her şeyi görüyor, en nihayetinde geldiğim nokta bu.

İkincisi, bu, yani size izah etmek zorunda olduğum için ediyorum.

MURAT ÇAN (Samsun) - Benden önce söylendi, soru bana ait değil.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Söylendi o zaman da eyvallah ama kamuoyunda çok söyleniyor. Bu cümle şunun için söylenmiştir: Türkiye'nin en temel problemlerinden bir tanesi, hepiniz bilirsiniz, metruk binalardır. Metruk binalar hem asayişin hem uyuşturucunun -burada da bu konuşulmuştur- kullanıldığı, sokakları rahatsız eden ve suç unsurlarının çoğaldığı alanlardır. Bunun üzerine biz Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile konuştuk çünkü birçok engel çıkıyor, siz binayı yıkmaya çalışıyorsunuz -belediye başkanlarımız var burada- diyor ki: "Bu bina üzerinde 3 kardeşin, 4 kardeşin hissesi var. Hissesi olduğu için bu bina yıkılamaz." Oysa ona yeni bir kanuni düzenleme yapmanız gerekir ki oradaki güvenlik açığını ve o metruk binanın oluşturacağı zararı engellemeniz lazım. Biz bunun üzerine bir kanun çıkardık, bu kanunu da Çevre ve Şehircilik Bakanlığının talebi üzerine çıkardık, gene bu Mecliste çıktı. Bunun üzerine ben oradaki bir konuşmamda dedim ki böyle bir zorluğumuz vardı, eskiden bunu yıkamıyorduk, şimdi bu kanunla beraber yıkıyoruz, öteki kanunun sorumluluğu arkasından geliyor. Yani hisse üzerindeki tartışma, hukuki tartışma daha sonra geliyor. Ben orada... Yani biz kanuna göre iş yapan insanlarız yani hukuka göre iş yapan insanlar ve hukuka göre iş yapmazsak ya, burada niye topluyoruz? Bu Meclis niye var?

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - O zaman böyle açıklayarak söylemediniz.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Söyledim, aynısını böyle söyledim, aynısını böyle söyledim de...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - O zamanki o heyecana kapılıp...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Yok, aynen böyle ifade ettim, aynen böyle ifade ettim ama...

MURAT ÇAN (Samsun) - Sayın Başkan, siz onu o zaman söylediğinizde aynı bugünkü anlattığınız gibi anlayabilirdik o olay için ama siz onu söyledikten sonra toplumun her kesiminde, bütün hücreler tarafından "Sen gereğini yap, arkasından, biz senin arkadayız." Çünkü ondan sonra başka bakanlar da "Ya, arkamızda Cumhurbaşkanı var." demedi mi?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Yok, şöyle...

MURAT ÇAN (Samsun) - Şimdi, bitireyim, bir cümle, çok uzatmayacağım. Şimdi, siz güvenliği uygulayan ya da güvenliği tesis etmekle yükümlü bir iradeyken o cümle üzerinden güvenlikçi oluyorsunuz. Biz buna itiraz ediyoruz.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ben takdirinize hiçbir şey söylemiyorum zaten.

MURAT ÇAN (Samsun) - Ön yargı değil bu. Sizin yaptığınız bir binayı yıkmak. Tabii ki o dönemde asayişin sağlamak için...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Sayın Milletvekilim, cumhuriyet tarihinde olmayan bir iş oldu, 125 bin bina belirlendi Türkiye'de, bütün belediye başkanları belirlediler, valilikler belirlediler ve 107 bin bina ben görevi bitirene kadar, 107 bin binanın 90 bini yıkıldı, 17 bini rehabilite edildi. Böylece de yani bu bir yapılması gereken bir işti ve bu yapıldı. Yani bütün herkes yaptı, bunu bütün siyasi partilere ait belediyeler de yaptılar, kaymakamlıklar, valilikler bu işi takip ettiler, biz de takip ettik ama böyle anlaşıldı.

MURAT ÇAN (Samsun) - Ama aynı Kabinede bulunma şerefini yaşadığınız Sayın Nebati çıktı, dedi ki: "Arkamızda Cumhurbaşkanı var."

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Biz de ceremesini çekiyoruz zaten.

Evet, şimdi, Ömer Bey, buyurun.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Şimdi, aslında, ben, geneli üzerinde yaptığım değerlendirme konuşmasında bunların saraydan, saray bürokrasisinden geldiğini söylediğimde Sayın Bakan Yardımcım bunun böyle olmadığını ifade eden bir konuşma yapmıştı. Ancak bakıyoruz bürokratlarımızın yaptığı açıklamalara, diğer arkadaşların yaptığı açıklamalara "Efendim, işte, şu getirdiğimiz madde 2018'den beri kanun hükmünde kararnameyle beraber zaten yürütülüyordu." "Efendim, öbürü işte 2020'de çıkan kanun hükmünde kararnameyle zaten vardı." "Öbürü şundan itibaren vardı." Ya, arkadaşlar, sorun şu zaten: Bugüne kadar kanun hükmünde kararnamelerle getirmişsiniz, yönetmişsiniz, yapmışsınız. Bunu yapan kim? Saray bürokrasisi işte. Arkasından Anayasa Mahkemesi "Ya, kardeşim, bunu kanun hükmünde kararnameyle yapmaya devam edemezsin. Artık bunu kanunlaştır." demiş. Siz de bu kanunu getirdiniz yani "saray bürokrasisi" derken yanlış söylemiyorum arkadaşlar. Zaten kanun hükmünde kararnamelerle devam etmiş.

Şimdi, özellikle 3'üncü maddeyle ilgili konu, gerçekten inanılmaz yetkiler var; ya, savcıda yok, hiçbir şeyde yok. Eğer bu 3'üncü madde bu şekliyle geçerse gerçekten bakın, konuşmanın başında da söyledim, bizim müfettişlerimiz yani mevcut sistemdeki tek adam rejiminin silahşorları hâline gelecek.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Öyle değil işte ya.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Şimdi, bakınız, maddede yazan bir şey, diyor ki: "Talep etmeleri hâlinde bu talep valiler, kaymakamlar tarafından ivedilikle gecikmeksizin hemen yerine getirilmeli." Ya, bu bir defa, bakın, cümleyi okudum. Ya, arkadaşlar, bu cümle benim valim, kaymakamım için bir züldür yani öyle bir talimat ki bu yani sanki oraya giden müfettiş benim valime, kaymakamıma talimat verircesine "Gecikmeksizin yerine getireceksin hemen." Böyle bir cümle olmaz. O benim valim, kaymakamım.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Olur, olur. Neden olmasın?

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Arkadaşlar, şimdi, biraz önce arkadaşlarımız da söyledi yani biz gerçekten bu ülkede kozmik oda hadisesini yaşadık. Biraz önce sayın bürokratım dedi ki: “Ya, şu an müfettişler İstihbaratı denetliyor.”

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Doğru. Şimdi, şöyle: İstihbarattaki dinlemeleri denetliyorlar, eksik söyledi yani İstihbarattaki dinlemeler -bilgi olarak söylüyorum- her gün denetlenir, log kayıtları denetlenir.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Sayın Bakanım, İstihbaratta bu ülkenin her vatandaşına ait bilgiler, belgeler vardır. Şimdi, benim müfettişim gidecek her türlü bilgi, belgeye el koyacak. Ya, böyle bir şey olur mu arkadaşlar?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Böyle, bu devlet hukuk devleti bu ya.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Ya, biz hukuk devletindeyiz. Böyle hukuk devleti mi olur? Yani kurumlar arasında gizliliğin, hassasiyetin olduğu şeyler vardır. Nasıl ki biz FETÖ’cü bir savcının kozmik odaya girmesini eleştiriyorsak... O da o zaman baktığınız zaman devletin savcısı, orası da devletin bir kurumu değil mi? Gitti, girdi, tüm gizli bilgileri aldı, gönderdi gerekli yerlere. Şimdi, aynı yetkiyi biz müfettişlere verdiğimiz zaman, o zaman devletin bir ciddiyeti, bir gizliliği, bir bilmem neyi olmaz arkadaşlar. Yani savcıda olmayan yetki, savcı bile yani mahkeme kararıyla bir şeyi elde ediyorsun, burada talep ettiği üzerine her şey elde edilir. Gerçekten bu çok yanlış, sıkıntımız şu: Yanlış yapıyoruz, sonra ya, pardon diyoruz, geri dönüyoruz. Ya, arkadaşlar, bu yanlış yapmadan, pardon demeden, bu ülkeye yazık etmeden yanlıştan ortak akılla birlikte dönelim. Yani, şimdi, Sayın Bakan Yardımcım çok güzel dedi, dedi ki: “Muhalefetin önerileri olursa tabii ki bunu da değerlendiririz.”

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Her maddede yaptık Başkanım. 3 maddenin 3’ünde de önergenizi kabul ettik.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Şimdi, biraz önce bir milletvekili arkadaşım dedi ki: “Ya, uzman çavuşların özlük haklarıyla ilgili eğitim süresi de hizmetten sayılsın.” Ya, bundan daha güzel bir şey olamaz ki yani eşitlikten bahsediyoruz, hakkaniyetten bahsediyoruz. Doğruyu da ama bugünün konusu değil, geçtik.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Eklenir, eklenebilir.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Onunla ilgili bir çalışma yapıyorlar herhâlde, genel bir çalışma.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Şimdi, Sayın Başkanım, tabii ki çalışma yapıyorlardır ama biz de burada Komisyon üyesi milletvekilleriyiz, konuya da hâkimiz yani şimdi, herkesin vicdanına şurada sorsanız, oradaki eğitim süresinin hizmete eklenmesi herkesin vicdanında olumlu bulacaktır. Diyorsunuz ki: “Ekleyebiliriz.” Niye eklemiyoruz o zaman. “Muhalefetin görüşünü de dikkate alırız.” Niye almıyorsunuz o zaman?

Teşekkür ediyorum Sayın Bakanım.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, çok teşekkür ediyoruz.

Çok özür diliyorum, Kemal Bey söz istediler.

Buyurunuz.

KEMAL ÇELİK (Antalya) - Sayın Başkanım, şimdi, ben hem mülki idare amirliği yaptım hem de Teftiş Kurulunda görev aldım yani mülkiye müfettişliği yaptım. Şöyle: Bunların ikisi de çok eski, yerli kurumlarımızdır. Şöyle oluyor: Biliyorsunuz yani kaymakamları ve valileri, belediyeleri, mülkiye müfettişleri denetler. Nasıl denetler? Soruşturma vardır, normal denetim vardır ama bunların onayı Bakan tarafından, daha doğrusu Teftiş Kurulu tarafından Bakanımıza sunulur, Bakanımız da onaylar ve belli bir konuda oraya gider yani dosya kapsamında gider. Şudur: Bir de mülkiye müfettişleri adliyeyle olan ilişkileri de iyi bilirler. Örneğin, orada bir suç olur; örneğin, ben çok eskiden bir belediyede bir şey olayı... Yani o zaman 80 bin, 80 milyonu. 80 milyona bir sıfır daha eklemiş birisi 800 yapmış, ben direkt adliyeye gönderdim o zaman. Yani bu şudur: Bizim Teftiş Kurulumuz son derece düzgündür, son derece doğru görev yapar ve “talimat” diye de bir şey olmaz, görev kapsamı dışına da bizim mülkiye müfettişlerimiz çıkmaz. Bunu bilmenizde fayda var yani hiçbir şekilde çıkmaz, Sayın Bakanım da bunu gayet iyi biliyor.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Yargıya açık hepsi.

KEMAL ÇELİK (Antalya) - Ve yani yargıya gidecek, yargıya gitmeyecek. Bunları da gayet güzel ayarlar, sunar, ilgili yerlere de havale eder. Yani Teftiş Kurulundan çok endişe etmenize gerek yok.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - Ben, son, bir şeyler söylemek istiyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Başkanım, buyurun.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - Şimdi, Kemal Bey masanın öbür tarafında, biz masanın bu tarafındayız; aynı tarafta değiliz yani o Teftiş Kurulunda görev yaptım diyor, ben de belediye başkanı olarak görev yaptım. Türkiye’de FETÖ’yle mücadeleyi ilk başlatan kişi benim. 2007-2008’lerde, o dönem her gün Bugün ve Samanyolu televizyonlarında Türk ordusu hakkında çok kötü propagandalar yapıyordu. Dedim ki bu saatten sonra bu belediyeye Zaman gazetesinin girişi yasak. FETÖ o zaman çok güçlüydü, devletin bütün kurumlarını ele geçirmişti, benim üstüme kumpas kurdu; bazı arkadaşlarımızı tutukladılar, gözaltında bıraktılar vesaire. Daha sonra Mersin’e geldik, aynı Tarsus’taki Emniyet görevlisi FETÖ’cüler bu sefer Mersin’deydi. 15 Temmuzdan sonra onlar da benim üzerime bir kumpas kurmaya çalıştı; 27 belediye yöneticisini görevden aldılar, iktidara yakın televizyonlarda, Gökçek’in televizyonu da dâhil “Burhanettin Kocamaz hemen tutuklanmalı.” diye programlar yaptılar ama Allah’a çok şükür, en sonunda o arkadaşlarımızın tamamı beraat etti çünkü bizim bulunduğumuz yerde ne Apocu olur FETÖ’cü olur ama maalesef bu olayın üzerine üç dört ay geçti, Sayın Bakan, sizin imzanızla bana müfettiş geldi, müfettiş dedi ki: “Ben bir ay durup gideceğim.” Ama bir buçuk ay oldu, gitmiyor, iki ay oldu, gitmiyor, iki buçuk ay oldu, dedim ki ya, siz bir ayda gidecektiniz, ne oldu? Bana dedi ki: “Sen şu siyasiyle hiç görüşmüyor musun?” Görüşüyorum dedim. “Ya, ona rağmen bizi burada kimse tutamaz.” dedi.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Böyle bir şey olmaz ya.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) -Ya, ben yaşadığımı söylüyorum ve ondan sonra yaşadığımız hadiseler daha da karanlık. Bunları burada anlatmak istemiyorum. Dolayısıyla burada müfettişlere her türlü yetkiyi verirken en azından demokratik haklar yerine getirilsin. Yani olmayan şeyleri olmuş gibi göstererek bu tür denetimler yapılacak olursa Türkiye'nin çivisi zaten çıkmış, bundan sonra daha da kötü noktalara gider. Ben, bunun diğer kısımlarını size özel anlatacağım.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Çok teşekkür ediyorum.

Yaşar Bey, buyurun.

Yani bir kifayet verelim mi Yaşar Bey'le burada?

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, ben de masanın bu tarafında görev yapmış bir arkadaşınız olarak, geçmişte il Belediye Başkanlığı görevini yerine getirmiş bir arkadaşınız olarak mülkiye müfettişleriyle bire bir temasta bulunmuş, diyalogda bulunmuş, teftiş geçirmiş bir arkadaşınızım. Gelen müfettişlerin çoğu siyasi parti ayrımı yapmaksızın veya yaparak karakter biçimini, yaşam biçimini uygulamalarda ortaya koyan insanlardan oluştuğunu hepimiz yaşadık ve gördük. Bunun lehte ve aleyhte olması çok önemli değil, ben sadece bir mantaliteyi anlatmaya çalışıyorum. Gelen müfettiş arkadaş gerçekten partili veya partisiz, hangi partili olursa olsun, kendi düşüncesini doğru veya yanlış hayata geçirmek için gayret gösterdiğine, buna göre ifade aldığına, buna göre soruşturma yaptığına hep birlikte şahit olduk. Ben işin bir başka...

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - Bir kısmı mutlaka, hepsi değil.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Tabii, tabii.

Benim tespit etmek istediğim başka bir konu var bu aşamada, bu noktada da Sayın Bakan Yardımcımız Bülent Bey beni iyi anlayacak. İşte, Parlamentonun en kıdemli vekillerinden biri, birlikte yıllarca görev yaptık. Ben de dokuz yıla yakın süre Başkanlık Divanında Kâtip Üyelik yaptım, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekilliği görevinde bulundum.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Hiç söz vermiyordu Başkanım.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Pardon.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Hiç bize söz vermiyordu Başkanım.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Estağfurullah, çok dengeli götürdük.

Şimdi, bakın, ilk dönem seçilen milletvekili arkadaşlarımız, bizim Anayasa'da iki temel görevimiz var; biri yasama, diğeri denetim. Yasa çıkarıyoruz, yasa yapıyoruz, yasanın müzakeresini yapıyoruz. Bakın, hepimiz yaptığımız konuşmalarda bizim ilk teklifin geneli üzerindeki konuşmalarımızı, bizi haklı çıkardınız. Dedik ki: Arkadaşlar, bu ne acelecilik? Salı günü teklif Komisyon üyelerine dağıtılıyor, çarşamba günü ittifakın üyeleri bir araya geliyor, perşembe günü 3 maddenin 2'si değişiyor arkadaşlar. Rica ediyorum 3 maddenin 2'sini siz değiştirdiniz, biri değişti, biri de şimdi değişecek. Böyle bir...

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Ama siz talep ettiniz Başkanım.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Efendim, tamam da...

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Talep edildi, ondan yapıyoruz, yoksa yapmayabiliriz. Birincisine biz Bakanlık olarak "Olmaz." dedik, milletvekillerimiz "evet" dedi; iyi bir şey bu.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Şimdi, bakın arkadaşlar, acele ettiğimizi bir kez daha anlatmaya çalışıyorum. Yani bunu detaylı konuşabiliriz, daha düzgün teklif hazırlayabiliriz, madde hazırlayabiliriz, önerge hazırlayabiliriz. Şimdi, 3'üncü maddede verilen önerge Sayın Başkan, önünüzde var mı?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Var.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - 5 değerli arkadaşımın ismi var, seçim bölgeleri yazılmamış; ya, böyle bir önerge olmaz arkadaşlar, rica ediyorum. Bakın arkadaşlar, biz -çok affedersiniz- acıttık belki ama lokantaya yemek siparişi...

MEHMET ŞAHİN (Kahramanmaraş) - Milletin vekili, Türkiye milletvekili.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Öyle bir şey olur mu arkadaşlar?

Arkadaşlar, yorum yapacaklar sonra yapsın, ben siyasi bir ağabeyiniz olarak uyarı görevimi yapmak istiyorum .

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Devam edelim.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Şimdi, biz lokantaya yemek siparişi vermiyoruz arkadaşlar, kanun teklifi ve önerge hazırlıyoruz. Önergenin bir bölümünde, işte, el yazısıyla "dosya kapsamında" ilave edilmiş.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - İsterseniz ilave etmeyelim.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Arkadaşlar, yazalım da bunu doğru yazalım, düzgün yazalım, daktilodan çıkaralım yani böyle bir teklif, bu önerge, arkadaşlar, kanun çıkarıyoruz, rica ediyorum sizden. Dolayısıyla bizim uygulamalarımızda en doğru, en anlaşılabilir, en uygulanabilir ne varsa onu hep birlikte yapalım. Bizim amacımız sadece size muhalefet etmek değil. Ama bakın, tekrar söylüyorum, ilk 3 maddenin 2'sini önergeyle değiştirdiniz. Eğer buna gerçekten iyi hazırlansaydınız, az önceki örneği vermek istemiyorum çok kötü bir örnekti.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Daha önce de çok değiştirildi Yaşar Bey.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Sayın Başkan -az önce de söyledim- bakın, imza attığımız önergenin lehinde konuşacak milletvekili arkadaş yoktu. Neye ve niçin imza attığımızın farkında değilsiniz belki de. Rica ediyorum, bakın, bu karalama, kötöleme değil. Bir önceki 2'nci maddenin önergesinde 4 arkadaşımızın imzası vardı. Hiçbir arkadaşımız kalkıp bu önergeyi savunamadı, ne olduğunu anlatamadı. Sayın Başkan devreye girdi, ifade etti. Dolayısıyla değerli arkadaşlarım, çok acele ettiğimizin bir kez daha altını çizmek istiyorum, biz, burada yasama görevi yapıyoruz. Anayasa'da iki temel görevimiz var; biri yasama, diğeri denetim. En doğrusunu, en düzgününü yapmak bizim görevimiz olduğunu düşünüyorum. Şimdilik sözlerim bu kadar diyorum Başkanım. Teşekkür ederim.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Çok kısa.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ama lütfen arkadaşlar, kifayet dedik.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Başkanım, çok kısa bir şey söyleyeceğim.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Arkadaşlar, kifayet.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Çok kısa.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ben müdahale etmek istemiyorum ama bu gider, sabahlara kadar gidecek. Bunu beraber bitirelim diye bir değerlendirmemiz var yani.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Çok kısa.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Buyurun.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Şimdi, tabii, biz böyle konuşurken Sayın Bakan Yardımcım ısrarla “Yani onu da değiştirmeyebiliriz, bunu da...” Bakın, şöyle bir şey, bugün iktidar olursunuz, yarın muhalefet olursunuz. Yani masanın bir bu tarafı var, bir öbür tarafı var yani bu değiştirip değiştirmemek bizimle alakalı bir konu değil. Biz burada doğruyu yapmaya çalışıyoruz.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Meclis kıymetli ondan söylüyorum Sayın Başkan.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Yani gerçekten, bakın, makul olanı, doğruyu yapalım arkadaşlar. “Biz istedik, değiştirdik; o istedi...” meselesi değil ki. “Efendim, istiyorsanız değiştirmeyelim, geri çekmeyelim.” Yarın muhalefette olabilirsiniz, yarın bu yasalar senin de karşısına çıkacak, o zaman ne yapacaksınız? Biz, burada makulü yapalım arkadaşlar, doğruyu yapalım.

VEYSAL TİPİOĞLU (Kocaeli) - Zaten makulü yapmaya çalışıyoruz.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - İnanın, mesele iktidar-muhalefet meselesi değil, o yüzden, çok özür diliyorum, tehdit eder gibi yok “İsterseniz çekeriz.” yok “Yapmayız.”

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Hayır ya, burada bazen işin kendi... Kaç saattir buradayız, çalışıyoruz, bazen bazı cümleleri öyle algılamayalım lütfen.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Ama gerçekten yani değiştirmiyorsanız değiştirmeyin. Ama bu iktidarın yarın muhalefeti de olur, hepimiz için geçerlidir.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Burada bizi en son tehdit edecek adam Bülent Turan'dır yani.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Efendim Başkanım?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Lehinde bir şey söyledim. Demin sen aleyhimde söyledin ya, ben şimdi lehinde söyledim.

EVİRİM KARAKOZ (Aydın) - Sayın Başkan...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Buyurun.

Son kelam.

EVİRİM KARAKOZ (Aydın) - Sayın Başkanım, burada mülkiye müfettişlerinin yetkileri konusunda bir madde düzenlenmiş ama bunda temel çıkış noktamız şu, 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun. Yani mülkiye müfettişlerinin en fazla uğraştığı konu da bu belediyelerin özellikle denetim altına alınması. Ben de masanın bu tarafından geliyorum hatta Sayın Başkanın hakkımda vermiş olduğu soruşturma izinleri de var. Mülkiye müfettişlerine benim için de soruşturma izni vermişsiniz Sayın Bakanım, onu söyledim.

Şimdi 4483 sayılı Kanun'un -olayı dağıtmadan söyleyelim- 6'ncı maddesinde şöyle bir şey söylüyor: “Ön inceleme yapan kişiler de bu Kanunda hüküm bulunmayan hususlarda Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununa göre işlem yapabilirler.” Bakın, burada bir çerçeve çizmiş ama bu metinde biz CMK'de savcılara ve hâkimlere vermediğimiz yetkileri mülkiye müfettişlerine veriyoruz. Bakın, bu 4483 açık, mülkiye müfettişlerinin belediyelerde ya da diğer kurumlarda şikâyet üzerine yapmış oldukları görevler ön incelemedir. Ön inceleme sonucunda soruşturma izni verilmesi ya da verilmemesi yönünde, işte, Sayın Bakana öneride bulunur, Sayın Bakan da soruşturma izni verir ya da vermez. Soruşturma yetkisi -en başta da söyledim- cumhuriyet savcılarının ama bu düzenlemeyle biz mülkiye müfettişlerini cumhuriyet savcılarının da üzerine koyarak mesela, el koyma yetkisi veriyoruz, muhafaza yetkisi veriyoruz. Örneğin, dijital materyallere de el koyma yetkisi veriyoruz. Kurum içindeki denetlemede el koyabilir ama kurum dışı denetlemelerde, bir belediyede, belediyenin, işte, yazılım programına el koyduğunda, muhafaza altına aldığı o belediye nasıl çalışacak? Su parasını nasıl tahsil edilecek mesela? Ya da emlakta nasıl işlem yapacak? Bunu denetleyecek bir şey var mı? Evet, işte üstat söyledi, “Mülkiye müfettişlerimiz iyidir.” dedi; doğrudur, dürüsttür, biz aksini iddia etmiyoruz ama biz kişilerin inisiyatifine, devlet yönetimini, bu şekilde takdir yetkisini bırakamayız. Takdir yetkisini bırakmadığımız için zaten bu kanunları koyuyoruz. Ceza Usul Kanunu koyuyoruz, işte, görevlerini belirliyoruz, yetkilerini belirliyoruz. Şimdi, şöyle de örnekler yaşadık: Mülkiye müfettişi soruşturma izni verilmemesini önermiş ama mesela, Sayın Bakanım öneriye rağmen soruşturma izni vermiş.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Verebilir, kanuni hak, ters karar yazar.

EVİRİM KARAKOZ (Aydın) - Verebilir, onu eleştirmiyorum ama devamı var. Şimdi, bakın, yürütme organı ile yargı organı o kadar birbirinin içine girdi ki ben bu verilen soruşturma izinlerinin direkt iddianameye dönüşüp dava açıldığını ve yaptığım ilk savunmada verilen soruşturma izninde kes, kopyalayayıp yöntemiyle iddianame düzenlendiğine dair yüzlerce beyanda bulundum. Bakın, bir müfettişin yapmış olduğu teftiş, yapmış olduğu denetim bu anlamda çok önemli. Dolayısıyla biz, bir müfettişe Anayasa'ya aykırı olarak bu kadar yetkiyi veremeyiz; savcıya ya da sulh ceza hâkimine vermediğimiz yetkiyi müfettişe veremeyiz. Biz, bu şekilde bu geçerse -önergemiz de birazdan gelecek- bu konuyu Anayasa Mahkemesine mutlaka taşıyız, taşıyacağız. Sadece belediyeler için değil diğer kamudaki tüm memurlar için de tehlike arz eden bir durum söz konusu. Dolayısıyla soruşturma izni -tekrar ediyorum- soruşturma yapma yetkisi cumhuriyet savcılarının, müfettişin görevi soruşturma izni verilip verilmeyeceğine dair öngörüle bulunmaktır.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Teşekkür ediyorum.

Evet, önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Burhanettin Kocamaz

Ömer Karakaş

Mersin

Aydın

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, önerge üzerinde gerekçe mi okutalım, konuşacak mısınız?

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Gerekli konuşmayı yaptık zaten, gerek yok.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Mülkiye Teftiş Kurulu başkan ve müfettişlerden oluşur. Mülkiye müfettişleri Türkiye İçişleri Bakanlığına bağlı olarak çalışan denetim elemanlarıdır. Görevleri kamu kurumları, belediyeler, valilikler, kaymakamlıklar ve diğer yerel idarelerin faaliyetlerini denetlemek, soruşturmak ve değerlendirmektir. Mülkiye müfettişleri devletin idari yapısında mevzuata uygunluğu sağlamak amacıyla incelemeler yapar ve usulsüzlük, yolsuzluk veya kamu zararı tespit ettiğinde gerekli raporları hazırlar. İlgili maddede düzenlenen hususlarla ilgili yeni bir düzenlemeye ihtiyaç olmakla beraber, kanun teklifinin bu maddesindeki düzenleme özensiz ve yetersiz olarak hazırlanmıştır. Teklif mevcut hâliyle Anayasa Mahkemesinin iptal kararının gerekçesini karşılamamaktadır. Bu sebeplerden ötürü ilgili maddenin teklif metninden çıkarılması gerekmektedir.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2660) esas numaralı Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesiyle değiştirilen 9/6/1930 tarihli ve 1700 sayılı Dahiliye Memurları Kanunu'nun 8'inci maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendinin ikinci cümlesi ile (b) bendinin madde metninden çıkarılması ve (c) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“c) Müfettişler, üçüncü fıkranın (a) bendinde belirtilen kurum ve kuruluşlarda, bunların görev ve hizmetlerine tahsis edilmiş bilgisayarları, bilgisayar programlarını ve kütüklerini ve diğer dijital materyaller ile kamuya açık alanlardaki sistemlerini ve kurum ve kuruluşlara ait bina ve tesislerdeki kamera kayıtları üzerinde inceleme ve kopyalama yapabilirler ve bunların birer suretini ilgilinin yetkilisinin nezareti altında tutanakla alabilirler.”

Yaşar Tüzün

Murat Çan

Ali Öztunç

Bilecik

Samsun

Kahramanmaraş

Evrin Karakoz

Aydın

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Önerge üzerinde gerekçeyi mi okutalım, söz mü alacaksınız?

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Hemen, çok kısa... Gerekçe çok uzun.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Buyurun.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Gerekçesi daha uzun Sayın Başkan. Çok kısa, kayıtlara geçmesi için, tutanaklara geçmesi için söylüyorum: Anayasa'ya aykırılık nettir ve Anayasa'ya aykırılıktan dolayı bunu biz Genel Kurulda da geçerse Cumhuriyet Halk Partisi olarak Anayasa Mahkemesine götüreceğiz.

İkincisi, şimdi saydım, bütün teklifte iktidar kanadının verdiği 6 tane önerge var. Yani şu ana kadar 3'ten 2'si değişti, 46'da 6 tane değişiklik önergesi var iktidarın verdiği. Yaşar Bey haklı yani acele, alalecele hazırlanmış, gerçekten çok fazla emek verilmeden “Ya, getirelim de işte, göç yolda düzülür.” mantığıyla getirilmiş ve acemice yapılmış. Milletvekili arkadaşların dediği gibi, seçim bölgeleri yazılır arkadaşlar. Sayın Turan, siz on beş yıl milletvekilliği yaptığınızı söylüyorsunuz ki biliyoruz, on yıl da Grup Başkan Vekilliği yaptınız. Önümüzdeki dönem muhtemelen yine Meclise geleceksiniz, üç dönem kuralınız bitiyor. Hiç gördünüz mü böyle bir şey, seçim bölgesinin

yazılmadığı bir şey gördünüz mü? Lütfen, merak ediyorum, merakımdan soruyorum. Sayın Bakanım, siz de yıllardır Parlamentodasınız, yazılır yani arkadaşlar itiraz ediyor ama yazılır bu. Bu çok ciddiyetsiz olmuş yani Sayın Bakanım.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Komisyon ilk defa toplanıyor ya, olur o kadar.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Ama ciddiyetsiz olmuş yani gerçekten ciddiyetsiz olmuş.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bülent, kaşınıyorsun ama (!)

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Sayın Bakanım, bu konuda size katılıyorum, evet, Komisyon ilk defa toplanıyor.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Hayır, ben katılmıyorum Komisyon üyesi olarak, Komisyonu savunmak durumundayım ben de size karşı yani kusura bakmayın.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Kanun teklifi geldi, alelacele toplandık, daha ne istiyorsunuz yani.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2/2660 esas numaralı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 3- 1700 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin mevcut birinci fıkrasından önce gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş ve mevcut ikinci fıkra yürürlükten kaldırılmıştır.

“Mülkiye Teftiş Kurulunda görev yapacak mülkiye müfettişleri, kaymakam ünvanını kazandıktan sonra Mülki İdare Amirliği Hizmetleri Sınıfında fiilen en az altı yıl çalışmış olanlar arasından atanır. Vali-mülkiye başmüfettişi ünvanlı kadrolara atanmaya ilişkin hükümler saklıdır.

Mülkiye Teftiş Kurulu Başkanlığının teftiş, denetim, inceleme, araştırma ve soruşturma görevleri mülkiye müfettişleri tarafından yürütülür.

Müfettişler görevlerini yerine getirirken aşağıdaki yetkileri haizdir:

a) Denetime tabi kamu kurum ve kuruluşları ile özel kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı Kararnameleriyle kurulmuş kurum ve kuruluşlar ile bunlara bağlı veya bunların kurdukları birlik, işletme, müessese ve teşebbüsler, müfettişin talep etmesi halinde; dosya kapsamında her türlü gizlilik derecesine haiz olanlar dâhil, bütün belge, defter ve bilgileri ibraz etmek, para ve para hükmündeki evrakı ve ayniyatı, kasa, depo ve ambarları göstermek, sayılmasına ve incelemesine yardımcı olmak mecburiyetindedirler. Müfettişler kasa, depo, ambar, oda, dolap ve benzeri yerleri ve eşyayı mühürleyerek muhafaza altına alabilirler.

b) Müfettişler, üçüncü fıkranın (a) bendinde belirtilenler dışında kalan diğer kurum ve kuruluşlar ile kamuya yararlı dernekler, gerçek ve tüzel kişilerden de gerekli yardım, bilgi, evrak, kayıt ve belgeleri istemeye yetkilidir. Kanunlarda aksine açık bir hüküm olmadıkça, söz konusu isteğini yerine getirilmesi mecburidir.

c) Müfettişler, üçüncü fıkranın (a) bendinde belirtilen kurum ve kuruluşlarda, bunların görev ve hizmetlerine tahsis edilmiş bilgisayarları, bilgisayar programlarını ve kütüklerini ve diğer dijital materyaller ile kamuya açık alanlardaki sistemlerini ve kurum ve kuruluşlara ait bina ve tesislerdeki kamera kayıtlarını muhafaza altına alabilirler; bunlar üzerinde inceleme ve kopyalama yapabilirler.

ç) Müfettişler, üçüncü fıkranın (a) bendinde belirtilen kurum ve kuruluşların elektronik belge yönetim sistemlerine erişebilir, inceleme ve kopyalama yapabilirler. Müfettişlerin gerek görmesi halinde, kendilerine ilgili birim tarafından kurumsal ve hizmet veri tabanına erişim için yetki ve şifre verilir.

d) Müfettişler, görevleri ile ilgili konularda uzmanlığı, özel veya teknik bilgiyi gerektiren hallerde kamu kurum ve kuruluşlarından yeterli sayıda personel görevlendirilmesini talep edebilirler. Bu talep, vali ve kaymakamlar ile ilgili kurum ve kuruluş yetkilileri tarafından gecikmeksizin yerine getirilir.

e) Müfettişlerin, görevleriyle ilgili konularda kamu kurum ve kuruluşları bünyesindeki teknik ve kriminal laboratuvarlarından istedikleri inceleme ve tespit işlemleri öncelikle yerine getirilir. Bu talepler İçişleri Bakanlığına ve bağlı kuruluşlarına ait laboratuvarlarca ücretsiz olarak yerine getirilir.

Müfettişlere diğer mevzuatla verilen yetkiler saklıdır.”

Hasan Arslan

Mehmet Şahin

İsmail Akgül

Afyonkarahisar

Kahramanmaraş

Bolu

Osman Gökçek

Turan Bedirhanoglu

Ankara

Bitlis

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Söz almak isteyen var mı? Yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, mesleki müktesebatları ve tecrübelerinden istifade edebilmek amacıyla mülkiye müfettişlerinin nakil veya terfi yoluyla İçişleri Bakanlığındaki diğer memurluklara atanabilmeleri usulünün korunması düzenlenmektedir.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde, kabul edilen önergeyle birlikte oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

Yirmi dakika ara veriyoruz.

Kapanma Saati:19.36

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 20.22

BAŞKAN: Süleyman SOYLU (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ: Ahmet ERBAŞ (Kütahya)

SÖZCÜ: Kemal ÇELİK (Antalya)

KÂTİP: İsmail ERDEM (İstanbul)

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Değerli milletvekilleri, sayın katılımcılar; 28'inci Yasama Dönemi 2'nci Toplantısının İkinci Oturumunu açıyorum.

Gündemimizde yer alan (2/2660) esas numaralı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Şimdi, 4'üncü madde üzerinden görüşmelere devam edeceğiz.

4'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 4- 1700 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “İçişleri Bakanlığı Encümenince her yıl kasım ayında” ibaresi “her yıl en fazla iki defa İçişleri Bakanlığı tarafından” şeklinde, ikinci fıkrasında yer alan “Bakanlık Encümeni” ibaresi “İçişleri Bakanlığı” şeklinde değiştirilmiş, “Encümen” ibaresi madde metninden çıkarılmış, “verir” ibaresi “verilir” şeklinde, üçüncü fıkrasında yer alan “itibaren iki yılda bir tekrar birinci sınıf incelemesine tâbi tutulurlar” ibaresi “sonra yapılacak ilk değerlendirmede tekrar birinci sınıf incelemesine tâbi tutulabilirler” şeklinde değiştirilmiş ve “ve Encümen çalışmasına” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Madde üzerinde söz talebi? Yok.

1 adet önerge vardır, önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2660) esas numaralı Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesindeki “İçişleri Bakanlığı” ibarelerinin “İçişleri Bakanlığı bünyesinde kurulacak olan kurul” şeklinde, “sonra yapılacak ilk değerlendirmede tekrar birinci sınıf incelemesine tabi tutulabilirler” ibaresi “sonra bir yıl içerisinde yapılacak ilk değerlendirmede tekrar birinci sınıf incelemesine tabi tutulabilirler” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yaşar Tüzün

Evrin Karakoz

Ali Öztunç

Bilecik

Aydın

Kahramanmaraş

Murat Çan

Samsun

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Gerekçe...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Birinci sınıf mülki amirliğine geçişle ilgili yetkili merci olan İçişleri Bakanlığı encümeni kanunun 18'inci maddesinde belirlenen ve İçişleri Bakanlığı Müsteşarının başkanlığındaki çeşitli bürokratlardan oluşan bir kuruldu. Bu kurul hukuken kaldırılmamıştır ancak Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi nedeniyle işlevsiz hâle gelmiştir. Söz konusu kurulun yerine hangi mercinin bu konuda yetkili olacağı ise teklif sahiplerinin önerdiği düzenlemeyle belirsiz hâle getirilmektedir. Dolayısıyla siyasi karar alınmasının yolu açılmaktadır. Bu çerçevede, memurların terfisi de kamu görevine giriş hakkını düzenleyen Anayasa'nın 70'inci ve kanunilik ilkesini düzenleyen 128'inci maddeleri çerçevesinde Anayasa'da açık bir biçimde düzenlenmediği için Anayasa'nın 2'nci maddesine aykırılık oluşturan bir durum ortaya çıkmaktadır. Bu çerçevede, kanuna bu merci yerine ne tür bir mercinin yetkili olduğuna yönelik açık bir hüküm konulması teklif edilmektedir.

Aynı şekilde, iki yıllık bekleme süresinin kaldırılması olumlu olarak görülebilir ancak bir sonraki değerlendirmenin ne zaman yapılacağına ilişkin süre muğlaktır. Bu süreler hukuki belirlilik ilkesine aykırı bir biçimde uzatılabilir, bu nedenle bir üst sınır belirlenmesi gerekir. Önergemizle, bu üst sınırın bir yıl olarak belirlenmesi amaçlanmıştır.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5'inci maddeyi okutuyorum.

MADDE 5- 1700 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 7- İl valilerinden veya il valiliği yapmış olanlardan İçişleri Bakanlığı merkez teşkilatı ile bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlarında genel müdür kadrosunun dengi kadrolara atanmalarının mali hakları, atandıkları kadrolarda bulunmaları kaydıyla, fiili çalışmaya bağlı ödemeler hariç olmak üzere il valisine ait ödeme unsurları esas alınarak verilmeye devam edilir.”

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Madde üzerinde önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bir yeni madde ihdası var.

Yeni madde ihdasına dair bir önerge var, okutup işleme alacağım.

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2660) sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hasan Arslan
Afyonkarahisar
Osman Gökçek
Ankara

Mehmet Şahin
Kahramanmaraş
Turan Bedirhanoğlu
Bitlis

İsmail Akgül
Bolu

“MADDE 6- 4/6/1937 tarihli ve 3201 sayılı Emniyet Teşkilat Kanununun 86 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “1475 sayılı Nakdi Tazminat Kanunu” ibaresi “2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun” şeklinde değiştirilmiş, birinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş, mevcut ikinci fıkrasının birinci cümlesi yürürlükten kaldırılmış ve mevcut üçüncü fıkrasında yer alan “verilen” ibaresinden sonra gelmek üzere “madalya ve” ibaresi eklenmiştir.

“Emniyet Genel Müdürlüğü personelinin kendisine tevdi edilen görevleri cesaret, feragat, kahramanlık veya üstün başarı ile yerine getirenlere İçişleri Bakanı tarafından aşağıda isimleri yazılı madalyalar verilebilir:

- a) Emniyet Üstün Cesaret ve Feragat Madalyası,
- b) Emniyet Şeref Madalyası,
- c) Emniyet Üstün Hizmet Madalyası.”

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Önerge üzerinde söz talep eden sayın milletvekilimiz var.

Buyurun.

HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Sayın Başkanım, buradaki maddenin ihdas edilmesinin sebebi 17'nci ve 21'inci maddelerde Jandarma ve Sahil Güvenlik için aynı madde vardı. Biz, Emniyet mensuplarının da bu şekilde ödüllendirilmesi gerektiğini düşünerek Emniyet mensuplarını da buna dâhil etmek istedik. Bire bir diğer maddelerle aynı, “Emniyet Üstün Cesaret ve Feragat Madalyası, Emniyet Şeref Madalyası, Emniyet Üstün Hizmet Madalyası verilebilir.” hükmünü Emniyet mensuplarımız hak ediyor diye düşünüyoruz.

Arz ederim.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Buyurun.

VEYSAL TİPİOĞLU (Kocaeli) - Sayın Başkanım, öncelikle, bu, Emniyet Genel Müdürlüğüne, personeline her türlü takdirin üzerinde görev yapan Emniyet teşkilatı personeline verilen bu madalyanın ana şeyde olmamasının temel sebebi etki analizlerinin yetişmemesiydi; bunu, bir önergeyle, eşitler arasında bir hakkı yerine getirdik. Dolayısıyla aynı işi yapan Jandarma Genel Komutanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Sahil Güvenlik Komutanlığının Üstün Cesaret ve Feragat Madalyaları almasının önü açıldı.

Hayırlı olsun. Allah hayırlı uğurlu etsin.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Teşekkür ediyoruz.

Yeni ihdas edilen maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bence, oy birliğiyle bunu kabul edelim ya.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Başkanım, biz vermedik ama siz şurada o cümleyi kullansanız doğru olur: “Yeni madde ihdası olduğu için Komisyonumuzun çoğunluğu vardır ve o yönde kabul edilmiştir.”

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Doğru, o da doğru.

Evet, Komisyonumuzun çoğunluğu vardır.

Tekrar oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir. Teşekkür ediyoruz.

6'ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 6- 4/6/1937 tarihli ve 3201 sayılı Emniyet Teşkilat Kanununun 90 ncı maddesine “Polis Bakım ve Yardım Sandığı” başlığı eklenmiş, birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Bu Kanunda yazılı sosyal yardımları üyelerine sağlamak üzere Polis Bakım ve Yardım Sandığı kurulmuştur. Sandık üyeleri, Emniyet Teşkilatı mensupları ile üyelikleri devam etmekte iken emekli olup katılım payını Sandıkta bırakanlardan oluşur.

Sandık, üyeleri ile arasındaki ilişkilerde kamu hukuku, diğer tüm iş ve işlemlerinde özel hukuk hükümlerine tabi olup mali ve idari bakımdan özerk ve tüzel kişiliği haiz bir teşekküldür. Sandığın gelirleri; üyelik aidatları, katılım payı, bu aidat ve katılım paylarının nemalandırılması için yapılan her türlü yatırım ve faaliyetten elde edilen gelirler ile bağış ve yardımlardan oluşur. Üyelik aidatı, emeklilik keseneğine esas aylık tutarının veya prime esas kazanç tutarının yüzde dokuzudur. Sandık Genel Kurulu bu oranı beş puana kadar artırmaya veya azaltmaya yetkilidir.”

“28/12/2018 tarihinden önce Emniyet Teşkilatı kadrosunda göreve başlayanlardan Teşkilattaki görevi devam edenler Sandığa üye olabilirler. Bu üyelerin Sandığa girişlerinden itibaren üç yıl geçtikten sonra nemalar dahil aidatlarını alarak ayrılabilmesi mümkündür. Ancak üyelikten çıkanlar bir daha Sandık üyeliğine kabul edilmezler.

Sandığın Emniyet Teşkilatı mensubu olan üyelerine veya ölümleri halinde mirasçılarına emeklilik yardımı, maluliyet yardımı ve ölüm yardımı; emekli olan üyelerine ise katılım payı kâr payı ve ölüm yardımı yapılır.

Sandığın organları, kurul üyelerinin ne suretle ve hangi esaslar dairesinde tespit edileceği, seçimler, görevleri, üyeliğe giriş, aidat, katılım payı, ortaklıktan ayrılma ve ortaklığın dondurulması, yapılacak kesintiler, yardımlar ve katılım payı kâr payı, Sandığın gelirleri ve mevcutlarının işletilmesi ve yapılacak sosyal hizmetler, denetim ve soruşturma, hesap yılı, bütçe, safi kârın dağılımı ve yapacağı hizmetlere ilişkin diğer usul ve esaslar Cumhurbaşkanlığı tarafından çıkarılan yönetmelik ile belirlenir.”

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, madde üzerinde söz almak isteyen? Yok.

Önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2660) esas numaralı Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesi ile 4/6/1937 tarihli ve 3201 sayılı Emniyet Teşkilat Kanunu'nun 90'ıncı maddesinin ikinci fıkrasında yapılması önerilen değişiklikle ilgili fıkranın son iki cümlesinin “Üyelik aidatı, emeklilik keseneğine esas aylık tutarının veya prime esas kazanç tutarının yüzde beşidir. Sandık Genel Kurulu bu oranı yüzde ona kadar artırabilir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yaşar Tüzün

Murat Çan

Ali Öztunç

Bilecik

Samsun

Kahramanmaraş

Evrin Karakoz

Aydın

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Teklif sahiplerinin önerdiği düzenlemeyle Polis Bakım ve Yardım Sandığı üyelerinin ödediği aidat yüzde 5'ten yüzde 9'a çıkarılmakta ve Sandık Genel Kuruluna bu oranı yüzde 14'e kadar da çıkarma yetkisi verilmektedir. Emniyet mensuplarının ücret ve aylık seviyeleri dikkate alındığında, sandık için yüzde 9 oranında bir sandık aidatı kesintisi oldukça yüksektir.

Değişiklik önergemizle, aidat oranlarının Polis Bakım ve Yardım Sandığı Tüzüğü'nde yer aldığı şekline uygun hâle getirilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

Bu maddeyi oylayacağız ama oylamadan önce redaksiyon kapsamında çerçeve 6'ncı maddenin işlenecek hükmünde yer alan “bu kanunda” ibaresi “bu maddede” şeklinde değiştirilmiştir. Bunu söylüyoruz ve kayda düşüyoruz.

En sonunda toplam bir redaksiyon yetkisi alacağız zaten.

Evet, teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Yeni madde ihdası önergesi var, okutup işleme alacağım.

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2660) esas numaralı Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE ... - 4/6/1937 tarihli ve 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanununun ek 11 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.”

Yaşar Tüzün

Ali Öztunç

Evrin Karakoz

Bilecik

Kahramanmaraş

Aydın

Murat Çan

Samsun

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Söz almak isteyen var mı? Yok.

Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

Polis memurlarının haklarının geliştirilmesi, polisin iyi çalışma kabiliyetini sürdürmesi açısından önem taşımaktadır. İş yerinde ve kurumsal yapıda adalet, polis memurlarının işle ilgili algı ve davranışlarında her zaman önemli bir unsur olmuştur. Araştırmalar, kurumlarının kendilerine adil davrandığına inanan polis memurlarının daha etkin çalıştığını göstermektedir. Ayrıca, adil davranılan polis memurlarının halka karşı davranışlarını pozitif yönde etkilediği ve görevi kötüye kullanma ihtimallerinin daha düşük olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla polis memurları için profesyonel bir sendikanın tanınması, polis memnuniyetindeki artışa bağlı olarak polis çalışmalarının verimliliği ve etkinliğinde iyileşme yol açabilecektir. Mevzuatında polis memurlarının örgütlenmesi ve grev yapmasının yasak olduğu ülkelerde, polis memurlarının çalışma koşulları bizzat siyasi irade tarafından belirlenmektedir. Polis örgütlenmeleri ve grevlerinin yasaklanması genellikle hükümetlerin Polis teşkilatı üzerindeki sıkı kontrolü sürdürme arzusundan kaynaklanmaktadır. Polis memurlarına örgütlenme ve grev hakkı tanınmasının, siyasi baskılardan uzak bir polis gücünün kurulmasına yol açacağı unutulmamalıdır. Polis sendikası sadece polislerin çalışma koşulları ve özlük hakları açısından değil hukuksuz uygulamaların sınırlanması açısından da önem taşımaktadır.

Polis sendikası, polisin kanunsuz, hukuksuz emirlere karşı çıkması açısından da bir güvence oluşturacaktır. Dolayısıyla örgütlenme hakkının reddedilmesinin dayandığı mantık giderek önemini yitirmektedir. Önergeyle, Emniyet teşkilatı mensuplarının sendika yasağının kaldırılmasıyla sendika kurulabilmelerini ve sendikalara üye olabilmeleri amaçlanmaktadır.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Komisyonla çoğunluğumuz vardır.

Yeni ihdas edilecek maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Bir önceki yeni madde ihdası dolayısıyla bu maddeyi de açıklıyorum: Herhangi bir karışıklığa mahal vermemek amacıyla görüşmelere teklifte bulunan mevcut madde numaraları üzerinden devam ediliyor. Madde numaraları Komisyon Başkanlığınca redaksiyon yetkisi kapsamında devam etmiş olacak.

Yani şu ana kadar 1 madde ihdası oldu, 1 madde ihdası teklifi oldu.

Bir sonraki maddeye, 7'nci maddeye geçiyoruz.

7'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 7- 10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasına “mermilerinin” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya bu silahlara ait namlu, sürgü, gövde, çerçeve, silindir, mekanizma başı, çıkarıcı, tırnak, ateşleme iğnesinden oluşan ana veya balistik önemi haiz parçaların” ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Önerge de yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyoruz.

Madde 8'i okutuyorum:

MADDE 8 - 6136 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu Kanun hükümlerine göre armağan edilen silahlar için kişilere bulundurma veya taşıma izni veren kayıt ve belgelerde süre kaydı aranmaz.”

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Madde üzerinde söz isteyen var mı? Yok.

Önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2660) esas numaralı Kanun Teklifi'nin mevcut 8'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 8 - 6136 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “olanların” ibaresinden sonra gelmek üzere “, gazilerin” ibaresi, “şehitlerin” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve gazilerin” ibaresi ve fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu Kanun hükümlerine göre armağan edilen silahlar için kişilere bulundurma veya taşıma izni veren kayıt ve belgelerde süre kaydı aranmaz.”

Hasan Arslan	Mehmet Şahin	İsmail Akgül
Afyonkarahisar	Kahramanmaraş	Bolu
Turan Bedirhanoğlu	Osman Gökçek	
Bitlis	Ankara	

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Önerge üzerinde görüş belirtmek isteyen, konuşmak isteyen var mı? Yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Gazilerimize ve hak sahibi yakınlarına düzenlenen silah ruhsatları beş yıllığına düzenlendiğinden ruhsat sahipleri süre sonunda yenilemeyi takip edemediklerinden cezai duruma düşmekte ve idari para cezasını ödmeden -2024 yılı için 28.365 TL- yeniden ruhsat düzenlenmediğinden mağduriyetlerin giderilmesi ve silah ruhsatlarında süre kaydı aranmaması amacıyla düzenleme yapılmaktadır.

Diğer imza sahipleri:

Yaşar Tüzün	Ali Öztunç	Evrin Karakoz
Bilecik	Kahramanmaraş	Aydın
Murat Çan	Burhanettin Kocamaz	
Samsun	Mersin	

İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Fikir babası olarak beni zaten kaydetti Başkanım, değil mi? Bu fikir benden çıktı, fikir babası olarak kaydedin.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Teşekkür ediyoruz.

İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Çünkü şehit ve gazilerimiz hepimizin ortak değeri; hepimizin ortak imzası olsun.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Allah razı olsun.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum...

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - Önerge...

HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Önergeyi...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Yeni imzalar da olduğu için tekrar edelim isterseniz, bir eksiklik olmasın ama önergeyi oyladık.

HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Oylamadık herhâlde ya.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum dersiniz...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

Bir sonraki maddeye geçiyoruz.

“MADDE 9- 6136 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin üçüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

Ayrıca, bu Kanun hükümlerine göre armağan edilen silahlar için kişilere bulundurma veya taşıma izni veren kayıt ve belgeler, her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır.”

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Madde üzerinde söz almak isteyen?

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Bir şey öğrenmek istiyorum da eğer arkadaşlar...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Buyurunuz.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Burada bahsedilen devlet büyükleri yabancı devlet büyükleri değil mi?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Muharrem Bey, buyurun.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ÖZEL GÜVENLİK DENETLEME BAŞKAN YARDIMCISI MUHARREM ÖZYAZICI - Muharrem Özyazıcı, Özel Güvenlik Denetleme Başkanlığı Silah ve Patlayıcıdan sorumlu Daire Başkanıym efendim.

Kanunumuzda, armağan, silah Türk ve yabancı devlet başkanları veya hükümet yetkilileri veya askerî makamlar tarafından verilen hediye silahları ifade eder.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - O hâlde, örneğin, bir bakanımız...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Veremez.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - “Hükümet yetkilileri” dedi.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bakanın silah verme yetkisi yok.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Hibe?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Hibe yapma yetkisi de yok.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - “Hükümet yetkilileri” diyor.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Yabancı hükümet yetkilileri verebiliyor.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - İşte, ben de onu sordum.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ÖZEL GÜVENLİK DENETLEME BAŞKAN YARDIMCISI MUHARREM ÖZYAZICI - Bizimkiler de verebilir.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Bizimkiler de verebiliyormuş Sayın Bakanım.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ÖZEL GÜVENLİK DENETLEME BAŞKAN YARDIMCISI MUHARREM ÖZYAZICI - Kanunda açık olarak net efendim.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Başka ülkeye verebiliyor.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ÖZEL GÜVENLİK DENETLEME BAŞKAN YARDIMCISI MUHARREM ÖZYAZICI - Yabancı devlet başkanları veya hükümet yetkilileri veya askerî makamlar tarafından hediye edilen silahları ifade eder.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Fiili olarak ben bir başka hükümet bakanına silah hediye edebiliyorum.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Değil, onu demiyor ama Sayın Bakanım.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ÖZEL GÜVENLİK DENETLEME BAŞKAN YARDIMCISI MUHARREM ÖZYAZICI - Hükümeti adına verebilir Sayın Başkanım.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Şimdi şöyle: Örneğin, İçişleri Bakanımız Almanya İçişleri Bakanına hibe edebilir, bunda anlaştık.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Edebilir, doğru.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - İçişleri Bakanımız örneğin bana hibe edebilir mi?

İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Edebilir.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Edemez.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Önce “Edebilir.” dedi.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Başbakan, Genelkurmay Başkanı ve Cumhurbaşkanının dışında kimse edemez.

VEYSAL TİPİOĞLU (Kocaeli) - Cumhurbaşkan ve Genelkurmay Başkanı sadece...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Genelkurmay Başkanı edebilir, Cumhurbaşkan edebilir, Başbakan edebilir.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Sayın Bakanım, demek ki o kanunda da bir şey var yani ben bilmiyorum, müdür bey başka bir şey söylüyor, siz de bilmiyorsunuz.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ÖZEL GÜVENLİK DENETLEME BAŞKAN YARDIMCISI MUHARREM ÖZYAZICI - Yok, ben net biliyorum efendim.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ali Bey, ben Alman İçişleri Bakanına hediye edebilirim, Kırgız İçişleri Bakanına hediye edebilirim ama...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Bana edemezsiniz.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - ...size Türkiye sınırları içinde edemem. Etmeye yetkili 3 kişi var: Genelkurmay Başkanı -eski bir kanundur- Cumhurbaşkan ve Başbakan.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Doğrudur, değil mi? Böyle midir?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Başbakan olmadığına göre...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Yani bir...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Yazıyor zaten “Devlet başkanı, Başbakan ve Genelkurmay Başkanı tarafından hediye edilen” diyor.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Orada bir kargaşa var çünkü, tam anlamak istedim.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Rahmetli Özal çok hediye ederdi.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Demirel de ediyordu.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Demirel çok az hediye ederdi. Biz Anavatan Partililerden bilirdik, rahmetli Özal mesela ilçe başkanlarına ederdi, il başkanlarına ederdi yani böyle bir yöntem belirlemişti kendisine. İyi silah hediye ederdi. Demirel silah hediye eder şeyi yoktu.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Benim kastım: Çünkü bildiğim için, gazetecilik dönemimde Demirel’in Aliyev’e hediye ettiğini biliyorum yani denk gelmişim, ondan dolayı söyledim.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Yabancıları yapardı, o yani. Tabii.

İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Hayır, zaten o devlet büyüklerinin tanımı yapılmış; o kanunun içerisinde “Tanımlar” bölümünde de kimler olduğu tatad edilmiş.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Tatad edilmiş.

İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Onların dışında başka kimse yok.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - 9’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Siz yokken bir gazi maddesi geçtik.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - İmzaladım.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - İmzaladınız mı? Tamam.

10’uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 10 - 6136 sayılı Kanunun 9 uncu maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“İkinci kez silahı çalınan veya silahını ikinci kez kaybedenlere, yeni silah müracaatlarında tek bir silah için taşıma veya bulundurma izni verilebilir. Bu silahın devri halinde yeniden taşıma veya bulundurma izni verilebilir. Ruhsat sahiplerinin kayıp veya çalıntı olmayan silahlarına ait ruhsatlarının yenilenmesi bu fıkra kapsamında değerlendirilmez.

Üçüncü kez silahı çalınan veya silahını üçüncü kez kaybedenlerin silah vesikası geri alınır ve bu kişilere fiil tarihinden itibaren beş yıl geçmedikçe silah bulundurma ve taşıma izni verilmez. Fiil tarihinden beş yıl geçtikten sonra bu kişilerin yeni silah müracaatlarında tek bir silah için taşıma veya bulundurma izni verilebilir.”

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Madde üzerinde söz almak isteyenler? Yok.

Önerge yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Bir sonraki maddeyi okutuyorum:

MADDE 11 - 6136 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “silahlarla bunlara ait mermileri” ibaresi “silahları, bunlara ait mermileri veya bunlara ait namlu, sürgü, gövde, çerçeve, silindir, mekanizma başı, çıkarıcı, tırnak, ateşleme iğnesinden oluşan ana veya balistik önemi haiz parçaları” şeklinde değiştirilmiş, “veya mermileri” ibaresinden sonra gelmek üzere “ya da namlu, sürgü, gövde, çerçeve, silindir, mekanizma başı, çıkarıcı, tırnak, ateşleme iğnesinden oluşan ana veya balistik önemi haiz parçaları” ibaresi eklenmiş, dördüncü fıkrasında yer alan “otomatik veya dürbünlü” ibaresi “otomatik, dürbünlü, susturuculu veya hedef noktalayıcı aparat takılı” şeklinde değiştirilmiş, “her türlü mermilerin” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya namlu, sürgü, gövde, çerçeve, silindir, mekanizma başı, çıkarıcı, tırnak, ateşleme iğnesinden oluşan ana veya balistik önemi haiz parçaların” ibaresi ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kurusıki tabir edilen ses veya gaz fişegi ya da benzerlerini atabilen silahı, teknik özelliklerinde değişiklik yaparak bu Kanun hükümlerine tabi silah haline dönüştürmek eylemi, 5201 sayılı Kanun hükümleri dışında yapılmış üretim olarak kabul edilir ve bu madde hükümlerine göre cezalandırılır. Dönüştürülen silahın sayı ve nitelik bakımından vahim olmaması halinde verilecek ceza üçte birinden yarısına kadar indirilir.”

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Madde üzerinde söz almak isteyen? Yok.

Önerge yok.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - “Vahim”den kasıt ne?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - “Vahim”den kasıt, hukuki bir kavram, tartışıldı bu, şöyle: Diyelim ki adam -örnek olarak söylüyorum- köyünde bir tane -yanlış söylersem düzeltin ama böyle- silahı, kuru sıkıyı dönüştürdü.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Dönüştürdü.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bir tek kişi, bununla, bunu ticarete döküp çoklu yapan arasındaki farkı koymaya çalışıyor. Adam tek bir kişiyi yakmıyor yani ona ait ayrı bir...

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Ticaretini yapıyor.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Tek bir kişi yapıyorsa sorun yok ama bunun ticaretini yapıyorsa...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Var, sorun var.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Sorun var da yapan kadar yok.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - O daha vahim.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Vahim...

MURAT ÇAN (Samsun) - Niye “ticari” olarak nitelendiriliyor?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - İşte, ben “ticari” olarak söylüyorum, onun başka türlü şeyleri de vardır, ben bir maddesini söyledim.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Hukuki terim.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Hukuki terim. Yani Adalet Bakanlığının “vahim” kavramını koyarak değerlendirdiği bir şey.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

12’nci maddeyi okutuyorum:

“MADDE 12- 6136 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ateşli silahlarla bunlara ait mermileri” ibaresi “ateşli silahları, bunlara ait mermileri veya bunlara ait namlu, sürgü, gövde, çerçeve, silindir, mekanizma başı, çıkarıcı, tırnak, ateşleme iğnesinden oluşan ana veya balistik önemi haiz parçaları ya da ses veya gaz fişegi atabilen silah iken bu Kanun hükümlerine tabi silah vasfına dönüştürülen silahları” şeklinde, “bir yıldan üç yıla kadar hapis ve otuz günden yüz” ibaresi “iki yıldan dört yıla kadar hapis ve yüz günden beşyüz” şeklinde, ikinci fıkrasında yer alan “silah veya mermilerin” ibaresi “silahın, mermilerin veya namlu, sürgü, gövde, çerçeve, silindir, mekanizma başı, çıkarıcı, tırnak, ateşleme iğnesinden oluşan ana veya balistik önemi haiz parçaların” şeklinde değiştirilmiş, üçüncü fıkrasına “mermilerinin” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya namlu, sürgü, gövde, çerçeve, silindir, mekanizma başı, çıkarıcı, tırnak, ateşleme iğnesinden oluşan ana veya balistik önemi haiz parçaların” ibaresi eklenmiş, “iki yıla kadar hapis ve yirmibeş günden yüz” ibaresi “üç yıla kadar hapis ve yüz günden beşyüz” şeklinde değiştirilmiş, dördüncü fıkrasına “mermilerin” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya bunlara ait namlu, sürgü, gövde, çerçeve, silindir, mekanizma başı, çıkarıcı, tırnak, ateşleme iğnesinden oluşan ana veya balistik önemi haiz parçaların” ibaresi eklenmiş, “yüz” ibaresi “otuz günden beşyüz” şeklinde, beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Bu madde kapsamındaki bulundurma ve taşıma fiilinin; vefat, sağlık durumu, mahkûmiyet, müsadere, satın alma veya devir nedeniyle yapılan ruhsatlandırma ya da ruhsat yenileme işlemlerinde bu Kanunda düzenlenen yükümlülöklere aykırı davranılarak işlenmesi halinde onbin Türk Lirasından yirmibeşbin Türk Lirasına kadar idari para cezasına hükmolunur.”

“Nakil izin belgesi almaksızın, bulundurma izni verilen silahını mesken veya işyeri değişikliği nedeniyle nakledenler hakkında onbin Türk lirasından yirmibeşbin Türk lirasına kadar idari para cezasına hükmolunur.

Bu madde hükümlerine göre idari para cezası vermeye mülki idare amiri yetkilidir.””

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Madde üzerinde söz almak isteyen? Yok.

1 önerge var, önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşölmekte olan Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 12’nci maddesinin ikinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Bu kanun hükümlerine aykırı olarak ateşli silahları ve bunlara ait mermileri satın alanlar, taşıyanlar ya da bulunduranlar hakkında üç yıldan beş yıla kadar hapis ve yüz seksen günden beş yüz elli güne kadar adli para cezasına hükmolunur.”

Evrin Karakoz

Ali Öztunç

Yaşar Tüzün

Aydın

Kahramanmaraş

Bilecik

Murat Çan

Samsun

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Önerge üzerinde söz almak isteyenler?

Evrin Bey, buyurun.

EVİRİM KARAKOZ (Aydın) - Sayın Başkanım, İçişleri Bakanımız Sayın Ali Yerlikaya tarafından cevaplanması için 14/12/2023 tarihinde bir soru önergesi vermişim. Bu soru önergesinde 2018-2023 yılları arasında her bir yılı ayrı ayrı olmak şartıyla kaç kişiye silah ruhsatı verildiğini, bu ruhsatlara kaç silah işlendiğini, ondan sonra Aydın'da ne kadar verildiğini, emniyet güçlerimizin yaptığı denetimler sonucunda ülke genelinde ne kadar ruhsatsız silah ele geçirildiğini sormuştum. Yaklaşık bir yıldan beri cevap alamadım. Bunu buradan belirtmiş olayım.

Onun üzerine, 15 Ağustos 2024 tarihinde bir kanun teklifi verdim. Türkiye, bireysel silahlanma ve bu silahlarla işlenen şiddet suçları bakımından Avrupa'nın en önde gelen ülkelerinden biri olmuştur. İşlenen suçların birçoğu da kayıt altına alınmayan yani ruhsatsız silahlarla gerçekleşmektedir. Dolayısıyla, ruhsatsız silahın önlenmesi için bir kanun teklifinde bulunmuştum ve burada da bu kanun hükümlerine aykırı olarak ateşli silahları ve bunlara ait mermileri satın alanlar, taşıyanlar ya da bulunduranlar hakkında üç yıldan beş yıla kadar hapis ve yüz seksen günden beş yüz elli güne kadar adli para cezasına hükmolunmasını teklif etmişim.

Yine aynı şekilde, kanun teklifi verdiğimiz için, bugünkü teklifin konusu da bu olduğu için önerge olarak sunduk. Süre farkı var arada. Süreyi artırmış olduk.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Yani aslında çok tartışıldı bu, onu da size söyleyeyim, 3, 5 diye de konuşuldu. Ama Adalet Bakanlığıyla yapılan tüm değerlendirmeler ve görüşmeler üzerine...

Buyurun, ben Bülent Bey'e bir söz vereyim.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Başkanım, teşekkür ediyorum.

Şimdi, bir yıldan beri cevap alamadığınız tespitini hemen not alıyorum ve hemen cevap vermek için uğraşıyorum. Çünkü şöyle Sayın Vekilim: Elimizden geldiği kadar İçişleri Bakanlığı olarak tüm sorulara cevap vermek istiyoruz. İhtimalen söylüyorum, çok özel durum vardır, gizlidir, saklıdır, bilemiyorum ama normalde bunların hepsinin cevabını vermeye çalışıyoruz, hemen teyit edip size cevap vermeye çalışacağım.

İkincisi, önergede üç, beş yıl tartışmasına Bakanım da değindi. Fakat önergenizde diğer parçalar yok yani bilerek mi yaptınız, atlandı mı bilmiyorum ama esasında parçaların da silahlar gibi olması iddiamız var. Bu bence çok kıymetli bir yaklaşım.

EVİRİM KARAKOZ (Aydın) - Yok, ben önergeyi önceden vermiştim.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN – Tamam, sizden bahisle şöyle yapalım arzu ederseniz, Bakanım izin verirse: Arkadaşlarımızın “Hangi parçalar suç hâline geliyor?” sunumu var, iki dakika izin verirseniz onu sunsunlar hem bir heyet bilgilenmiş olsun.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ama onları okuduk Bakanım, onları okuduk.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Hayır bu 5-6 madde önemli ya, bununla ilgili ne yaptığımızı anlamak açısından takdir sizin... Ama hangi parçalar ne oluyor görmekte fayda var yani.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Böyle bir ihtiyaç görülmedi.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Çok incesiniz Sayın Başkanım.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Teşekkür ediyorum.

Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedildi.

Evet, maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Oy birliğiyle kabul edildi.

Evet, 13'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 13 - 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun Eki (I) sayılı Ek Gösterge Cetvelinin “I- Genel İdare Hizmetleri Sınıfı” bölümünün (f) bendinde yer alan “Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı Başkan Yardımcısı,” ibaresi çıkarılmış, (d) bendinde yer alan “Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkan Yardımcısı,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı Başkan Yardımcısı,” ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, madde üzerinde söz almak isteyenler? Yok.

Önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Devam edelim.

MADDE 14 - 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 79 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “nasbedilenlerin,” ibaresinden sonra gelmek üzere “ilk defa astsubay olmak için başvuru yaptıkları tarihteki öğrenim süreleri itibarıyla” ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, madde üzerinde söz almak isteyenler? Yok.

Önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bir sonraki madde, 15'inci madde...

MADDE 15 - 18/1/1972 tarihli ve 1512 sayılı Noterlik Kanununun 199 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “noterliğin bulunduğu yer valiliği” ibaresi “herhangi bir il veya ilçenin en büyük mülki amiri” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, madde üzerinde söz almak isteyen? Yok.

Aynı mahiyette 2 önerge var, önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Burhanettin Kocamaz

Ömer Karakaş

Mersin

Aydın

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Evrin Karakoz

Ali Öztunç

Aydın

Kahramanmaraş

Yaşar Tüzün

Murat Çan

Bilecik

Samsun

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Öncelikle, ilk önergenin konuşma veya gerekçe...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Gerekçe...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - İlk önergenin gerekçesi...

Gerekçe:

Teklifin ilgili maddesinde; yabancı memleketlere gönderilecek noterlik işlemlerinin altındaki mühür ve imzanın onanması işleminin tüm valilik ve kaymakamlıklarla yapılabilmesi sağlanmaktaydı. Bu tür işlemlerde güvenliğin ve doğruluğun sağlanması gerekmektedir. Bu onanma işleminin tüm valilik ve kaymakamlıklarla gerçekleştirilebilmesi, güvenlik, maliyet, denetim, verimlilik ve ülke güvenilirliliği açısından önemli riskler oluşturabilecektir. Bu onanma işleminin, noterlik işlemlerinin yapıldığı yerde uygulanması hem daha hızlı hem de daha güvenli bir çözüm sunacaktır. Bundan dolayı yabancı memleketlere gönderilecek noterlik işlemlerinin onanması işlemine mevcut uygulandığı şekilde devam edilmesi için madde teklif metninden çıkarılmaktadır.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, aynı mahiyetteki 2'nci önergeyi...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Gerekçe...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Şu an gündemde olan ve haftaya Genel Kurula gelmesi beklenen 154 sıra sayılı Noterlik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin Meclis Genel Kurulunda yapılan görüşmelere eklenmesi ve orada görüşülmesi hem daha doğru olacak hem AKP'nin kanun yapma ciddiyetsizliğine belki son verecektir.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler reddedilmiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

16'ncı maddeye geçiyoruz.

Okutuyorum:

MADDE 16- 26/6/1973 tarihli ve 1774 sayılı Kimlik Bildirme Kanununun ek 3 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, bu fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş, mevcut ikinci fıkrasında yer alan "Araç" ibaresinden sonra gelmek üzere " , gemi/deniz aracı" ibaresi eklenmiş ve mevcut üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Araç, gemi/deniz aracı kiralama faaliyeti yürüten gerçek ve tüzel kişilere ait işletmenin sorumlu işletmecileri ve yöneticileri, kiralanan araç bilgileri ile aracı, gemi/deniz aracını kiralayanların kimlik bilgileri ve kira sözleşmesi ile buna ilişkin tüm bilgi, belge ve kayıtları usulüne uygun şekilde bilgisayarda tutmak, genel kolluk kuvvetlerinin her an incelemelerine hazır bulundurmak, bilgisayar terminallerini genel kolluk kuvvetlerinin bilgisayar terminallerine bağlamak ve kiralayan şahıs ile kiralanan araç bilgilerini araç teslimi esnasında genel kolluk kuvvetlerine sistem üzerinden anlık olarak bildirmek ve kiralanan araçlarda GPS cihazı (küresel uydu navigasyon sistemi) bulundurarak, araçlara ait konum bilgisine ilişkin kayıtları 5 yıl saklamak zorundadırlar. Ancak araç kiralayanın kamu kurum veya kuruluşu olması hâlinde sadece kamu kurum veya kuruluşuyla yapılan sözleşme ile araç bilgileri sisteme kaydedilir."

"Genel kolluk kuvvetleri tarafından tutulan verilerden şahısların devam eden aktif araç kiralamasının olup olmadığı bilgisi araç kiralama faaliyeti yürüten gerçek ve tüzel kişilere ait işletmelerle paylaşılır."

"Birinci fıkrada belirtilen bilgi, belge ve kayıtları bilgisayarda tutmayanlara, bilgisayar terminallerini genel kolluk kuvvetlerinin bilgisayar terminallerine bağlamayanlara, gerçeğe aykırı kayıt tutan veya bilgi verenlere, kiralanan araçlarda GPS cihazı (küresel uydu navigasyon sistemi) bulundurmayanlara ve araçlara ait konum bilgisine ilişkin kayıtları saklamayanlara doksan dokuz bin sekiz yüz doksan altı Türk lirası, ilgili bilgi, belge ve kayıtları genel kolluk kuvvetlerinin incelemelerine hazır bulundurmayanlara, kiralayan şahıs ile kiralanan araç bilgilerini araç teslim edilmeden genel kolluk kuvvetlerine sistem üzerinden anlık olarak bildirmeyenlere kırk dokuz bin dokuz yüz otuz

sekiz Türk lirası idari para cezası, mülki idare amirlerince verilir. Bu maddede sayılan fiillerin işlendiği takvim yılı içinde tekrarı halinde en son kesilen para cezasının iki katı uygulanır. Ayrıca sayılan fiillerin işlendiği takvim yılı içinde dördüncü defa işlenmesi halinde işletme ruhsatları iptal edilir. Bu Kanuna göre verilen idari para cezaları tebliğinden itibaren 1 ay içinde ödenir. İşlenen bir suçun gizlenmesi amacıyla bilgilerin yok edilmesi halinde işletme ruhsatı iptal edilir. Bu fıkra göre idari yaptırımların uygulanması ceza soruşturması ve kovuşturması yapılmasına engel değildir.”

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Madde üzerinde söz almak isteyenler?

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Sayın Bakanım...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Memnuniyetle, buyurun.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şimdi, burada, sadece kafamın takıldığı “Kiralanan araçlarda GPS cihazı bulundurmayanlara...” Şimdi, GPS cihazı, anlıyorum,

bir terör saldırısı için, bir terör için ya da uyuşturucu kaçakçılığı için gider birisi bir araç kiralar, onda GPS cihazının olmasını, tamam, anlayabiliyorum ama düşünün, bir iş adamı, bir iş insanı buradan Antep’e gidiyor, ticari faaliyetleri olacak, araba kirılıyor, gittiği yerlerin görülmesini de istemeyebilir ya da kiraladığı araç firmasının sahibinin o araç firmasının bunun nereye gittiğini bilmesini istemeyebilir yani küçük yerlerde, biliyorsunuz, ticari rekabetler de var sonuçta; hani biraz şey değil mi, başka bir formül bulamaz mıyız buna?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Başkanım, şöyle...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bir saniye lütfen...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Yani kaygımı anlatabildim mi Sayın Bakan?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Pardon, sizin bitti mi, Ömer Bey’e vereyim mi?

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Evet, bitti.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ömer Bey’e söz vereyim, ikisine beraber cevap verin.

Ömer Bey, buyurun.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Şimdi, daha önceki değerlendirmemde de söyledim, beş yıl süreyle bir özel sektörün insanların mahremiyetini koruması doğru bir şey değil yani onu bulundurması da doğru bir şey değil. Şöyle düşünün: Bir alışveriş merkezine gittiğinizde bir şey alıyorsunuz, cep telefonunuzu istiyor, ona akabinde SMS geliyor. Ya bu bilgileri satıyorlar, tüm firmalar satıyorlar. Yani insanların özel hayatının gizliliği var, mahremiyeti var, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu var. Yani şimdi bunu devlet yapsa devlete güvenirim, ayrı bir konu. Şimdi, önüne gelen “rent a car” şirketi kuruyor. Ben herhangi bir “rent a car”dan -her tür insanlar var bunu kuran- ben araç kiraladım... Yani olaya sırf terör, güvenlik gözüyle bakmamak lazım. Bu, ülkenin tamamını, vatandaşın tamamını ilgilendiriyor. Olaya sadece güvenlik açısından bakarsanız yaptığınız doğru ama vatandaşın tamamını ilgilendirince bu kişi mahremiyetine, her şeye aykırıdır. Yani küçük bir ilçedeki, herhangi bir vatandaşın kurduğu veya herhangi bir ildeki “rent a car” şirketi benim konumuma, nereye gittiğime, beş yıl boyunca bu bilgilere sahip olamaz. Bu yanlış, hepimiz için yanlış. Sizin de başınıza gelir. Herhangi bir iş adamının başına da gelir, sokaktaki vatandaşın başına da gelir. Yani bir şeyi hazırlarken daha detaylı, daha teferruatlı düşünmemiz lazımdır.

HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Sayın Vekilim, bunu saklayabilir şu anda zaten, isterse saklıyor yani onu engelleyen bir şey şu anda yok, özel firma.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Engelleyelim, biz devletiz.

HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Engellemek lazım, ayrı bir şey.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Ama siz teşvik ediyorsunuz zaten. O zaman, bakın, güvenlikse devlet saklasın. Ben devlete güvenirim ama ben hiçbir özel sektöre güvenerek mahrem bilgilerimi vermek istemiyorum arkadaş, bu kadar basit. Her vatandaş bunu ister. Yarın sizin de başınıza gelir. Siz de istemezsiniz bunu. Bakın, eğer güvenlikle ilgili bir konuya bu, oradan alırsınız, devlet bünyesinde saklarsınız ama özel sektör benim mahremimi bilemez kardeşim, böyle bir şey olmaz.

HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Şu anda saklıyor ama zaten.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - İşte, benim görevim devlet olarak bunun önüne geçmek değil mi? Vatandaşın hakkını, hukukunu, güvenliğini sağlamak değil mi? Yani, biz vatandaşın güvenliğini sağlarken sadece öldürülmesini ya da yaralanmasını değil hakkını da savunmak zorundayız. Yani benim mahrem bilgilerim...

MURAT ÇAN (Samsun) - Ticari bir sözleşme imzalıyorsunuz.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Benim mahrem bilgilerim hiçbir şart altında özel sektörün elinde beş yıl süreyle saklanmamalı. Eğer güvenlikse bunu devlet saklasın, özel sektör değil. Ha, “Bunu engelleyemem.” diyorsanız devlet olarak o zaman biz hiçbir şeyi engelleyemeyiz.

HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Devlete vermek üzere saklamalı.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Ama öyle olmuyor.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Bakın, “Beş yıl süreyle saklanacak.” diyor, maddeyi iyi okursanız.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ömer Bey, bitti mi, meramınızı anlatabildiniz mi? Ben soru soracağım da sizin sorularınızın karşılığı...

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Evet, anladım.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Sayın Bakan, tek bir cümle...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Buyurunuz. Tarıkhane Bey'e soracağım da sorduklarınızı, onun için...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Ben de bir şey sormak istiyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Buyurun.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Tekrar teşekkürler.

Malum, deprem bölgesi milletvekiliyim, şu anda bizim Kahramanmaraş'ta her ilçede konutlar yapılıyor. İşte insanlar çalışıyorlar, bir şeyler oluyor. Dolayısıyla müteahhit firmalar geliyor, taşeronlar geliyor, ufacık ilçede "rent a car" firması ya bir tane ya iki tane; aynı zamanda o "rent a car" firmasının nakliye firması da var, hafriyat firması da var, taşeronluk işleri de var. Şimdi, gelen müteahhide "rent a car"dan araba kiralayacak, ondan alacak, bütün bilgilerini verecek; nereye gittiğini GPS cihazından izleyecek, görecektir. Ona vermediyse eğer örneğin hafriyat ihalesinde sıkıntı yaratacak. Yani küçük yerlerde bu çok zor işleyecek bir şey. Bence süreyi beş değil, bir yıl yapmak gerekir ve bir yıl sonra devlete verilip devlet tarafından silinmesi şartıyla. GPS cihazı da bence yanlış olmuş burada.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Tarıkhane Bey...

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ASAYİŞ DAİRESİ BAŞKANI TARIKHANE ÇETİNER - Sayın Başkanım, sizi ve heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Asayiş Daire Başkanı Tarıkhane Çetiner.

Öncelikle birçok araç kiralama firması kendi ticari kaygısından dolayı zaten araçlarında GPS sistemi bulunduruyor. Kiraya verdiği araçların sonrasında gelmediği durumlarda aracının nerede olabileceğini görmek ve sistemsel orada kilitleyip sonunda ilgili kolluğa bilgi vererek aracının temini için de bize müracaat edebiliyor. "İyi niyeti suistimal suretiyle hırsızlık" diyoruz biz buna. Aynı zamanda birçok yeni model, yeni nesil araçlarda da zaten GPS sistemi var ve şahıs kendisi aracının nerede olduğunu görebiliyor. Burada zaten bu kayıtlar ilgili firmalar tarafından tutulacak, istenildiği zaman kolluğa herhangi bir soruşturma ile ilgili, yine savcı talimatıyla birlikte soruşturma gereğince bu bilgilere biz ulaşacağız. Araç kiralama şirketlerinin zaten mevcut hâliyle kayıt tutma zorunluluğu var.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Kaç yıl?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ASAYİŞ DAİRESİ BAŞKANI TARIKHANE ÇETİNER - Beş yıl boyunca kayıt tutma zorunluluğu var. Biz bunu sadece GPS'lere de beş yıl olarak ekledik ki bir soruşturma kapsamında...

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Bu zorunluluk ne zaman başladı? Beş yıl süreyle kayıt tutma zorunluluğu ne zaman başladı?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ASAYİŞ DAİRESİ BAŞKANI TARIKHANE ÇETİNER - 2015 yılı.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Peki, böyle bir kanun varsa o zaman biz niye tekrar kanun yapıyoruz?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Hayır, biz GPS'i koyuyoruz Ömer Bey.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ASAYİŞ DAİRESİ BAŞKANI TARIKHANE ÇETİNER - GPS olarak yani on-line GPS kayıtlarının saklanmasıyla ilgili. Normalde kayıt tutma zorunluluğu var ama kayıt tutma zorunluluğuyla birlikte bu aracı...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bir saniye, kayıt tutma zorunluluğu nerede var?

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Kimlik bilgilerinde var, konum bilgilerinde değil, konum bilgisi sıkıntılı.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ASAYİŞ DAİRESİ BAŞKANI TARIKHANE ÇETİNER - Konum bilgilerini zaten talep edenlerin birçoğu kendi ticari kaygıları olan firma sahipleri ama soruşturmanın bir parçası olarak da soruşturmanın selameti açısından, savcı talimatıyla da biz bu verilere ilgili firmalardan ulaşabilme imkânına sahibiz.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bir saniye, bir soru sorabilir miyim?

Ömer Bey, özür diliyorum, Kişisel Verileri Koruma Kurumu Başkanımız burada, Profesör Doktor Faruk Hocam. Bir kişi burada, tabii, çok doğal olarak bir tarafın güvenlik kaygısı var, diyor ki: Ben bunu tutmak zorundayım, yarın öbür gün bütün soruşturmalarda dayanağa, delile ihtiyacım var. Ama diğer taraftan da başka bir kaygı var, diyor ki: "Bunlar, hadi küçük ilçeler de dâhil olmak üzere, sadece küçük ilçelerde değil, başka türlü işler de olur, burada kullanılabilir mi?" diye. Peki, Kişisel Verileri Koruma Kanunu bizi nerede koruyor burada?

Faruk Bey, söz veriyorum ben size.

KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU BAŞKANI FARUK BİLİR - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Faruk Bilir, Kişisel Verileri Koruma Kurumu Başkanı.

Şimdi, Sayın Bakanım, bizim Kanun 2016'da... Aslında bir verinin işlenebilmesi için bir şart lazım bir de muhafaza lazım. Yani veriyi işledikten sonra da muhafaza etmemiz lazım. Ayrıca, bizim Kanun amacına da bakıyor. Şimdi, tartışma konusu olan düzenlemede amaca baktığımız zaman "terörle, suçla mücadele" diyor. Zaten araç kiralama şirketleri bazı verileri sözleşme gereği, bazı verileri açık rıza gereği işlemekte. Bu kanuni düzenlemeyle aslında GPS verisinin de zorunlu tutulması söz konusu. Şimdi, veri hukuka uygun olarak işlendiği zaman bu verinin belli bir süre muhafaza edilmesi gerekiyor. Bu muhafaza süresini kim belirler? Ya kanunla belirlenir ya da veriyi işleyen, makul bir süre belirlenir. Açık söylemek gerekirse, beş yıllık süre Kimlik Bildirme Kanunu'nda da var, orada da beş yıl otellerin bu kayıtları tutması gerekiyor. Yani bizim kanun açısından bu maddeye bir itirazımız yok, gayet güzel yazılmış ve bizim kanuna da uygun Sayın Başkanım.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Kişisel Verileri Koruma Kurumu buna karşı çıkamıyor, çıkmıyor; gerçekten çok ilginç.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Bir şey söyleyeceğim.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bir saniye Ömer Bey, sayın milletvekilimiz sizden önce söz istedi, ona söz vereyim, sizin hakkınız da baki.

Buyurun.

MURAT ÇAN (Samsun) - Hiç ihtimal vermezdim ama şöyle: Zaten araç kiralayan firmalar bazı anlaşmalarını şöyle yapıyor: Ankara'da aracı kiralıyorsunuz İstanbul'da bırakıyorsunuz. Otomatik olarak zaten o sözleşmenin içinde o kamuya... GPS'le o araç firma tarafından gidiliyor, alınıyor. Dolayısıyla, bu sözleşmenin içinde bu kabul var, yani sen beni izleyebilirsin, o ikili anlaşmanın içinde o uzlaşma var zaten, artı bunu bağlayacak şey -Sayın Başkan söyledi işte- Kişisel Verilerin Korunması Daire Başkanı, değil mi?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Yok, Kurum Başkanı.

MURAT ÇAN (Samsun) - Kurum Başkanı. E, şimdi burada bir problem olduğunda o kurulun devreye girmesi lazım. Usulüne uygun bir veri paylaşımı yapıyorsa zaten koruyan odur, o olmalı. Gerçi, bu arada, sizin de bir sabikanız var Sayın Başkan ya da önceki Bakan. Hani, siz böyle bir arabanın içinde nüfus ve vatandaşlık hizmetleri...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ne kadar seviyorsun ya.

MURAT ÇAN (Samsun) - Ya, ilacın dozunu azalttıracağız ya arttıracağız müsekkinin. Dolayısıyla...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Onunla gurur duyman lazım.

MURAT ÇAN (Samsun) - Onunla gurur duyulur mu canım?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Elon Musk yapıyor gurur duyuyor da biz yapıyoruz niye gurur duymuyoruz?

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - Burası Türkiye ama.

MURAT ÇAN (Samsun) - Elon Musk'tan bize ne? O, Cumhurbaşkanı ile onun arasındaki, sizin aranızdaki hukuk.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Yok yok, öyle değil.

MURAT ÇAN (Samsun) - Bizim öyle bir şeyimiz yok.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ben bir cümle söyleyeyim, siz gurur duyarsınız. O bizim...

MURAT ÇAN (Samsun) - Onun gurur duyulacak bir tarafı yok, eğer onu savunuyorsanız ben yine olmam gereken yere...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ama cevabı vereyim, ben seni dinledim, ne olacak?

MURAT ÇAN (Samsun) - Olur.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Şöyle: Söz hemen vereceğim.

Şimdi, bu şudur: Bu bir sabıka değil, bu, bizim dünyada yüz tanıma sistemleri bütün ülkelerin rekabeti içerisinde ve biz ilk kez kendi Emniyet teşkilatımız yani istihbaratımız ayrı, bilgi işlemimiz ayrı, KOM ayrı yani Kaçakçılık Organize Başkanlığı ayrı, 3'ü apayrı şekilde bir yüz tanıma sistemi yarışına girdiler, biz 3'ünü de yarıştırdık ve bunların içerisinde bu 3'ü dünyadan çok daha kaliteli bir yüz tanıma sistemi yaptılar ve bu bizim yerli ve millî sistemimiz yani kendi yerli... Ve biz, orada, o yerli ve millî sistemimizin tanıtımını yaptık. Dünyada, yaptığımız bu sistemler aynı zamanda yarın öbür gün belki de ticarileştirilebilecek, başka ülkelere -yani sistemin yazılımı, kendisi değil- gönderilebilecek sistemler. Bu, bizim arkadaşlarımızın yazdığı yerli ve millî bir sistem. Bu, sadece onu da yapmıyor, bütün bilgilerle birlikte de sadece yaptığı yani mesela sizin iş yerinizde olduğu gibi, iş yerine gidiyorsunuz ya, veya buradaki parmak izi bastığınız zaman... Mesela, buradaki parmak izi sistemi yabancı bir sistemdir, Türkiye Büyük Millet Meclisindeki. Oysa, yine bu arkadaşlarımız aynı sistemin yerli ve millîsini bütün birimleri de şey yaparak yapmışlardır. Bunu bir bakanın... Yani yerli pasaportu tanıtmak gibi bir şeydir bu, nasıl yerli bir pasaport tanıtılıyorsa bu da tanıtılan bir şeydir.

MURAT ÇAN (Samsun) - Şimdi, çok özür diliyorum. Ben hani konu hızlı geçilsin diye devreye girdim ama siz öyle bir yere konuyu getirdiniz ki ben o işin, o tam sizin icadınızın mağduruyum. 2018 seçimlerinde, 1 Mayıs'ta, Ankara Tabip Odasını Tandoğan'da beklerken o yüz tanıma sistemiyle çekilen video özelden kamuya geçerken çıkmış tayinin iptaline sebebiyet verdi.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - 2018'de yoktu.

MURAT ÇAN (Samsun) - Bakın, ben sizi...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Yabancıdır o.

MURAT ÇAN (Samsun) - Siz yaptınız ya da devletin birimleri yaptı.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Hayır hayır, yabancıdır, yerlisi 2020'de yapıldı.

MURAT ÇAN (Samsun) - Siz, 2019'da, 2018'in içinde madde 48'i çıkarttınız, güvenlik ve arşiv kaydıyla ilgili değil mi?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - 2019.

MURAT ÇAN (Samsun) - Her bir kurum bunu kendi içinde de kullandı, sadece Emniyet, Jandarma, MİT bu İstihbarat Başkanlıkları değil, bizim tayin iptal oldu. Ben niye iptal olmuş benim tayinim diye araştırırken, söylemiyorlar da "İptal kardeşim senin tayinin." Mahkemeye vereceğiz, şu, bu, falan gittik araştırdık. Ben Ankara Tabip Odasını beklerken Pir Sultan Abdal Derneği benim önümden geçerken görüntü süperpoze olmuş. Ya şeref duydum tabii öyle bir derneğin görüntüsüne takılmış olmaktan, o da çünkü illegal bir dernek değil. Sonradan bana söylediler, illegal örgütlerle yürüyüşe katılma suçu, yüz tanımadan geldiğimiz yer. Bu yüzden, savunmayın, hani o yapılsın teknolojik olarak, onu savunun, yerli firmalar bunu yapsın ama bu devlet ya da devlet aygıtını kullananlar bunu birilerini işaretlemek için, etiketlemek için kullanmasın, itirazımız oraya. Siz, bunu yapıyorsunuz, arabanın içinden de o görüntüyü verdim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Video da çekti bu arada da, video kapanınca söyleyeyim.

MURAT ÇAN (Samsun) - Yok, açık olsun, cevap daha değerli olur.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Yok, yok. Video kapanınca söyleyeyim.

Bakın, 2021 ve 2022 yılında cumhuriyet tarihinde bu sistemlerle, arkadaşlarımız var, bir tek faili meçhul cinayet yok, cumhuriyet tarihinde böyle bir şey yok, bu sistemler çok kıymetli sistemlerdir. Yani burada iktidarın a veya b olmasının bir anlamı yok. Burada bir güvenlik altyapısı var ve bu güçlü bir altyapıdır. Tekraren söylüyorum: 2021 ve 2022, zannediyorum 2023'te de öyledir, bir faili meçhul cinayet yok. Onun için, bu sadece faili meçhul cinayet değil, yüzde 35'ti aydınlatma oranları, ben bıraktığım zaman yüzde 66-67'ye gelmiştir, şimdi 70'in üzerindedir yani belki de. Onun için, buradan muradım şu: Elbette ki her şeyin yanlış kullanımı veya doğru kullanımı... Bunun için de kanunlar var zaten.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Katkı vereyim isterseniz size burada ben çok kısa.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Buyurun.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Evet, devlet yüz tanıma yapar, yapmalı.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bir dakika, bir şey daha söyleyeyim, hazır buradaysanız vereyim söz.

Yani siz de şahit olmuşuzdur belki de arkadaşlar var mı, şahit olanlar var mı burada bilmiyorum, depremde, madende hayatını kaybeden, Bartın'da hayatını kaybeden, bunların hepsini bu biraz önce söylediğiniz yüz tanıma sistemleriyle beraber bulduk, aileleriyle karşılaştık, DNA'larını da peşinden yaptık.

MURAT ÇAN (Samsun) - Yapmayın şimdi, biz teknolojiye karşı değiliz.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Karşısız demiyorum, ben sadece açıklamamıza şey yapıyorum.

MURAT ÇAN (Samsun) - Yüz tanıma olsun, biz Elon Musk'ı geçelim ama bunu devlet aygıtı olarak kullanma niyetinizi...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Biraz daha zaman kazandırdık Bülent Bey'e de bir açıklama yapacak galiba.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Devlet şüphesiz ki yüz tanıma sistemini kullanacak yani bu çok doğaldır, kullanmayan devlet yoktur. Burada hani bir laf vardır ya: "En iyi kanun en kötü kullanıcının elinde kötü bir kanun olur." diye, kullanıcı iyi değilse o zaman sıkıntı vardır.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Elbette ama bu her şey için geçerli.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Her şey için geçerli yani şimdi, orada mesela Pir Sultan Abdal Derneğini fişlemeyeceksin yani yasal bir dernek. Alacaksın tabii ki görüntüsünü ama...

VEYSAL TİPİOĞLU (Kocaeli) - İlacı da fazla kullanırsanız öldürür yani daha evvelden şeyi yapılamaz.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, Bülent Bey'e sözü veriyorum...

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Ben konuşacaktım ama Sayın Başkan.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bülent Bey'e bir söz vereyim, ondan sonra...

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Cevap vereceği için ben bir konuşayım çünkü ben konuşacakken Sayın Vekilim devreye girdi.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Buyurun.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bir kiralama şirketinde kimlik bilgilerinizin olması ayrı bir şeydir, bunda anormal bir şey yoktur ama attığınız adımla özel sektörde bu bilgilerin gizli olması yanlıştır. Eğer bu kanun teklifi geçerse yarın yeni bir suç örgütüyle karşılaşacağız yani şantaj çeteleri ortaya çıkacak, birçok şey ortaya çıkacak. Yani biz devlet olarak vatandaşın her türlü hak ve hukukunu korumakla yükümlüyken biz vatandaşın sıkıntıya sokacak bir şey çıkıyoruz burada. Evet, demin de söyledim, biz terörle ilgili, güvenlikle ilgili tabii ki bu bilgileri elde edelim ama ben devlete güvenirim, devlet bunu saklıyorsa saklasın ama şimdi, binlerce "rent a car" firması var, kimin ne olduğu belli değil. Yani vatandaşın konum bilgileri... Bakın, tekrar altını çiziyorum, kimlik bilgileri, kim hangi aracı kiralamış, bunda hiçbir beis yok. Bu tabii ki olmalı ama attığı adımın bir özel sektör tarafından takip edilip bunun beş yıl süreyle bu özel sektörün uhdesinde olması yarın birçok sıkıntıyı, yeni suç örgütlerini, yeni şantaj çetelerini ortaya çıkaracak, bunlarla mücadele edeceğiz bir de.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Teşekkür ediyoruz Ömer Bey.

Bülent Bey, buyurun.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Aslında konuyu tartıştık. Ömer Bey'in uyarılarını kıymetli buluyorum fakat Sayın Vekilim, bu GPS kaydı şu an var zaten, herkes kendi aracıyla ilgili, kiraladığı aracıyla ilgili bunu değerlendiriyor. Bunu biz yok saksak yok olmayacak yani şöyle bir madde eklememiz lazım o zaman: "GPS kaydı yapamazsınız." Hayatın akışında böyle bir şey olmaz.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Biz teşvik ediyoruz beş yıl süreyle.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Teşvik etmiyoruz, "Zaten -tırnak içerisinde- gizli 'off the record' alınan bilgiyi öyle yapamazsın." diyoruz, "Yap ama şu standartlarda yap, Emniyetle paslaşarak yap, yarın hesap sorulursa bunun izahını yap. Eğer sen Emniyete rağmen, devlete rağmen bunu ifşa edersen de cezası olacak." şeklinde bunu daha legal hâle getiriyoruz. Yapmayabiliriz, çekeriz maddemizi ama bir şey yapmış olmayız.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Üç yıl...

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Üç-beş meselesi de şöyle: Başkanlık takdirine uyarız, saygı duyuyorum, ne dersenez baş tacı ama otel kayıtları beş yıl saklanıyor.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ama bu başka bir şey.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Araç kayıtlarında yönetmeliğimiz beş yıl bu hakkı veriyor. Yani bu beşin bir dayanağı var, bir uyumu var. Üç derse heyet baş tacı, uyarız.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Başkanım, benim üçü söylememin sebebi de şu: Yani, Tarkan Bey'e de söyledim biz, istihbarat "log"larını başlarken yedi yıl tutmuşuz, sonra oturduk, konuştuk, dedik ki: Ya, yedi yıl biz istihbarat "log"larını niye tutuyoruz? Sonra beşe düşürdük, sonra üçe düşürdük.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Zaten ilk toplantıyı yapıyoruz, üç, kabul Sayın Başkanım.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Teşekkür ediyoruz.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Ömer Bey'e teşekkür ediyoruz uyarısı için.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bir önerge vereceğiz herhâlde, değil mi?

İDRİS ŞAHİN (Ankara) - -Başkanım, önerge hazırlanıncaya kadar bir şey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Buyurunuz.

İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Burada iki taraflı düşünmek lazım, aynı zamanda bu verileri elinde bulunduran, saklamakla yükümlü olan kişiye de bir yük yüklüyoruz. Beş yıllık süre onun açısından çok büyük.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Uzun, uzun bir süre.

İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Aslında makulü bir yıl demiştim, üç yılda anlaştığımıza göre buna hayırlı olsun demek düşer.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Sayın Bakanım, bu verileri yasa dışı olarak kullanan, herhangi birine servis eden, herhangi birine verene bir ceza var mı?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Vardır.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Var, var. KHK bu yüzden var yani bu konulardaki bilgilerin...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Yani bunda yok, KHK'de var o zaman.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Faruk Bey, söz verebilirim size.

Buyurun.

KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU BAŞKANI FARUK BİLİR - Sayın Başkanım, hem Türk Ceza Kanunu'nda hem Kişisel Verileri Koruma Kanunu'nda -Koruma Kanunu'nda suç olarak değil ama- yaptırım olarak idari para cezası; Türk Ceza Kanunu'nun 135 ve devamı... Kaydetme, ele geçirme, yok etmeme -bu verileri yok etmeme de suç- dolayısıyla, cezalar caydırıcı ve idari para cezalarında üst sınırı 9,5 milyon olarak belirlenmiştir.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Cezası 9,5 milyon, büyük ceza.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Ama bakın, son fıkrada yok.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Başkanım, o kanunda var yani o, bütün kişisel verilerle ilgili kanun.

Buyurun.

VEYSAL TİPİOĞLU (Kocaeli) - Sayın Bakanım, zaten bu araç kiralama ile ilgili iki taraflı bir irade var. Siz araç kiralamaya gittiğinizde zaten o araçta GPRS olduğunu biliyorsunuz. Bu bir güvenlik tedbiri, bu adam aracını koruyacak. Bu adam zaten gayriahlaki bir şeyse onu zaten yapacak. Bu sadece bekleme süreci, bir sorumluluk yükleniyor. Burada kişisel verilerle alakalı bir şey yok yani zaten bu işi yaparsa Türk Ceza Kanunu'nun ilgili maddeleri, genel hükümleri gereğince cezalandırılır.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Madde üzerinde 2 adet önerge vardır, okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 16- 26/6/1973 tarihli ve 1774 sayılı Kimlik Bildirme Kanununun ek 3'üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, bu fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş, mevcut ikinci fıkrasında yer alan "Araç" ibaresinden sonra gelmek üzere "gemi/deniz aracı" ibaresi eklenmiş ve mevcut üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Araç, gemi/deniz aracı kiralama faaliyeti yürüten gerçek ve tüzel kişilere ait işletmenin sorumlu işletmecileri ve yöneticileri, kiralanan araç bilgileri ile aracı, gemi/deniz aracını kiralayanların kimlik bilgileri ve kira sözleşmesi ile buna ilişkin tüm bilgi, belge ve kayıtları usulüne uygun şekilde bilgisayarda tutmak, genel kolluk kuvvetlerinin her an incelemelerine hazır bulundurmak, bilgisayar terminallerini genel kolluk kuvvetlerinin bilgisayar terminallerine bağlamak ve kiralayan şahıs ile kiralanan araç bilgilerini araç teslimi esnasında genel kolluk kuvvetlerine sistem üzerinden anlık olarak bildirmek ve kiralanan araçlarda GPS cihazı (küresel uydu navigasyon sistemi) bulundurmak zorundadırlar. Ancak araç kiralayanın kamu kurum veya kuruluşu olması hâlinde sadece kamu kurum veya kuruluşuyla yapılan sözleşme ile araç bilgileri sisteme kaydedilir."

"Genel kolluk kuvvetleri tarafından tutulan verilerden şahısların devam eden aktif araç kiralamasının olup olmadığı bilgisi araç kiralama faaliyeti yürüten gerçek ve tüzel kişilere ait işletmelerle paylaşılır."

"Birinci fıkrada belirtilen bilgi, belge ve kayıtları bilgisayarda tutmayanlara, bilgisayar terminallerini genel kolluk kuvvetlerinin bilgisayar terminallerine bağlamayanlara, gerçeğe aykırı kayıt tutan veya bilgi verenlere, kiralanan araçlarda GPS cihazı (küresel uydu

navigasyon sistemi) bulundurmayanlara doksan dokuz bin sekiz yüz doksan altı Türk lirası, ilgili bilgi, belge ve kayıtları genel kolluk kuvvetlerinin incelemelerine hazır bulundurmayanlara, kiralayan şahıs ile kiralanan araç bilgilerine araç teslim edilmeden genel kolluk kuvvetlerine sistem üzerinden anlık olarak bildirmeyenlere kırk dokuz bin dokuz yüz otuz sekiz Türk lirası idari para cezası, mülki idare amirlerince verilir. Bu maddede sayılan fiillerin işlendiği takvim yılı içinde tekrarı halinde en son kesilen para cezasının iki katı uygulanır. Ayrıca sayılan fiillerin işlendiği takvim yılı içinde dördüncü defa işlenmesi halinde işletme ruhsatları iptal edilir. Bu Kanuna göre verilen idari para cezaları tebliğinden itibaren 1 ay içinde ödenir. İşlenen bir suçun gizlenmesi amacıyla bilgilerin yok edilmesi halinde işletme ruhsatı iptal edilir. Bu fıkra göre idari yaptırımların uygulanması ceza soruşturması ve kovuşturması yapılmasına engel değildir.”

Burhanettin Kocamaz

Ömer Karakaş

Mersin

Aydın

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Önergenin gerekçesini mi okutalım, söz almak mı istersiniz?

Ömer Bey...

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Biz Sayın Bakanla da anlaştık. Şimdi, Sayın Bakanım, siz üçe indirdiniz ya, bakın, bu “rent a car” şirketi için de veya o depolama için de ciddi bir sıkıntı. Bunu ikiye düşürelim en azından, zaten bir suç olursa iki yıl içinde zaten ortaya çıkıyor.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ömer Bey, üçte anlaştık, beşten üçe anlaştık. Önergeye “üç” yazıldı, üçte anlaştık. Öyle yapalım, gene sizin demenizle oldu Ömer Bey.

İlk önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

İkinci önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun teklifinin çerçeve 16’ncı maddesinde yer alan “5” ibaresinin “3” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Turan Bedirhanoglu

Mevlüt Kurt

Bitlis

Kahramanmaraş

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Metinde geçen beş yıl süresi uzun bir süre olarak nitelendirildiğinden üç yıla indirilmiştir.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Maddeyi kabul edilen önerge doğrultusunda oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Başkanım, buyurun.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Başkanım, Ömer Bey başta olmak üzere bu konuda endişe duyan tüm vekillerimize kısmen faydası olur diye maddenin devamındaki bir paragrafı konuyu çözer bir tarafı var diye okumak istiyorum. Diyor ki: “Araç kiralama esnasında gerçeğe aykırı kimlik kullananlar -bunların cezası var, geçiyorum- birinci fıkra kapsamında elde edilen bilgi ve kayıtları hukuka aykırı olarak kullanan, bir başkasına veren, yayan veya ele geçiren kişi şu tarihli şu sayılı Türk Ceza Kanunu’na göre cezalandırılır.” diyor. Kıymetli bir madde yani.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Teşekkür ediyoruz.

17’nci maddeye geçiyoruz Bakanım.

KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU BAŞKANI FARUK BİLİR - Sayın Başkanım...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Çok kısa bir cümle.

KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU BAŞKANI FARUK BİLİR - Sayın Başkanım, aslında biz arkadaşlarla bu bir sonraki fıkra ile ilgili olarak geldik. Şimdi burada...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bu geçen maddeyle ilgili mi?

KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU BAŞKANI FARUK BİLİR - Evet. Ben bunu hatırlatmazsam, vicdanen sorumlu oluruz.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Buyurun.

KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU BAŞKANI FARUK BİLİR - Şimdi, burada yapılmak istenen değişikliği biliyoruz. İçişleri Bakanlığımızın yetkilileriyle görüş alışverişinde bulunduğ, Sayın Bakan Yardımcımızla görüştük. Burada yapılmak istenen şu: Bir kişi tarafından birden fazla araç kiralınması durumunda bu bilginin emniyet güçlerimiz tarafından araç kiralama şirketlerine verilmesi; amaç bu ama Sayın Başkanım...

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Buna itirazımız yok zaten.

KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU BAŞKANI FARUK BİLİR - Cümle yanlış anlamalara elverişli. Şöyle ki: Burada amaç olarak “suçun önlenmesi” deniliyor...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ama sizden görüş aldıklarını söylediler bu konuda.

KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU BAŞKANI FARUK BİLİR - Aynı itirazlarımızı ben Sayın Bakanımıza da söyledim. İtirazımız şu: Amacı ne? Suçun önlenmesi. Suçu kim önleyecek? Emniyet. Araç kiralama şirketlerinin suç önleme gibi bir yetkileri yok Sayın Başkanım. Dolayısıyla bizim buradaki itirazımız şu...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Öneri ne?

KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU BAŞKANI FARUK BİLİR - Biz 2021 yılında...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Buradan geçti de eğer telafi edilemeyecek bir durum varsa aşağıda düzeltilir.

KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU BAŞKANI FARUK BİLİR - 2021 yılında araç kiralama şirketlerinin bir kara liste uygulaması vardı, onu durdurduk.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Doğru.

KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU BAŞKANI FARUK BİLİR - Bu düzenlemeye karşı değiliz, böyle bir düzenleme yapılmalı ama burada veri işleme şartı kanunda öngörülmesi yani kanuni bir düzenleme yapılıyor dolayısıyla araç kiralama şirketleri bundan sonra Emniyetten veri alabilirler.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bir dakika, "Veri alabilirler." demediler. Diyelim ki...

ŞABAN ÇOPUROĞLU (Kayseri) - 2'nci aracı var mı, yok mu?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, "Üstüne 2 aracı var mı yok mu, o sinyal gelir." dediler.

KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU BAŞKANI FARUK BİLİR - Sadece o veriyi alacaklar; evet veya hayır. Sayın Bakanımızla istişare ettiğimizde hatta bir sinyal gelecekti.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Şimdi burada?

KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU BAŞKANI FARUK BİLİR - Burada, şöyle okuyorum, bir defa gerekçede suçun önlenmesi... Bizim itirazımız şu: Suçun önlenmesi faaliyetine katkı yani araç kiralama şirketlerinin amacı... Birden fazla araç kiralamak suç değil Sayın Başkanım ama araç kiralama şirketleri bize de ifade ettiler, bazı riskli durumlar ortaya çıkıyor. Bizim bu düzenlemeye itirazımız yok, bu yazım tarzıyla sanki 2'nci araç kiralama her durumda risk teşkil ediyor gibi.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Çok zor bir iş, Hocam diyor ki: "Burada bu yazım tarzıyla özel şirketlerin üzerine suçu önleme yetkisi veriyoruz. 2'nci araç taşıyanları veya 3'üncü araç taşıyanları potansiyel suçlu olarak görüyoruz. Böyle bir değerlendirme yapıyoruz, bu yazım tarzını değiştirmek lazım." Yani şöyle yapalım... Öneriniz var mı?

KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU BAŞKANI FARUK BİLİR - Amaçta sadece "suçun önlenmesi" diyor, başka bir şey yok.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bu önemli bir şey yalnız.

KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU BAŞKANI FARUK BİLİR - Gerekçede var, metinde yok.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Sayın Bakanım, Genel Kurulda oy birliğiyle bir önerge hazırlarız, 16'ncı maddeyi komple değiştiririz.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Başkanım, şöyle: Belki bir yanlış anlaşılma olmuş olabilir; biz hocamı çok iyi tanıyoruz, seviyoruz, sayıyoruz, baş göz üstüne. Bu konuya başlarken telefonla görüştük kendisiyle, yine talepleri doğrultusunda bizim heyetimiz oraya gittiler, bir araya geldiler vesair. Mesela, biz sürece başlarken kimlik paylaşımını öngörüydük, dediler ki: "Onu yapmayın, sinyal versin." Mesela, sinyali oradan gelen talep üzerine değerlendirdik ve şimdi, 2'nci kiralama olduğunda kimlik bilgisi falan değil sadece "Bu adamın üzerinde bir araba daha var." diye bir renk ya da sinyal gibi bir şey olacak ekranda, bir uyarı olacak ekranda yani adamın kaç arabası oldu, plakası ne oldu; bunlar paylaşılmayacak. KVKK'dan gelen uyarı doğrultusunda bunu yapıyoruz. Dolayısıyla burada, metinde ben hiçbir sorun görmüyorum, hatta metni de KVKK'yle beraber çalıştık fakat gerekçede eğer böyle bir hissiyat varsa, işte 2'nci araç kiralayanlara bir mesele, bir ekstra görev veriliyor gibi anlaşılıyorsa bunu düzeltelim ama metinde yok değil mi Sayın Başkanım, onu bir daha teyit edelim.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bence, burada şöyle ortak bir yetki verelim: Doğru bir değerlendirme yani burada sanki suçu önleme, özel...

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Yok öyle bir metin Başkanım, madde metninden böyle bir şey çıkmıyor.

KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU BAŞKANI FARUK BİLİR - Sayın Başkanım, metne itiraz etmiyoruz, sadece gerekçede suçun önlenmesine yardımcı olmak katkı; ikincisi de ayrıntıların yönetmelikle düzenlenmesi.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Gerekçesi önemli, gerekçesi yarın öbür gün davalarda önemli.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Başkanım, bir şey daha eklemek istiyorum izin verirseniz. Başkanım, gerekçe değişikliği yeterli mi?

KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU BAŞKANI FARUK BİLİR - Gerekçe değişikliği yeterli ve yönetmelikte ayrıntılı bir düzenleme...

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Tamam, baş tacı. Tamam, itirazımız yok, iyi bir şey yapalım diyoruz.

Başkanım, anladığım kadarıyla, hocamızın da uyarısı, madde metniyle ilgili bir endişe yok. Gerekçede bir yanlış anlama olabilir diye uyarıyor gördüğüm kadarıyla, onu düzeltelim, bir şerhimiz yok.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Gerekçe yargıda sıkıntı olur, oluyor.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Hayır, hayır, gerekçede de şahsi kanaatim sorun yok ama hocamın dediği gibi yapalım.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Maddeyi oyladık.

Şimdi bir sonraki maddeyi okutuyorum:

MADDE 17- 9/7/1982 tarihli ve 2692 sayılı Sahil Güvenlik Komutanlığı Kanununun 19 uncu maddesine birinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş, mevcut ikinci fıkrasının birinci cümlesi yürürlükten kaldırılmış ve mevcut üçüncü fıkrasında yer alan “verilen” ibaresinden sonra gelmek üzere “madalya ve” ibaresi eklenmiştir.

“Sahil Güvenlik Komutanlığı personelinden kendisine tevdi edilen görevleri cesaret, feragat, kahramanlık veya üstün başarı ile yerine getirenlere İçişleri Bakanı tarafından aşağıda isimleri yazılı madalyalar verilebilir:

- a) Sahil Güvenlik Üstün Cesaret ve Feragat Madalyası,
- b) Sahil Güvenlik Şeref Madalyası,
- c) Sahil Güvenlik Üstün Hizmet Madalyası.”

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Madde üzerinde söz almak isteyen? Yok.

Önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 18’i okutuyorum:

MADDE 18- 2692 sayılı Kanunun ek 4 üncü maddesine üçüncü fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kıraya verilen veya üçüncü şahıslara işlettirilen kısımları hariç olmak üzere kantinlerin elektrik, su ve yakacak giderleri genel bütçeden karşılanır.”

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Madde üzerinde söz almak isteyenler? Yok.

Önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Evet, 1 yeni madde ihdası önergesi var, önergeyi okutuyorum.

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2660) esas numaralı Kanun Teklifi’nin mevcut 18’inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE ...- 2692 sayılı Sahil Güvenlik Komutanlığı Kanununun ek 10 uncu maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve dördüncü fıkrasında yer alan “astsubay ve sözleşmeli astsubay statüsündeki personelin” ibaresi “astsubay, sözleşmeli astsubay ve öğrenciler ile bunların adaylarının” şeklinde değiştirilmiştir.

“Durumları birinci fıkra hükümlerine uyanlardan mecburi hizmetle yükümlü olduğu süre içinde, istifa edenler veya sağlık sebebi hariç her ne suretle olursa olsun ilişkisi kesilenler, Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından belirlenen; öğrenci, subay ve/veya astsubay nasbedildikten sonra kendilerine yapılan öğrenim, eğitim ve yetiştirme masraflarının iki katını, bu Kanunun 21 inci maddesi kapsamında ilişkisi kesilenler ile 31/1/2018 tarihli ve 7068 sayılı Genel Kolluk Disiplin Hükümleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabul Edilmesine Dair Kanun kapsamında meslektan veya Devlet memurluğundan çıkarılanlar belirlenen masrafların dört katının yükümlülük sürelerinin eksik kalan kısmı ile orantılı olarak kanunî faizi ile birlikte tazminat olarak öderler.”

Hasan Arslan	Mehmet Şahin	İsmail Akgül
Afyonkarahisar	Kahramanmaraş	Bolu
Turan Bedirhanoglu	Osman Gökçek	
Bitlis	Ankara	

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Önerge üzerinde söz talep eden?

Buyurun Hasan Bey.

HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Teşekkürler Sayın Başkanım.

Burada aslında bu maddenin ihdas sebebi, bir sonraki maddede -19’uncu maddede- getirilen tazminatların öğrenci nasbedildikten sonra, kıtaya çıktıktan sonra bunu yaptığı zaman tazminatı doğurmuyor olmasıydı; burada kıtaya çıktıktan sonra da tazminatı doğuran bir madde hâline getirildi. Bunun karşılığı bu, 19’uncu maddeyle bağlantılı; aslında öncesinde konulduğu için biraz farklı. Bu ek 10’uncu maddede mecburi hizmet süreleri var, 2692’nin ek 10’uncu maddesindeki mecburi hizmet sürelerinin içerisine askerî öğrenciler de dâhil edilmiş oldu böylelikle.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Çok teşekkür ediyoruz.

Yeni madde ihdası için çoğunluk var.

Yeni ihdas edilen maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tekrar bu maddeyle ilgili de söyleyeyim: Bu maddede bir önceki madde gibi madde numaraları Komisyon Başkanlığınca redaksiyon yetkisi kapsamında yazım sırasında gerçekleştirilecektir. Burada “teselsül ettirilecektir” yazıyor ama ben onu “gerçekleştirilecektir” diye okuyayım.

Bir sonraki maddeyi okutuyorum:

MADDE 19- 10/3/1983 tarihli ve 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununun 13/A maddesinin ondördüncü fıkrasına birinci cümleden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle, onbeşinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiş, onaltıncı fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanunu” ibaresi “25/6/2019 tarihli ve 7179 sayılı Askeralma Kanunu” şeklinde, dördüncü ve beşinci cümleleri aşağıdaki şekilde, onyedinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “ahlak” ibaresi “disiplin” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye onyedinci fıkradan sonra gelmek aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Bu fıkra kapsamında olanlardan temel askerlik veya kolluk eğitimine alınanlar, yemin ettikten itibaren subay veya astsubay nasbedilinceye kadar geçecek süre içinde kendilerine yapılan masrafları kanuni faiziyle birlikte tazminat olarak ödemek suretiyle istifa edebilirler.”

“Bu fıkra kapsamında olan öğrenciler için yeterlilik sınavı şartı aranmaz ve bu öğrencilerin teğmenliğe veya astsubay çavuşluğa nasıp tarihleri mezuniyet tarihidir.”

“Subay veya astsubay nasbedilmek üzere lisans veya önlisans eğitimi yapanlar (yabancı uyruklular hariç) eğitime başladıklarının ilk eğitim-öğretim yılının son gününe kadar öğretim masraflarının iki katını kanuni faizi ile birlikte tazminat olarak ödemek suretiyle istifa edebilirler. Bu fıkra kapsamında olanlar öğrenim gördükleri bölümleri/programları veya okumakta oldukları yükseköğretim kurumlarını değiştiremezler veya yatay geçiş yapamazlar. Ancak Akademide eğitim alan öğrencilerden Meslek Yüksek Okulunda eğitim görenler, Akademi Senatosu tarafından belirlenen dikey geçiş koşulları ve esaslarına göre fakülteye dikey geçiş yapabilirler.”

“Subay veya astsubay nasbedilmek üzere lisans veya önlisans eğitimi yapanlardan (yabancı uyruklular hariç) sağlık sebebi hariç öğrenciliği sona erdirilenler, kendilerine yapılmış olan öğretim masraflarını hesaplanacak tutarın iki katını, disiplinsizlik nedeniyle ilişkisi kesilenler dört katını kanuni faizi ile birlikte tazminat olarak ödemek zorundadırlar.

Akademide önlisans, lisans, lisansüstü eğitimi veya eğitim merkezlerinde subay ve astsubay nasbedilmek üzere eğitim alan şehit veya vazife malulü eş veya çocukları, akademik başarısızlık sebebiyle ilişkilerinin kesilmesi hallerinde tazminat yükümlülüğünden muaf tutulurlar.”

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Madde üzerinde söz almak isteyen var mı?

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Buyurunuz.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Bence önemli çünkü 2 hata var, yazım hatası var. Teklifte, onaltıncı fıkradaki değişiklikte teklifte “üçüncü” yazması gerekirken hatayla “ikinci” yazılmış yani “ikinci” yazılmış “üçüncü” olması lazım. Artı, yine aynı teklifte “beşinci ve altıncı cümle” olarak yazılması gerekirken hatayla “dördüncü ve beşinci cümle” olarak yazılmış.

MURAT ÇAN (Samsun) - Redaksiyon hatası var, “ikinci cümlesinde” diyor, ikinci cümle diye dedikleri şey üçten başlıyor.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Redaksiyon hatası değil. Kanununa atıf yapıyor, oradaki “ikinci cümle” diyor, hâlbuki iki değil, üçüncü cümle; “beş” diyor, “altı”

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Acaba redaksiyon olabilir mi?

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Yani “üçüncü” yazması gerekirken hatayla “ikinci” yazılmış cümleyle yürürlükten kalkan 1927 tarihli 1111 sayılı Kanun’un yerine 7179 sayılı Askeralma Kanunu mevzuata ekleniyor.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Hakan, öyle mi?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAİRE BAŞKANI HAKAN BURAK UZ - Bakıyorum Sayın Bakanım.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Ayrıca, teklifte “beşinci ve altıncı” cümle olarak yazılması gerekirken hatayla “dördüncü ve beşinci cümle” olarak yazılmış, sorunlu cümle değişiklikleriyle subay ve astsubay aday lisans veya ön lisans öğrencileri eğitime başladıkları ilk eğitim yılının son gününe kadar istifa edebilecek denmiş. Yani bu maddi hatalar sıkıntı olur.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Eğer öyleyse...

Önergede var mı bu? Yok.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Hayır, yok.

MURAT ÇAN (Samsun) - On altıncı fıkranın ikinci cümlesi akademi öğrencilerinin ayrıca “Milli Savunma Bakanlığına bağlı okullarda bulunan askeri öğrencilere...” diye devam ediyor.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Redaksiyonla düzelmez.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAİRE BAŞKANI HAKAN BURAK UZ - Doğru.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Nasıl doğru?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAİRE BAŞKANI HAKAN BURAK UZ - Yani “ikinci cümle” yazılı burada ama üçüncü cümle.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Tamam, işte, öteki de doğru çıkacak birazdan.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAİRE BAŞKANI HAKAN BURAK UZ - Şimdi ona da bakacağız.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Tamam, güzel.

Ve bu hata redaksiyonla düzelecek bir hata değil. Bu da bir kez daha gösteriyor ki alelacele hazırlanmış bu arkadaşlar, vallahi öyle, ortada yani.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Hemen bir önerge... Arkadaşlar, hemen bir önerge, bir cümleyle...

Bu maddeye devam edelim, böyle kabul edelim, Genel Kurulda redakte edelim. Notunu alalım, Genel Kurulda redakte edelim, doğrusu o. Burada maddi hata var, düzeltilmesi lazım.

Toplantıya beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.54

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 22.15

BAŞKAN: Süleyman SOYLU (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ: Ahmet ERBAŞ (Kütahya)

SÖZCÜ: Kemal ÇELİK (Antalya)

KÂTİP: İsmail ERDEM (İstanbul)

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Değerli milletvekilleri ve sayın katılımcılar; 28'inci Yasama Dönemi 2'nci Toplantısının Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Gündemimizde yer alan (2/2660) esas numaralı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

19'uncu madde üzerinde verilmiş 2 önerge vardır, birincisini okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2660) esas no.lu Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 19'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yaşar Tüzün

Evrin Karakoz

Murat Çan

Bilecik

Aydın

Samsun

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Gerekçe...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, söz talebi yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Teklifin ilgili maddesinde maddi hatalar bulunmakla birlikte; Jandarma ve Sahil Güvenlik teşkilatındaki askerî öğrencilerin ayrılma veya disiplinsizlik nedeniyle atılma hâllerinde ödeyeceği tazminatlar, yapılmak istenen artışlar yönünden ölçsüzlük ve orantısızlık içermektedir.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2660) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 19'uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 19 – 10/3/1983 tarihli ve 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununun 13/A maddesinin ondördüncü fıkrasına birinci cümleden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle, onbeşinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiş, onaltıncı fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan “21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanunu” ibaresi “25/6/2019 tarihli ve 7179 sayılı Askerlik Kanunu” şeklinde, beşinci ve altıncı cümleleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiş, onyedinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “ahlak” ibaresi “disiplin” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye onyedinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Bu fıkra kapsamında olanlardan temel askerlik veya kolluk eğitimine alınanlar, yemin ettikten itibaren subay veya astsubay nasbedilinceye kadar geçecek süre içinde kendilerine yapılan masrafları kanuni faiziyle birlikte tazminat olarak ödemek suretiyle istifa edebilirler.”

“Bu fıkra kapsamında olan öğrenciler için yeterlilik sınavı şartı aranmaz ve bu öğrencilerin teğmenliğe veya astsubay çavuşluğa nasıp tarihleri mezuniyet tarihidir.”

“Subay veya astsubay nasbedilmek üzere lisans veya önlisans eğitimi yapanlar (yabancı uyruklular hariç) eğitime başladıklarının ilk eğitim-öğretim yılının son gününe kadar öğretim masraflarının iki katını kanuni faizi ile birlikte tazminat olarak ödemek suretiyle istifa edebilirler. Bu fıkra kapsamında olanlar öğrenim gördükleri bölümleri/programları veya okumakta oldukları yükseköğretim kurumlarını değiştiremezler veya yatay geçiş yapamazlar.” “Ancak Akademide eğitim alan öğrencilerden Meslek Yüksek Okulunda eğitim görenler, Akademi Senatosu tarafından belirlenen dikey geçiş koşulları ve esaslarına göre fakülteye dikey geçiş yapabilirler.”

“Subay veya astsubay nasbedilmek üzere lisans veya önlisans eğitimi yapanlardan (yabancı uyruklular hariç) sağlık sebebi hariç öğrenciliği sona erdirilenler, kendilerine yapılmış olan öğretim masraflarını hesaplanacak tutarın iki katını, disiplinsizlik nedeniyle ilişkisi kesilenler dört katını kanuni faizi ile birlikte tazminat olarak ödemek zorundadırlar.

Akademide önlisans, lisans, lisansüstü eğitimi veya eğitim merkezlerinde subay ve astsubay nasbedilmek üzere eğitim alan şehit veya vazife malulü eş veya çocukları, akademik başarısızlık sebebiyle ilişkilerinin kesilmesi hallerinde tazminat yükümlülüğünden muaf tutulurlar.”

Mehmet Şahin

Turan Bedirhanoğlu

Mehmet Faruk Pınarbaşı

Kahramanmaraş

Bitlis

Şanlıurfa

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle maddede yer alan maddi hatanın düzeltilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bir sonraki madde lütfen, 20'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 20- 2803 sayılı Kanunun ek 8 inci maddesine üçüncü fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kiraya verilen veya üçüncü şahıslara işlettirilen kısımları hariç olmak üzere kantinlerin elektrik, su ve yakacak giderleri genel bütçeden karşılanır.”

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Madde üzerinde söz almak isteyen? Yok.

Önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bir sonraki maddeyi okutuyorum:

MADDE 21- 2803 sayılı Kanunun ek 9 uncu maddesinin başlığı “Madalyalar ve nakdi ödül” şeklinde değiştirilmiş, birinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş, mevcut ikinci fıkrasının birinci cümlesi yürürlükten kaldırılmış ve mevcut üçüncü fıkrasına “verilen” ibaresinden sonra gelmek üzere “madalya ve” ibaresi eklenmiştir.

“Jandarma Genel Komutanlığı personelinden kendisine tevdi edilen görevleri cesaret, feragat, kahramanlık veya üstün başarı ile yerine getirenlere İçişleri Bakanı tarafından aşağıda isimleri yazılı madalyalar verilebilir:

- a) Jandarma Üstün Cesaret ve Feragat Madalyası,
- b) Jandarma Şeref Madalyası,
- c) Jandarma Üstün Hizmet Madalyası.”

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Madde üzerinde söz almak isteyen? Yok.

Önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

22'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 22- 2803 sayılı Kanunun ek 14 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve dördüncü fıkrasında yer alan “ile uzman jandarma statüsündeki personelin” ibaresi “uzman jandarma ve öğrenciler ile bunların adaylarının” şeklinde değiştirilmiştir.

“Durumları birinci fıkra hükümlerine uyanlardan mecburi hizmetle yükümlü olduğu süre içinde istifa edenler veya sağlık sebebi hariç her ne suretle olursa olsun ilişkisi kesilenler, Jandarma Genel Komutanlığı tarafından belirlenen; öğrenci, subay ve/veya astsubay nasbedildikten sonra kendilerine yapılan öğrenim, eğitim ve yetiştirme masraflarının iki katını, bu Kanunun 15 inci maddesi kapsamında ilişkisi kesilenler ile 31/1/2018 tarihli ve 7068 sayılı Genel Kolluk Disiplin Hükümleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabul Edilmesine Dair Kanun kapsamında meslekten veya Devlet memurluğundan çıkarılanlar belirlenen masrafların dört katını yükümlülük sürelerinin eksik kalan kısmı ile orantılı olarak kanunî faizi ile birlikte tazminat olarak öderler.”

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Madde üzerinde söz almak isteyenler? Madde üzerinde söz isteyen yok.

1 önerge var, önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 22'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Evrin Karakoz

Ali Öztunç

Yaşar Tüzün

Aydın

Kahramanmaraş

Bilecik

Murat Çan

Samsun

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Eğitim hakkı Anayasa'nın 42'nci maddesinde açıkça ifade edilmiştir. Bu maddeyle kişilerin eğitim ve öğrenim hakları ellerinden alınmaktadır. Dolayısıyla madde açıkça Anayasa'nın 42'nci maddesine aykırıdır.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Gerekçeyi okudunuz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

23'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 23- 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 26 ncı maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, bu fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra, mevcut yedinci fıkrasına aşağıdaki cümle ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu maddenin birinci fıkrası hükmüne uymayan sürücüler ile üçüncü fıkrasına göre çıkarılacak yönetmelik hükümlerine aykırı davranan sürücülere 690 Türk lirası, ikinci fıkra hükümlerine uymayan sürücülere ise 96.000 Türk lirası trafik idari para cezası uygulanarak sürücü belgeleri otuz gün süreyle geri alınır ve araç otuz gün süre ile trafikten men edilir. İkinci fıkrası hükümlerinin son ihlalin gerçekleştiği tarihten geriye doğru bir yıl içinde iki veya daha fazla kez ihlal edilmesi halinde sürücülere her seferinde 192.000 Türk lirası trafik idari para cezası uygulanarak sürücü belgeleri altmış gün süreyle geri alınır ve araç altmış gün süre ile trafikten men edilir. Sürücü, aynı zamanda araç sahibi değilse, ayrıca, tescil plakasına da aynı miktar için ceza tutanağı düzenlenir.” “Bu maddenin ikinci fıkrasına göre çıkarılan yönetmelikte belirtilen araçlarda; ışıklı ve sesli uyarı işaretlerinin takılacağı yerlerin dışında bulundurulması ve kullanılması durumunda sürücülere 96.000 Türk lirası trafik idari para cezası uygulanır. Son ihlalin gerçekleştiği tarihten geriye doğru bir yıl içinde iki veya daha fazla kez ihlal edilmesi halinde sürücülere her seferinde 192.000 Türk lirası trafik idari para cezası uygulanarak sürücü belgeleri otuz gün süreyle geri alınır ve araç otuz gün süre ile trafikten men edilir.”

“Ayrıca ikinci fıkra kapsamındaki cihazlara mülki amir tarafından el konulur ve mülki amir tarafından mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir.”

“Sürücü belgesi geri alma işlemleri bu Kanunun 6 ncı maddesinde sayılan görevliler tarafından yapılır. Altmış gün süre ile sürücü belgesi geri alınanların sürücü belgeleri psiko-teknik değerlendirme ve psikiyatri uzmanının muayenesinden geçirilerek sürücü belgesi almasına mâni hâli olmadığının anlaşılmaması halinde iade edilir. Bu madde kapsamında geri alınan sürücü belgeleri bu Kanun kapsamında verilen trafik idari para cezalarının tamamının tahsil edilmiş olması şartıyla iade edilir.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, madde üstünde söz almak isteyen? Yok.

23'üncü madde üzerinde 1 adet önerge var.

Önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2660) esas no.lu Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 23'üncü maddesiyle 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 26'ncı maddesinde değişiklik öngören düzenlemede geçen “96.000 Türk lirası” ibarelerinin “192.000 Türk lirası” olarak “her seferinde 192.000 Türk lirası” ibarelerinin ise “her seferinde bir önceki ihlalde uygulanan cezanın bir kat fazlası tutarında” olarak değiştirilmesini, çerçeve maddeyle değiştirilen kanunun 26'ncı maddesinin beşinci fıkrasının son cümlesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yaşar Tüzün

Ali Öztunç

Murat Çan

Bilecik

Kahramanmaraş

Samsun

Evrin Karakoz

Aydın

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Söz talebi mi yoksa gerekçe mi?

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Söz talebi...

Şimdi yine bir hata, anlam bozukluğu muhtemelen öyle çıkacaktır. Diyor ki “... bu maddenin birinci fıkrası hükmüne uymayan sürücüler ile üçüncü fıkrasına göre çıkarılacak yönetmelik hükümlerine aykırı davranan sürücülere 690 Türk lirası, ikinci fıkra hükümlerine uymayan sürücülere ise 96.000 Türk lirası trafik idari para cezası uygulanarak sürücü belgeleri otuz gün süreyle geri alınır ve araç otuz gün süre ile trafikten men edilir.” Yani 690 lira ceza kestiğimize de otuz gün men ve ehliyet alınıyor, 96 bine de. O anlam çıkıyor.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Başkan rakam...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Başka rakam değil, Sayın Bakanım, yani şu çıkıyor...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bir daha söyle. Yok, 690 liraya otuz gün men yapmıyoruz.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Ama öyle alınır, bakın, okuyabilir miyim? Okuyayım isterseniz.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ona siz de girersiniz çünkü.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Nasıl?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Anladın mı dediğimi?

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Evet, anladım, işte o yüzden hani düzeltmek, şey yapmak...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Yok, yok; doğru söylüyorsun.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - “Bu maddenin birinci fıkrası hükmüne uymayan sürücüler ile üçüncü fıkrasına göre çıkarılacak yönetmelik hükümlerine aykırı davranan sürücülere 690 Türk lirası, ikinci fıkra hükümlerine uymayan sürücülere ise 96.000 Türk lirası trafik idari para cezası uygulanarak sürücü belgeleri otuz gün süreyle geri alınır ve araç otuz gün süre ile trafikten men edilir.” Yani hem 690 yiye hem 96.000 yiye...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Öyle değil.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Oluyor...

ŞABAN ÇOPUROĞLU (Kayseri) - Ben öyle anlamadım “ise” diyor, “ise” var orada.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - “ise” demiyor arkadaşlar.

ŞABAN ÇOPUROĞLU (Kayseri) - Virgül var “sürücülere ise” ikinci fıkrada...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Yani bence bir daha okuyun, rica ediyorum bir daha okuyun.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bir daha okuyun arkadaşlar, bakın bu önemli bir madde yani atlarsanız...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Tabii...

ŞABAN ÇOPUROĞLU (Kayseri) - Virgül orada ya!

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Baksınlar abi, baksınlar; kurtarmazsa...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Bence kurtarmaz ama bir baksınlar.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Oraya “ayrıca” diye bir yer koyalım.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Efendim?

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - “Ayrıca” diye bir...

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Sayın Bakanım, bizce bir mahzuru yok ama Ali Bey’in uyarısına göre de bir düzenleme olabilir diye şöyle bir teklifim var: İki cümle var ya orada, cümleyi bitirelim “690”dır, nokta, sonra diğer cümleye başlayalım.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Nokta, bravo, tamam.

“690 Türk lirası uygulanır.” 690 Türk lirası uygulanır, nokta.

Ali Bey, sizin önergenizde ne vardı? Sizin önergeniz tamamen artırıyor.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - O ayrı.

Bizde var da şöyle biz söylüyoruz “Bu böyle yanlış anlaşılmalara yol açar.” diye gerekçesini söylüyoruz.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ama içinde var.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - İçinde var yani olmaz. Bir cümlelik bir önerge yazılacak.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bir cümlelik bir önerge...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - 690 Türk lirası... Yani deminki gibi maddenin tamamını yazmamak gerekiyor.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - O önergede 2 kat para cezası ve şey var, o olmuyor.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - O olmaz.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ömer Bey, buyurun.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Sayın Başkanım, vaktinizi çok almak istemiyorum ama bu konuyla ilgili yaşadığım hakikaten üzücü bir olayı kısaca bir anlatmak istiyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Buyurunuz efendim.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Sayın Bakan ve bürokrat arkadaşlar da burada iken... Şimdi, benim şu an kullandığım aracım şirketimin üzerine yani kendi şirketimin üzerine. Bir müddet sonra ben arabamı değiştirmek istedim, yeni araç aldım. Sonra, arabayı aldıktan sonra seçim bölgeye gittim. Eski arabadaki çakarı değiştirecek vakit bulamadım. Arabalar arası takas, çakar değişimini yapamadım. Sonra diğer benim eski aracı kullanan diğer ortağım İstanbul’da... Çakar açık değil, hiçbir şeye açık değil. Tabii, çakarı polisler gördüğü için durduruyorlar ve -açık olmayan, sadece takılı, montajlı araç- ceza yazıyorlar. Ben oradaki arkadaşlarla görüştüğümde dedim ki: Kardeşim, çakar açık mı? Değil. Bu araç hâlâ benim şirketimin üzerinde yani şey de değil. Benim kendi aracımda çakar da yok. Yani burada bir haksızlık olmuyor mu? Dediler ki: “Yapacak bir şey yok, kanun bu.” Yani kanunları çıkarırken tamam, kabul ama bazen da çok istismara açık oluyor. Yani hakikaten burada...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Pardon, araç sizin üzerinize mi? Şirketin üzerine mi?

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Tabii.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Peki, başka bir soru daha soracağım. Araç şirketin üzerineyken TBMM üzerinden sizin tarafınızdan bildirimi geri çekilmiş mi?

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Çekildi. Yani ben yeni aldığım araca tahsisi yaptırdım ama diğer araç çakar açık değil, hiçbir şeyi açık değil.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Çakar olsun ama açılmasın ya da olmasın gibi bir şey çıkıyor ortaya.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Hayır, hayır, öyle bir şey demiyorum ama ...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Burada şu olabilir: Uygulamada...

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Uygulamadaki bürokrat arkadaşların yanlışını diyorum ben.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bakanım, uygulamada şu olur, çok rahattır. Yani bunu söktürür.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Yani uzun bir sürede geçmemiş. Yani aradan on beş gün geçmiş, değişim için süre yok.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Şöyle; orada söktürür ama buna herhangi bir ceza uygulamaması lazım.

HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Sayın Bakanım, bir ay süre verilebilir belki.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Yok, süre verilmez de şöyledir: Burada idari bir uygulamada problem var yani.

VEYSAL TİPİOĞLU (Kocaeli) - Efendim, İstanbul'da bu iş biliyorsunuz çok istismar ediliyor.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Anladım da bakın, ben milletvekili olarak arıyorum, diyorum.

Bakın, şimdi, çakar açık değil. Arabaların çakarlarını değiştirecek vakit yok, on beş gün olmuş. Yani mevcut çakar da yani mevcut araba da benim üzerime, şirketin üzerine.

VEYSAL TİPİOĞLU (Kocaeli) - Kaç para ceza yazdılar?

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Bakın, mesele para değil ama oradaki bürokrat arkadaşımızın tavrı yanlış.

VEYSAL TİPİOĞLU (Kocaeli) - Bazen oluyor.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Muhalefet olunca oluyor değil mi?

VEYSAL TİPİOĞLU (Kocaeli) - İktidara da oluyor.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Yok, iktidara olacağını zannetmiyorum. Yani hazır bürokrat arkadaşlarımız da burada. Böyle bir uygulama olur mu? Yani sıkıntı yaşadığım, üzüldüğüm bir konuyu hazır konu açılmışken anlatmak istedim.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bence uygulama şöyle: Hiçten bir çakar olmasa bu yapılabilir. Geçiş esnasında...

HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Sayın Bakanım, tahsisin kaldırıldığı tarih belli.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Ya, on beş gün olmuş işte, onu diyorum yani.

HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Tahsisin kaldırıldığı tarih belli dijital olarak.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Kimin olduğu da belli.

HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - O tarihten itibaren bir ay içerisinde ise süre verilir, ceza iptal olur. Öyle bir maddeleştirilebilir mi, bilmiyorum.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Şimdi, bakınız, şöyle Sayın Bakanım: Hepimizin başına da gelebilir. Şimdi, arabayı değiştirdik, anında çakarı değiştiremedik yani çakar bir anda değişmiyor, o an işiniz çıktı, seçim bölgesine gittiniz, siz de ceza yiyebilirsiniz. Yani en azından tahsis ile değişim arasına çok kısa da olsa bir süre eklenebilir. Benim başıma geldi, yarın... Bakın, ben muhalefet partisi milletvekiliyim, yarın siz de muhalefette olabilirsiniz, sizin de başınıza gelebilir. Yani en azından on beş günlük bir süre konulabilir yani çakar değişimi için.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - O kanunla değil, orada uygulamadaki bir talimatla olabilecek bir iş. Sayın Milletvekilim, kanunla değil. Bu uygulamadaki talimatla olabilecek bir iş. Yani eğer bir çakar değişimi varsa yapacağı iş, diğerini -yani hiç çakarı olmayan veya "geçiş üstünlüğü" diyoruz biz ona "çakarlı" demiyoruz- geçiş üstünlüğü olmayan araçla aynı şekilde değerlendirmeyecek yani.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Hayır. Çünkü soruyorum, diyorum ki çakar açık mı? Değil. E, o zaman niye ceza yazıyoruz?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun teklifinin çerçeve 23'üncü maddesinin işlenecek hükmünün birinci fıkrasında yer alan "690 Türk lirası," ibaresinin "690 Türk lirası trafik idari para cezası uygulanır." şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ahmet Erbaş

Kemal Çelik

İsmail Erdem

Kütahya

Antalya

İstanbul

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, önergenin gerekçesi mi, söz mü?

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Madde metnindeki anlam belirsizliği giderilmiştir.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bir sonraki maddeye geçiyoruz...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Sayın Başkanım, hata olmasın diye... 23'üncü maddedeki önerge oylanmadı; onun üzerine konuştuk, bizim önerge.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Oylamadık mı?

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - O önergeyi oylamadık.

HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Evet, o önergeyi oylamadık Sayın Bakanım, doğru.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Önergeyi çektik.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Önergeyi çektik.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Önerge geri çekilmiştir.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - 23'üncü maddedeki Yaşar Tüzün, Ali Öztunç, Murat Çan ve Evrim Karakoz'un vermiş olduğu önerge geri çekilmiştir.

Devam ediyoruz.

24'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 24- 2918 sayılı Kanunun ek 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin ikinci cümlesine “Emniyet Genel Müdürlüğü” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve Jandarma Genel Komutanlığı” ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Madde üzerinde söz almak isteyen? Yok.

Önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 25’i okutuyorum:

MADDE 25- 13/6/2001 tarihli ve 4678 sayılı Türk Silahlı Kuvvetlerinde İstihdam Edilecek Sözleşmeli Subay ve Astsubaylar Hakkında Kanunun 12 nci maddesinin dördüncü fıkrasına “muvazzaf astsubaylığa geçirilenlerin ise” ibaresinden sonra gelmek üzere “sözleşmeli astsubay olmak için başvuru yaptıkları tarihteki öğrenim süreleri itibariyle” ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Madde üzerinde söz almak isteyen? Yok.

Önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

26’ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 26- 10/6/2004 tarihli ve 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanunun 10 uncu maddesinin (d) bendinde yer alan “veya hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilmiş” ibaresi bent metninden çıkarılmış, (d) bendinin (2) numaralı alt bendine “mahkum olmamak” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya bu suçlardan hakkında hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı verilmemiş olmak” ibaresi eklenmiş, (3) numaralı alt bendinde yer alan “Anayasal düzene” ibaresi “Devletin güvenliğine, anayasal düzene” şeklinde değiştirilmiş ve “soruşturma veya” ibaresi alt bent metninden çıkarılmıştır.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Madde üzerinde söz almak isteyen? Yok.

Önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

Bir sonraki maddeyi okutuyorum:

MADDE 27- 4/11/2004 tarihli ve 5253 sayılı Dernekler Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“j) Lokal: Derneklerin tüzüklerindeki amaçları gerçekleştirmek üzere mülki idare amiri izni ile açılan, üyelerinin bir araya geldiği sosyal mekanları,”

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Madde üzerinde söz almak isteyen? Yok.

Önerge yok.

Bir redaksiyon var madde 27’de. Redaksiyon kapsamında çerçeve 27’nci maddenin işlenecek hükmünde yer alan “mekanları” ibaresi “mekanı” şeklinde değiştirilmiştir. Bu son redaksiyon değerlendirmesine dayanak olacaktır.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

28’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 28- 5253 sayılı Kanunun 26 ncı maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Madde üzerinde söz almak isteyen? Yok.

Önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

29’uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 29- 5253 sayılı Kanuna 26 ncı maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Dernek lokallerinin açılması ve işletilmesi

MADDE 26/A- En az bir yıldan beri faaliyette bulunan dernekler lokal açabilirler. Federasyon ve konfederasyonlarda bu şart aranmaz. Çocuk dernekleri lokal açamaz. Patlayıcı, parlayıcı ve yanıcı gibi tehlikeli maddeler üretilen, satılan, kullanılan ve depolanan yerlerde, öğretim kurumlarında, ibadethanelerde, öğretim kurumlarına ve ibadethanelere yüz metreden yakın mesafe içinde, öğrenci yurtlarının bulunduğu binalarda, itfaiye ve ambulans gibi müdahale ve yardım hizmetlerinin kolaylıkla ulaşamayacağı yerlerde, binaların ortak kullanılan bağımsız bölümlerinde, sabit veya seyyar olarak kullanılan kara, deniz, hava ve her çeşit taşıma araçlarında lokal açılmaz. Lokallerin açılmasına ilişkin usuller yönetmelikle düzenlenir. Lokalin hangi derneğe ait olduğunu belirten tabelanın dışarıdan ilk bakışta görülebilecek bir yere asılması zorunludur. Dernek lokallerinde bir sorumlu müdür bulunur. Dernek lokallerine mülki idare amiri tarafından alkollü içki izni verilebilmesi için lokalin içkili yer bölgesi içinde bulunması zorunludur. Dernek lokallerinde mülki idare amirinin kararıyla canlı müzik izni verilebilir. Dernek lokalleri, yönetim kurullarınca hazırlanan yönergeye göre işletilir. Lokallerin işletilmesine ilişkin usuller yönetmelikle düzenlenir.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - Bu daha evvel 200 metreydi, şimdi 100 metreye indi.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - 100 metre, aynı. 300 metre miydi?

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - 200 metreydi daha önce.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Çok önceyi bilmiyorum.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - Bir de buna “kuş uçuşu” desek daha doğru olur yoksa...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Böyle yapıyorlar ama o kalmadı Başkanım artık ya.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - Tam Emniyet Müdürlüğünün karşısında...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Eskidendi. Ben bizim ilçe başkanlığımız zamanında falan çok karşılaşıyordum bu işlerle ama şimdi kimse ilgilenmiyor bu işlerle yani çok gevşedi bu işler. Hatta “lokale üye olmayan giremez” diye yazarlardı, bilmem ne, öyle bir şey kalmadı yani. Haklısınız çok yani şuradan ölçüyor, bu tür ölçüyor, haklısınız da.

Evet, madde üzerinde söz almak isteyenler? Yok.

Önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 30’u okutuyorum:

MADDE 30 - 5253 sayılı Kanuna 26 ncı maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Dernek lokallerinin denetimi ve kapatılması

MADDE 26/B- Lokallerin denetimi mülki idare amiri tarafından kamu görevlilerine veya kolluk kuvvetlerine yaptırılır. Lokal denetiminde önceden bildirimde bulunma ve mesai saatleri içinde yapılması şartı aranmaz. Lokallerin denetimine ilişkin usuller yönetmelikle düzenlenir. Bu Kanuna aykırı faaliyet gösterdiği, kumar oynandığı, alkollü içki sunumuna ilişkin izinler alınmaksızın alkollü içki kullandırıldığı, 24/6/2004 tarihli ve 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu kapsamında hayvanlara kötü muamelede bulunduğu, fiziki veya psikolojik acı çektiği denetimde yetkilendirilmiş kişiler tarafından tespit edilen lokaller mülki idare amiri tarafından otuz günü geçmemek üzere geçici süreyle faaliyetten men edilir. Lokallerde 5237 sayılı Kanun kapsamında kumar oynanması için yer ve imkan sağlanmasının, uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticaretinin, kullanımının, kullanımının kolaylaştırılmasının, 10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanuna aykırı silah bulundurulmasının veya satılmasının denetimde yetkilendirilmiş kişiler tarafından tespiti durumunda veya ikinci fıkrada belirtilen fiiller nedeniyle bir yıl içinde üç defa faaliyetten men edilen lokallerde, bu fiiller tekrar işlendiği takdirde lokal açma ve işletme belgesi mülki idare amirince iptal edilir. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usuller yönetmelikle düzenlenir.”

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Madde üzerinde söz almak isteyen? Yok.

Önerge var, okutuyorum.

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2660) esas numaralı Kanun Teklifi’nin mevcut 30’uncu maddesiyle 5253 sayılı Kanun’a eklenen 26/B maddesinin birinci fıkrasının son cümlesinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hasan Arslan	Mehmet Şahin	İsmail Akgül
Afyonkarahisar	Kahramanmaraş	Bolu
Turan Bedirhanoğlu	Osman Gökçek	
Bitlis	Ankara	

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, söz isteyen? Yok.

Gerekeceyi okutuyorum.

Gerekçe:

5253 sayılı Kanun’a eklenen 26/B maddesinin son fıkrasında düzenlenen “Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usuller yönetmelikle düzenlenir.” hükmü gereğince birinci fıkranın son cümlesinde yer alan hükme gerek olmadığı değerlendirilmektedir.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

31’inci maddeyi okutuyorum.

MADDE 31- 5253 sayılı Kanunun ek 2 nci maddesinin başlığı “Derneklerin kayıtlarının tutulması ve işlemlerin elektronik ortamda yapılması” şeklinde değiştirilmiş, maddeye birinci ve ikinci fıkra olarak aşağıdaki fıkralar ve mevcut birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu Kanuna ve 4721 sayılı Kanuna göre kurulan derneklerin, 26/3/1987 tarihli ve 3335 sayılı Uluslararası Nitelikteki Teşekküllerin Kurulması Hakkında Kanuna göre kurulan teşekküllerin ve bunlara ait müesseselerin; bunların tabi olduğu kanunlara istinaden elde edilen bilgi ve belgelerin kayıtları İçişleri Bakanlığınca ve mülki idare amirliklerince tutulur. Bu kayıtlar İçişleri Bakanlığınca oluşturulan dernekler kütüğüne kaydedilir.

İçişleri Bakanlığınca, Türk vatandaşları tarafından yurt dışında kurulan dernek ve diğer kâr amacı gütmeyen kuruluşlara yurt içinde ve yurt dışında ilgili makamlarla iş birliği dâhilinde idari, mali, teknik destek sağlanabilir ve bunlara ilişkin gerekli kayıtlar tutulabilir.”

“Bu maddede belirtilen kuruluşlarca, İçişleri Bakanlığınca belirlenen iş ve işlemler de elektronik ortamda yapılabilir.”

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, bu maddeyle ilgili izahat istiyoruz.

Genel Müdür Yardımcısı Ahmet Bey, size söz veriyorum.

Ahmet Bey, buyurun.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI SİVİL TOPLUMLA İLİŞKİLER GENEL MÜDÜR YARDIMCISI AHMET TÜRKÖZ - Sayın Bakanım, şahsınızı ve kıymetli heyeti saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, aslında bizim 3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun 2018’de mülga edildi biliyorsunuz, bütün bakanlık teşkilat kanunları gibi. O kanunda o zaman Dernekler Dairesi Başkanlığında var olan görevler Cumhurbaşkanlığı kararnamesine işlendi 263’üncü maddeye. Dolayısıyla, bu, bizim aslında -ta ezelden ki- 3152 sayılı Kanun 1985 tarihli ancak Dernekler Dairesi 2003 yılında sivil bir birim olarak İçişleri Bakanlığında kurulduğu için 2003’te o kanuna dercediliyor. Dolayısıyla, -bu düzenlemeler aslında- kayıt tutma, derneklerin, 3335 sayılı Kanun’a göre kurulmuş teşekküllerin ve bunlara ilişkin kayıtların tutulması bu kanunda yer alıyor. Yine, yabancı ülkelerdeki Türk vatandaşlarımız yani Türklerin o ülkelerde kurduğu derneklerin kayıtlarını da takip edelim diye orada yine 3152’de hüküm var. Daha sonra bizim -Sayın Bakanımız da çok iyi bilirler- derneklere yardım yapılmasıyla ilgili bir uygulamamız var. Bu ne zaman düzenleniyor? 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nda yani bu, 3152 sayılı Kanun’dan çok sonra çıkmış bir kanun. Bu kanuna göre biz derneklere yardım yapıyoruz. Derneklere yardım yaptığımız için bunu kendi mevzuatımıza da alalım dedik. 2018 yılındaki “İdari, mali, teknik destek verilebilir.” hükmünü, bu 5018 sayılı Kanun’un verdiği yetkiyi kendi kararnamemize dercettik efendim. Ondan sonra, biliyorsunuz, 2010 yılından itibaren bu uygulama başlamıştı ve 2018’den sonra hızlandı. Şu ana kadar derneklere 365 milyon yardım yapmışız; idari, mali, teknik destek vermişiz ve yaklaşık 4 bin -3929, son rakam, yanlış hatırlamıyorsam- derneğe destek vermişiz. Şu anda, zaten yerli derneklere biz bu yardımı yapıyoruz. Hâlihazırda bu maddeler, iptal edilen, Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği hükümlerle ilgili ama şu anda iptal etmediği bir hüküm var hâlâ bizim 3263’üncü maddemizde, CBK’de, orada da “Görev alanındaki kuruluşlara idari, mali, teknik destek verebilir.” diyor; hâlen cari, şu anda var. Dolayısıyla, zaten biz yurt dışındaki STK’lerin yani Türklerin kurduğu STK’lerin kayıtlarını tutuyorsak görev alanımızda, biz, bu maddeyi yazarken ikisini birleştirelim, zaten görev alanımızda; böyle, etrafını cami, ağyarını mâni bir şekilde yazalım dedik, başka hiçbir amaç yok. Yani 3152’deki hükmü buraya almışız; idari, mali, teknik destek verme maddesiyle birleştirmişiz efendim, yaptığımız düzenleme bu.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, söz almak isteyen?

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Sayın Başkan...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Buyurun Ömer Bey.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Şimdi, maddenin tamamına baktığımızda, kayıtların tutulması, denetimi vesaire konularında hiçbir sakınca görmüyorum, orada kurulan derneklere idari ve teknik desteğin verilmesinde de sakınca görmüyorum ancak benim tek çekincem, mali destek suistimale açıktır. Şöyle ki: Yarın yurt dışından para çıkarmak istendiğinde veya haklı bir şey yapılmak istendiğinde orada bir dernek kurdurulur, onun üzerinden yurt dışına para çıkışı sağlanır. Yarın bir başka iktidar gelir, PKK’ya orada dernek kurdurur, PKK’ya mali destek sağlar. O yüzden “mali destek” kısmının ben maddeden çıkarılmasının doğru olacağını düşünüyorum çünkü şimdi, biz kanunları yaparken kişilerin iyi niyetine bakmayacağız, biz suistimale açık olmamasına bakacağız. O yüzden, bugün biz bunu yapmıyor olabiliriz, bugün bu kanunu suistimal etmiyor olabiliriz ama insanların iyi niyeti veya kişiliğiyle alakalı olmamalı; kurallarımız, kanunlarımız net olmalı, herkese göre olmalı ve herkesi bağlamalı. O yüzden “mali destek” kısmının yurt dışına para çıkışı ve suistimallere açık olduğunu düşünüyorum. “Mali destek” kısmında biz önerge de verdik dolayısıyla bu maddeden çıkarılmasını talep ediyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Teşekkür ediyoruz Ömer Bey.

Başka söz almak isteyen yok.

2 adet önerge var, 1’inci önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2660) esas numaralı Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 31’inci maddesiyle değiştirilen 4/11/2004 tarihli ve 5253 sayılı Dernekler Kanunu’nun ek 2’nci maddesine eklenen ikinci fıkrasındaki “yurt içinde ve yurt dışında ilgili makamlarla iş birliği dâhilinde idari, mali teknik destek sağlanabilir ve bunlara” ibaresinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yaşar Tüzün

Ali Öztunç

Evrin Karakoz

Bilecik

Kahramanmaraş

Aydın

Murat Çan

Samsun

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Gerekçe, söz?

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Gerekçe okunsun, bir cümle de bir şey söyleyeceğim.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Dernekler Kanunu’nun ek 2’nci maddesine eklenen ikinci fıkrayla Türk vatandaşları tarafından yurt dışında kurulan derneklere ilişkin olarak, yurt içinde ve yurt dışında idari, mali ve teknik destek sağlanabileceği, bunların kayıtlarının tutulabileceği düzenlenmektedir.

İkinci fıkradaki “Türk vatandaşları tarafından yurt dışında kurulan dernek ve diğer kâr amacı gütmeyen kuruluşlara yurt içinde ve yurt dışında ilgili makamlarla iş birliği dâhilinde idari, mali, teknik destek sağlanmasına” ilişkin ibare hukuki ve mali açıdan oldukça sorunludur.

Öncelikle, bu kuruluşların hangi tür kuruluşlar, dernekler olduğu bilinmediği gibi, bunlara teknik ve mali destek sağlamada oldukça muğlak ve belirsiz bir ifadedir. Bu derneklerin belirlenmesi, bunlara ne tür ve ne kadar destek yapılabileceği, miktar ve süresi kanun metninde yer almamaktadır.

Dolayısıyla önergemle bu ibarenin madde metninden çıkarılması önerilmektedir.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, buyurun.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Milletvekilimizle aynı görüşlere sahibiz, tekrara düşmek istemiyorum. Gerçekten burada yasama üyeleri olarak yasayı anlaşılabilir, uygulanabilir, teknik anlamda doğru yapsak çok daha uygun olur diye düşünüyorum. Çünkü bu kuruluşların hangi kuruluşlar olduğu bilinmediği gibi, “bunlara teknik ve mali destek sağlama konusunda” diye oldukça muğlak ve belirsiz bir ifade var yani biz bundan niye kaçınıyoruz? Sayın Genel Müdür Yardımcımız Ahmet Bey, söylediniz ama bugün siz iyi niyetlisiniz, bunu uygulamayabilirsiniz ama yarın başkası, bir art niyetli geldiği zaman bunu uygulama konusunda yaşayacağı sorunları dikkate almamız gerekmiyor mu?

Bu kadar söyleyeceklerim.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Sayın Başkanım, ufak bir açıklama yapabilir miyiz tekrar?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Buyurun.

VEYSAL TİPİOĞLU (Kocaeli) - Sayın Başkanım, öncelikle, tabii, bütün devletlerin yurt dışındaki kendi vatandaşlarıyla ilgili, onları takip etmek gibi mükellefiyetleri de var. Orada kurulan derneklerin lobi faaliyetlerinde kullanılmasının da devletlerin, özellikle de Türk devletinin bir hakkı olduğunu düşünüyorum. Bugüne kadar bu madde zaten cari, şu ana kadar hiçbir şey yok ama şu ana kadar da yardım yapılmamış. Ama diyelim ki Almanya’da, Fransa’da kurulan Türk dernekleri var. O vatandaşların lobi faaliyetlerinde desteklenmesi noktasında bu şeyin doğru olduğunu düşünüyorum. Bunun kalkmaması gerektiğini düşünüyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Teşekkür ediyorum.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Kime göre, neye göre Sayın Vekilim?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Sayın Başkan...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bülent Bey, söz istiyor musunuz?

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Ahmet Bey bir açıklama daha yapacak Başkanım.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Buyurun Ahmet Bey, açık mikrofonunuz.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI SİVİL TOPLUMLA İLİŞKİLER GENEL MÜDÜR YARDIMCISI AHMET TÜRKÖZ - Sayın Bakanım, kıymetli üyelerimiz, sayın vekillerimiz; aslında, bu, emniyet supabı alt düzenlemelerde var, hâliyle kazuistik bir algı oluşmasın, kanuna bunları yazmaya gerek yok. Bizim ta Bakanlar Kurulu döneminde çıkmış; 5018 sayılı Kanun’un 29’uncu maddesinin uygulanmasıyla ilgili, bu paraların nasıl projeleri destekleyeceğiyle ilgili alt düzenlemelerimiz var. Yetmedi; İçişleri Bakanlığının hangi usul ve esaslarda bu harcamaların yapılacağıyla ilgili kendi yönergesi var. Benzer harcamaları, benzer proje desteklerini veren bakanlıkların da benzer düzenlemeleri var efendim. Dolayısıyla, burada biz aslında dört başı mamur bir şekilde...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Onu da bir açar mısınız... Benzer destekleri verenler...

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI SİVİL TOPLUMLA İLİŞKİLER GENEL MÜDÜR YARDIMCISI AHMET TÜRKÖZ - Mesela, Kültür ve Turizm Bakanlığı efendim.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Mesela?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI SİVİL TOPLUMLA İLİŞKİLER GENEL MÜDÜR YARDIMCISI AHMET TÜRKÖZ - Onlar da derneklere, kültür ve sanat alanındaki derneklere proje desteği verir. Spor Bakanlığı, gençlik hizmetleri, spor hizmetleriyle ilgili destekler verebiliyor efendim. Şimdi, Aile Bakanlığının da benzer çalışmaları var, Sağlık Bakanlığı... Bütçesine ödenek koymak suretiyle yardım yapılabildiği için bunu genel bütçeli bütün kuruluşlar yapabiliyor, sadece bize münhasır bir şey değil.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Tamam biliyorum.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI SİVİL TOPLUMLA İLİŞKİLER GENEL MÜDÜR YARDIMCISI AHMET TÜRKÖZ - Dolayısıyla burada iki çeşit de denetim mekanizması var Sayın Milletvekilim. Birincisi, yasama denetimi çünkü bütçeye konulacak bu ödenekler, bütçede bir denetim yapacaksınız, Sayıştay da harcamaları denetliyor. Yetmedi; biz aynı zamanda özgürlük ve güvenlik dengesini sağlıyoruz. Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü olarak özgürlük tarafında yer alan bir kuruluşuz ama güvenlik tarafı da var. Yetmedi; biz bu projeleri verdiğimiz derneklerle ilgili, hani varsa bir terörle iltisakı, bunu da araştırmak durumundayız. Bu da yapıyor, yurt dışındaki derneklere yapılır. Dolayısıyla hani o tereddüt var ise “Yurt dışındaki terörle iltisaklı bir derneğe yardım yapılır.” konusu varsa zaten bu, o araştırmalarda çıkar. İlave olarak, KATF’yle, kara para aklama, terörizmin finansmanı ile ilgili, Türkiye, FATF denilen kuruluşa yükümlü. Gri listeden yeni çıktık. Yani biz bunlara niye dikkat etmeyelim de FATF’e girelim?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ahmet Bey, FATF toplantılarına da çok katıldı.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI SİVİL TOPLUMLA İLİŞKİLER GENEL MÜDÜR YARDIMCISI AHMET TÜRKÖZ - Dolayısıyla, bunları bizim Bakanlık olarak dört başı mamur bir şekilde yaptığımızı inanıyorum. Bu zamana kadarki uygulama...

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Peki, şu metne “Bu uygulamadaki usul ve esaslar yönetmelikle belirlenmiştir.” desek ne zararı olur? Bu insanlar da yönetmeliğin dışına çıkmamış olur.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI SİVİL TOPLUMLA İLİŞKİLER GENEL MÜDÜR YARDIMCISI AHMET TÜRKÖZ - Sayın Milletvekilim, zaten CBK'de aynen diyor ki: "Görev alanına giren kuruluşlara idari, mali, teknik destek verebilir, hatta iş birliği yapabilir." diye daha ileri gitmiş. Şu anda var zaten, şu anda var, CBK'mizde şu anda var. Biz yabancı ülkelerdeki Türklerin kurduğu dernekleri de hani soru işareti olmasın, yarın onları da hani ileride gerekirse... Şu ana kadar yapmadık bakın; 2018'de CBK'ye girdi bu idari, mali, teknik destek sağlamak. Şu ana kadar yabancı ülkelerdeki Türkler için ihtiyaç duyulursa bu... Yarın öbür gün idarenin elinde bir argüman olsun yani Türk diasporasının hakkı yeniliyor, dernekler...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

İYİ Partinin önergesini okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 31'inci maddesiyle 5235 sayılı Kanun'un ek 2'nci maddesine eklenen ikinci fıkrada yer alan "mali" ibaresinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ömer Karakaş

Burhanettin Kocamaz

Aydın

Mersin

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Gerekeceyi okutuyorum:

Gerekçe:

Teklifimizle, Türk vatandaşları tarafından yurt dışında kurulan dernek ve diğer kuruluşlara İçişleri Bakanlığınca mali destek sağlanabilmesinin önüne geçilmektedir. Öyle ki mali destek sağlamak kisvesi altında yurt dışında kurulan bir kuruluşa para aktarımı yapılabilecektir. Yurt dışındaki vakıflara mali destek sağlamak bu gibi çeşitli risklerle birlikte gelir. Tüm bu hususlardan ötürü ilgili maddenin mali kısmı teklif metninden çıkarılmaktadır.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Söz istiyor musunuz?

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Anlattım zaten.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Bu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

32'nci maddeye geçiyoruz.

32'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 32- 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 250 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan "birinci, üçüncü ve beşinci fıkraları" ibaresi "üçüncü fıkrası" şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Madde 32 üzerinde söz isteyen? Yok.

Önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

33'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 33- 4/4/2013 tarihli ve 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununun 31 inci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir

"(6) Kısa dönem ikamet izni verilmesine esas olacak taşınmazın niteliği ve değeri Bakanlıkça belirlenir.

(7) Yabancı veya yasal temsilcisi ya da avukatı tarafından, kısa dönem ikamet izni başvurusunun reddi ya da kısa dönem ikamet izninin iptali kararlarına karşı, mahkemeye yapılan başvurularda savunmanın verilmesi veya savunma verme süresinin geçmesiyle dosya tekemmül etmiş sayılır. Davacının gösterdiği adrese tebligat yapılamaması halinde, 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 26 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında öngörülen süre iki ay olarak uygulanır. Duruşma yapılması mahkemenin takdirine bağlıdır."

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ramazan Bey, bir izahat istenmiyor ama göç olduğu için çok kısa cümlelerle bir izahat verir misiniz.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI GÖÇ İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI RAMAZAN SEÇİLMİŞ - Sayın Bakanım, saygıdeğer milletvekilleri; kanunun 31'inci maddesinde kısa dönem şartlarından bir tanesi Türkiye'de taşınmazı bulunanlar. Bunun altında, biz yönetmelikle, yönetmeliğin 28'inci maddesinin üçüncü fıkrasında bu taşınmazın niteliğinin nasıl olacağını düzenlemişiz. Taşınmazı bulunan yabancı tarafından yapılan ikamet başvurularında taşınmazın konut olması ve bu amaçla kullanılması açıkça düzenlenmiş. Niteliği düzenledikten sonra bedeliyle ilgili de hatırlarsınız, 2022 yılında büyük şehirlerde 75 bin dolar, küçük şehirlerde 50 bin dolar olarak bir alt sınır belirledik, 2023'te de bu rakamı 200 bin dolar olarak güncelledik ama kanuni bir dayanağımız olmadığı için idarenin yaptığı bu alt düzenlemeler maalesef mahkemeler tarafından, kanundaki "sadece Türkiye'de taşınmazı bulunanlar" ifadesinden dolayı iptal ediliyor. Sayın vekillerimiz çekinceleri konusunda haklılar. Yani kanun bu hâliyle Mersin'in Gülnar ilçesinin Dayıcık köyünden ufak tarla alan bir yabancı bile ikamet alabilecek iken biz alttaki idari düzenlemelerle aslında bunu kısıtlıyoruz.

Şimdi, yüce Meclisimizden bu idari düzenlemelerle ilgili yetki talep ediyoruz.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, söz isteyenler...

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Buyurun Ömer Bey.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Bizim bugün konuşmaya başladığımız andan itibaren altını çizerek söylediğimiz şey şu: Kanunlar net olmalıdır. Şimdi, burada yazmışsınız “Niteliği ve miktarı... İçişleri Bakanlığına yetki verilir.” demişsiniz. Çok mu zor? Bugün Ali Bey Bakan, yarın ben Bakan oldum, bunu değiştirdim; Ali Bey “konut” dedi, ben Bakan oldum, “tarla” yaptım, ne olacak o zaman? Yani bu çok mu zordu? Biz bunu “konut” olarak yazsaydık...

Bakın, geçenlerde vatandaşlıkla ilgili bir kanun getirdiniz. Ben Genel Kurulda yaptığım konuşmada dedim ki: Olumlu buluyorum. Daha önce toprak satışıyla da mülk elde edilmesiyle de vatandaşlık elde ediliyordu. Şimdi, o kanunu da değiştirdiniz, bunu “konut” yaptınız; bu, doğrudur dedim. İşte, 200 bin dolardan 400 bin dolara çıkardınız, bunu da doğru buldum ancak burada yine netlik yok, yine muallaklık var. Ya, niye Bakana verilsin niteliğiyle ilgili yetki? Denir ki burada “Konut alanlara geçici vatandaşlık verilir.” Şimdi, gidip de tarla alana niye geçici ikamet verelim biz?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ona bir fiyat koyman lazım Ömer Bey. Ona bir miktar da koymamışlar.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Ama bunun bakın, tekraren altını çiziyorum, diyorum ki: Bu, kişilere bağlı olmamalı, net olmalı, net yazmalıyız. Ya “konut” yazalım... Niye geçen getirdiğiniz kanunda o zaman “Bakana yetki verilir.” demediniz de bunda “Bakana yetki verilir.” diyorsunuz? Onda değiştirdiniz, toprak satışını kaldırıp konut yaptınız. Bunda niye bunu yapmıyorsunuz? Bunda da buraya “konut” yazın. Madem toprak satışıyla ilgili çekincemiz olmasın diye düşünüyorsanız bunu da “konut” yapın. Yani benim buradaki düşüncem bu. Net olalım. Yani Genel Kurula gelen maddede eğer bu “konut” olarak yazdı, değiştiyse burada da Bakana niye yetki vereyim ya? Yarın ben tarla alana geçici şey veririm o zaman Bakan olduğumda.

Evet, teşekkür ediyorum. Yani bu “konut” olarak lütfen değişsin.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ben de teşekkür ediyorum.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI GÖÇ İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI RAMAZAN SEÇİLMİŞ - Yönetmelikler o şekilde düzenlenmiş durumda Sayın Vekilim.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Bunu kanuna da yazalım, çok zor değil. Yani vatandaşlıkla ilgili kanuna bunu yazdık, Genel Kurulda oyladık; ben konuşma yaptım, çok doğru bir karar dedim.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Başka alternatifler de var ama orada, başka alternatifler de var Vatandaşlık Kanunu’nda.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Anladım ama bu da “konut” olsa ne olur? Yani niteliği niye Bakanın inisiyatifine kalsın? Ya, biz milletvekilleri buraya, kanun yapalım burada.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ben ifade edeyim, zannediyorum şöyle: Geçici ikamet konusunda oradaki tarlanın veya diyelim ki bir tarım işletmesi yapacak orada, onun vasfındaki ücretin o bölgeye ait düşüklüğünden kaynaklanan bir eşitsizliği gidermek istiyorlar yani ufak bir meblağla bunu şey yapmak istemiyor. Sebebi de şu: İkamet. Bu ikameti alırsa beş yıl sonra... Türkiye’de beş yıl kalanların vatandaşlığa müracaat etme hakkı var. Gerçi o hak da şeyin inisiyatifindedir yani idarenin inisiyatifindedir. Onun için... Öyle değil mi?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI GÖÇ İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI RAMAZAN SEÇİLMİŞ - Sayın Bakanım, beş yıl ikamet, genel usulden... Yani taşınmazdan, genel usulden vatandaşlığa başvuru sağlanır. Sadece başvuru hakkını elde eder ama...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Vermek zorunda değilsiniz, başvuru hakkını elde eder ama vermek zorunda değilsiniz. O bir egemenlik hakkıdır, egemenlik hakkını kullanan devlettir, ister verir ister vermez.

Şimdi, oradaki o şeyi almak istiyor yani kanunda sizin şey yaptığınız ikamet daha böyle geçici çünkü şey olarak da ikamet verilebilir, direkt inisiyatifle beraber de ikamet verilebilir. Ne demek istediğinizi anladım.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Sayın Bakanım, benim burada aslında altını çizdiğim konulardan bir tanesi, ben Türkiye’de toprak satışını bir defa doğru bulmuyorum. Bu, en azından buraya “konut” olarak geçerse...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bizim Mehmet Muş da doğru bulmuyor.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Yani şimdi, burada eğer bu “konut” olarak geçerse en azından toprak satışının da önüne geçilir, bir fayda sağlar.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Çok teşekkür ediyoruz Sayın Milletvekilim.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Peki, bunu “konut” olarak değiştirmemiz mümkün değil mi?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Madde üzerindeki önergeyi okutuyoruz, buyurun:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 33’üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 33- 4/4/2013 tarihli ve 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununun 31 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(6) Yabancı veya yasal temsilcisi ya da avukatı tarafından, kısa dönem ikamet izni başvurusunun reddi ya da kısa dönem ikamet izninin iptali kararlarına karşı, mahkemeye yapılan başvurularda savunmanın verilmesi veya savunma verme süresinin geçmesiyle dosya tekemmül etmiş sayılır. Davacının gösterdiği adrese tebligat yapılamaması halinde, 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 26 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında öngörülen süre iki ay olarak uygulanır. Duruşma yapılması mahkemenin takdirine bağlıdır.”

Burhanettin Kocamaz

Ömer Karakaş

Mersin

Aydın

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Buyurun Ömer Bey.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Şimdi, gerçekten, bakınız, bizim köylerimizde meralarımız dahi yabancılara satılıyor ve yabancılar gelip orada çiftçilik yapıyorlar ve biz bunlara oturma izni veriyoruz. Ya, bu çok zor değil arkadaşlar.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - Arkasından vatandaşlık.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Arkasından, evet, vatandaşlık.

Şimdi, bu çok zor değil yani bunu “konut” olarak değiştirirsek ülkemizin arazilerini bir nebze korumuş oluruz. Yani tekrar söylüyorum: Şimdi, Ali Bey İçişleri Bakanımız, bunu belki konut olarak verecektir, ya, yarın ben geldiğimde tarlaları satar veririm eğer art niyetliysen. Bunun önüne geçmek için -ya, bu çok zor değil- yani kişilerin inisiyatifine bağlı bırakmayalım.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ama Ömer Bey, bu kamuya açık bir iş, yarın öbür gün bu da siyasetin ana konularından biri olarak değerlendirilecek yani tamam, haklısınız.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - İnisiyatife bırakmak yerine kanunları biraz daha korumalı ve net yapalım.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Ömer Beyciğim, gerekçemizde net olarak “Arsa, tarla gibi işler olmaz.” yazıyor, var gerekçemizde yani yormayın kendinizi. Bunların hepsi beraber tartışıp...

HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Ömer Bey, fabrika olabilir mesela, “konut” dersiniz konuşuruz.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Ya, tamam, “iş yeri”ne de kabulüm ama bu “tarla” oldu mu, iş karışıyor.

HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Ama gerekçede yazıyor.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, kifayet...

Bu önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2660) esas no.lu Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 33'üncü maddesiyle 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nun 31'inci maddesine eklenmesi öngörülen yedinci fıkrasında geçen “iki ay” ibaresinin “altı ay” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yaşar Tüzün

Murat Çan

Bilecik

Samsun

Ali Öztunç

Evrin Karakoz

Kahramanmaraş

Aydın

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Düzenlemeyle, adil yargılanma hakkına yönelik sınırlandırıcı hükümler getirmek uğruna yargılamanın ivedilikle sonuçlandırılması ve idare giderlerinin azaltılması amaçlanmaktadır. Geçici ikamet izinlerinin iptali ve başvurularının reddi hâlinde açılacak davaların hızla sonuçlandırılması ve idarenin giderlerinin azaltılması adı altında getirilen düzenleme vatandaş-yabancı ayrımı olmaksızın bir hak arama yolunun daraltılması açısından sorunludur. Cümleyle, yabancı davacının adresine tebligat yapılamazsa 2576 sayılı Kanun'un 26'ncı maddesinin 3'üncü fıkrasında geçen “bir yıl” içinde yeni adres bildirilmesi şartına dayalı yasal süre, geçici ikamet izni konulu davalarda hızlı sonuç almak için “iki ay” olarak uygulanacaktır. Yeni adresin bildirilmesine kadar dava dosyası işleminden kaldırılacak ve varsa yürütmenin durdurulması kararı kendiliğinden hükümsüz kalacaktır. Dosyanın işleminden kaldırıldığı tarihten başlayarak iki ay içinde yeni adres bildirilmek suretiyle yeniden işleme konulması, istenmezse davanın açılmamış sayılmasına karar verilecektir. Düzenleme, bir yıllık sürenin iki aya indirilmesi ve duruşmasız yargılama yoluna gidilmesi bağlamında adil yargılanma hakkı, etkin başvuru hakkı, hukuk devleti ve hak arama özgürlükleri açısından sorun içermektedir. Önergeyle bu sürenin altı ay olarak değiştirilmesi amaçlanmıştır.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, Sayın Bakan, size söz veriyorum.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Başkanım -yemek arasında bir latife olsun diye söylüyorum, önemli değil fakat- bu kanun teklifini biz verirken, hazırlarken arkadaşlarımızla süreci hızlandırmak için iki aya indirmişiz, Ali Bey'in önerisi altı ay yani daha geç çıksınlar, daha geç sonuçlansın diye. Bence teknik olarak çok sorunlu bir teklif. Ali Bey çok takıldı bizim arkadaşlarımıza, ondan söz aldım. Ayrıca, metinde de “6418 sayılı Kanun” diyor, oysa 6458 olması lazım. Ali Bey yok galiba ama Sayın Başkanımın rica ediyorum, onu takılarak söylesin Ali Bey'e. Olabiliyor bu hatalar yani o yüzden söylüyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Sayın Bakanım, olabilir, başka hatalar da var, biz onları artık karşılıklı bir kere söyledik, durdurduk, bir şey söylemiyoruz.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Evet, iki aya düşmesi doğru bir uygulama kesinlikle.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Daha hızlı olması kıymetli bir iş.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Kesinlikle doğru bir uygulama iki aya düşmesi.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Teşekkür ederiz.

Ömer Bey'in bile doğru dediği bir maddemiz oldu Başkanım.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ömer Bey doğru söylüyor hep zaten, Allah Allah!

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Ben az sayıda maddeleri eleştirdim, diğerlerin hepsinde el kaldırdım. Bu maddelerden takıldığım sadece toprak satışı yoksa iki aya indirilmesi çok doğru.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir önerge.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Devam ediyoruz, şu anda 34'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 34- 6458 sayılı Kanunun 53 üncü maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) Yabancı veya yasal temsilcisi ya da avukatı, sınır dışı etme kararına karşı, kararın tebliğinden itibaren yedi gün içinde idare mahkemesine başvurabilir. Mahkemeye başvuran kişi, sınır dışı etme kararını veren makama da başvurusunu bildirir. Mahkemeye yapılan başvurularda savunmanın verilmesi veya savunma verme süresinin geçmesiyle dosya tekemmül etmiş sayılır. Davacının gösterdiği adrese tebligat yapılamaması halinde, 2577 sayılı Kanunun 26 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında öngörülen süre iki ay olarak uygulanır. Duruşma yapılması mahkemenin takdirine bağlıdır. Başvurular dosyanın tekemmülünden veya ara karar ya da duruşma yapılması gereken hâllerde bunların tamamlanmasından itibaren on beş gün içinde sonuçlandırılır. Mahkemenin bu konuda vermiş olduğu karar kesindir. Yabancı rızası saklı kalmak kaydıyla, dava açma süresi içinde veya yargı yoluna başvurulması hâlinde yargılama sonuçlanıncaya kadar yabancı sınır dışı edilmez.”

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, maddede söz talebi? Yok.

Önerge var, önergeyi okutuyorum.

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2660) esas no.lu Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 34'üncü maddesiyle 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nun 53'üncü maddesinin değiştirilmesi öngörülen üçüncü fıkrasında geçen “iki ay” ibaresinin “altı ay” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Evrin Karakoz

Yaşar Tüzün

Murat Çan

Aydın

Bilecik

Samsun

Ali Öztunç

Kahramanmaraş

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Gereğesi mi?

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Gereğe...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Gereğeyi okutuyorum:

Gereğe:

Düzenlemeyle, adil yargılanma hakkına yönelik sınırlandırıcı hükümler getirmek uğruna yargılamanın ivedilikle sonuçlandırılması ve idare giderlerinin azaltılması amaçlanmaktadır. Geçici ikamet izinlerinin iptali ve başvurularının reddi hâlinde açılacak davaların hızla sonuçlandırılması ve idarenin giderlerinin azaltılması adı altında getirilen düzenleme vatandaş-yabancı ayrımı olmaksızın bir hak arama yolunun daraltılması açısından sorunludur. Cümleyle, yabancı davacının adresine tebligat yapılamazsa 2576 sayılı Kanun'un 26'ncı maddesinin (3)'üncü fıkrasında geçen “bir yıl” içinde yeni adres bildirilmesi şartına dayalı yasal süre, geçici ikamet izni konulu davalarda hızlı sonuç almak için “iki ay” olarak uygulanacaktır. Yeni adresin bildirilmesine kadar dava dosyası işlemde kaldırılabilecek ve varsa yürütmenin durdurulması kararı kendiliğinden hükümsüz kalacaktır. Dosyanın işlemde kaldırıldığı tarihten başlayarak iki ay içinde yeni adres bildirilmek suretiyle yeniden işleme konulması istenmezse davanın açılmamış sayılmasına karar verilecektir. Düzenleme, bir yıllık sürenin iki aya indirilmesi ve duruşmasız yargılama yoluna gidilmesi bağlamında adil yargılanma hakkı, etkin başvuru hakkı, hukuk devleti ve hak arama özgürlükleri açısından sorun içermektedir. Önergeyle bu sürenin altı ay olarak değiştirilmesi amaçlanmıştır.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 35'e geçiyoruz.

MADDE 35- 6458 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Göç Vakfı

EK MADDE 2- (1) Türkiye'nin göç yönetiminin geliştirilmesi ve kısa, orta ve uzun vadeli göç politikalarının desteklenmesi amacıyla kurulan ve vakıf senedi 20/6/2024 tarihli ve 32578 sayılı Resmî Gazete'de ilan edilen Göç Vakfı (GÖÇ-VAK), 22/1/2004 tarihli ve 5072 sayılı Dernek ve Vakıfların Kamu Kurum ve Kuruluşları ile İlişkilerine Dair Kanunun 1 inci maddesinin ikinci fıkrası kapsamındaki vakıflara ilişkin hükümlere tabidir.”

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Madde üzerinde söz almak isteyen?

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Sayın Başkan...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Buyurun Ömer Bey.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Sayın Başkanım, 46 maddelik maddelerin içerisinde söz alacağım son madde bu, bunun dışında diğer hepsine ben onay vereceğim.

Biz, İçişleri Komisyonuyuz. Şimdi, İçişleri Komisyonu olarak ülkemizin geleceğini, bekasını düşünmek her şeyden önce bizim görevimizdir. Gerçekten hep söylediğim bir şey var: Önümüzdeki süreçte Türkiye için gerçek beka sorunu sığınmacılar meselesidir çünkü ülkemizin demografik yapısı ciddi anlamda bozuluyor. Ben daha önce Genel Kurul konuşmamda da söyledim, siz değerli milletvekili arkadaşlarımızı bu konuda uyarıyorum ve şunu söylüyorum: Hep diyoruz ya “İleride torunlarımız şu sıkıntıyı yaşar, bu sıkıntıyı yaşar.” diye, ben torunlarımız demiyorum arkadaşlar; eğer Türkiye’deki sığınmacı meselesi çözülmezse torunlarımıza kalmayacak, bizim çocuklarımız bu ülkede sığınmacılarla maksimum yirmi yıl sonra çok kanlı, çok ciddi bir iç savaş yaşayacaklar çünkü yaklaşık otuz yıl sonra yani 2053 yılında bizim yaptırdığımız simülasyonlara göre bugünkü sığınmacı sayısı 35-40 milyona tekabül ediyor çünkü onların doğum oranları ile bizim doğum oranlarımız arasında uçurum var. Şimdi, hep söylüyorum; bu, ciddi anlamda bir proje yani Büyük Orta Doğu Projesi’nin bir ayağıdır bu. Biz sığınmacılar konusunda bu kadar şiddetle karşıyken, ülkemizin bu anlamdaki bekasını düşünürken, çocuklarımızın geleceğini düşünürken, Allah muhafaza, bizlerin evlat acısı yaşamaması için -torun acısı demiyorum, evlat acısı yaşamamamız için- sığınmacıların mutlak surette, belli bir plan, proje dâhilinde bölgelerine geri gönderilmesi gerekiyor.

Bunlara biz bu kadar şiddetle karşı çıkarken Türkiye’nin göç yönetimini geliştirmesi, kısa, orta ve uzun vadeli göç politikasının desteklenmesi için Göç Vakfı kuruyoruz. Şimdi, arkadaşlar, birçok vakıf kuruyoruz zaten ama göç politikasının desteklenmesi için vakfın hangi şeye hizmet ettiğini lütfen açıklayın, biz de öğrenelim. Bu yüzden, sadece bu konudaki göç politikasının desteklenmesi için kurulan Göç Vakfına şiddetle ben karşıyım, parti olarak da karşıyız. O yüzden, böyle bir vakfın kurulması... Zaten artık her bakanlığın artık vakfı kurulmaya başladı. Ya, bakanlığımız var, bürokratlarımız var, çalışanlarımız var, biz bir de paralel yapıyı oluşturuyoruz yani devlet içerisinde yeni paralel yapılar oluşturuyoruz. Şimdi, benim Göç İdaresi Başkanım var, Başkan Yardımcım burada; vakfı niye kuruyoruz? Bu vakıf başkanı ne iş yapacak? Sayın Göç İdaresi Başkan Yardımcım, sizin yapamadığınız hangi işi bu vakıf başkanı yapacak yani siz yapamıyor musunuz bazı şeyleri? Devletin parasını siz kullanamıyorsunuz da vakfın bütçesine aktardığınızda onlar daha mı iyi yapacak? O yüzden, o zaman, lütfen bunu da açıklarsınız ama... Tekrar söylüyorum: Bakın, arkadaşlar, benim hassasiyetim, gerçekten -Türkiye’de, artık, PKK’dır, bölücülüktür, şudur budur; bana göre sığınmacıların bir gerisine düşmüştür- Türkiye’nin, ülkemizin gerçek beka sorunu sığınmacılardır. O yüzden bizim bir de bunları desteklemek için bunlarla ilgili bir vakıf kurmamız hiçbir şart altında kabul edilebilir bir durum değildir ve tekraren söylüyorum, son cümle: Paralel yapıların oluşmaması lazım. Vakıflar ekstra bir paralel yapı oluşturacaktır. Bugüne kadar, yirmi iki yıllık iktidarınızda, göçle ilgili demek ki çalışma hiç yürütemediniz mi veya eksik mi kaldınız da şimdi vakıf yoluyla bu çalışmaya destek verecek yeni bir kuruluş kuruyoruz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Biz çok teşekkür ediyoruz.

Buyurun.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Sayın Bakanım, herhâlde, yanlış anlamadıysam, bu, Göç İdaresinde çalışan personel için Türk Polis Teşkilatını Güçlendirme Vakfı gibi, Jandarma Asayiş Vakfı gibi bir vakıf olacak, değil mi?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Değil, değil. Bir müsaade ederseniz Ramazan Bey bir ifade etsin. Ömer Bey direkt söz alınca Ramazan Bey’e söz veremedik.

Buyurun.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI GÖÇ İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI RAMAZAN SEÇİLMİŞ - Sayın Bakanım, bu vakfı kurma amacımız ne sığınmacılara yardım yapmak ya da göç yönetimi ya da paralel yapı kurma. Göç İdaresi...

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Şu an vakıf yok mu?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI GÖÇ İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI RAMAZAN SEÇİLMİŞ - Vakıf hâlihazırda kurulmuş durumda. Bu yetkiyi verdiğiniz anda, yetkiyi aldığımız anda...

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Bakın, şu an vakıf var, iki ay önce kuruldu, şu an Göç Vakfı var.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bakın Sayın Bakanım, Ramazan Bey...

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Bir katkısı olsun diye söyleyeceğim: AB fonlarından istifade etmek için araçlar olmasın diye direkt... Kanunun şartı var, onu bekliyoruz.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI GÖÇ İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI RAMAZAN SEÇİLMİŞ - Şimdi, 5 bin...

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Öyle yanlış bir iş yok burada yani.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DÜZENSİZ GÖÇLE MÜCADELE DAİRESİ BAŞKANI RAMAZAN SEÇİLMİŞ - Göç İdaresi Başkanımız bizzat vakfın başkanı olacak siz bu yetkiyi verdikten sonra.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Ne iş yapacak vakıf?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI GÖÇ İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI RAMAZAN SEÇİLMİŞ - Vakıf şu işi yapacak Sayın Vekilim: “Türk Polis Teşkilatı” dediniz, “Jandarma Asayiş Vakfı” dediniz. Burada personelle ilgili de bir derdimiz yok. Bizim derdimiz göç yönetimini, göç idaresini desteklemek, vakıfta göçü desteklemek, yoksa göçten vakfı desteklemek gibi bir amacımız da yok. Burada, bir sürü uluslararası fon ve proje kullanıyoruz. Bu projeleri doğrudan Göç İdaresi olarak alamıyoruz. Bu fonlar Uluslararası Göç Örgütü (IOM), BMMYK gibi, Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği gibi uluslararası kuruluşlar aracılığıyla bize geliyor ve bu uluslararası kuruluşlar...

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Parayı hangi amaçla veriyorlar?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Parayı şu amaçla veriyorlar: Buradan Afganistan'a deport ediliyorsun. Deport ederken sana diyor ki: "Sen bunu deport edersen, adamın da rızasını alırsan ben göç masraflarını sana vereceğim." Yanlış mı söylüyorum?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI GÖÇ İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI RAMAZAN SEÇİLMİŞ - Yüzde 7 "overhead" kesiyor kafadan, yüzde 20 "operating cost" kesiyor, bana gelen paranın yüzde 30'u, yüzde 40'ı bu aracı STK'lere, aracı kuruluşlara gidiyor. Bu fonları da oradan alıp Türkiye'nin göç yönetimi için, Sayın Bakanımızın dediği gibi düzensiz göçle mücadele için, GGM'ler için kullanacağım. Yani buradaki amacımız, Türkiye'nin göç yönetimi derken...

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - Türkiye'de bunlar kalsın diye gelen paraları bu vakfa alıp...

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI GÖÇ İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI RAMAZAN SEÇİLMİŞ - Bunlar kalsın diye değil Sayın Vekilim, bunlar gitsin diye.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Göç İdaresinin amacı sizin dediğiniz amaç değil; Göç İdaresinin aslında varoluş amacı sınırlandırmaktır yani kural koymak ve göç yönetimini oluşturmaktır. Onun için, orada yurt dışından gelen uluslararası fonlar var. Bu fonlar BMMYK'den de geliyor, Birleşmiş Milletlerden de geliyor, diğer yerlerden de geliyor. Yani mesela şunu söyleyeyim: Geçen -2022, 2023, kaç oldu, bilmiyorum ama- 75 bin civarında Afganistan'a şey gönderildi.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI GÖÇ İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI RAMAZAN SEÇİLMİŞ - Geçen yıl 130 bin sınır dışımız oldu Sayın Bakanım toplamda.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ondan önceki yıl 135 bin oldu, ondan önceki yıl 130 bin oldu. Şöyle, mesele şu: Buraya gelenleri... Burhanettin ağabey, Almanya 200 kişi gönderemedi Afganistan'a, kriz çıktı.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - Almanya'da kaç kişi var ki zaten?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Çok var. Olur mu? Hayır, Suriyeli sayısı da çok.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - Bizim kadar var mı?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Almanya'da çok var, Suriyeli sayısı da çok. İngiltere Ruanda'ya gönderemedi, işte bir sürü problemler yaşadı. Türkiye, geri gönderme politikasında, sınırları çerçevesinde... Yani sınırları, evet, Almanya'dan daha riskli, bu doğru ama böyle bir... Şunu söyleyeyim: Taliban, Afganistan'da yönetimi ele aldı. Zannediyorum -Ramazan Bey daha iyi bilir- ya iki ay ya üç ay aksamışızdır biz. Yani buradan oraya gönderilen uluslararası uçuşlardan ilkidir Kabil Havalimanı'na inen, onlarla görüşüldü ve buradan tekrar başladı. Bir tek bize ricaları oldu o zaman, çok iyi hatırlıyorum, "Bizim hava yollarımızla beraber bunu yapın..." Biz zaten uluslararası olarak bir destek alıyorduk. Aldığımız destekteki kişi başına miktar öbür tarafa, onların hava yollarına gitmiş oldu.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI GÖÇ İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI RAMAZAN SEÇİLMİŞ - 2023 yılında tüm Avrupa'da tespit edilen düzensiz göçmen sayısı 1 milyon 200 bin Sayın Bakanım. 1 milyon 200 bin düzensiz göçmen tespit edilmiş Avrupa Birliğinde. 440 binine sınır dışı etme kararı almışlar. Tüm Avrupa'nın sınır dışı ettiği toplam sayı 92.500. Biz geçen yıl sadece 130 bin kişiyi sınır dışı ettik. Sınır dışı etme, geri göndermekten yana bir sıkıntımız yok.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bizdeki rakam ortalaması 2022 sonu itibarıyla yüzde 53, her 100 kişiden 53 kişisi... Daha da artmış olma ihtimali yüksek.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI GÖÇ İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI RAMAZAN SEÇİLMİŞ - Şu anda yüzde 60'lara geldi.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Yani kaç kişi toplam rakam olarak?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Sebebi de şu, yüzde 52 olmasının da temel sebebi şu: Ben bunu bir dönem açıkladım da egzajere ettiler beni. Bu, Afrika'dan gelenler hakikaten Türkiye'ye geliyorlar, pasaportlarını da kaybediyorlar. Bunu yakalıyorsunuz; "Siz nerelisiniz?" diyor, "Ben Filistinliyim." diyor. Şimdi, siz onun kökenini bulamıyorsunuz. Sonra orada Dışişleri Bakanlığıyla çok önemli bir adım attık; gene el ve parmak izi. Oradan vize alan herkese veya vizesiz gelen herkese -bazı yerlerde vize muafiyeti var ya- parmak izi verildi. Bu sefer, burada yakaladığımız, "Benim pasaportum yok, kaybettim ben pasaportumu." diye mazeret iletenlerin parmak izini aldık. Baktık ki "x" Afrika ülkesinden gelmiş, oraya deport ettik çünkü onun kimliğini tespit etmek zorundasınız ve kimliği tespit edildi ve ciddi bir şekilde Afrika'daki geri gönderme, yüzde 10, yüzde 15 seviyelerindeyken yüzde 70'lik, yüzde 80'lik seviyelere gitti. Bir de başka bir şey daha oldu, bunun şöyle caydırıcı bir etkisi oluyor: Adam vize süresince kalıyor ve geri dönüyor. Diyor ki: "Türkiye beni yakalıyor ve gönderiyor." Yani bir düzene kavuşmuş oldu gerekli mesele.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - Ben bunlardan birisiyle biraz sohbet ettim.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Afrikalılar mı?

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - Afganistan'dan gelen.

Delikanlı diyor ki: "Biz 20-25 yaş, en fazla 30 yaş olarak Türkiye'ye geldik. Bize her türlü yardımı yaptılar ve aylık da 600 dolar para alıyoruz." ve bunun yanında adam bir yerlerde de çalışıyor. Ben bununla bizzat Tarsus'ta karşılaştım, sohbet ettim.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Yani ona kim 600 doları verecek?

Şöyle oluyor: Avrupa...

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - Büyük ihtimal Amerika, Avrupa veriyor olabilir.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Türkiye'de yok ama Avrupa'da şöyle bir sistem var, hedef biz değiliz ama hedef kendileri. Avrupa'da bir organizasyon var, bunları Afganistan'dan veya başka bir yerden paket olarak alıyor, Türkiye veya başka bir ülke üzerinden getiriyor. Diyelim ki 5 bin dolarlık, 10 bin dolarlık bir kesinti yapıyorlar -Türkiye'de böyle bir işleyiş yok- oradan getiriyorlar bunu, kaçak

olarak çalıştırıyorlar Avrupa’da. Oradan da bunların anlaştıkları para karşılığını aylık olarak kesiyorlar. Yani, Afganistan’da da var, başka ülkelerden de bu tip Avrupa’ya gidişler yok ama Türkiye’de böyle bir şey söz konusu değil.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - Onların çoğu zaten Amerika’nın Afganistan’da kullandığı adamlar.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ben bir şey daha söyleyeyim: Burhanettin Başkanım, bunu çok defalarca biz de acaba böyle bir işle karşı karşıya kalır mıyız diye güvenlik ve istihbarat açısından değerlendirdik, böyle bir sonuca ulaşamadık yani o dönemler içerisinde. Yani bu sizin dediğiniz, bu tedirginlik konusunda...

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - Bunlar Afganistan’da Amerika’nın uşağı oldukları için bu taraflara kaçtı.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Yok, öyle değil, onların bir büyük bölümü...

Evet, Ali Bey, buyurun.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Evet, şimdi, şöyle: Göç Vakfı kuruldu, var zaten, bunun bazı muafiyetlerden yararlanabilmesi için bu madde getirildi. Doğru anlıyorum yani Jandarma Asayiş Vakfının yararlandığı gibi bu getirildi.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ali Bey, bir cümle söyleyebilir miyim?

Aslında parantez içinde belirtti, dedi ki: “Yüzde 30’luk, 40’lık Avrupa’daki bazı şirketler ve dernekler bu bize tahsis edilen paraları, 100 birimin 30 birimini, 40 primini alıyorlar. “Acaba bunun bir bölümünü onlara vermez miyiz?” gibi, bir direkt muhataplıkla bu sağlanabilir mi? Göçle bir uluslararası yönetim var ve Göç İdaresi bu uluslararası yönetimin muhatabıdır. Mesela, diğer Avrupa Birliği fonları gibi değil, yani göç yönetimi ve uluslararası fonların muhatabı olduğu için, Göç İdaresinin bir itibarı olduğu için böyle bir yüzde 30’luk avantajımız olabilir mi?” diyorlar. Temel amaçları bu.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Yani özet olarak Göç İdaresi fonlanacak.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Nasıl geliyor paralar? Zaten geliyor.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Fonlanacak, AB’den fonlanacak.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Hayır, şu anda geliyor zaten. Sadece AB değil... Sadece AB de değil, değil mi?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI GÖÇ İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI RAMAZAN SEÇİLMİŞ - Sadece AB değil Sayın Bakanım yani başka ülkelerden de sonuçta uluslararası fonlar alınıyor. Bu fonları ülkemizin çıkarları doğrultusunda, Göç İdaresinin çıkarları doğrultusunda kullanmak istiyoruz.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Yani “Bakanlık bütçesinden bu vakfa para aktarımı yapılmayacak.” diyorsunuz...

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI GÖÇ İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI RAMAZAN SEÇİLMİŞ - Hayır, kesinlikle.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Yok, yapamaz.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Oy birliği teklif ediyoruz Başkanım. O kadar izah etti Başkanımız, Ömer Bey de ikna oldu o konuda.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Madde üzerine devam ediyoruz.

Önerge var, önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 35’inci maddesinin kanun teklifinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Burhanettin Kocamaz

Ömer Karakaş

Mersin

Aydın

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ömer Bey, söz mü, gerekçe mi?

Söz veriyoruz.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Son madde üzerinde konuşuyorum dedim, bu maddeden sonra konuşmayacağım dedim. Ben, biraz önce arkadaşlar, önergenin gerekçesini açıkladığım için tekrar vaktinizi almak istemiyorum.

Hepinize teşekkür ediyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Çok teşekkür ediyoruz.

Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

36’ncı maddeye geçiyorum:

MADDE 36- 6458 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 3- Bu maddeyi ihdas eden Kanunla, 31 inci ve 53 üncü maddelerde yapılan değişiklikler bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra açılan davalar hakkında uygulanır.”

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Madde üzerinde söz almak isteyen? Yok.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Usul hukuku bakımından mantıklıdır Sayın Bakanım, destekliyoruz maddeyi.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Çok teşekkür ediyoruz.

Söz alınmış oldu.

Önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Evet, İç Tüzük'ün 43'üncü maddesi uyarınca komisyonlar belli bir hususun yeniden görüşülmesini hazır bulunan üyelerin salt çoğunun oyuyla kararlaştırabilirler. Bu konuda verilmiş önerge vardır. 8'inci maddede görüşülen bir önerge oylanmadığı için... 8'inci maddede gaziyle ilgili -tutanaktan kontrol ettik- oylanmadı diye gözüktüyor. Aslında biz oyladığımızı düşünüyoruz ama...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Ben oylandığımı hatırlıyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ben de oylandığımı hatırlıyorum çünkü konuştuk ama...

ŞABAN ÇOPUROĞLU (Kayseri) - Sağlam olsun.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Sağlam olsun.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Oylandı ve "oy birliği" denildi hatta.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Tutanaklara bakmak lazım. Tutanaklara arkadaşlar baktılar, bir eksiklik yapmayalım, bir cümleyle geçelim.

Önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2660) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin tekrar görüşülmesini arz ve teklif ederiz.

Turan Bedirhanoglu

Bitlis

Gerekçe:

Madde üzerinde verilen önerge oylanmadan kabul edildiğinden maddenin tekrar görüşerek önergenin oylanması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bitlis Milletvekili Turan Bedirhanoglu'nun verdiği önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Maddeyi okutuyorum:

MADDE 8- 6136 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Bu Kanun hükümlerine göre armağan edilen silahlar için kişilere bulundurma veya taşıma izni veren kayıt ve belgelerde süre kaydı aranmaz."

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2660) esas numaralı Kanun Teklifi'nin mevcut 8'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 8- 6136 sayılı Kanun'un 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "olanların" ibaresinden sonra gelmek üzere "gazilerin" ibaresi, "şehitlerin" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve gazilerin" ibaresi ve fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Bu Kanun hükümlerine göre armağan edilen silahlar için kişilere bulundurma veya taşıma izni veren kayıt ve belgelerde süre kaydı aranmaz."

Hasan Arslan	Mehmet Şahin	İsmail Akgül
Afyonkarahisar	Kahramanmaraş	Bolu
Osman Gökçek	Turan Bedirhanoglu	Yaşar Tüzün
Ankara	Bitlis	Bilecik
Ali Öztunç	Evrin Karakoz	Murat Çan
Kahramanmaraş	Aydın	Samsun
Burhanettin Kocamaz	Ömer Karakaş	
Mersin	Aydın	

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Gazilerimize ve hak sahibi yakınlarına düzenlenen silah ruhsatları beş yıllığına düzenlendiğinden ruhsat sahipleri süre sonunda yenilemeyi takip edemediklerinden cezai duruma düşmekte ve idari para cezasını ödemedi (2024 yılı için 28.365 TL) yeniden ruhsat düzenlemediğinden mağduriyetlerin giderilmesi ve silah ruhsatlarında süre kaydı aranmaması amacıyla düzenleme yapılmaktadır.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Şimdi, okunan önergeyi oylamaya sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 8'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyorum, düzeltme yapıldı.

Evet, devam edelim.

37'nci madde...

MADDE 37- "31/1/2018 tarihli ve 7068 sayılı Genel Kolluk Disiplin Hükümleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabul Edilmesine Dair Kanunun 8 inci maddesinin dördüncü fıkrasının (b) bendinin Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen (5) numaralı alt bendi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"(5) Görev sırasında veya dışında kurumun hiyerarşik düzenini bozacak veya amirin ya da üstlerinin otoritesini zedeleyecek şekilde amir ya da üstlerinin eylem veya işlemlerini olumsuz yönde eleştirici nitelikte söz söylemek ya da yazı yazmak."

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, madde üzerinde söz almak isteyen? Yok.

Önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 38...

Madde 38- 7068 sayılı Kanunun 29 uncu maddesinin Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"(4) Fiilin hatalı olarak vasıflandırıldığı veya düzeltilebilir bir şekil noksanlığı bulunduğu gerekçeleriyle disiplin cezasının mahkeme tarafından iptal edilmesi durumunda, kararın kesinleştiği tarihteki yetkili disiplin kurulu veya disiplin amiri, kararın tebliğinden itibaren altı ay içinde ceza verme yetki ve sorumluluğu kapsamında yeniden değerlendirme yapar."

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Madde üzerinde söz almak isteyen? Yok.

Önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 39...

Madde 39- 11/6/2020 tarihli ve 7245 sayılı Çarşı ve Mahalle Bekçileri Kanununun 2 nci maddesinin Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"(2) Polis memuru ve üstü rütbelerde bulunan personel Emniyet Genel Müdürlüğü bünyesinde istihdam edilen çarşı ve mahalle bekçilerinin rütbece üstü, kadro ve kuruluş yönünden bağlı oldukları ve amir olarak yetkilendirilmiş olan diğer personel ise çarşı ve mahalle bekçilerinin amiridir."

"(3) Subay, astsubay ve uzman jandarma çavuşlar Jandarma Genel Komutanlığı bünyesinde istihdam edilen çarşı ve mahalle bekçilerinin rütbece üstü, kadro ve kuruluş yönünden bağlı oldukları ve amir olarak yetkilendirilmiş olan diğer personel ise çarşı ve mahalle bekçilerinin amiridir."

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Madde 39 üzerinde söz almak isteyen?

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Var Sayın Başkanım.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Buyurunuz lütfen.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Çarşı ve Mahalle Bekçileri Kanunu görüşülürken burada demiştik, hatta ben söylemiştim, yanlış hatırlamıyorsam, notlarımda da var. Bu kanunda, bu maddede "Amirleri meslek hiyerarşileri içinde tespit edilir." cümlesi sakattır demiştim. Yanlıştır, kim yani? "Meslek hiyerarşi içerisinde amir tespit edilir." bunun adının konması gerekir demiştik, uyarmıştık ama arkadaşlar, o zaman, bizim muhalefet etmek için söylediğimizi düşünmüşlerdi. Anayasa Mahkemesi de bu gerekçeyle iptal etti. Şimdi düzeltildi, doğrusu bu ama o gün söylediğimiz doğruydı, bugün bu noktaya gelmeyebildik. Şunun için söz aldım yani arkadaşlar, bazen bizim muhalefet etmek için söylediğimizi düşünmeyin, katkı vermek için de konuşuyor olabiliriz.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Şahidiz.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Teşekkür ederim.

Düzeltilmiştir, Anayasa Mahkemesinin şeyini karşılamıyoruz.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Teşekkür ediyoruz.

Önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 40 çok uzun arkadaşlar, madde 40'ı okunmuş sayıyoruz, kabul ediyor musunuz?

Evet, çok teşekkür ediyoruz, kabul edilmiştir.

Madde üzerinde önerge var, önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2660) esas numaralı Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 40'ıncı maddesiyle değiştirilen 11/6/2021 tarihli ve 7245 sayılı Çarşı ve Mahalle Bekçileri Kanunu'nun 3'üncü maddesinin ikinci fıkrasındaki "yazılı sınav, fiziki yeterlilik sınavı ve mülakat" ibaresinin "yazılı sınav ve fiziki yeterlilik" şeklinde değiştirilmesini; üçüncü fıkrasının birinci cümlesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“(3) Başarılı olmak için yüz tam puan üzerinden en az; yazılı sınavdan elli puan, fiziki yeterlik sınavdan altmış puan alınması şarttır. Başarı sıralamasına esas puanı; adayın yazılı sınav puanının %50’si ve fiziki yeterlilik sınav puanının %50’sinin toplamıdır.”

Yaşar Tüzün	Murat Çan	Ali Öztunç
Bilecik	Samsun	Kahramanmaraş
Evrım Karakoz		
Aydın		

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Buyurun Ali Bey.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Evet, teşekkür ederim Sayın Bakanım.

Değerli arkadaşlar, şimdi, burada yazılı sınav yüzde 25, fiziki yeterlilik sınavı yüzde 25, mülakat yüzde 50. Ya, bu mülakat belasını artık gerçekten kaldırmak gerekiyor. Bakın, adam gidiyor, sınava giriyor; yazılıyı geçiyor, fiziki yeterliliği geçiyor, mülakatta eleniyor. Bunu hani “Ya, işte, AK PARTİ’liler alınıyor, başka partililer alınmıyor.” anlamında söylemiyorum; AK PARTİ’lilerin içerisinde torpili daha az olanlar da dışarıda kalıyorlar. Bir de böyle bir gerçek var. Yani eğer ilçe başkanı torpili ise, il başkanı başkasının torpili ise il başkanının torpili işi götürüyor. O yüzden mülakat işi kul hakkını almaktır arkadaşlar. Bakın, samimiyetle söylüyorum, adam eğer...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Milli Eğitim güzel değiştirdi.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Nasıl?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Milli Eğitim güzel değiştirdi.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Milli Eğitimdeki şeyler mi? Takip edemedim, bilmiyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Son düzenlemesi Milli Eğitimin çok doğru bir düzenleme ama burası güvenlik olduğu için burada yine bu devam eder.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Bu yüzde 25’e inebilir ama.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Yani güvenlikte, burada... Yalnız, başka bir şey söyleyeyim: Bu, mülakatta, burada, yukarıda öyle bir sıkışıyor ki yukarısı...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - İçinde olduğunuz için biliyorsunuz.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - On binlerce kişi... Burada, mülakattan yüzde 50’sine 100 puan versen, şurayı, fiziki yeterlilik ve sınavını iyi yapanları geçemez.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Yani ama “Türkiye’de mülakatta torpil olmuyor.” diye kimse söyleyemez, hiçbirimiz söyleyemeyiz.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Çünkü mülakatta şunu yapamıyorsunuz, bu mülakatlarda sıfır veremiyorsunuz, 25 veremiyorsunuz, 30 veremiyorsunuz yani böyle bir şey yapamıyorsunuz. Netice itibarıyla mülakatı veriyorsunuz herkese, o arada öyle bir şey yani...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Yani siz “Hakkaniyetle yapılıyor.” diyebilir misiniz? Vicdanen bunu...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Vicdanen... Ben size söyleyeyim: Polis mülakatlarında, kim ne söylerse söylesin, şuraya sıkışır. Yani yüzde 90’ı, yüzde 80’i buraya sıkışır. Buraya sıkıştığı andan itibaren sizin en alttaki mülakatı alıp buraya getirebilme kabiliyetiniz mümkün değil, böyle bir şey söz konusu değil. Ama böyle bir şey var, böyle bir değerlendirme her tarafta yapılıyor mu? Yani bunu, mümkün değil böyle bir değerlendirme içine alması; şuraya sıkışıyor çünkü. Çünkü şöyle...

MEHMET ŞAHİN (Kahramanmaraş) - Değiştiremiyorsunuz zaten. Mesela, bu, önceden yoktu, mülakat vardı, sonra yüzde 50’si mülakat oldu..

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Tabii, tabii, 25-25 oldu.

MEHMET ŞAHİN (Kahramanmaraş) - Ondan sonra, açık söyleyeyim, mesela adamın önceki sınavları iyiye geçiyor yani.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Hiçbir şey yapamaz.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Ufak tefek de olsa kalem oynuyordur yani “Oynamıyor.” dersek yalan olur, herkes de bunu biliyor. Ağızda “Öyle değildir.” denilir ama mülakata ilişkin...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bunu değil ama Milli Eğitim Bakanlığının yaptığı dört dörtlük bir şeydir ya... Yani şu anda şöyle yapıyorlar...

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - Orada bile dedikodular var.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Yok, ama son hâli öyle değil galiba, son hâlinde şöyle yapıyorlar: Mülakata girenin kim olduğu belli değil, bir numarayla giriyorlar, karşı taraftaki kimse, kimin girdiğini bilmiyor.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Ona da bir numara bulmuşlardır.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Yok, mümkün değil. Soruyu da kendisi çekiyor.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Orada mesele soruya verdiği doğru, yanlış cevap değil; orada mesele verilen puan.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Kişiyi bilmiyor ama. Ali Bey, kişiyi bilmiyor, önemli olan bu ve doğru olan da bu yani.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Yani bu konuda toplumun bir hassasiyeti...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Buna “mülakat” demek de yanlış, buna “sözlü sınav” demek lazım.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Toplumun bir hassasiyeti var bu konuda, herkes konuşuyor; bunu AK PARTİ’lisi de konuşuyor, MHP’lisi de herkes konuşuyor; o yüzden bu beladan kurtulmamız gerekiyor.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Teşekkür ediyoruz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

41’inci maddeye geçiyoruz.

Madde 41’i okutuyorum:

MADDE 41- 7245 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen (b) ve (g) bentleri aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“b) Görev bölgeleri içerisinde bulunan konut, işyeri veya araçların güvenliğini temin edecek tedbirleri almak,”

“g) Görev saatleri içinde görevlendirildikleri bölgede tespit ettikleri kabahat fiillerini önlemek ve genel kolluğa bildirmek,”

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Madde üzerinde söz talebim vardır.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Buyurunuz.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Çok kısa yine, çok uzatmayacağım.

Anayasa Mahkemesi kararının gereği karşılanmamıştır. Anayasa Mahkemesi iptal etmiştir ama gereği yapılmamıştır. Tedbirlerin ne olacağı hâlâ muallaktır, yine belirsizdir ve kabahat fiilleri kategorisinde sınırlandırılrsa da önlemlerin ne olacağı da belirsizdir. Yine, Anayasa Mahkemesine götüreceğiz; yine, Anayasa Mahkemesi bozacak, aynı gelmiş çünkü. Yine, bir gün geleceğiz, bu maddeyi tekrar değiştireceğiz, yine bir şeyler yapacağız. O yüzden, bu, Anayasa’ya aykırıdır, karşılamamış.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ali Bey, arkadaşlar size bir şeyi ifade etsinler, bir önceki maddede aslında iptali gerektiren sebep sehven yazılmış bir sebeptir. Yani bunu o dönem bizim arkadaşlarımız da kabul ettiler.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Hatırlıyorum ben.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bu sehven yazılmış sebep kaldırıldı ve örneğin, bende de oldu, bu kamera çekme meselesinde biz mesela bunu çıkardık yönetmelik olarak, Danıştay iptal etti. Ben çıktım, açıklama yaptım, “Danıştayın iptali doğrudur.” dedim. Yani çünkü orada bizim yine yazımda bir eksikliğimiz söz konusuydu. Bu yazımdaki eksikliğimiz İçişleri Bakanlığı olarak karşımıza çıktı ve biz Danıştayın o meselesine itiraz da etmedik, itiraz etmediğimizi zannediyorum, ben o dönemde itiraz etmemiştim veya itiraz etmedik. Burada da bunu değiştirdiler ama başka bir şey daha yaptılar: Biz o dönemde bunun altına yönetmelik yazdık yani bu yönetmelikte her şey tatad edildi fakat yönetmelik Anayasa Mahkemesi iptalinden sonra çıktı. Onun için, biz orada kanunu nasıl yönetmeliğe dercettiğimizi ifade edemedik Anayasa Mahkemesine ama oradaki madde eksikliğinden Anayasa Mahkemesi bunu iptal etti; burada bizim yazım hatamız vardı.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - 3 gerekçeyle ama; 2, 13 ve 17’nci maddelere dayanarak iptal etti.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Doğru, yazım hatamız vardı.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Sadece yazım hatası değil, orada...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Tarıkhan Bey, buradaki meseleyi bir ifade eder misin? Çünkü bu önemli, biz de bunu tartıştık.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Yani bir daha şey olmasın diye düzeltmekte fayda var diye düşünüyorum, o yüzden söyledim.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Hatta başka bir şey geldi, biz bunu değiştirdik. Öyle değil mi? Bülent Bey, değiştirdik değil mi, bu maddeyi...

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Sorun yok diye düşünüyoruz Başkanım, dediğiniz hâliyle değiştirdik.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Tarıkhan Bey, buyurun.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ASAYİŞ DAİRESİ BAŞKANI TARIKHAN ÇETİNER - Biraz önce Sayın Başkanımın da dediği gibi, yönetmelikte aslında görevleri çok detaylı bir şekilde yazılmıştı ama -dediğiniz gibi- iptalden sonra çıktığı için tabii, bunun da farkına varılmadı. Burada “tedbirleri tamamlattırmak” ifadesi yerine biz burada “güvenliğin teminindeki tedbirleri almak” yani “tamamlattırmak” yerine “tedbirleri almak” gibi direkt bir görev verdik aslında bekçilere.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Altında da yetkilerini tanımladılar. Yani “Hangi güvenlik tedbirlerini alır?”ın yetkilerini tanımladılar.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Ben söylemiş olayım, Anayasa Mahkemesinden geri döner, bilginiz olsun, o gün gelince de hatırlatırım.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Teşekkür ediyorum.

1 adet önerge vardır, okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 41’inci maddesinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Evrin Karakoz

Ali Öztunç

Yaşar Tüzün

Aydın

Kahramanmaraş

Bilecik

Murat Çan

Samsun

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Gereğini okutuyorum:

Gerekçe:

b) “Görev bölgeleri içerisinde bulunan konut, iş yeri veya araçların güvenliğini temin edecek tedbirleri almak” yapılan bu düzenleme her ne kadar Anayasa Mahkemesi kararlarının gereğini karşılıyor olsa da tedbirlerin ne ya da neler olabileceği belirsiz kalmıştır. Bu belirlenmeyecekse bu madde kanun teklifinden çıkarılmalıdır.

“g) Görev saatleri içinde görevlendirildikleri bölgede tespit ettikleri kabahat fiillerini önlemek ve genel kolluğa bildirmek,” yapılan bu düzenleme her ne kadar Anayasa Mahkemesinin gereğini karşılıyor olsa da önlemlerin neler olacağı muğlak kalmıştır. Bu belirlenmeyecekse bu madde kanun teklifinden çıkarılmalıdır.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

42’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 42- 7245 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(6) Çarşı ve mahalle bekçisi durdurduğu kişi üzerinde veya aracında silah veya kendisinin veya başkasının yaşamını tehlikeye sokabilecek bir eşyanın bulunduğu hususunda yeterli şüphenin varlığı hâlinde, kendisine veya başkasına zarar verilmesini önlemek amacıyla kişiler üzerinde yoklama suretiyle el ile dıştan kontrol yapabilir. Araçlarda ise aracın dışarıdan bakıldığında içerisi görünen bölümlerini kontrol edebilir. Bu amaçla kişinin üzerindeki elbisenin çıkarılması veya aracın, dışarıdan bakıldığında içerisi görünmeyen bölümlerinin açılması istenemez.”

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Madde üzerinde çok kısa bir söz talebimiz vardır.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Buyurunuz efendim.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Sayın Başkanım, bu Bekçi Kanunu görüşülürken buna da itirazımız olmuştu, hatta elle arama, işte, sıvazlama muhabbeti vardı yani komikti, sürekli de haberlere konu olmuştuk sıvazlamadan. Şimdi, Anayasa Mahkemesinin gereği karşılanmış ama yine de gelin, söyle bir şey de ekleyelim, önerimdir: “Her hâlükârda arama yapamaz.”

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - O zaten bu.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Hayır, muğlak kalıyor yani elle dıştan kontrolün aramaya yol açmaması çünkü öyle bir yetkisi yok, Anayasa Mahkemesi öyle bozmuş. Bu kanundaki amaç da bu.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Doğru.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Ama “Her hâlükârda arama yapamaz.” kesin hükmünü koyarsak sıkıntı tam ortadan kalkar, Anayasa Mahkemesi bir daha bir şey demez.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ama bu o demek zaten, hukuken de o demek.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Çok değil yani onu koyduğumuz anda rahatlar; öneri, siz bilirsiniz, Anayasa Mahkemesi yine bozacak. Bir cümle yani çok şey değil Sayın Bakanım, bu olabilir Sayın Turan.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Ama biz bu hâliyle Anayasa Mahkemesinin iptal gerekçesine uygun hâlde geldiğini düşünüyoruz.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Geldi, doğru, gelmedi demiyorum, gelmiş ama işi garantiye alalım yani sağlam kazığa bağlayalım.

VEYSAL TİPİOĞLU (Kocaeli) - Garanti gibi Sayın Vekilim.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Emin misiniz? Geçen sefer de “Garanti, garanti.” diyordunuz, bakın, hep geldi önümüze, 13 tanesi iptal oldu.

VEYSAL TİPİOĞLU (Kocaeli) - Bakacağız.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Ben buradayım, gelecek dönem de burada olurum yani sıkıntı yok, yine bu Komisyonunda bulunurum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Günün sözü...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Siz düşünün arkadaşlar. Ben bir defa girdim, beş, altı dönem kazısanız çıkmam, siz düşünün yani.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Biz seni ziyarete geliriz.

MEVLÜT KURT (Kahramanmaraş) - Sayın Başkanım, toplantı başladığı andan itibaren hep şu söylendi “Ya, siz bugün iktidarsınız ama yarın belli olmaz, muhalefet olursanız sizin de aleyhinize olur.” Yani başından sonuna kadar aynı minvalde gidiyor.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Ama o son yıllarda hep söyleniyor zaten, sıkıntı yok onda.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2660) esas numaralı Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 42'nci maddesiyle değiştirilen 11/6/2020 tarihli ve 7245 sayılı Çarşı ve Mahalle Bekçileri Kanunu'nun 7'nci maddesinin (6)'ncü fıkrasına aşağıdaki cümlelerin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

“Her hâlükârda arama yapamaz.”

Yaşar Tüzün

Murat Çan

Ali Öztunç

Bilecik

Samsun

Kahramanmaraş

Evrin Karakoz

Aydın

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ali Bey, gerekçe için söz veriyorum, buyurun.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Teşekkürler.

Sayın Bakanım, bizim önergemiz işi kurtarıyor. Bence ona siz imza atın yani arkadaşlar imza atınsınlar, deminkiler gibi ortak bir önerge olsun ve konu kapansın, Anayasa Mahkemesine bir daha gitmesin. Zaten muhtemelen bürokrasi de buna olur verecektir.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ama bunu...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Genel Kurulda halledebiliriz.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bülent Bey, bunu...

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Bir daha bakalım beraber.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet.

43'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 43- 7245 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Çarşı ve mahalle bekçilerinin haftalık çalışma süresi kırk saattir. Personel yetersizliği, görev yoğunluğu ve benzeri durumlarda emniyet ve asayişin gerektirdiği hallerin ortaya çıkması halinde valinin onayı ile haftalık kırk saatlik çalışma süresi en fazla elli altı saate kadar artırılabilir. Belirtilen durumların ortadan kalkması ile fazla çalışılan süre istirahat süresine eklenir.”

“(3) Çarşı ve mahalle bekçileri olağanüstü hâl, terör, toplumsal olaylar, doğal afet, salgın hastalık, mevsim koşulları ve benzeri durumlarda güvenlik veya kamu düzeni ile görevi etkileyen zorunluluk hallerinin ortaya çıkması halinde Bakan Onayı ile ikinci fıkra belirtilen zaman dilimi dışında çalıştırılabilir.”

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Madde üzerinde söz talebi? Yok.

1 önerge var, önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2660) esas numaralı Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 43'üncü maddesiyle değiştirilen 11/6/2020 tarihli ve 7245 sayılı Çarşı ve Mahalle Bekçileri Kanunu'nun 12'nci maddesinin (1)'inci ve (3)'üncü fıkralarının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“(1) Çarşı ve mahalle bekçilerinin haftalık çalışma süresi kırk saattir. Personel yetersizliği, görev yoğunluğu ve benzeri durumlarda emniyet ve asayişin gerektirdiği hallerin ortaya çıkması halinde valinin onayı ile haftalık kırk saatlik çalışma süresi en fazla elli altı saate kadar artırılabilir. Belirtilen durumların ortadan kalkması ile fazla çalışılan süre, ilgili personelin yazılı talebi hâlinde bire bir buçuk oranında istirahat süresine eklenir. Aksi hâlde, fazla mesai ödemesi olarak ödenir.”

“(3) Çarşı ve mahalle bekçileri olağanüstü hâl, terör, toplumsal olaylar, doğal afet, salgın hastalık, mevsim koşulları ve benzeri durumlarda güvenlik veya kamu düzeni ile görevi etkileyen zorunluluk hallerinin ortaya çıkması hâlinde Bakan Onayı ile ikinci fıkra belirtilen zaman dilimi dışında çalıştırılabilir. Bakanın onayı ile yapılan saatlik çalışma süresi en fazla elli altı saate kadar artırılabilir. Belirtilen durumların ortadan kalkması ile fazla çalışılan süre, ilgili personelin yazılı talebi hâlinde bire bir buçuk oranında istirahat süresine eklenir. Aksi hâlde, fazla mesai ödemesi olarak ödenir.”

Yaşar Tüzün

Murat Çan

Ali Öztunç

Bilecik

Samsun

Kahramanmaraş

Evrin Karakoz

Aydın

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ali Bey, buyurun.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - (3)'üncü fıkra yapılan değişiklik fıkranın eski hâline benzer niteliktedir, o yüzden kabul edilmesini talep ediyoruz.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Çok teşekkür ediyoruz.

Önergeyi oylarınıza sunuyoruz: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyoruz: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

44'üncü maddeye geçiyoruz.

Maddeyi okutuyorum:

MADDE 44- 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki (II) sayılı Cetvelinin 3 üncü sırasına “Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanı,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanı,” ibaresi eklenmiş, 4 üncü sırasında yer alan “Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanı,” ibaresi çıkarılmış ve aynı sıraya “Sosyal Güvenlik Kurumu Başkan Yardımcısı,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkan Yardımcısı,” ibaresi eklenmiştir.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Madde üzerinde söz talebim vardır.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Buyurunuz Beyefendi.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Sayın Başkanım, AFAD Başkan ve Yardımcısının ücret ve tazminat göstergeleri artırılıyor. AFAD Başkanının ve Yardımcılarının bu tarifesinin artırılmasına karşıyım çünkü hep iktidarın telefonlarını açıyorlar, muhalefet vekillerine çıkmıyorlar, dönmüyorlar bile. Deprem bölgesi vekili olarak arıyorum AFAD'ı, Başkanı, Başkan Yardımcılarını daha dönen olmadı çok şükür. O yüzden karşıyım.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Kim var AFAD'dan?

AFAD 1. HUKUK MÜŞAVİRİ BEGÜM ALAÇAM UYAV - Ben varım Başkanım.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Burada AFAD'dan kimse olmaması konusunda da AFAD'ı eleştirdiğimizi tüm Komisyon üyeleri olarak, zatıinalinizi parantez içine alarak Hanımefendi, AFAD'a iletiyoruz.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Başkan ve Başkan Yardımcısının maaşı, göstergesi falan artırılıyor, gelmiyorlar bile, düşünün.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Kanunları görüşülürken gelmeyen telefonlara çıkar mı?

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Çıkmaz.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Ben de aynı kanaattemim, beni bağışlayın ama ben de aynı kanaattemim yani.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Bu yanlış yani şaka değil, yanlış.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bu son derece yanlış, son derece de nezaketsizlik.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Burası Komisyon ya, İçişleri Komisyonu. İçişleri Komisyonuna gelmiyor.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bu kadar eleştiri yeter herhâlde.

Bakanım, buyurun.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Bülent Bey de savunamayacak durumda.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Sayın Başkanım, Bakanlığımızın tüm bağlı kuruluşları en üst düzeyde katıldı toplantımıza.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Hepsine teşekkür ettik Başkanım.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Büyük oranda istifade ettik. Emniyeti, Jandarması, Sahil Güvenliği, hepsiyle ilgili söylüyorum. AFAD'la ilgili de gerçekten konuştuk ve şu an kendilerine ait arazide yangın var. Neredeydi?

AFAD 1. HUKUK MÜŞAVİRİ BEGÜM ALAÇAM UYAV - Çanakkale, Kütahya...

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Hepsi arazide.

Konu da böyle çok mali bir konu olduğu için yani esaslı, nitelikli bir tartışma da olmadığı için dedik ki “Birisi gelsin yanınıza.” Ve hanımefendi avukatımız olarak geldi.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Başkan Yardımcıları...

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Başkanımızın ve -dediğim gibi- Yardımcısının gelmeme sebebi bizim iznimiz dâhilindedir bu anlattığım sebeple. Yoksa AFAD Kanunu olsa baştaçı ama bir tane teknik düzenleme var yani.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Neyse, tamam.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Ama Ali Bey'le irtibat kurduralım Başkanlarımızı.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Biz sitemimizi kayda düştük, üzüntümüzü de kayda düştük. Deprem bölgesindeki arkadaşlarımızın da telefonlarına çıkmalarını talep ediyoruz. Yani herhangi bir şey yapmadan...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Özel bir şey istemeyeceğiz çünkü.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - 44'üncü maddede söz talebi verilmiştir.

Önerge yok.

Bakanım, buyurun.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Yürürlük maddesinde konuşma olmayacaksa bir talebim olacak Sayın Başkanım.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Yok, olur, olur, işimiz daha var.

Maddeyi oylarınıza sunuyoruz: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 yeni madde ihdasınız mı var?

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Evet.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Yeni madde ihdası önergesi...

Yeni madde ihdasına ait bir önerge vardır, okutup işleme alacağım.

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2660) esas numaralı Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE ...- 25/6/2001 tarihli ve 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“12. Emniyet hizmetleri,””

Yaşar Tüzün

Ali Öztunç

Murat Çan

Bilecik

Kahramanmaraş

Samsun

Evrin Karakoz

Aydın

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Önerge üzerinde söz talep eden?

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Gerekçe...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Polis memurlarının haklarının geliştirilmesi, polisin iyi çalışma kabiliyetini sürdürmesi açısından önem taşımaktadır. İşyerinde ve kurumsal yapıda adalet, polis memurlarının işle ilgili algı ve davranışlarında her zaman önemli bir unsur olmuştur. Araştırmalar, kurumlarının kendilerine adil davrandığına inanan polis memurlarının daha etkin çalıştığını göstermektedir. Ayrıca, adil davranan polis memurlarının halka karşı davranışlarının pozitif yönde etkilendiği ve görevi kötüye kullanma ihtimallerinin daha düşük olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla, polis memurları için profesyonel bir sendikanın tanınması, polis memnuniyetindeki artışa bağlı olarak polis çalışmalarının verimliliği ve etkinliğinde iyileşmeye yol açabilecektir. Mevzuatında polis memurlarının örgütlenmesi ve grev yapmasının yasak olduğu ülkelerde polis memurlarının çalışma koşulları bizzat siyasi irade tarafından belirlenmektedir. Polis örgütlenmeleri ve grevlerin yasaklanması genellikle hükümetlerin polis teşkilatı üzerindeki sıkı kontrolünü sürdürme arzusundan kaynaklanmaktadır. Polis memurlarına örgütlenme ve grev hakkı tanınmasının, siyasi baskılardan uzak bir polis gücünün kurulmasına yol açacağı unutulmamalıdır. Polis sendikası, sadece polislerin çalışma koşulları ve özlük hakları açısından değil hukuksuz uygulamaların sınırlandırılması açısından da önem taşımaktadır. Polis sendikası, polisin kanunsuz, hukuksuz emirlere karşı çıkması açısından da bir güvence oluşturacaktır. Dolayısıyla örgütlenme hakkının reddedilmesinin dayandığı mantık giderek önemini yitirmektedir. Önerge, Emniyet teşkilatı mensuplarının sendika yasağının kaldırılması ile sendika kurabilmelerini ve sendikalara üye olabilmelerini amaçlamaktadır.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, önerenin gerekçesi okundu.

Yeni ihdas edilen maddeyi oylarınıza sunmadan önce Komisyonumuzda çoğunluk olduğunu ifade ediyorum.

Bu önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

2'nci yeni madde ihdası önergesini okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2660) esas numaralı Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE ...- 25/6/2001 tarihli ve 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde “ve yardımcıları” ibaresinden sonra gelmek üzere “emniyet daire başkanları ile emniyet müdürleri” ibaresi eklenmiş ve (j) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.”

Yaşar Tüzün

Ali Öztunç

Evrin Karakoz

Bilecik

Kahramanmaraş

Aydın

Murat Çan

Samsun

HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Yürürlükteki geçerli olmadığı için kabul olmamıştır, bu zaten geçersizdir. Biraz önceki kabul edilmediği için bunun zaten bir anlamı kalmamıştır.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Polis memurlarının haklarının geliştirilmesi, polisin iyi çalışma kabiliyetini sürdürmesi açısından önem taşımaktadır. İş yerinde ve kurumsal yapıda adalet, polis memurlarının işle ilgili algı ve davranışlarında her zaman önemli bir unsur olmuştur. Araştırmalar, kurumlarının kendilerine adil davrandığına inanan polis memurlarının daha etkin çalıştığını göstermektedir. Ayrıca, adil davranılan polis memurlarının halka karşı davranışlarını pozitif yönde etkilediği ve görevi kötüye kullanma ihtimalinin düşük olduğunu göstermektedir.

Dolayısıyla polis memurları için profesyonel bir sendikanın tanınması, polis memnuniyetindeki artışa bağlı olarak polis çalışmalarının verimliliği ve etkinliğinde iyileşmeye yol açabilecektir. Mevzuatında polis memurlarının örgütlenmesi ve grev yapmasının yasak olduğu ülkelerde polis memurlarının çalışma koşulları bizzat siyasi irade tarafından belirlenmektedir. Polis örgütlenmeleri ve grevlerinin yasaklanması, genellikle hükümetlerin polis teşkilatı üzerindeki sıkı kontrolünü sürdürme arzusundan kaynaklanmaktadır. Polis memurlarına örgütlenme ve grev hakkı tanınmasının, siyasi baskılardan uzak bir polis gücünün kurulmasına yol açacağı unutulmamalıdır. Polis sendikası, sadece polislerin çalışma koşulları ve özlük hakları açısından değil, hukuksuz uygulamaların sınırlandırılması açısından da önem taşımaktadır. Polis sendikası, polisin kanunsuz, hukuksuz emirlere karşı çıkması açısından da bir güvence oluşturacaktır. Dolayısıyla örgütlenme hakkının reddedilmesinin dayandığı mantık giderek önemini yitirmektedir. Önergeyle Emniyet teşkilatı mensuplarının sendika yasağının kaldırılması ile sendika kurabilmelerini ve sendikalara üye olabilmelerini sağlamaya yönelik olarak sendika hakkının özüne uygun olarak sendika üyesi olamayacak kamu görevlilerinin kapsamı daraltılmış, Emniyet teşkilatı mensuplarından Emniyet daire başkanları ile Emniyet müdürleri haricindeki emniyet sınıfına dâhil personel kapsam dışına çıkarılarak sendika kurabilmeleri ve sendikalara üye olabilmeleri amaçlanmıştır.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, çok teşekkür ediyorum.

Bülent Bey, buyurun.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Madde ihdasıyla ilgili...

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bülent Bey'e söz veriyorum.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Bu maddeye ilişkin mi?

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bu maddenin içeriğiyle ilgili bir şey söyleyecek ve teşekkür edecek.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Değerli Başkanım, kanun teklifinin bitiminde yine izin verirseniz teşekkür için kısa bir süre isterim. Ancak şöyle: KVKK Başkanımızın uyarısı doğrultusunda 16'ncı maddede çalışma yaptık fakat bir çözüm üretiyoruz, o yüzden söz alayım ve bir karara bağlayalım istedim. Şöyle ki: "Madde metninde bir problem yok." diyoruz Başkanımız da biz de fakat Başkanımız "Gerekçede bir değişiklik yapalım, daha iyi anlaşılсын." diye teklif ediyor. Fakat orada da şöyle bir şey çıkıyor karşımıza: İç Tüzük gereği maddenin gerekçesini yazan ilk imza sahibi arkadaşımızın da artık değişiklik yetkisi yok, bizim zaten yok; bunu ya kayıtlara geçelim ya kastımızı bir daha bir ifade edip en azından zabitlarımızda olsun, gerekçeymiş gibi değerlendirelim ya da bilmediğim bir çözüm önerisi varsa onu değerlendirelim ama metni değiştiremiyoruz gördüğüm kadarıyla. O yüzden takdirinize sunmak için söz aldım.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Peki, metinde, aşağıda ya da burada bir cümleyle veya bir kelimeyle dediğinizi ihsas ettirebilecek bir sonuç oluşturabilir miyiz?

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Şöyle bir şey yapılabilir Sayın Bakanım: 16'ncı maddeyi...

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Araç kiralama meselesindeki hassasiyet...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Doğru.

"Maddede sorun yok, gerekçesinde var." deniliyor. Madde komple geri çekilir, yeni madde ilave edilir, o madde düzeltilerek ilave edilir gerekçesi. Heyet eğer kabul ediyorsa on dakika, on beş dakika ara verilir, madde çekilir, yeni bir gerekçeyle yeniden tekrar madde ihdası yapılır.

YASAMA UZMANI BALİ EMRAH BİÇER - Şöyle: Bu kanun teklifi her daim Parlamentonun arşivlerinde kalacak. Şimdi, bizim bu maddeyi çekmemiz Komisyonun iradesi oluyor, teklifi imzalayanların iradesi değil yani bu metin kalıyor. Yani biz geriye gidip bu metni imzalayanların...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Kaç kişinin imzası var onda?

YASAMA UZMANI BALİ EMRAH BİÇER - Yani çok fazla.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Bence Başkan bir daha ifade etsin, rapora bunu koyalım, yapacak başka bir şey yok herhâlde.

Başkanım, buyurun, rapora konulmak üzere size bir söz veriyorum.

KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU BAŞKANI FARUK BİLİR - Ben başta da söyledim, madde metnine bir itirazımız yok. Sadece bizim kanunda... Ve İçişleri Bakanlığımız da biliyor ki suç önleme yetkisi kolluk kuvvetinde, bu da bizden istisna sayılıyor. Bizim itirazımız sadece şu: Sanki bu maddenin gerekçesinde... Çünkü burada veriyi alan ile veriyi veren arasında şartlar arıyoruz biz. Bu kiralama şirketlerine hangi gerekçeyle veriliyor? Suçun önlenmesi gerekçesiyle veriliyor. Biz sadece bu gerekçedeki suç önlenmesine katkıda bulunmak amacıyla, bizim söylediğimiz bu ama Sayın Bakanımızla görüştük, biz yönetmeliği eğer İçişleri Bakanlığımızın yetkilileriyle birlikte yaparsak bu sıkıntıları aşabiliriz diye düşünüyorum.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Başkanım, ben de bir cümle ekleyeyim.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Buyurun Beyefendi.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Başkanımızın dediğine katılarak ifade etmek istiyorum, yönetmeliği beraber hazırlarız, görüşlerini alırız, dediğiniz gibi makul bir hâle getiririz.

Onun dışında, suç önlenmesi yetkisini araç kiralayan firmalara bırakmak gibi kolluğun bir kastı yok; bunun altını çizmek istiyorum. Sadece suç işlenmesi ihtimalini azaltmak için kiralayan firmaya da bir az bilgi, sinyal şeklinde aktarımı ve konunun daha hassas düşünülmesi imkânı var. O da şöyle, iyi bir örnek diye düşünüyorum: Kişinin karşılıksız çekle ilgili bilgi alması, onun çekle ilgili bir daha tasarruf yapmasını takdirine bırakan bir işlem yani ben bir çek alacağım, yazdıracağım, çeki aldığım kişi daha önce bunu bankaya yazdırmış mı, yazdırmamış mı bilgisi benim için önemli bir bilgi ama o bilgiyi aldığında illa çek alırım veya almam demem; adam iflas etmiştir, bir daha canlanmıştır, benzer örnekleri vardır ama çekin daha önce yazılmış olduğu bilgisi kıymeti bir bilgidir ama takdir benim. Dolayısıyla bu

konuda da aracı 2'nci, 3'üncü, 5'inci defa kiralanan bir adamın kötü niyetli mi, iyi niyetli mi bilgisinin takdiri kiralayan firmanındır. Biz buna 2'inciye kiraladığı için asla kiralayamazsın veya kiralayabilirsin diyemeyiz ama bu bilgiyi verdiğimizde onun değerlendirmesi, takdiri firmanın kendindedir, aynen çekin yazılmış olduğu bilgisini vermek gibi; kastımız budur Sayın Başkanım.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Sayın Başkanım, bir yöntem var. Yani bu Genel Kurulda da olabilir, burada da olabilir ama arkadaşlar, Kanunlarla konuşsunlar bence, maddede bir kelime değişirse -yani yine anlamı değişmemek üzere- gerekçesi değişebiliyor; geçmişte oldu. Yani burada arkadaşlar çok hâkim değil -yani hâkimlerdir kendilerine göre ama ben de onun geçmişte olduğunu biliyorum- Kanunlarla konuşurlar, gerekirse Genel Kurulda bir kelime değişir, gerekçe de değişir; oluyor.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Çok teşekkür ediyoruz.

VEYSAL TİPİOĞLU (Kocaeli) - Ali Bey, bence hiçbir problem yok.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Ağabey, sen hep "Problem yok." diyorsun da var yani KVKK Başkanı söylüyor, ben demiyorum.

VEYSAL TİPİOĞLU (Kocaeli) - Suçun önlenmesiyle hiçbir problem yok.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, önergeyi ve yeni ihdas edilen maddeyi, çoğunluğu burada gördüğümüz için oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

MADDE 45 - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, söz isteyen var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 46- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Evet, söz isteyen var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklif üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

Kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller çerçevesinde teklifin kanun tekniğine uygunluğunun sağlanması amacıyla Komisyon Başkanlık Divanına redaksiyon yetkisi verilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İç Tüzük'ün 45'inci maddesi hükmü uyarınca özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

TBMM İçtüzüğü'nün 45'inci maddesi uyarınca (2/2660) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyon raporunun Genel Kurulda görüşülmesi sırasında Komisyonumuzu temsil etmek üzere İstanbul Milletvekili İsmail Erdem, Ankara Milletvekili Osman Gökçek, Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Şahin, Çorum Milletvekili Yusuf Ahlatcı, Bolu Milletvekili İsmail Akgül'ün özel sözcüler olarak seçilmesini teklif ederim.

Süleyman Soylu

İstanbul

Komisyon Başkanı

Gerekçe:

Bu önergeyle (2/2660) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Genel Kurul görüşmelerinde Komisyonumuzun, TBMM İçtüzüğü'nün 45'inci maddesinde sayılanların yanı sıra özel sözcüler tarafından da temsil edilebilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz varsa -ki var-çarşamba günü saat 17.00'ye kadar muhalefet şerhlerini Komisyon Başkanlığına iletmelerini istirham ediyorum.

Teklifin görüşmeleri tamamlanmadan yürütmeden Bülent Bey sözü size veriyorum, teşekkür edeceksiniz herhâlde.

İÇİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI BÜLENT TURAN - Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; kıymetli bir çalışma takvimi oldu. Başta şahsınıza Sayın Başkanım, tüm iktidar-muhalefet vekillerimize, Komisyon üyelerimize, Bakanlık mensubu arkadaşlarımıza, hukukçular başta olmak üzere tüm arkadaşlarımıza, diğer bakanlıklarımızın temsilcilerine, kurum temsilcilerimize, basın mensuplarımıza, danışman arkadaşlarımıza, stenograflarımıza yürekten teşekkür ediyoruz. Bu ülkenin birliği, beraberliği için çok kıymetli bir adım attığımızı, iyi bir örnek verdiğimizizi düşünüyorum.

Tekrar hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Buyurun, sayın önerge sahibine de bir söz verelim.

VEYSAL TİPİOĞLU (Kocaeli) - Sayın Başkanım, kıymetli milletvekillerimiz; ülkemiz hızlı bir değişim ve dönüşüm sürecinde bulunmaktadır. Bu süreçte toplum yapımız, ekonomik ilişkilerimiz ve teknolojik altyapımız önemli ölçüde dönüşüme uğramaktadır. Bu dönüşüm beraberinde yeni suç tiplerini ve güvenlik tehditlerini de içermektedir. Bunlarla birlikte bu yeni durumlar ortaya çıkmakta, işte bu noktada İçişleri Bakanlığının görev ve yetkilerinin güncellenmesi, mevzuatımızın bu yeni gerçeklere uyum sağlaması amaçlanmaktadır.

Bu verdiğimiz kanun teklifiyle AYM tarafından iptal edilen kanuni boşlukların, hukuki boşlukların doldurulmasını amaçladık. Yine, güncel güvenlik tehditlerine karşı, siber, terör, mal varlığına karşı işlenen suçlar, şahsa karşı işlenen suçlar noktasında altyapı, yasal altyapı

oluşturmaya çalıştık. Yine, kamu düzeninin korunması, vatandaşlarımızın can, mal ve ırz emniyetinin temin edilmesi gibi, suç işlenmeden önleme noktasında gerekli tedbirleri almaya çalıştık. Yine, İçişleri Bakanlığına bağlı personelin görev, yetki ve sorumluluklarının açıkça belirlenerek etkin ve verimli bir şekilde çalışmalarının sağlanmasına başladık. Yine, tüm bu düzenlemeler yapılırken vatandaşlarımızın temel hak ve özgürlüklerinin korunmasına yönelik azami özen gösterdik. Ben gösterdiğiniz bu gayrete teşekkür ediyorum.

Başta Sayın Başkanım zatialiniz olmak üzere, Komisyonumuzun çok değerli bütün Komisyon üyelerine, dışarıdan gelip söz alan milletvekillerimize, çeşitli kurumlarımızın üst düzey bürokratlarına, Meclis çalışanlarımıza teşekkür ediyorum. Bunu, bu teşekkürü yaparken de bu kanunun hazırlanmasında birlikte hareket ettiğimiz Çorum Milletvekilimiz Yusuf Ahlatcı Bey adına ve kendi adıma teşekkürlerimi, şükranlarımı sunuyorum. İnşallah hayırlı uğurlu olur. Allah bu millete, bu kanunu hayırlı eylesin ve bu kanunun özellikle 6136 sayılı Kanun'la, ruhsatsız silahlarla işlenen suçlar noktasında ciddi bir eksikliği dolduracağına eminim. Önümüzdeki süreçte inşallah bu kanunun faydalarını toplum olarak, ülke olarak hep birlikte göreceğiz.

Tekrar hayırlı uğurlu olsun. Katılımlarınızdan dolayı çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN SÜLEYMAN SOYLU - Öncelikle, yaklaşık saat üçten beri bir çalışma hâlindeyiz. Hem sabırlı hem de bence ortaya katkı koyan -tırnak içinde söylüyorum yani ilk toplantımız olmasına rağmen- bereketli ve güzel bir toplantı oldu. Ben bütün milletvekillerimize hassaten çok teşekkür ediyorum çünkü hem nezaketli aynı zamanda da herkesin kendi katkısını en yüksek derecede ortaya koyduğu hem onarıcı hem de yapıcı bir metin çalışması oldu.

Başta sayın milletvekillerimize çok teşekkür ediyorum, imzacı milletvekillerimize çok teşekkür ediyorum. Sabırla hem eleştirilere hem de yapıcı metinlere cevap veren, onlara katkı sunmaya çalışan başta Bülent Turan Bakanımız olmak üzere bütün Bakanlık çalışanlarına ayrıca çok teşekkür ediyorum. Türkiye Büyük Millet Meclisinin burada bulunan uzmanlarına da basın mensuplarına da teşekkürlerimi sunuyorum. Hem İçişleri Bakanlığımızdan hem de diğer kurumlardan Başkanlarımız da burada; Kişisel Verileri Koruma Kurumu Başkanımız, Polis Akademisi Başkanımız, bürokratlarımız ve diğer bakanlıklardan da burada bulunan bütün arkadaşlarımıza hem bu çalışma süresince ortaya koydukları katkıları için hem de bu toplantının bu şekilde hitama ermesine katkı sağladıkları için teşekkürlerimizi sunuyoruz.

İçişleri Komisyonunun bu dönemin 2'nci toplantısını müsaadenizle kapatmak istiyorum. Tekrar her birinize ayrı ayrı teşekkür ediyorum, hayırlı akşamlar diliyorum. Hayırlı uğurlu olsun.

Genel Kurulda görüşmek üzere.

Kapanma Saati: 00.30